



# **DİZ ÇÖKMEYENLER**

## **(Vahşet Bodrumları)**

**Üçüncü Cilt**

**İRFAN GÜLER**

**Şehit Şilan Bakî Edebiyat Okulu Yayınları**

**DİZ ÇÖKMEYENLER**  
**(Vahşet Bodrumları)**  
**Üçüncü Cilt**

**İRFAN GÜLER**

**Basım Yeri: Azadi Matbaası**  
**Basım Tarihi: 2021**

**Şehit Şilan Bakî Edebiyat Okulu Yayınları**

*Bu satırları okuyan, Cizre destanını, o mahşeri direnişin sesini, ismini duyan insanlar!*

*Bu kitap; düşmanın önünde diz çökmektense gökyüzünün üstlerine düşmesini yeğleyen, ülkelerine sadık 'Üç Yüz Ölüm-süz' kadın ve erkek kahramanın; özgürlük, bağımsızlık ve adalet uğruna, baş uçlarına bir taş dikilmeden, Cizre'nin arzında yatan bedenlerinin, göklerinde dolaşan ruhlarının aziz hatırasına yazılmıştır...*



## BEŞİNCİ BÖLÜM

Her devrin kendine has düşleri vardır. Koşullar ne olursa olsun, her engeli aşarak, mecrasından sapmadan, kendi amacına doğru akar bu düşler. Bütün düşlerin özü, insanın ucu sonu olmayan el değmemiş hayalleridir. O hayaller ki, özgürlükle mayalandığında ele avuca sığmadan sınırsız bir devinimle akıp dururlar. Ne imtiyazlı zamanların bin bir hileyle ördüğü bentler, ne acımasız zor aygıtlarının yok etme itkisiyle engizisyon dişlileri arasında ezme arayışı durdurabilirdi. Bir defa insan zihninin mayası haline gelmişse, yüreğin kanı pompalayan ritmine dönüşmüşse, o düşleri önlemenin imkânı yoktur. İnsanı insan yapan, özgürlük düşleridir çünkü.

Sayıları her geçen gün azalsa da, özgürlük düşleri ve hayalleriyle donanmış Üç Yüz Cizreli'nin direnişi sürüyordu.

Şaha kalkan çağın en vahşi ve en barbar teknik canavarları, bir vantuz gibi o düşleri yutmaya, değirmen taşları gibi o hayalleri öğütmeye çalışıyordu. Yok etmeye yeminli saldırılara karşı amansız bir var olma kavgası sürerken, şurada burada cılızca yükselen tek tük vicdan sahibi sesler, bir kâbus gibi Kürdistan'ın üzerine çöken mezar sessizliğine çarpıp kayboluyordu. Işıltılı gözlerin sönmeye yüz tutan gölgesi, en parlak umut ışığının gömülü olduğu suların derinliklerine çekiliyordu. O zulmü kusan canavarlar zamanın özellikleriyle uyumlu işliyor, yok etme itkisinin veçhe-

leriyle barışık bir biçime dönüşüyordu.

Her şeye rağmen acımasız zamanın mührü haline gelen düşlerini mecrasına akıtmanın kesintisiz arayışını sürdürenler, eğreti el arabalarında taşınan ve kurda kuşa yem edilmek istenen yoldaş cenazelerine, zaman ötesi merasime durmanın gönül yüceliğini yaşıyorlardı. Kendilerini yeryüzünde yaşanmış tüm ızdırapların taşıyıcısı olarak görüyor, geçmiş bütün asırlardan daha fazla acıyı yaşamanın aydınlanmışlığını hissediyorlardı.

Durmadan koşuşturan, mayın uzmanı, öncülüğüyle göz dolduran Soro'nun kaybının yarattığı boşluğu derinden hisseden Siyabend, son birkaç günde yaralanıp hastaneye getirilen arkadaşlarını izliyordu. Bulundukları alanlarda öncülük yapan Gever, Faraşın, Pêşeng, Ronahî, Raperîn, Şerzan ve daha birçok yoldaşının yaralandığını gördükçe yaşadığı kaygılara yeni kaygılar ekleniyordu.

"Soro gibi arkadaşların şehadeti ve yaralanan arkadaşların boşluğundan dolayı kritik mevzilerimiz bir bir düşmanın eline geçiyor. İki-üç kilometrelik bir alana sıkışan direniş hatlarımızda yavaş yavaş yarılmalar başlıyor. Hareket kabiliyetimiz oldukça sınırlandı. Her hareket ettiğimizde günde en az dört beş suikasta uğruyor, yaralanma ve şehadetlerle karşılaşıyoruz. Suikastlere rağmen düşmanı şaşırtan taktiklerle sokakları ancak geçebiliyoruz. Çünkü hareket etmeye mecburuz. Hareketsiz kalamayız. Hareketsiz kalırsak başımıza nelerin geleceğini düşünmek bile istemiyorum" diye içten içe söylenirken, gayri ihtiyari haykıran bir nidayla kapıya koşan Eylem'i gördü. Bakışları Hacer ve Çeman'la birlikte yaralılarla uğraşan Eylem'i izledi.

Eylem'in kapıda karşıladığı, arkadaşlarının taşıdığı bataniye içinde getirilen Nûman idi. Ameliyat masasına yatırdıklarında yanlarına gitti. İçine işleyen Nûman'ın zoraki gülümseyen yüz ifadesini izledi sessizce. Birkaç gün önce tam iyileşmeden Kasaphane hattındaki mevziye gitmek için kendini ısrarla öne attığı anlar geldi gözlerinin önüne.

Heval ben çok iyiyim. Oldukça düzeldim. Kasaphane hattı da boş. Öncülük sorunu çok ciddi. Aşamazsak, düşma-

nın bu hattı düşürmesi fazla zaman almayacak. Oraları iyi biliyorum. O boşluğu doldurmak için beni gönderin” derken, adeta yalvarır gibiydi.

Tamam, gönderelim dersek ne olacak? Kendini korumuyorsun Nûman arkadaş! İki gün sonra daha ağır bir yara olarak karşımıza çıksan ne yapacağız?”

“Kendimi koruyacağıma söz veriyorum heval.”

Koruma sözünü veren Nûman’ı gönderse de, yine rahat değildi. Her an yaralı bir halde geri döneceğinin sezgisel tedirginliğini derinden hissederek günleri geçirdi. Daha birkaç gün geçmeden o tedirginliği gerçeğe dönüştü. Eylem, Çeman ve Hacer’in yaralarına müdahale ederken umutsuz ve çaresiz çırpınışlarını gördükçe kahroldu. Bu kez yarası oldukça ağırdı. Karnına isabet eden kurşunlar iç organlarını tahrip etmişti. Ağır bir iç kanama geçiriyor, düştüğü bitap duruma rağmen güçlükle konuşmak istiyordu.

“Özür dilerim heval, söz verdiğim halde kendimi koruyamadım” diyerek, kesik kesik konuştuğunda, yaşadığı acıyı göstermemek için insanüstü bir çabayla didindiği her halinden belliydi.

“Kendini yormanın zamanı değil. Böyle özür dilemekle de kurtulamazsın. Bir an önce iyileş ki, adamakıllı hesap soralım senden” dediğinde, esprili bir dil kullanarak moral vermek istedi. Ardından Hacer’i bir köşeye çağırarak:

“Görebildiğim kadarıyla arkadaşın durumu ağır. Yapabileceğiniz ne var?”

“Hemen ameliyat edilmesi gerekiyor. Ne doktorumuz var, ne ilacımız kalmış. Üçümüz de bu tür bir ameliyatı yapacak yeterlilikte değiliz. Böylesi durumlarda Dr. Serger’in yokluğunu öyle derinden yaşıyorum ki.”

“Maalesef mevcut durumda hastaneye gönderemeyiz. Çünkü koşulları kalmadı. Nûman’ı ele geçirirlerse hemen infaz ederler. Burda yapabileceğiniz ne varsa, yapmaktan çekinmeyin.”

Hacer çaresizce boynunu büküp ameliyat masasına dönerken, gözleri Arda’ya ilişti. Nûman’ı getirdiğinden beri yanından ayrılmayan Arda, yaralının elini avucuna almış

güç ve moral vermeye çalışıyordu. Daha fazla o görüntülere bakmaya gönlü el vermedi. Yanına aldığı Rûbar'la Kasaphane hattına gitmek için sokağa çıktı.

Sokak aralarında duvar diplerine sinerek yürürken düşünceleri Soro'nun kaybindan sonra düşen Dilbirîn ve Dilxwaz noktalarındaydı. Bu iki mevzinin düşmesi, Cûdî Mahallesi'ne hâkim evleri ele geçirmek ve mahalleyi çıplak gözle bile kontrol altına almak demekti. Noktaları geri almak için yaptıkları tüm müdahale ve takviyeler sonuçsuz kalmış, ölüm ve yaralanma şeklindeki kayıplar, genç savaşçıları olumsuz etkilemişti. Yerel kadrolardaki moral bozukluğunu gidermenin gerekliliği üzerine düşünürken, her şeyin aleyhte olduğu böylesi acımasız savaş koşullarında direnişi yönlendirmenin çok daha yakıcı olduğunu yeni yeni anlıyordu. Bu konuda savaşın affediciliği yoktu. Bir an bile olsa kontrolü kaybetmek, her şeyi kaybetmek anlamına gelirdi. Ne olursa olsun, Nur Mahallesi'nden çekilmeyle birlikte bir araya gelen Eşbaşkanlar ve diğer arkadaşlarıyla bu konuyu konuşmalı, doğru bir öncülükle direniş sürdürülmeliydi.

"Dikkat et heval, ne yapıyorsun? Yine daldın" diyen Rûbar, kolundan tutup sürüklercesine Siyabend'i duvar diplerinin kuytuluğuna çekti. O anda keskin nişancıların namlusundan çıkıp duvarlara çarpıp seken kurşunların sesiyle derin bir uykudan uyanmışçasına düşüncelerinden sıyrıldı.

"Vay be! Sayende yine kefeni yırttık heval Rûbar. Ateşin nereden geldiğini tespit edebildin mi?"

"Anladığım kadarıyla düşman, Nusaybin Caddesini zırhlı araçlarla tümüyle denetime aldığı gibi, cadde üzerinde bulunan yüksek evleri de keskin nişancılarla doldurmuş. Keskin nişancıların yerleştirilmediği yüksek ev yok gibi. Bizi gören her evden ateş açılmış olabilir."

"Bu cadde ve sokaklarda daha önce düşman denetimi yoktu. Öyle anlaşıyor ki, denetimimizde olduğunu varsaydığımız yerler artık düşman hakimiyetinde. Bundan böyle her yerde pusuya düşeceğimizi ve suikasta uğrayacağımızı gözeterek hareket etmeliyiz."

Nusaybin Caddesi'nin yakınındaki bir eve sığınmaya çalışırken, aralıksız patlayan bomba sesleri kulaklarına dolduğunda, sığındıkları ev vurulmuş gibi bir duygu yaşadı. Bir an daha süren bombardımana kulak kesildi. Sesler durulunca cihazdan gelen Piling'in yürek dağlayan sesini hemen tanıdı. "Yardım edin" diyen o çocuksu cılız sesin güçlülükle çıktığı belliydi.

Taş çatlasa on dört yaşını yeni bitirmiş, henüz tüyü bile çıkmayan o saf ve çocuksu yüzüyle Piling geldi gözlerinin önüne. Daha önce saflardan kaçmış eski bir gerillanın oğluydu. Cizre gençlerinin öne çıkan en önemli özelliklerinden biri de, büyüklerinin önyargılarının, duruşlarının onları fazla ilgilendirmemesiydi. Direniş oldu mu, herkes yerini almak için koşturuyordu. Babasının olumsuz pratiğine rağmen, ailesi yurtseverdi. Eski gerilla komutanlarından Adil Arslan'ın akrabası olduğu söyleniyordu.

Yeni tanıştığında yaşı küçük olduğu için evine göndermek istemişti. Saatlerce konuşmuş, ikna etmek için olmadık şeyler söylemiş, ne yaparsa yapsın evine göndermeyi başaramamıştı. Cizre'yi ve halkını tanıdıkça, Piling gibi her mahallede birkaç gencin olduğunu görmüştü. En az yetişkinler kadar direngen ve sorumluluk sahibi bu gençleri eve gönderemeyeceğini anlayınca, risk içeren işlerden uzak tutmak için genel bir duyarlılık yaratmıştı. Buna rağmen "yardım edin" diyen Pilingin sesi, çok zor durumda olduğunun kanıtıydı.

Bakışlarını Rûbar'a çevirdi. İnsanın içine işleyen, bütün hücrelerini harekete geçiren Piling'in sesiyle donmuş gibi duran Rûbar, kahredici çaresiz bir acıyla kıvranıyordu. Bir şeyler söyleyecekti ki, Rûbar'ın fırlarcasına odadan çıktığını gördü. Arkasından avluya çıkıp bağırdı.

'Dikkatli ol heval, sakın bir çılgınlık yapma!'

Sokağa çıkıp gözden kaybolan Rûbar'ın sesini duyup duymadığından emin olamadı. Normalde kontrollü hareket eden Rûbar, bu sefer insani duygusunun emrine kulak vermişti. Tüm algısı, duyuları ve refleksleri tek bir şeye, genç Piling'in iki kelimesine odaklanmıştı: "Yardım edin!" Sa-

dece Rûbar değil, o iki kelimeyi kim duysa, o kelimelerden çok, insanın yüreğine işleyen sese gideceği kesindi.

Geçmek bilmeyen zamanın sabırsızlığı içinde beklerken, cihazına gelen çağrıya baktı. Masîro'nun cihazından çağrının geldiğini görünce sevindi. Çağrıyı dinleyince konuşanın Masîro değil, Rûbar olduğunu gördü.

"Burada düşmanın attığı havanlar sonucu iki arkadaş şehit düşmüş. Piling arkadaş da yaralanmış. Şehit arkadaşların cenazelerini aldık. Fakat Piling arkadaş sokağın ortasında. Keskin nişancılar yanaşmamıza izin vermiyor. Bir yolunu bulup Piling'i alarak yanınıza geleceğiz. Arkadaşlara söyleyin, sakın fazla hareket etmesinler. Nusaybin Caddesi'nin birçok yerinden suikast yapılıyor. Bulduğunuz çeper tamamen suikastçıların denetiminde."

"Masîro orada mı? Sizin yeriniz tam olarak nerededir?"

"Evet heval, Masîro yanımda ve sizi dinliyor. Bulduğumuz yer ise, kaldığın evin bir sokak ötesindedir."

"Şehit olan arkadaşlar hangileridir?"

"Deman ve Hezer arkadaşlardır."

Tamam heval anlaşıldı. Cihazı Masîro'ya ver" dediğinde duraksadı. Masîro'nun selam veren sesini duyunca konuşmasını sürdürdü. "Merhaba heval! Orada bulunman çok önemlidir. Hem kendini, hem diğer arkadaşları koruman için çok dikkatli olmalısın. Başka bir arkadaşın daha yaralanmasına veya şehit olmasına izin vermemelisin. Sizleri burada bekleyeceğim."

Cihaz konuşmasını bitirince düşünceleri Deman'la Hezer'e kaydı. Yirmili yaşlarda gösteren Deman Nusaybinliydi. Nusaybin direnişinde yaralanınca tedavi amaçlı Cizre'ye gönderilmişti. Tedavisi sonuçlanmadan son abluka başladı. Nusaybin'e dönme koşulları kalmayınca hızla toparlanıp Cizre direnişindeki yerini aldı. İki Öz Yönetim direnişini gören, her iki direnişte de fedaice mücadele etmekten geri durmayan bir pratiğin sahibi oldu. Hezer ise Cizreliydi. Yirmi beş yaşlarında, gençliğin yerel kadrolarından biri olarak direnişteki yerini almıştı.

Her iki genç arkadaşının kaybı, önceki kayıpların omuz-

larına yüklediği sorumluluğu kat be kat artırmıştı. Her kayıp yeni bir ağırlık oluşturmuş, acılarına yeni acılar eklemişti. “Bu böyle daha ne kadar sürecek?” diye sesli düşündüğünde oturduğu yerden ayağa kalktı. Bulunduğu odanın içinde bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye başladı. “Ne yaparsam yapayım, kayıpların önüne geçemiyorum. Her gün şehit düşen ve yaralanan arkadaşlara yenileri ekleniyor. Nasıl önüne geçmeli ve bunun için ne yapmalıyım?” diyerek sesli düşüncesini sürdürdü.

Sabırsız bekleyişin ağırlığını daha fazla kaldırmaya gücü yetmedi. Cihazını açıp Masîro’yla bağlantı kurdu.

“Durumunuz nedir? Piling arkadaşları alamadınız mı daha?”

“Alamadık heval” diyen Masîro’nun sesi oldukça üzgün ve çaresiz bir tınıyla yüklüydü. “Piling’i almak için yakındaki tüm arkadaşlar hazır bekliyor. Ancak birkaç koldan denetime alınmış. Bazı denemeler yaptığımızda çevredeki keskin nişancıların hepsi o noktayı ateş altına aldılar. En ufak bir kıpırdanma için bile göz açtırmıyorlar.”

‘Anlaşıldı heval, kayıp vermeden arkadaşları almaya bakın”

Cihazı kapatan Masîro, karşısındaki sokak başını tutan Rûbar’a baktı. Sonra bakışlarını sokak ortasında inleyen Piling’e çevirdi. Piling’in inlemeyi andıran zayıf ve cılız sesi, kuyunun dibinden geliyormuş gibi bir hal alıyordu. “Böyle giderse çok geçmeden arkadaş şehit olacak. Ne yaparsam, bir an önce yapmalıyım” diye geçirdi içinden. Tekrar bakışlarını Rûbar’a çevirdi. Hareketlenmek için fırsat kolladığı her halinden belliydi.

Ne yapıp edip onu durdurmak için bir şeyler yapmalı idi. Bir an avantajlı konumda olduklarını anladı. İkiside keskin nişancıların nerede mevzilendiğini bildiği halde, keskin nişancılar ikisini de görmüyordu. Bu avantajı iyi kullanırsa aleyhteki durumu lehine çevirebilirdi. Yaptığı bir işaretle Rûbar’ın dikkatle kendisine bakmasını istedi. “Seni dinliyorum” dercesine yaptığı işareti görünce, rahatlayıp işaret diliyle düşündüklerini ona aktardı.

Önce Piling'i gören keskin nişancıların yerini anlatmaya çalıştı. "Anladım" işaretini alınca, harekete geçtiği an o yerleri seri atışla taramasını söyledi. "Olmaz" diye başını salladı Rûbar. Kendisinin harekete geçeceğini, esas koruyanın o olması gerektiğini söyleyip harekete geçmeye hazır olduğunu bildirdi. "Olmaz" dedi birkaç kez, yaptığı sert işaretlelerle. Öyle ki, sert işaretlerini "Bu bir talimattır" diyecek hale soktu. Buna rağmen Rûbar'ın tavrı değişmedi. Çaresiz dediklerini yapmak zorunda kaldı.

Piling'i en iyi şekilde gören keskin nişancının konumlandığı pencereyi bir anda seri atışla taramaya başladı. Taramayı fırsat bilen Rûbar, bulunduğu sokağın köşesinden gerilmiş bir yay gibi aniden fırladı. Aralıksız taramayı sürdürdü. Rûbar üç metre kadar koşmamıştı ki, birkaç koldan birden keskin nişancıların ölüm kusan ateşi başladı. Mermilerin hedefi olan Rûbar, ara vermeden koşusunu sürdürdü. Ne yaparsa yapsın mermilerden korunmanın imkânı yoktu. Boşalan şarjörünü değiştirirken gözleri Rûbar'a kaydı tekrar.

Koşarken bir merminin arkasına düştüğünü, toprağın savrulduğunu ve metal parçaların etrafa saçıldığını hissetti. Tam tepesinden bir merminin daha vızıldayarak geçtiğini fark ettiğinde yapışacak şekilde kendisini yere atma isteği aklından geçse de, vaz geçip nefes nefese koşusunu sürdürdü. Sanki göğsü yarılmış gibi soluk alıyordu. Yüzünden, kafasından terler süzülüyordu. Gömleği terden sırlı sıklamdı. Bir anda yere kapaklanan Rûbar, "Dayan heval Piling, ne olursa olsun sana ulaşacağım," dedi güçlkle. Ayağa kalktığında bir elini kasıklarına bastırmıştı. "Kasıklarından vurulmuş olmalı" diye düşünen Masîro, keskin nişancılara doğru seri taramaya tekrar başladı. Sağ bacağını sürüyerek ağır aksak yürüyüşünü sürdüren Rûbar'ın tek düşündüğü şey ise, bir an önce Piling'in yanına varmaktı. Arkasından sürüyerek çektiği ayağı sokağa yayılan yıkıntıların taşlarına her değdiğinde verdiği acıya aldırmandan yürüyüşünü sürdürüyordu. Attığı her adımda yüreğine saplanan bir bıçak gibi hissettiği acı katlanıyordu. Alnından, yüzünden,

ensesinden, her tarafından sicim gibi ter akıyor, gözleri acıdan kapanıyor, dudaklarının kenarı seğiriyordu.

Yardıma koşan Rûbar'ın yaralandığını anlayan Piling, yaşadığı acı yetmezmiş gibi kendisi için bir arkadaşının yaralanmasını kahrolurcasına izliyor, ne yaparsa yapsın yerinden kıpırdayacak gücü bulamıyordu. Biri bacağından, biri sırtından, ikisi de sol kolundan olmak üzere dört yara almıştı. Yoğun kan kaybından dolayı takatten düşmüş, müthiş susamıştı. Yaraları katılaşmış, sırtındaki ve sol kolundaki yaralar çok acı vermeye başlamıştı. Başında da müthiş bir ağrı vardı. Başındaki ağrının nedenini düşünürken anası geldi gözlerinin önüne. Her “Başım ağrıyor” dediğinde, anasının bir aspirin hapı verdiğini anımsayınca “ölüm bir aspirin yutar gibi olmalı” diyerek gülümsemek istedi. Kuruyan ve çatlayan dudaklarından yayılan acıyla okkalı bir küfür savurdu.

Ağzı, koşmanın ve yaralanmanın verdiği susuzluğun kuruluşuyla kasılmıştı. Sağ koluna isabet eden kurşundan dolayı kolu iyice kasılmış, silahı bir metre uzağına fırlamıştı. Kasıklarındaki yaranın acısı neredeyse dayanılmazdı. Buna rağmen gözü Piling'e yetişmek dışında hiçbir şeyi görmüyor, beyni başka hiçbir şeyi düşünmüyordu. Yaklaştıkça Piling'in de sürünerek O'na doğru geldiğini gördü. Yürüyüşünü hızlandırmak istedi. Tükenen gücü daha fazla taşıyamadı kendisini. Tökezleyip yere kapaklandı. Bütün gücünü kullanarak tekrar ayağa kalkıp koşmayı denedi. Vücuduna değen mermilerden dolayı sağa sola yalpalamaktan kurtulamadı. Tekrar yere düştüğünde Piling'le aralarında bir metre kadar kalmıştı. Piling'e doğru sürünürken, bedenine değen mermilere aldırmadan Piling de ona doğru sürünmeye başladı. Birbirine ulaştıklarında ikisi de enerjilerinin son kırıntılarını tüketmiş durumdaydı. Son nefeslerini verirken bile, yoldaşlaşan elleriyle birbirine kavuşmayı başarmışlardı. Gülümseyen gözlerinin parıltısı, son kez birbirini gördü sadece.

Kleşinin ikinci şarjörünü de boşalttıktan sonra duran Masîro'nun bakışları Rûbar ve Piling'in üzerinde donup

kaldı. İki yoldaşını kurtaramamanın acısı gelip yüreğine oturdu. Yüreğinden bütün hücrelerine yayılan o acıyla dolan gözleri, kendisini hem Piling, hem de onun için feda eden Rûbar'da idi. Gözleri Rûbar'la Piling'te donup kalmışken, düşünceleri Rûbar'ın geçmişine gitti.

Rûbar, gerilla komutanlarından Rûbar Teyi'nin küçük kardeşiydi. Yerel kadro olarak kodunu Piling yaptığı halde, abisine olan sevgisinden dolayı daha çok Rûbar ismini kullanırdı. Piling, Küçük Piling'ı kurtarmak için kendisini feda etmekten çekinmemişti.

Önceki direnişlerde olduğu gibi son direnişteki duyarlılığı ve hareketliliğiyle her işe koşturmakla kalmamış; Siyabend'in güvenliğini üstlenerek bir an olsun yanından ayrılmamıştı. Kendisinden çok Siyabend'i korumaya çalışmış, birçok yerde onun duyarlılığı sayesinde kıl payı suikastlardan kurtarmıştı. Yirmi dört saat göreve hazır oluşu, Siyabend'le beraber usanmadan ve dinlemeden mevziden mevziye koşturması yetmezmiş gibi, yay gibi hep tetikte olmasıyla dikkatleri üzerine toplamıştı.

"Şimdi gidip Siyabend'e ne diyeceğim?" diye içten içe söylendiğinde, keskin nişancıların ateşinin durduğunu fark etti. Daha fazla beklemenin anlamsız olduğunu düşündü. Duvar diplerindeki dikkatli yürüyüşüyle bir sokak ötedeki Siyabend'in kaldığı eve gitti. Odaya girdiğinde bir aşağı bir yukarı gezinen Siyabend'i izledi bir an. O'nu fark eden Siyabend durdu. Sabırsız bakışları karşısında daha fazla suskunluğunu sürdüremedi.

"Ne Piling hevali kurtarabildim, ne de Rûbar hevali koruyabildim" dediğinde, öylesine sarsılmış ve yıkılmış bir ruh hali içerisindeydi ki, bir an ne diyeceğini bilemedi.

Masîro konuştuğu kendisini suçluyor, kendisini suçladıkça yüreğini dağlayan acı içinde kıvranarak konuşuyordu. Müdahale etmeden konuşmasının bitmesini bekledi. Biraz sakinleşir gibi olduğunu fark ettiğinde; "Peki Rûbar arkadaşın cenazesi nerede?" diye, araya girerek sordu.

"İkisinin cenazesi yan yana olduğu için, düşman O'nun da cenazesini denetime aldı. Almaya yeltenen her arkadaş

suikasta uğruyor.”

“Ne olursa olsun o cenazeleri oradan almamız gerekir.”

“Mevcut haliyle bunun imkânı yok heval Siyabend. Her gideni şehit vereceğiz. En iyisi akşam karanlığı çökene kadar bekleyelim. Gece karanlığında almanın daha kolay olacağını düşünüyorum.”

“Hayır heval hayır. Akşamı beklersek hiç alamayız. Gece görüş sistemleri daha tehlikelidir.”

“Şimdi nasıl alacağız peki? Keskin nişancıları durdurmanın yolunu bulabilirsen, hemen gidip alalım.”

‘Elimizde kalan ne kadar ağır silah varsa bu suikastçıların üzerine kullanacağız. Ateş üstünlüğü sağlayarak düşmanın dikkatini dağıtır, bu esnada gider cenazelerimizi alırız. Bu nedenle Caferi Sadık hattında direnen bazı arkadaşlar ağır silahlarıyla hemen buraya gelmeli. Bizdeki ağır silahları da devreye koyduk mu, keskin nişancıların mevzilendiği tüm noktaları aynı anda ateş altına almayı başarırız.”

“Dediğin tarzda yapabiliriz. Ancak Caferi Sadık hattındaki arkadaşları çekmek çok tehlikeli olmaz mı? Bir yeri savunalım derken, stratejik bir hattımızı savunmasız bırakmış oluruz. O hattı da düşmana kaptırırsak daha kötü duruma düşmekten kurtulamayız.”

“Dediklerini ben de düşündüm yoldaşım. Fakat başka çaremiz yok. Cenazelerimizin rehin alınmasını normalleştirirsek bundan sonra hiçbir cenazemizi alamayız. Bu riski göze almalıyız. Düşmanın bu konu üzerinde üstünlük taslaması direnen genç arkadaşların hem gözünü korkutacak, hem de moralini bozacak.”

Daha fazla tartışmayı gereksiz gören Masîro, cihazıyla Caferi Sadık hattındaki ve diğer mevzilerdeki ağır silahların gelmesi için arkadaşlarıyla bir dizi görüşme yaptı. Siyabend’le kaldıkları evden çıkarak cenazelerin rehin alındığı sokağa gitti. Çok geçmeden planladıkları gibi on arkadaş tarafından B7, Karnas ve BKC silahları ile Nusaybin Caddesinde bulunan penceresi açık bütün evlerin ateş altına alınması sağlandı. Roketlerden birini alan Masîro, Rûbar’ı vuran keskin nişanın bulunduğu pencereyi hedefledi. Ro-

ketin pencereye değmesiyle keskin nişancının silahıyla birlikte havaya savrulmasını izledi. Dört beş dakika kadar diğer keskin nişancıların konumlandığı noktalar da yoğun ateş altında tutuldu. Neye uğradığını şaşırان keskin nişancılar, bir anlık da olsa kendilerini mermi ve roketlerden koruma refleksiyle hareket etmek zorunda kaldılar. Bu süre, cenazelerin direnişçiler tarafından alınmasına yetmişti. Durumun fark edilmesiyle olay yeri yoğun bir top ve havan yağmuruna tutulmuş, ancak cenazelerini almayı başaran direnişçiler, Taziye Evine ulaşmıştı. Dört arkadaşlarını kaybetmelerine rağmen psikolojik üstünlüğü ele geçirmenin duygusunu yaşıyorlardı.

\*\* \*\* \*

1990'lı yılların savaş tecrübelerinden Cizrelilerin çıkardığı en önemli ders, devlet güçlerinin rastgele ateşlediği havan ve toplara karşı kendilerini korumak için yaptıkları bodrumlardı. Bu nedenle Cizre'nin hemen her evinde bir bodrum katı vardı. Bodrum katlar, aynı zamanda yollara bakan küçük pencereleriyle doğal mevzi görevi de görürdü. O yıllarda doğal korunma ve savunma refleksiyle yapılan bodrumlar, güncel haliyle şehir direnişlerinin vaz geçilmez bir mevzisine ve sığınagina dönüşmüştü.

Halkın Cûdî Mahallesini boşaltması ardından havan, bomba atar ve obüslerle yapılan saldırılar yoğunlaşmıştı. Günlük ortalama birkaç topun isabet etmediği ev yok gibiydi. Direnişçilerin kaldığı tespit edilen evlere günde yirminin üzerinde havan topunun isabet ettiği oluyordu. Bu denli ağır saldırılar altında kalan en korunaklı binalar bile, bodrumu olmadığında birkaç saat içinde yerle bir olmaktadır.

Askeri zırhlıları da yıkım araçları gibi kullanan devlet güçleri, ilginç ve yaratıcı bir yöntem uygulardı. Önce hedef aldığı evin cephe duvarını havanlarla vurur, bütün binayı ayakta tutan kolonları görünür kılıncaya kadar bombardımanı sürdürürdü. Binanın kolonları açığa çıkınca genellikle birinci kattan başlayarak alt katların kolonlarına tank atışları ve Doçkalarla döverdi. Bu kolonlar kırılıp binayı taşıyamaz hale geldiğinde ya kendiliğinden ya da birkaç ağır top darbesiyle olduğu gibi çöküp yerle bir olurdu.

Hedeflenen evin veya binanın sağlam kalan ve bombardıman sonucu yıkıntıyla oluşan molozların ulaşamadığı tek yer bodrum katlarıydı. Bodrumların kolon ve kirişleri üst katlara göre daha sağlam olmakla birlikte top atışlarıyla vurulmaları da imkânsızdı. Adı üstünde; bodrum, yerin altı demekti.

Dağda savaş deneyimi olanlar, bodrumları yaptıkları yeraltı sığınaklarına benzetirlerdi. Devlet güçlerinin teknik üstünlüğü savaşın koşullarını ağırlaştırdıkça, direnişçiler de havan ve top yağmuruna karşı bodrumlarda savaşmayı ve korunmayı öğreniyorlardı. Daha önce kazılan hendekler, yapılan barikat ve mevziler her geçen gün biraz daha işlevsizleştikçe, bodrumların işlevselliği daha çok öne çıkıyordu. Savaşın zorlukları, kendi doğasına uygun yeni araçlar ve yöntemler bulmayı zorunlu kılıyordu.

Direnış boyunca bodrumların önem kazanma sürecini düşünen Mehmet, yanına gelen Asya ile yeni bir planlama yapmanın gerekli olduğunu düşündü. Taziye Evinin alt katındaki yaralıların yanından gelen Asya, Mehmet'in, yanında otururken oldukça üzgündü.

"Yaralıların sayısı çok fazlalaştı. Burası daha fazla yaralıyı kaldıramaz. Bir şeyler yapmamız lazım."

"Sen gelmeden önce ben de aynı şeyi düşünüyordum. Taziye Evinin rolünü ve işlevini çok iyi bilen düşmanın her an burayı hedeflemesi kaçınılmaz gibidir. Yoğun bir bombardımanla çok sayıda arkadaşı şehit etmeleri mümkün olabilir."

"Son günlere kadar düşman caddelerden saldırmamıştı. Şu anda bütün caddeler düşmanın denetimine geçti ve her yerden saldırabiliyor. Oldukça dezavantajlı bir duruma düştük. Ne yapalım heval Mehmet, nerede üstlensek aynı risk her zaman olacaktır."

"Söylediklerin doğru! Düşman çok yönlü bir taktik uyguluyor. En zayıf yeri tespit edip saldırıyor. Zayıf değilse önce zayıflatıktan sonra direnişin verilemeyeceğini anladığı anda saldırıya geçiyor. En güçlü ve en hazırlıklı olduğumuz hat olan Nusaybin ve Hezex caddelerine yönelik bu taktiği

uygulayıp başarılı oldu. Burada aylarca yaptığımız hazırlıklar zamanla boşa düştü ve işlevsizleşti. Öte yandan eskiden sivil geliş gidişlerin yarattığı avantajla yaralıların bazılarını çıkarabiliyorduk. Şu an itibarıyla dört bir yandan kuşatmaya alındık.”

“Yani!”

“Yanisi şu heval; mevcut yaralı arkadaşlara her gün yenileri ekleniyor. Bundan dolayı zaman geçirmeden burayı boşaltmak ve yeni bir yer bulmamız gerekir.”

“Hatta bir yer yetmez, yedekte birkaç yer daha bulup hazırlamak zorunludur.”

“Aynen öyle! Şu an en güvenli yer olarak düşündüğüm, Cûdî ve Sur Mahalleri’nin kesiştiği noktalar.”

“Abdülcelil Petrol İstasyonu olarak tanımlanan çevreyi kast ediyorsan, bence de olabilir?”

“Bu konuda bir zemin yoklaması yaptım. Oradaki arkadaşlara korunaklı bir bodrum katı olup olmadığını sordum. Petrol istasyonunun arkasına düşen bir yer olduğunu söylediler. Eğer işin yoksa birlikte gidip görelim.”

Mehmet ve Asya zaman geçirmeden Cûdî Mahallesi, Bostancı Sokakta bulunan 23 nolu binanın önüne geldiler. Sokaktan binayı incelediler. Beş katlı bina kırmızı renge boyalıydı. İsabet eden topların açtığı gediklere rağmen sağlam görünüyordu. Yarı zemin, yarı bodrum denilecek bir katı vardı. Açık olan dış kapıdan bodruma indiklerinde dayalı döşeli güzel bir evle karşılaştılar. Yarı bodrum diyebilecekleri büyükçe bir daireydi. Önden ve arkadan iki çıkışı vardı. Üst katlar vurulsa bile, bodrumda kalanların uzunca bir süre güvende olacakları anlaşıyordu.

“Bence uygun. Burası ‘Birinci Hastane Bodrumu’ olsun heval Mehmet. Taziye Evindeki yaralı arkadaşları hemen buraya taşıyalım.”

“Bence de uygun. Diğer arkadaşlarla konuşup taşıma işini gerçekleştirelim.”

Bodrumdan çıkıp Taziye Evine giderlerken yolda Dara’yla karşılaştılar. Öylesine sinirlenmişti ki, adeta burnundan soluyordu. Mehmet’le Asya’yı görür görmez gelip kar-

şalarına dikildi.

“Bu böyle olmaz heval Mehmet, kesinlikle olmaz” dediğinde, sinirden gözleri seğiriyor, eli ayağı titriyordu.

“Olmayan nedir heval Dara?” diyen Asya, sakinleştirmek için takılmak istedi. Gözleri çakmak çakmak parlayan Dara’nın takılmaya tahammülü yoktu.

“Siz de aynı şeyi düşünüyorsanız aha şuracıkta kafama kurşunu sıkar, bu yaşamı bitiririm” deyip elindeki kleşin namlusunu kafasına doğrulttu.

“İndir onu ve kendine gel” diyen Mehmet’in, sesi öfke yüklüydü. “Önce ne olduğunu bize anlat ki, sana verecek bir cevabımız olsun. Kim sana ne demiş veya ne yapmış, bilmiyoruz. Biz yoldaşlar topluluğuyuz. Bir yanlış varsa uygun bir yer bulup oturur, rahatça o yanlış ifade eder ve eleştiri özeleştirir kültürümüz neyi emrediyorsa onu yaparız. Böyle ayaküstü konuşmak doğru değil. Bizimle Taziye Evine gel, orada oturup konuşalım.”

Mehmet’in, öfkelenişini gören Dara, ses çıkarmadan peşlerine düştü. Taziye Evine geldiklerinde bir köşeye çekildiler. Az önceki öfkesi biraz yatışmıştı. Ne olduğunu soran Asya’ya dikti gözlerini.

“Akif ve Nûrhak’la konuşan heval Rojhilat, yerel arkadaşları evlerine gönderirsek, kendi başımızın çaresine bakabiliriz dedi.”

Rojhilat’ın böyle dediğini kim söyledi?” diyen Asya araya girdi.

“Onlar kendi aralarında konuşurken ben de yanlarındaydım. Bir mevzide oturmuş sohbet ediyorduk. Sohbet yavaş yavaş onların kendi aralarındaki konuşmasına dönmüştü. Önce yaşadığımız koşulların ne denli zorlaştığından ve hepimizin imha olacağından söz ettiler. Sonra da yerel gençliğin hepsini eve gönderelim ve başımızın çaresine bakalım dediler.”

“Anlaşıldı heval Dara. Sen de bu konuşmayı örgütün kararıymış gibi anladın ve burnundan soluyarak yanımıza koştun. Öyle mi?”

“Örgütün kararı olmazsa böyle bir konuyu kim kendi

arasında normal bir sohbetmiş gibi konuşabilir?”

“Örgütün böyle bir kararı yok heval. Böyle bir karar almayı gerekli görürse, kararı almadan önce sizinle tartışır” diyen Asya, duraksayıp Dara’nın gözlerinin içine baktı. Sınamak için farklı bir yöntem denedi. “Farz edelim ki örgütün böyle bir kararı var. Bu karar, sen ve senin gibi bütün yerel kadro arkadaşların yararına olmaz mı? En azından örgüt kadroları, sizin kurtulmanız için kendisini feda etmiş olur.”

“Öyle iş mi olur heval Asya? Ömrünü bu mücadeleye vermiş kadroların kendilerini feda etmelerini nasıl kabul edebiliriz? Ben kendim asla kabul etmem. Diğer bir nokta ise, bizleri göndermek demek, Türk devletine teslim etmek demektir. Teslimiyeti kimse dayatamaz bize. Ben kendi adıma söyleyeyim; teslim olmaktansa bin defa ölürüm daha iyi.”

“Ama en azından ölümden kurtulacaksınız. Devlet sizleri birkaç yıl zindanda tutar, daha sonra bırakır. İdam edecek değil ya!”

“Öyle ise, niye kendiniz teslim olmuyorsunuz?”

“Örgüt teslim olmamızı isterse, örgütün bir bildiği var, diyerek tereddüt etmeden yaparız.”

Asya’nın son konuşmaları karşısında ne diyeceğini şaşırıldı. Önündeki tüm yollar kapatılmış gibi çaresizce Mehmet’e baktı. Bir şeyler söylemesini beklerken Asya’ya cevap vermek için düşünmeyi sürdürdü. Örgüt bir karar alırsa akan sular dururdu. Yanlış da olsa tartışması yapılamazdı. “Mutlaka örgütün bir bildiği var” denilerek kararın uygulanmasına geçilirdi. Bu gerçeklik, direniş sürecinde öğrendiği örgütsel işleyişin en önemli kültürüydü. Örgüt böyle bir karar alabilir miydi? Bir ikirciklik içinde gidip gelerek bocaladı bir an. Bakışları bir Mehmet’e bir Asya’ya gidip geldi. İkisi de bütün ciddiyetini takınmış kendisine bakıyordu. İlk kez bu denli bir çaresizlik içine yuvarlandığını ve bocaladığını fark etti. O güne dek “Ölüm nereden gelirse gelsin” diyerek her şeyle alay edercesine direnmişti. Şimdi ise farklı bir gerçeklikle yüzleşiyordu. Bu yüzleşmeyle bo-

ğuşurken bir anda Piling geldi gözlerinin önüne.

“Hayır heval, örgüt böyle bir karar almaz. Alsaydı, dün şehit düşen on dört yaşındaki Piling heval için alırdı.” Mehmet’le Asya’nın birbirine baktığını görünce Silopi’deki geri çekilmeyi hatırladı. Kanatlanacakmış gibi sevinerek konuşmasına noktayı koydu.

“Silopi direnişinde de aynısı oldu. Yönetim ve kadrolar geri çekilme kararı aldıklarında, yerel gençlik evlerine gönderildi. Düşman da gidip hepsini birer birer yakaladı. Bu olayı biz de tartıştık. Örgütün de açıklaması oldu. Bu kararı alan yönetimin ihanet ettiğini söyledi. Sizin söylediğinizle Silopi’de yaşananlar bence aynıdır. Örgüt teslimiyet anlamına gelecek bir karar almaz.”

“Haklısın heval Dara” diyen Mehmet, daha fazla bocalamasını istemedi. “Örgüt böyle bir karar almaz. Arkadaşların kendi düşünceleridir ve yanlış düşünmüşlerdir. En kısa zamanda bu konuda bir toplantı yapıp arkadaşların bu düşüncelerini mahkûm edeceğiz. Ancak şu an öncelikli görevimiz, yaralı arkadaşları buradan başka bir yere taşımaktır. Sen şimdi aşağı inerek Baz, Zîrek ve Hişyar’ı yanımıza gönder.”

Sevinçten gözleri parlayan Dara ayağa kalkıp bodruma indi. Çok geçmeden Baz, Zîrek ve Hişyar’la geri geldi. Gözlerini Mehmet’e dikip “Ben de mevzime gideyim artık” dedi.

“Sen de kal, buradaki işin bitince gidersin” diyen Mehmet bakışlarını Baz’a dikti. “Taziye Evini boşaltıyoruz heval. Dara ve sağlam birkaç arkadaşı daha yanınıza alın. Çok dikkatli ve planlı bir şekilde yaralı arkadaşların tümünü Abdülcelil Petrolün arkasındaki sokakta bulunan bodrum katına taşıyın. Dayalı döşeli olduğu için evde fazla bir şeye ihtiyaç duyulmayacak. Diğer ihtiyaçların giderilmesini ise, taşınma işi bittikten sonra yaparsınız.”

“Unutmadan” dedi Asya, ayağa kalkıp gitmek üzere olan arkadaşlarına. “Özellikle Gever, Nûman, Aras, Raperîn, Dewran, Andok, Pêşeng, Rüstem, Ronahî ve Arhat arkadaşların durumu ağır sayılır. Şerzan’la Firaz’ın durumu da benzerdir. Bu arkadaşları taşıırken çok dikkatli olmayı ihmal et-

meyin. Olur mu heval?”

“Siz merak etmeyin heval Asya” diyen Baz, Zîrek’le Hişyar’ı işaret etti. “Yaralı arkadaşların bakımını yaparken, birer hasta bakıcı kadar uzmanlaştık sayılır. Bütün arkadaşları sağ salim yeni hastanemize taşıyacağız.”

Akşama kadar süren yaralıları taşıma işlemi tamamlandı. Geniş bir bodrum ayarlanarak yetmiş yakın genel ve yerel kadrolar bir araya getirildi. Toplantı divanına Asya başkanlık yaparken sağında Mehmet, solunda Siyabend oturdu. Toplantının açılışını Asya yaptı.

“Öğrendiğimiz kadarıyla Rojhilat, Akif ve Nûrhak arkadaşlar kendi aralarında sohbet ederken, yerel arkadaşların evlerine gönderilmesinden söz etmişlerdir. Niyet ne olursa olsun öncelikle örgüt gündemine getirilerek kararlaştırılması gereken böylesine hassas konuların örgüt dışı ikili sohbetlerde tartışılması son derece yanlıştır. En hafif deyişle örgüt dışılıktır ve objektif olarak bozgunculuğun gelişmesiyle sonuçlanabilir. Bu nedenle bu tür yaklaşımları şiddetle eleştiriyor ve mahkûm ediyoruz.” Duraksayıp bakışlarını Rojhilat’a çevirdi. Konuşmasını sürdürecekti ki, Rojhilat’ın elini kaldırıp ısrarla söz hakkı istediğini gördü. Söz hakkını Rojhilat’a verdi.

“O sohbeti yaparken Dara arkadaş yanımdaydı. Sohbet ardından Dara arkadaşın çok sıkıldığını fark ettiğimde böyle bir konuda sohbet etmenin yanlış olduğunu anladım. Bu anlamda divanın yaptığı eleştiriler yerindedir. Ancak o sohbeti yaparken niyetimin bilinmesini de istiyorum. Koşullarımız oldukça zorlaştı. Her gün bir iki arkadaş ya şehit oluyor, ya da yaralanıyor. Yerel arkadaşlar sivil oldukları için bizimle birlikte şehit olmaları gerekmiyor. O arkadaşları kurtarma kaygısıyla yapılan bir sohbetti. O ortamda söylenmesi yanlıştır. Bu yönlü kaygı, endişe ve düşüncelerimi örgüt ortamında paylaşmanın daha doğru olacağını görüyorum ve özeleştiremi veriyorum.”

Rojhilat oturduğunda Akif ve Nûrhak’ın söz istediğini görünce kısa konuşmaları kaydıyla söz hakkı vereceğini söyledi. İkisi de Rojhilat’a katıldığını belirtip yerine oturun-

ca konuşmasını sürdürdü.

“Bildığınız gibi önceki gün Vekil ve halktan bir grup insanımız şehit ve yaralıları almak için yanımıza geldi. Şerzan, Firaz ve birkaç yaralı arkadaşla konuşup ‘siz de gelen heyetle giderseniz daha iyi olur, düşman sivil diye belki size karışmayabilir’ mantığıyla göndermeye çalıştık. Fakat bu arkadaşlar ‘bizi burada öldürün, ama düşmana göndermeyin’ diyerek sert bir şekilde karşı çıkınca, önerimizi geri çekmek zorunda kaldık. Aynı şekilde Zîrek arkadaşına da yaralı ve şehit arkadaşları Nusaybin Caddesi’ne kadar geçirmesi ardından heyetle gidebileceğini ve dönmemesi gerektiğini söyledik. Gördüğünüz gibi Zîrek arkadaş bu önerimizi uygulamayıp, yaralı arkadaşlara bakmak için tekrar geri geldi. Sadece Dem Genç üyesi birkaç arkadaşı heyetle gönderebildik. Yaşadığımız bu zorlu direniş süreci, bu arkadaşların direnişin yiğit savaşıları olduğunu ve düşmana kan kusturduklarını bize kanıtladı. Aynı şekilde bu arkadaşlar, en az bizim kadar düşünsel olarak belli bir derinliğe sahip-ler ve direnişin değerinin farkındadırlar. Buna leke sürmemek adına düşmanın tedavisini bile kabul etmeyecek kadar yüce bir ruha sahip olduklarını bilmek durumundayız.”

Tekrar duraksayıp yanında oturan Mehmet ve Siyabend’e baktı. Arkadaşlarının bir şey demediğini görünce konuşmasını bağladı.

“Bu olağanüstü koşullardan dolayı konuşmamı uzatmayacağım. Ancak şunu sormak istiyorum; Ölüm pahasına da olsa son nefesimize kadar burada direneceğimiz kesindir. Bu konuda farklı düşüncesi olan arkadaşlar varsa bu toplantıda söylemelidir. Hem genel yapımıza ilişkin, hem bizimle birlikte bugüne kadar direnen yerel arkadaşlara ilişkin, hatta direnişimizin geleceği konusunda da farklı düşüncesi olan arkadaşlar hiçbir kaygıya kapılmadan mutlaka düşüncelerini bu toplantıda söylemelidir. Madem kader birliği yaptık, son nefesimize kadar duygu ve düşünsel birliğimizin de bir o kadar güçlü olması gerekir.”

Konuşmasını bitirip bakışlarını arkadaşlarında gezdirdi. En az birkaç arkadaşının konuşmasını bekledi. Sadece

Harun'un eli kalktı.

"Soruna sadece askeri mantıkla bakmanın yetersiz olduğunu düşünüyorum. Sorunun en önemli boyutu ideolojik ve moral yönüdür. Askeri açıdan 'geri çekilme taktiği' de-yip yapacaklarımızı gerekçelendirebiliriz. Ancak ideolojik ve moral olarak bu çok yanlış olur. Arkadaşları gönderme gibi bir pratik içine girersek, sonu belli olmayan gelişmele-re kapıyı aralamış oluruz. En önemlisi de göndereceğimiz arkadaşların yaşayacağı moral çöküntü ve yenilgili ruh ha-lini onarmanın imkânı olmayacaktır. Bu nedenle böyle bir karar almaya kesinlikle karşıyım. Sadece kendi özgür ira-desiyle gitmek isteyen arkadaş olursa engellenmesini de doğru görmem. O durumda olan arkadaşları örgüt gönde-rebilir."

Harun'un ardından söz hakkı isteyip konuşan olmayınca, sözü Siyabend'e verdi.

"Yönetim olarak bir konuda netiz. Kesinlikle kimseye 'haydi evinize gidin' deme hakkına sahip değiliz. Böyle bir durum kesinlikle kabul edilemez ve bunun vebali çok ağır olur. Ayrıca onlarca yaralımız var, bunları nasıl bırakıp gi-deriz? Gidecek bir yer de yok. Görüyorsunuz, bir caddeyi geçmek bile ölümle eşdeğer hale gelmiş. Bizleri onlarca çemberin içine aldıkları yetmediği gibi, fiziki ve teknik her türlü denetimi sağlamış durumdalar. Bu geri çekilme bile olamaz, olsa olsa dağılma olur. Diğer bir konu da teslimiyeti çağrıştıran en küçük bir yaklaşımı kabul edemeyiz. Bu ka-dar yaralı arkadaşları arkamızda bırakmaktansa, bu arkadaş-larla beraber sonuna kadar direnip şehit düşmek daha doğ-rudur. Yoldaşlık hukuku bu şartlarda bunu gerektirir. Zaten düşman Nusaybin Caddesi'ni de kesti, Vekil ve sivilleri bile vuran bir anlayış, giden bu gençlere ne yapmaz ki!.. Ya öldürür, ya ajanlaştırır, ya en aşağılık şekilde yazılı ve görsel basında işleyerek onurlarını beş paralık eder" diyerek bir an duraksadı. Kobani direnişinden örnekler vererek konuş-masını bitirdi ve sözü Mehmet'e bıraktı.

"İşte gençler evlerine gidecek, kadrolar da kendi başı-nın çaresine bakacaklar diye bazı söylentiler çıkmış. Biz bu

direnişı başlatırken, böyle uğursuz ve kahredici bir sonu ne düşündük, ne hayal ettik. Böyle bir düşünceyi aklımızın köşesinden bile geçirmedi. Kesinlikle tek bir fert kalınca ya kadar direneceğiz. Durumun ne kadar zor ve umutsuz olduğunu biliyoruz, siz de görüyorsunuz zaten. Kırk günden fazladır her türlü zorluğa katlanarak yürüttüğümüz bu mücadeleyi bu günlere kadar getirdik. Halkın, dünyanın ve partinin gözü bizdedir. Kendimiz için ‘Öyle ucuza teslim oldular, ellerini kaldırıp düşmandan merhamet dilediler’ dedirtmeyiz. Oldukça zorlanıyoruz, fakat bu saatten sonra, özellikle yüzlerce insanın şehit düştüğü, neredeyse bir şehrin tamamen yakılıp yıkıldığı böylesi bir süreçte ve çektiğimiz bunca eziyete karşın bizim yapacağımız, kendi canımızı kurtarmak adına, sözde kendimizi sağlam alanlara atma olamaz. Ki bu alanlar da düşmanın denetimindedir. Zaten onların denetiminde olmasaydı, oraya doğru gidip direnişı orada sürdürecektik. Bir de eğer bu direnişı bırakıp kendi canımızın telaşına düşersek, biz bu halkın yüzüne nasıl bakarız. Demezler mi, ‘madem teslim olacaktınız, bu kadar savaş, azap, şahadet de neyin nesiydi?’ Tarihin yüz karaları olarak hatırlanmak istemiyorsak direneceğiz. Arkadaşlar takviye gelebilir ya da gelmeyebilir, biz kadrolar kalacağız. Fakat içinizden gitmek isteyen varsa, gidebilir. Kesinlikle ihanet olarak değerlendirmeyiz. Şimdiye kadar yaptığınız fedakârlık ve yoldaşlık bizim için çok değerlidir. Fakat kimseye de ‘haydi git’ de diyemeyiz. Onu ölüme ya da teslimiyete yollayamayız. Eğer şehrin dışına çıkma gibi bir imkân olsaydı, bunu düşünürdük. Siz de görüyorsunuz ki, yok. Düşmanın bu saatten sonra tek amacı, ellerimizi kaldırıp grup grup teslim alma ve sonra her türlü kötülüğü yapma olacaktır. Bunu aklımızdan bile geçirmeyiz. Konuşmamı bitirirken tekrar da olsa, yine de söylemek istiyorum; gitmek isteyen varsa, kesinlikle gidebilir. Bizler de olanaklarımızı zorlayıp en uygun yolu bularak onu göndeririz. Ancak kendi özgür iradesiyle o kararı verdiği için kararının sonuçlarından biz değil, kendisi sorumlu olacaktır.”

Mehmet’in duygulu konuşması toplantı ortamına da

yansıymış, duygu yüklü bir ortam oluşmuştu. Böylesine ağır koşullarda yürüyen savaş, sadece mantıkla yürütülemezdi zaten. O zorlu koşullarda akli ve rasyonel izahlara göre hareket edilse, bir dakika kalmanın imkânı olamazdı. Olanaksız gibi görünen bazı şeyler, duygulu izahlar gerektirirdi. Bu gerçekliği gözetererek konuşmasını planlamadığı halde, yüreğinin sesini dinleyip konuştuğundan dolayı duygu yönü öne çıkmış, toplantıya katılan herkesi etkilemişti. Konuşması bittikten sonra bir an bekledi. Gitmek isteyen hiç kimse çıkmadı. Arkadaşlarının gözlerine ayrı ayrı dikkatlice baktı. Gözlerin yalan söylemediğini bildiğinden, arkadaşlarının ne düşündüğünü gözlerine bakarak anlamak istedi. Toplantı öncesi gözlere sinen tedirgin ve mahcup ifadeden eser kalmamıştı. Hepsinin gözleri gülüyor, “sonuna kadar birlikteyiz!” dercesine haykırmak istiyorlardı. “Cizreli gençler çok gururlular. Bu yüce gururları altında ezilmek elde değil” diye içten içe söylendi.

Kayıp vermeden herkesin mevzisine gitmesi için yapılan uyarılar ardından toplantı sonlandı.

Direnişin gerilla mantığıyla sürdürülmesi, henüz olanak varken geri çekilmeyi gerektirirdi. Fakat gelinen aşamada bunun olanakları da kalmayınca sonuna dek direnişi esas almışlardı.

Şimdi buna göre moral ve motivasyonlarını yüksek tutma geyreti içerisine girecek ve direniş süresini mümkün olduğunca uzatmaya çalışacaklardı. Şayet olanaklar oluşursa dışarıdan takviye gelmesi durumunda direnişin seyrinin değişeceği de bir gerçektir fakat bunun ne zaman gerçekleşebileceğini bilemiyorlardı. Bahar aylarına dek direnişi uzatabilmek belki bir umut yaratabilirdi. Fakat ne olursa olsun diz çöktürme saldırılarına karşı sonuna dek direnmeyi kararlaştırmışlardı ve bu direnişte kadro ve yerel ayrımı olmayacaktı. Yerel direnişçilerin kahramanca tavrı bu birleşmeyi sağlamış, aralarındaki farkı ortadan kaldırmıştı.

Siyabend mevzileri denetlemeye çıkarken, Mehmet’le Asya yeni açtıkları birinci hastane bodrumuna gittiler. Birer birer yaralı arkadaşlarının yanına gidip bir ihtiyaçları

olup olmadığını sorarak, yakından ilgilendiler. Arkadaşlarını ziyaret sürerken birbiri ardına battaniye içinde taşınan iki yaralı daha getirildi. Dem Genç üyeleri olan yaralılarından biri Hêlin, biri de Kahraman'dı. Bombardımanlar nedeniyle göğüslerine isabet eden birer şarapnel parçasıyla yaralanmışlardı. İkisinin de bilinçleri açık olsa da yaraları ağırdı ve sürekli kan kaybediyorlardı. Hacer, Çeman ve Eylem yaralılara ilk müdahaleyi yaparken Mehmet'le, Asya ne yapabilecekleri konusunu tartışmaya başladılar.

"Bence bu iki arkadaşı da zaman geçirmeden gönderelim. Öğrenci olduklarını ve dayanışmak için geldiklerini devlet biliyor. En fazla zindana atarlar" diyen Asya, sabırsızlıkla Mehmet'in, nasıl bir tepki vereceğini bekledi.

"Kendileri kabul ederse gönderme konusunda sorun yok. Hemen Vekili arar, emniyeti harekete geçirmesi için konuşurum. Ayrıca her ihtimale karşı bu gençlerin sağ salim çıkmasını güvenceye almak için ihtiyati tedbir kararı aldirmek amacıyla AİHM'e başvurma koşullarının olup olmadığını hukukçulardan araştırırsınlar."

Mehmet'in, kendisi gibi düşündüğünü gören Asya sevindi. "Sen Vekili arayıp konuş, ben de yaralı arkadaşlarla konuşup durumu anlatayım."

Kapalı telefonunu açan Mehmet, şebekenin olmadığını görünce çatıya çıkmak zorunda kaldı. Keskin nişancılara görünmemek ve bir bombanın hedefi olmamak için çatının üzerinde yapılan yarım metre yükseklikteki korkuluk duvarının dibine sığındı. Whatsapp üzeri görüşme yapmanın daha doğru olacağını düşündü.

"Merhaba Vekilim! 20 Ocak'taki gelişinizden bu yana bir daha görüşemedik. Dönüşte katliam amaçlı vahşice tarandığınızı öğrendiğimizde çok endişelendik. İyi olduğunuzu öğrenince az da olsa rahatladık. Umarım siz ve yanınızdaki arkadaşlar iyisiniz."

"Bizler iyiyiz Mehmet arkadaş. Aradığına çok sevindim. Yanımda Nergîs ve Rojger var. İkisi de iyiler, selam söylüyorlar. Sizlerin durumu nasıl? Tüm arkadaşlar iyiler mi?"

"Bizler de iyiyiz. Her iki basın emekçisi arkadaşla selam-

larımızı iletiyoruz. Az önce Hêlin ve Kahraman arkadaşlar yaralandılar. Üniversite öğrencisidirler. Durumları ciddi. Hastaneye göndermek istiyoruz. Ambulansın gönderilmesini sağlayabilirsen iyi olur. Ayrıca her iki yaralı arkadaşla ilişkin AİHM'e başvurma yolu var mı, yok mu? Bu konuyu araştırmanız iyi olur. Eğer hukuksal yolu açıksa aile avukatları tarafından başvurunun hemen yapılması gerekir."

"AİHM'e başvurma konusunun gerekli olabileceğini düşünerek daha önce avukatlarla bir tartışma yürütmüştük. Hukuksal yolun açık olduğu söylendi. Bu konuda bir engel yok. Hatta AİHM yetkilileriyle yapılan görüşmeden anladığımız kadarıyla Cizre'nin mevcut durumunun bilindiği ve başvurulara öncelik verileceği izlenimi edindik. Avukatlarla görüşerek başvurunun hemen yapılmasını sağlayacağım.

"Ambulans konusunda ise şunu söylemeliyim: Emniyet telefonlarıma cevap vermiyor. Kaymakamı aradım, o da cevap vermiyor. Whatsapp üzeri yazıp acil olarak cevap vermesini isteyeceğim. Yapılabilecek her şeyi yapacağımdan emin olun" diyen Vekil, Mehmet'le olan mesajlaşma tarzındaki görüşmeyi bitirdi. Emniyet Müdürlüğünü aradı. Cevap verilmeyince Cizre Kaymakamı Ahmet Adanur'un Whatsapp'ına konuşacaklarını mesaj olarak göndermek zorunda kaldı.

"Kaymakam bey, Cûdî Mahallesi'nden, Merkez Mahallesi'ne geçmek isteyen üniversite öğrencisi Hêlin ve Kahraman adlı iki genç yaralanmış. Bunların bir an önce hastaneye taşınması gerekiyor. Bir çocuğumuz daha ölmesin, yarıdımçı olmanızı istiyoruz." Aldığı her duyum üzerine başka mesajlar da gönderdi

"Cûdî Mahallesi, Cemal Gürsel Sokak. No: 58 adresindeki evlerinde mahsur kalan bedensel engelli Baki ve Nesime Aydın çifti ile iki çocuklarının tahliye edilmesi gerekiyor. Bir an önce bir şeyler yapmanız gerekir."

"Mahsur kalan aileyi sordum. İki kişiyi gönderirsek alabiliriz. Bana dönmeniz iyi olur."

"Kaymakam Bey, sabahtan bu yana seslerin yükseldiği 'Sur Mahallesi, Ebuliz Caddesi, Altın Sokak'ta Can ailesin-

den 3 kişiden haber alınamıyor. Ailelerin tahliyeleri için gereğini yaparsanız seviniriz.”

Yaşanan ağır savaş koşullarından dolayı tümüyle Cizre’de üstlenen Vekil, sadece direnişçilerle ve aileleriyle ilgilenmiyordu. Cizre’de yaşayan ve hak ihlaline uğrayan kim olursa kendisini arayıp yardımcı olmasını istiyordu. Önceliği direnişçilerin yaşadığı sorunlara verse de, kendisini arayanların sorunlarını çözmeyi de ihmal etmiyordu. Bundan dolayı PTT santrali gibi telefonu bir an olsun durmuyor, her an birileri arıyor ve sorunlarını bildiriyordu.

Kendisine iletilen sorunları kaymakama yazdıktan sonra Genel Merkezi ve Meclis Grup Başkan Vekillerini arayıp durumu izah etti. İçişleri Bakanlığıyla iletişime geçmelerini istedi. Ardından Hêlin’le, Kahraman’ın aile avukatlarını aradı. Zaman geçirmeden AİHM’e başvurmaları için gerekli görüşmeyi yapıp sonuçtan haberdar edilmeyi istedi. Ardından tekrar Emniyeti ve 112’yi aradı.

Emniyet ve ambulans ile yaptığı görüşmeler sonuç vermiyordu. Emniyete bakılırsa mahalle güvenli değildi ve bundan dolayı ambulansın gitmesine izin verilemezdi. Direnişçilerin verdiği bilgi ise karşılıklı bir çatışmanın söz konusu olmadığı, sadece devlet güçlerinin tek yönlü bir bombardımanla yıkım savaşı yürüttüğü şeklindeydi. Anladığı kadarıyla devlet güçleri her türlü vahşeti yapma kararı almıştı. Yaralıların hastaneye taşınmasına izin vermeyecek, ibret-i âlem olsun diye acı içerisinde kıvranarak ölmeleri için her şey yapılacaktı.

O gün, gece yarılarına kadar sürdürdüğü girişimlerden hiçbir sonuç alamadı. Sonraki gün sabah erken uyandığında ilk işi tekrar telefon diplomasisini yürütmek oldu. Emniyet ve Kaymakamlıkla bağlantı kurmaya çalışırken Hêlin ve Kahraman’ın aile avukatlarından olumlu haberi aldı. Hêlin ve Kahraman için AİHM, aldığı tedbir kararında “Yaşam hakkının ve vücut bütünlüğünün korunması amacıyla hükümetten yetkisi dâhilindeki her türlü tedbiri almasını” talep etmişti. O sevinçle tekrar tekrar Emniyeti ararken, Nergîs ve Rojger de AİHM’in kararını habere dönüştürüp

ajanslara geçtiler.

Saat dokuza geldiğinde 112'den olumlu cevap aldı. Hêlin'in Nusaybin Caddesine gelmesi halinde alabilecekleri, en geç yarım saat içinde belirlenen yerde bulunması istendi. Hemen Mehmet'e telefonla haberi bildirdi. On dakika içinde Hêlin'in belirlenen yerde olacağını söyleyen Mehmet, Asya'ya döndü.

"Benle bir arkadaş Hêlin'i götürürüz."

"Yaralı arkadaş kadın olduğu için bizim götürmemiz daha doğrudur. En azından erkek olmadığını görüp ateş etmekten kaçınabilirler."

Asya, Arjîn, Sozdar ve Nûda, her biri Hêlin'i yatırdıkları battaniyenin bir köşesinden tutarak bodrumdan sokağa çıkardılar. Önce Abdülcelil Petrol'ün yanına varıp biraz soluklanma ardından birkaç metre ötedeki Nusaybin Caddesi'ne çıktılar. Caddenin girişinde bekleyen zırhlı araçların namluları kendilerine dönüktü. Her an taranacakları endişesiyle sabırsız bir bekleyiş içine girdiler. On dakika kadar bekledikleri halde Ambulansın gelmediğini gördüklerinde sabırsız bekleyişleri umutsuzluğa dönüştü.

"Ambulans gelir mi dersin heval Asya?" diye soran Arjîn'i Nûda tamamladı. "Bence gelmez. Bırakın ambulansı, bir anda bizleri taramasınlar da."

"Valla bu faşist düşmandan her şeyi beklemek gerekir. Yetmiş yaşındaki zavallı anamı keskin nişancılar tarafından öldüren ve bir hafta boyunca cenazesini sokağın ortasından alınmasına izin vermeyen bu düşman değil miydi?"

"Sozdar heval doğru söylüyor. Şu anda sizleri tarasalar hiçbiriniz kurtulamazsınız. Ambulansın geleceği yok. Ya geri yerimize dönelim, ya da beni bırakıp siz gidin" diyen Hêlin güçlükle de olsa konuşmayı gerekli gördü.

"Seni bırakıp gitmemiz söz konusu bile olamaz. Verdikleri süre yeni doluyor. Beş on dakika daha bekleyeceğiz. Eğer gelirse seni ambulansa bindirir öyle gideriz. Gelmezse de hep birlikte geri döneriz" diyen Asya konuşmasını bitirmeden uzaktan duyulan ve ambulansın siren sesini andıran zırhlı aracın kulakları tırmalayan siren sesi gide-

rek yakınlaştı. Zırhlı askeri araç Nusaybin Caddesi'ne girdi. Hemen arkasından gelen ambulansı gördüklerinde Hêlin'e dönüp yaşadığı sevinci yansıtmadan edemedi. "Biraz daha dişini sık, az kaldı heval!"

Ambulans gelip durduğunda sedye ile aşağı inen hasta bakıcılar, battaniyenin üzerinde uzanmış bulunan Hêlin'i özenli bir biçimde kaldırarak sedyeye yerleştirdiler. Sedyeyi ambulansa alır almaz kendileri de ambulanstaki yerlerini alıp hızla yola koyuldular.

"Oyalanmadan caddeden sokak içlerine girelim" diyen Asya'nın sözünü zırhlı araçların tarama sesi bastırdı. Bombardımanlar sonucu harabeye dönen yakındaki bir evin içine kendilerini attıklarında ölümden kıl payı kurtuldular. Bodruma vardıklarında nefes nefese kalmışlardı.

Akşama doğru çatıya çıkan Mehmet, Vekille yeniden bağlantı kurmaya çalıştı. "Seninle bağlantı kurmak için tekrar çatıya çıktım. Burada her an vurulabilirim. Bombardımanlar sonucu arkadaşlarımın üzerine her an bina çökebilir, onlar da ölebilirler. Ben mahalleyi iyi bilirim. Buradan çıkabilirim. Ancak bunca insanı ölüme terk edemem, ya birlikte çıkarız ya birlikte ölürüz" diye Whatsapp üzeri bir mesaj attı. Vekil yanıt vermeyince ikinci bir mesaj daha yazdı.

"Hêlin'i ambulansa teslim ettik. Hastaneye ulaşip ulaşmadığını merak ediyoruz. Öğrenip bizlere bildirirsen seviniriz. Kahraman için de AİHM tedbir kararı almıştı. Hêlin gibi O'nu da buradan çıkarabilseydik iyi olurdu."

Yazdığı ikinci mesaja da yanıt gelmedi. "Buradaki yaralı arkadaşlardan bazılarının durumu çok ağır! Kimisinin bağırsakları dışarıda, kimisinin bacağı parçalanmış, tedavi edecek ilaçlarımız da yok. Arkadaşların beslenmesi için yiyecek ve su sorunu da yaşıyoruz. Açlıktan ve susuzluktan bedeni kavrulan bu arkadaşlardan birini her an şehit verebiliriz."

Süren bombardıman altında biraz daha bekledi. Umutunu yitirip aşağı inmeye hazırlanırken Vekilin cevabı geldi.

“Kusura bakma heval. Emniyet ve ambulansla görüştüğüm için sana yanıt veremedim. Hêlin’i hastaneye yatırmışlar. Başında bekleyen polislere bakılırsa tutuklayacakları kesindir. Biraz sonra Hêlin’i aldıkları yere ambulans gelecek. Kahraman’ı hemen oraya gönderin. Yalnız gelmesi istendi. Daha sonra seni ararım.”

Vekilin cevabını okur okumaz koşar adım aşağı indi. Hacer’in yanına giderek Kahraman’ın hazırlanmasını istedi. Zîrek ve Hişyar’la birlikte Kahraman’ı Abdülcelil Petrolün yanına götürdü. Kendileri sokak içinde kalırken, Nusaybin Caddesine çıkan Kahraman, ambulansın gelmesini bekledi. Ayakta duracak hali olmadığından cadde üzerindeki dükkânlardan birinin önünde çöktü. Acı içinde kıvranarak bekleyişi yetmezmiş gibi, son bir saattir başlayan bombardımanın hızı da artarak sürüyordu. Yakınlarına düşen bombalardan dolayı depreme tutulmuşçasına sırtını dayadığı dükkânın duvarları her an üzerine yıkılacakmış gibi sallanıyordu. Vekilin söylediğine bakılırsa ambulansın çoktan gelmesi gerekirdi. Akşam karanlığı çöküyor, yavaş yavaş her taraf karanlığa kesiyordu. Saatine baktı. Caddeye gelmesinin üzerinden yarım saat geçmişti. “Ambulansın geleceği yok. Birkaç dakika daha bekleyeyim, gelmezse yerime dönerim” diye düşündü.

Dakikalar geçmek bilmiyor, her bir dakika bir günmüş gibi uzun geliyordu. Oturduğu ve sırtını dayadığı betonun buzu andıran soğukluğu, çektiği acıların katlanmasına yol açıyordu. Boğazı kuruyor, bedenine yayılan soğuk terlerden dolayı titremeye başlıyordu. Bütün bedenine yayılan titreme, ateş içinde kavrulurcasına bir duyguyu yaşamasına neden oluyordu. “Bir bardak su olsa da içseydim” diye söylendi. Yaralandığından beri bir iki yudum dışında içecek su bulamadığını anımsadı. “Her şey bir yana, susuzluk çekilmiyor” diye iç geçirdi. Tekrar saatine bakınca on dakikanın daha geçtiğini gördü. “Ambulans gelmeyecek” diyerek ayağı kalkıp gitmek istedi. Gücü ayağa kalkmaya yetmedi. Duvara tutunup ayağa kalkmayı başarsa da yürümeye taktinin olmadığını fark etti. Olduğu yere çöktü tekrar. Hareket

ettiği için kanayan yarasından dolayı sargı bezleri ve elbisesi ıpsıladı. Birkaç metre ötedeki sokağın içinde bekleyen Mehmet ve arkadaşlarını çağırmayı düşündü. “Mehmet heval!” diye bağıracaktı ki, Hêlin’i götüren Asya ve arkadaşlarının tarandığını anımsadı. Çağırmaktan vaz geçip Nusaybin Caddesine girdiği sokağın başına kadar süründü. Caddenin karşı tarafındaki bir eve isabet eden topun etkisiyle yüksek şiddette bir deprem olmuşçasına her yer sallandı. O anda kendinden geçti. Göz gözü göremez tarzda her taraf toza dumana büründü.

Gözünü açtığında Mehmet’in sırtındaydı. Bodrumdaki yatağına uzatan Mehmet; “karşı tarafa düşen bombanın yarattığı tozu ve dumanı fırsat bilerek seni caddeden almayı başardık. Şimdi nasılsın?”

Bütün gücünü toplayıp sadece “iyiyim!” diyebilirdi. “İyiyim” dedi, ama aslında iyi değildi. Her dakika durumunun daha kötüye gittiğini hissediyor ve anlıyordu. Başına toplanan doktorlar, hemen bir serum bağladılar.

Fısıltıyla, “korkarım serum da bir işe yaramayacak” diyen Hacer, üzüntüyle başucunda bekleyen Mehmet’e baktı. O anda Mehmet’in, telefonuna bir mesaj geldi. Vekilden gelen mesajı hemen açıp okudu.

“Çatışmalardan dolayı ambulansın Nusaybin Caddesi’ne gelemediği, Asri Mezarlığın yanına gidebilirse oradan alabileceklerini söylüyorlar. Ne dersiniz, Kahraman arkadaş bir başına Asri Mezarlığa kadar gidebilecek mi?”

“Ne çatışması? Çatışma falan yok buralarda. Bombardıman yaparak çatışma süsü veriyorlar ki, ambulansın gelmesini engellemenin gerekçesini oluştursunlar. Kahraman arkadaşın durumu şu anda çok kötüleşmiş. Serum bağlamışsınız. Burayla Asri Mezarlığın arası en az beş yüz metre var. Bırak bu kadar yolu yürümesi, iki adım atacak gücü bile kalmadı. Var olan gücünü ve enerjisini Nusaybin Caddesine gidip dönerek tüketti zaten.”

Mesajı attıktan sonra Asya’yı alarak bir üst katta bulunan Siyabend’in yanına gitti. Üçü birlikte durumu yeniden değerlendirdiler.

“Mevcut durumda arkadaşın adım atacak gücü yok. Bu bombardıman altında ve gecenin ilerleyen bu saatinde arkadaşları oraya götürsek bile ambulansın gelip gelmeyeceği belli değil. Her şey danışıklı dövüş tarzında sürüyor” diye bir sonuca gittiler.

Tekrar çatıya çıkan Mehmet, durumu Vekille paylaşmak istedi. Farklı bir yolun bulunması gerektiğini tartışmak istiyordu. Ancak telefonu sinyal almadığı gibi internete de bağlanamıyordu. Bir saate kadar çatıda bekledi. Kış gecelerinin keskin soğuğu iliklerine işlerken, titremesinin önüne geçemedi. İkide bir telefonuna bakmakla sinyalin gelmeyeceğini bildiği halde umutsuz bekleyişinin umuda dönüşmesini istedi. Ne yaparsa yapsın telefonuna gelen bir sinyal olmayınca arkadaşlarının yanına indi. Kahraman’ın yanına gitti.

Boşalan serumun iğnesini Kahraman’ın kolundan çıkaran Eylem, nabzını ölçmeyi ihmal etmedi. Atan nabzının hızı çok düşüktü. Kendinden geçmiş, hiçbir şey hissedemez hale gelmişti. Soluk alışı belli belirsiz bir duruma dönüşmüştü.

“Arkadaşı yavaş yavaş kaybediyoruz heval Mehmet” dedi acı içindeki bir umutsuzlukla.

“Bir serum daha bağlasan faydası olmaz mı? Ya da ne bileyim, yapacağınız başka bir şey yok mu?”

Konuşurken bir gözü Kahraman’da, bir gözü Eylem’deydi. Ağlamamak için kendisini güçlkle tutuyordu. Kahraman’ın adım adım ölüme yaklaştığını gördükçe çaresizlik içinde kıvranıyor, yüreği parçalanırcasına kahroluyordu.

“Maalesef yapabileceğimiz bir şey yok heval. Bir serum daha bağlayacağım, ama keşke serumla kurtarabilseydik!”

Eylem yeni serumu bağlarken, “sen git dinlen heval. Gün boyu ayaktasınız. Ben beklerim, bir şey olduğunda haber veririm sana” diyerek Eylem’i gönderdi. Kahraman’ın elini avuçlarının içine alıp başucunda beklemekten başka yapacağı bir şey kalmadı.

Sabaha karşı avucundaki elin yavaş yavaş soğuduğunu hissetti. Eliyle Kahraman’ın alnını, yüzünü ve boynunu

kontrol etti. Vücudu soğumuştı. Kulağını ağzına dayadı. Soluk alıp vermiyordu. Bileğini tutup nabzına baktı. Nabız da atmıyordu. “Fidan gibi gencecik bu arkadaşı da kaybettik. AIHM’in tedbir kararı dahi şehit olmasının önüne geçemedi” dediğinde, gözyaşları yanaklarına süzüldü.

Eskiden yaşamını yitiren direnişçileri halkla birlikte hastaneye gönderir, yasal işlemler yapıldıktan sonra Şırnak’a ya da Asri Mezarlığa götürülmesini sağlayarak merasimle defnederlerdi. Halkın Cûdî Mahallesinden çıkmasıyla bu olanaklarını tümünden yitirmişlerdi. Devlet güçleri ne yaralıların, ne de ölenlerin hastaneye götürülmesine izin vermiyordu. En son 20 Ocak’ta Vekil’le birlikte gelen heyete teslim edilen üç direnişçinin cenazesi ve dört yaralı dışında bir tek yaralı haldeki Hêlin’in çıkarılmasına izin verilmişti. Bu nedenle yaşamını yitiren arkadaşlarını bir evin avlusunda mütevazı bir merasimle defnetmek zorunda kalıyorlardı.

Bombardımanlar altında Mehmet, Asya ve Siyabend’in de içinde yer aldığı bir grup direnişçi tarafından yapılan saygı duruşu ve kısa bir konuşmayla Kahraman’ın defin işlemi tamamlandı.

“Bazı konuları konuşmak için yan yana gelsek iyi olur” dedi Siyabend, yanında durduğu Mehmet’e.

“Olur tabi, ne zaman?”

“Hemen şimdi ilerdeki bir bodruma gidip oturabiliriz.”

“Baz, Arjîn ve Nûda’yı da çağıracağım.”

“Olur, sakıncası yok. Masîro, Rûken, Dîcle ve Axîn gibi geniş yönetimde olan diğer arkadaşlar cephedeler. Onlara ayrıca bilgi veririm.”

Belirledikleri kişiler bir araya gelmiş, toplantıya başlamayı bekliyorlardı. Açılışı Mehmet yaptı. “Bildiğiniz gibi geniş yönetimle yaptığımız toplantı sonucunda değişen ve zorlaşan koşullarımızdan dolayı yeni bir planlamaya gitmiştik. Bu planlamanın yaşama geçirilişi hakkında yaşanan sorunlarla ilgili Siyabend arkadaş bilgi vermek istediği için toplanmayı gerekli gördük. Yönetim üyesi diğer arkadaşlar mevzilerde olduğundan, daha sonra bilgilendirilecekler. Bu

nedenle sözü Siyabend arkadaşına bırakıyorum.”

“Halkın mahalleyi terk etmesinden sonra düşmanın başlattığı yeni saldırı furyası, her gün yeni bir boyut kazanarak sürdü. Özellikle B-7 roketatar mermileri ve mayın malzemelerimizin bitmesinden dolayı saldırılar karşısında mevzi tutmak ve alan savunmak neredeyse imkânsızlaştı. Bir de evlerde halktan kimse kalmayınca sınırsızca bombalayan düşman güçleri, yakıp yıkarak ve zırhlı kepçelerle yeni yollar açarak ilerlemeyi hızlandırdı. Yaralanmalar ve şahadetlerin yarattığı boşluk nedeniyle önceki mevzileri tutamaz hale geldik. Bu boşluğu iyi değerlendiren düşman, Cûdî Mahallesi’nin üst caddelerinden mahallenin içlerine doğru bir hat boyunca ilerleyip direnen arkadaşların arasına girmeyi başardı. Amacı, arkadaşların bağlantılarını koparmak, lokmaları küçültüp yenilir duruma getirmektir. En önemlisi de, sadece Cûdî Mahallesi’nin yukarıları olan bir cepheden değil, dört bir taraftan saldırıya geçti ve her bir saldırı hattını zırhlı araçlarla takviye ederek birer cepheye dönüştürdü” dedi ve duraksadı, tepkilerini ölçmek için bakışlarını arkadaşlarında gezdirdi. Bazı araya girdi hemen.

“Daha önce iyi kötü kullandığımız el cihazlarına da yoğun parazitler atılmaya başlandı. Neredeyse cihazları kullanamaz hale geldiğimizden, aramızdaki iletişimin sürmesi de engellendi. Şebekelerin olmayışından dolayı telefonlar da işlevsiz halde. Bu da durumumuzu daha tehlikeli hale getiriyor. Çünkü şimdiye kadar güvenlik sistemimizi aramızdaki bu muhabere olanaklarına dayanarak sürdürebiliyorduk. Şimdi bu olanaklarımızın olmayacağını bilerek hareket etmeliyiz.”

“Yeni bir mevzilenmeye geçme zorunluluğundan dolayı yaptığımız planlamayı hayata geçirebildiniz mi?” diyen Mehmet, asıl konuya gelmesi gerektiğini ima etti.

“Bazı mevzilerde üstlenen arkadaşları çatışmaların fazla olmadığı Sur ile Cûdî arasındaki geniş bir alana çekip, orayı hem bir savunma alanı haline getirmek hem de fazla deşifre olmadığı için direnişi burada devam ettirmek kararı almıştık. Bu karar doğrultusunda kırk günden fazladır

tuttuğumuz Caferi Sadık, Kasaphane ve Cûdî Mahallesi'nin önemli bir kısmından çekilmeyi tamamladık. Gelen arkadaşlar, çok az kalan cephaneyi yanlarına alarak getirdiler. Yaşanan şahadet, yaralanma ve diğer durumlardan dolayı arta kalan yaklaşık yüz elli adet kleşi, üç adet BKC'yi, mermisi bittiği için altı adet B-7 roketatar silahını Cûdî Mahallesi'nde sakladık."

"Direniş başladığında elimizdeki cephanenin neredeyse yarısı işlevsiz kalmış sayılır" diyen Asya araya girdi.

"Sadece cephanenin yarısı işlevsiz kalmadı. Hatırlarsanız gençler 'Üç Yüz Cizreli' diyordu. Yüz elli kleş boşa düştüyse, bu direniş süreci boyunca üç yüz direnişçinin sayısı da yarıya düşmüş demektir. Yarı yarıya azaldığımızı tahmin etmiyordum. Çok acı ve çok üzücü bir durum" diyen Nûda, Asya'yı tamamlamak istedi.

"Maalesef doğru heval. Şu an itibarıyla yaralı olan arkadaşların sayısı otuz birdir."

"Arkadaşlar, bırakalım da Siyabend arkadaş bilgilendirme teknilini bitirsin. Gerekirse daha sonra görüş, düşünce ve eleştirilerimizi söyleriz" diyen Mehmet, son konuşan Arjîn arkadaşın ardından başka arkadaşlarının konuşmasına izin vermedi. Siyabend, kaldığı yerden konuşmasını sürdürdü.

"Şimdiye dek Cûdî ile Sur Mahalleleri arasında çatışmanın hiç olmadığı alanı tutacak şekilde var olan arkadaşları gözeterek bir düzenleme yaptık. Düzenlemesini yaptığımız tüm arkadaşları gruplara böldük ve grupların iki saat içinde yerlerine ulaşmaları için harekete geçirdik. Ayrıca hastane olarak kullandığımız evin güvenliğini sağlayacak üç grup arkadaş konumlandırıdık. Güçlerimizin geri çekildiğini fark eden düşman tankları ve zırhlı araçlarıyla harekete geçti. Kırk günde yapamadığı ilerlemeyi bir iki saat içinde gerçekleştirerek boşalttığımız alanları hemen doldurdu. Masîro'nun öncülüğünde Sur tarafına giden iki grup arkadaş yerlerine ulaştı. Fakat diğer grupların gidişinde sıkıntılar çıktı. Alanlardan çekildiğimizi fark eden düşman, hiç yapmadığı şekilde risk alarak mahallelere daldı. Normalde

gireceği alanı bombalamadan, tahrip etmeden ilerlemeyen düşman, bu sefer sessiz bir şekilde bulunduğumuz alana hızla yaklaştı” diyerek duraksadığında Mehmet araya girdi.

“Bu arada İsmail Ebul İz İlkokulu’na gece sızma yapan düşman, yüzlerce askerini buraya konumlandırmayı başarmış. Bu alanın Çar Kendal’e hem yakın, hem de hâkim olduğunu bildiği için Sur Mahallesi’nden bir hat açarak Çar Kendal’e de girmiş.”

“Maalesef doğru heval. Ancak düşman, Sur Mahallesi’n- de bir hat açmaya çalışırken, bu hatta üstlenen heval Dilşêr öncülüğündeki grubun gösterdiği kahramanca direnişi ve heval Dilşêr’in bu direnişteki şهادetini unutmamak gerekir. Şunu anladık; çatışmanın olmadığı o alana girmek için geç kalmıştık. Ne yapacağımızı tahmin eden düşman, biz- den önce harekete geçip sızma yaparak boşalttığımız alan- ları ele geçirdi. Düşmanın bu ilerleyişinden haberdar ol- madığımızdan, cephane almak için yanımıza gelen Dilxwaz arkadaş, bulunduğu alana, yani Beton Caddeye gitmek is- terken Kobra saldırısına uğrayıp ağır yaralandı. Dolayısıyla Dilxwaz’ın öncülük ettiği grup yerine ulaşamadı. Yine Ebul İz İlkokulu’na doğru giden grup da caddeyi geçmek ister- ken saldırıya uğradığından yerini alamadı.”

Duraksayan Siyabend, eksik bıraktığı konunun olup ol- madığını düşünürken Baz araya girdi. “Öyle anlaşılıyor ki başarıyla yerine ulaşan heval Masîro ve öncülük ettiği iki gruptur.”

“Doğru. Masîro’nun grubunda Nur Mahallesinden ge- len gençlerle birlikte henüz yaraları iyileşmeyen Rüstem ve Şerker arkadaşlar vardı. Bir de Çiyager’in o grupta olduğu- nu söylemeliyim.”

“Nur Mahallesi boşalınca Çiyager’in halkla birlikte git- tiğini duymuştum.”

“Ben de öyle duymuştum, Mehmet heval. Masîro’yla bir- likte gruba dâhil olduğunu görünce şaşırımdı. Hatta gitmek isterse göndereceğimizi de söyledim. Ancak kabul etmedi.”

“Neden göndermek istediğini söyledin ki? Birçok arka- daş benden dolayı olduğunu düşünecek.”

“Senden dolayı olmadığını herkes biliyor. Son günlerde kardeşlerinden birçok arkadaşın direnişte yer aldığını fark ettim. Çiyager gibi bazılarının daha önce aktif bir pratiği de olmamış, direniş başlar başlamaz gelip yer almışlar. Doğrusunu söylemek gerekirse direnişin başlarında bu durumu fark etseydim, kardeşlerden birini göndermeye çalışırdım. Mesela bu durumda olan Bakûr ve Agirgeş, Hozan, Kajîn, Gabar ve Hemşire Hacer, Şerzan ve Berxwedan’ın durumları aynıdır. Hatta dede ve torunla baba ve oğula rastlamak da mümkündür. Dokuz Eylül direnişinde Bakûr ve Kajîn’in ailesinden iki kadının şehit düştüğünü öğrenir öğrenmez her iki arkadaşla konuştum. Bakûr’un evli ve üç çocuk babası olduğunu öne sürerek çatışma alanın dışına çıkıp ailesinin yanına gitmesini sağlamak için her yolu denedim. ‘Halk kaçtı diyecek’ korkusuyla bir türlü gitmek istemedi. ‘Gerekirse sana bir not yazarız, ya da gittiğinde bize telefon aç, öyle olmadığını herkese söyleriz’ dedikten sonra zor bela ikna oldu. Ancak bu arkadaş Nusaybin Caddesi’ni geçmeye çalışırken düşman tarafından fark edilip tarandı. Bunun üzerine direnişin olmadığı mahallelere geçemediğinden Sur Mahallesi’nde üstlenen arkadaşların yanına dönmek zorunda kaldı. Anlayacağınız tüm ikna çabalarımıza rağmen direnişin dışına çıkaramadık.”

Siyabend’in yaptığı bilgilendirme bitti. Mevcut duruma dönük yapılan kısa konuşmalar ardından toplantı sonuçlandı. Son bir şey söyleyeceğini belirten Asya, kısa bir açıklama yapmayı gerekli gördü.

“AİHM kararına rağmen Kahraman hevalin çıkarılmasına izin verilmedi. Bilinçli bir şekilde şehit olması sağlandı. Anladığım kadarıyla bundan böyle düşman tarafından hiç birimizin buradan sağ çıkmasına izin verilmeyecek. Bu gerçeği bilerek hareket etmeliyiz...”

\*\* \*\* \*

Gece yarısı başlayan bombardıman aralıksız sürdü. Patlayan havan, obüs ve bombalarla ağır makinalı tüfeklerin sesi dinmek nedir bilmedi. Cizre'nin dört bir tarafından direnişçilerin bulundukları alana havan yağdı, durmadan. Sabaha karşı bombaların ve ağır makinalı tüfeklerin ölüm kusan seslerine, sokak aralarındaki gezici zırhlı araçların hoparlöründen yükselen Mehter Marşı eşlik etti. Mehter Marşı biter bitmez hoparlörün en yüksek sesiyle savaş ve cihat marşlarının sesi yükseldi. Bu uygulamalarla devlet güçleri, Kürtleri bu ülkenin vatandaşı değil, sadece düşman olarak gördüğünü, bununla da yetinmeyerek Kürt coğrafyasını kanla, katliam ve yıkımla tekrar tekrar işgal ettiğini kanıtlamaya çalıştı.

Yaralıların bulunduğu bodrumda kalan Mehmet, bombardımana kulak kesilen yanındaki Siyabend'e döndü. "Halimiz neye benziyor biliyor musun? İkinci Dünya Savaşını konu alan bir filmdeki sahneyi anımsadım. Uzaktan bombardıman uçaklarının sesi duyulduğunda sirenler çalar, insanlar panik içinde evlerinden çıkıp sığınaklara koşuşturur, sokaklarda bir tek insan kalmazdı. Şimdi aynı manzarayı Cizre'de yaşıyormuşuz gibi bir duygu içindeyim."

"İlginç bir benzetme Mehmet heval, ama günlerdir bombardıman altında olduğumuz halde sığınaklara gitmek için bizleri uyaran herhangi bir siren sesi duymadım. Eğer Mehter ve Cihat marşlarını siren sayarsan, ona bir şey diyemem."

Siyabend'in esprisine espriyle karşılık verdi. "Benzetmeyi daha çok bombardımandan korunmak isteyen insanların sığınakları kullanması üzerine yapmıştım. Bizlerin sığınağı da bodrumlar olmuş. Ancak faşist marşların siren olabileceğini hiç düşünmedim. Alınmazsan aklınla bin yaşa diyeceğim"

"Söyledin zaten, alınsam kaç para eder" diyerek gülümsemi ve konuşmasını sürdürdü. "Şaka bir yana, taşınmamızın üzerinden iki üç gün geçmediği halde bu son bombardımanlar tümüyle burayı hedeflemiş. Hem bu binayı, hem de çevresindeki evleri aralıksız vuruyorlar. Bu yoğunlukla bombardımanı sürdürürlerse, korkarım bu binanın dayanıklılığı bizi korumaya yetmeyecek."

"Sanıyorum taşınma ve gidiş gelişlerin yarattığı yoğun hareketliliği keşif uçaklarıyla tespit etmişler."

"Sadece o da değil, büyük bir olasılıkla buranın güvenliği için nöbet tutan arkadaşlar da tespit edilmiş. Baksana, sadece bu bina değil, çevresindeki nöbet tutulan tüm evler yoğun bombardımanla vuruluyorlar."

Sohbet ederlerken Mehmet'in bakışları yaralıları arasında koştururan Hacer, Çeman ve Eylem'e takıldı. Hacer ve Çeman sağlık alanında okumuşlardı, ama Eylem'in bu konuda eğitim aldığını sanmıyordu. Çocukluğundan beri kültür çalışmalarında olduğu halde, sağlık konusunda yeteneklerinin bu denli açığa çıkmasını gıptayla izledi. Eylem'in özlü ve elinin her işe yatkın oluşu, ne iş yaparsa yakışmasına yol açıyordu. İşinin hakkını da veriyordu. Sanatçılıkta olduğu gibi sağlıkçılıkta da başarılıydı. Cudî'nin asil kızı, düne kadar sesiyle insanların ruhunu tedavi ederken, şimdi de en vahşi savaş ortamında acılarla bilenmiş yüreği, yetenekli ve sevgi dolu elleriyle can yoldaşlarını tedavi ediyordu.

Her üç kadın arkadaşı sadece yaralıların sağlık sorunlarıyla ilgilenmiyor, bir o kadar da her yaralıyla yakından ilgilenen, moral veren, güldüklerinde onlarla gülen, ağladıklarında önce onlarla ağlayan ve çok geçmeden mutlaka onları güldürmeyi başaran bir duruş sergiliyorlardı. Bu özelliklerinden dolayı yaralı arkadaşları onlara "üç melek

hemşire” diyorlardı.

Üçü de arkadaş canlısıydı ve sorumluluk duyguları yüksekti. İnsan psikolojisinden iyi anlıyorlardı. Hangi yaralıya nasıl yaklaşacaklarını, moralsizlikte nasıl moral vereceklerini, umutsuz düştüklerinde nasıl umut aşılayacaklarını çok iyi biliyorlardı.

Hele Hacer, her bir yaralının yanına giderken elini tutar, başını okşar, ayrıntılarıyla durumunu sorup öğrenirdi. Sadece pansuman ve tedavi işlerini yapmazdı. Boş zaman bulduğunda eldeki malzemelerle yaralılara güç verecek yemekler de yapardı. Bazen de “çabuk iyileşin nazlılar! Sizin hemen iyileşip cepheye gitmeniz gerekiyor. Yoksa baharı unuttun, bahar mahar gelmez” diyerek onlara takılır, motive ederdi. Bazen de; “Bizim burada, yani Cizre’de ölmek var, bırakmak yok. Elinizi çabuk tutup iyileşin. İyileşmezseniz anılarımı anlatmaya başlarım haaa!” der, kakhahayla dolu bir ortamın oluşmasını sağlardı.

Hacer’i izleyen Mehmet’in düşünceleri ilk tanıştığı günlere gitti. Taziye Evinde tanışırken; “Neden buradasın?” diye sorduğunda, “Sağlık lisesini okudum. Biraz da özel çaba sarf ederek kendimi geliştirdim. Hemşireliğe hemen geçiş hakkım vardı, ama baktım burada ihtiyaç var, okulu bir sene erteleyip geldim. Abim de burada, YPS güçlerinde yer alıyor. Eğer gelmeseydim ve abime bir şey olsaydı kendimi affedemezdim. Vicdanıma danıştım, abimin yanında yaralılara yardımcı olmaya karar verdim” demişti.

“Hayırdır, birden sessizleşerek daldın” diyen Siyabend’in sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. “Hemşire arkadaşları izlerken daldım biraz.”

“Melek hemşireleri izlerken onları gören, gece gündüz demeden koşuşturmalarına tanık olan kim olsa dalar tabi. Daha önce sağlık alanındaki tüm yükü Dr. Serger taşıyordu. Şehit olunca ‘aha dedim kendi kendime, bu denli büyük ve ağır bir yükü kim kaldıracak şimdi? Direniş boyunca doktorsuz ne yapacağız?’ diyerek kara kara düşündüm. Çok geçmeden Hacer arkadaşın o yükü kaldıracak gücü gösterdiğini görünce rahatladım.”

“Dr. Serger şehit düştüğünde öylesine etkilendi ki, yaşadığı ruh halini görseydin ‘bundan bir iş çıkmaz’ derdin kesin olarak.”

“Nasıl yani? Ben hiç fark etmedim.”

“Dr. Serger’in şehadeti hepimizi derinden yaraladı. Ancak Hacer’in etkilenmesi hepimizin çok ötesindeydi. Şehadeti duyduğunda önce inanmadı, inanmak istemedi. Cenazenin yanına giderek, ‘açın yüzünü, O’nu görmek istiyorum’ dedi. Doktorun yüzünü açtılar, kan içindeki solgun yüzünü gördükten sonra o an kendinden geçti. Günlerce kimseyle konuşmadı. Hiçbir işe el sürmeyip kendisini her şeye kapattı. Birçoğumuz Doktora mı yansak, yoksa Hacer’e mi bilemedik. En son Asya’yla birlikte kendisiyle konuştuk. ‘Hepimiz Doktorun şehadetinden etkilendik. O’nu çok özleyoruz, hep özleyeceğiz. Ama başka arkadaşların şahadetini görmek istemiyorsak kendimizi toparlamalıyız. Bak her gün yaralanmalar oluyor. Onlara müdahale etmek gerekiyor. Sen elinden geleni yapmazsan onları da kaybedebiliriz’ şeklinde uzun bir konuşma yaptık. ‘Tamam, kendimi toparlayacağım. Şimdi acılarımı bir tarafa bırakıyorum, bu savaş bitince acılarımı doyasıya yaşarım. Bu konuda beni engellemeyeceğinize söz vereceksiniz. Biliyorum, şimdi dik durmalı, işime dönmeliyim. Benim basit, küçük hayallerim vardı. Şu hale bakın, nereden nereye? Hiç aklımdan geçmezdi, ama şimdi, şu an büyük şeyler yaşıyorum, sanırım artık büyük düşünmeliyim. Aynen bir devrimci militan gibi’ diyerek çok kısa sürede kendisini toparlamayı başardı. Şimdi Doktorun bütün yükünü omuzlamış götürüyor. O olmasaydı, hastanenin bu hale gelmesi çok zor olurdu.”

Mehmet susunca Siyabend konuşacaktı ki, yaralı halde Berken ve Aştî’nin koluna giren arkadaşları içeri girdi. Hemen yanlarına gitti. Berken ve Aştî, hastanenin güvenliğini sağlamak için görevlendirilen Cizre’nin gençlerindendi. Nasıl yaralandıklarını soracaktı ki, Aştî’nin koluna giren Bagok konuştu. Bagok, Dem Genç üyesi Hakkârili bir gençti.

“Biliyorsun heval, hastanenin güvenliğini sağlamak için mevzilendiğimiz evin bodrumu yoktu. O evi yoğun dövdü-

ler. En son evin hemen yanına düşen bir bombanın etkisiyle arkadaşların çoğu yaralandı. Çekim yapan gazeteci Rohat arkadaş da yaralılar arasında.”

“O halde başka yaralılar da var” diyen Mehmet araya girdi.

“Bağırma seslerinden anladığım kadarıyla Şervan, Argeş, Dirêj, Tûjo ve Aras arkadaşlar da yaralandılar.”

“Tamam heval, siz arkadaşları doktorlara bırakın ve gelin. Hareket ederken çok dikkatli olun, olur mu? Bizler de diğer yaralı arkadaşları almaya gideceğiz.”

Konuşmasını bitiren Mehmet hemen bodrumdan çıktı. O’nu Siyabend izledi. Dışarı çıktıklarında bombardımandan dolayı her yer harabeye dönmüştü. Yaralanan ve yaşamını yitirenleri hastaneye taşıyanlardan dolayı yoğun bir hareketlilik yaşanıyor, bu da süren bombardıman nedeniyle vurulmaktan kurtulanların yaralanmasına yol açıyordu. Durum, oldukça vahim ve trajikti. Fazla hareket edilmemesi için yaptıkları uyarılar, yaralıları hastaneye ulaştırma derdiyle boşa çıkıyordu. Yaralılara yardım etme sorumluluğu hepsinin elini kolunu bağlamıştı. Kendileri yaralanırlar diye hiçbir şey yapmadan durmaları mümkün değildi. Yapacakları en iyi şey, bombaların ve makinalı tüfeklerin mermilerini aşırp yaralanan arkadaşlarını hastaneye taşımaktı.

Bir anda yaralı sayısının ikiye katlandığını gören ve yaralanan arkadaşlarını taşıyan Mehmet, kara kara düşünmeye başladı. Ağır yaralara müdahale edebilecek doktordan yoksun olmaları bir yana, ellerindeki sağlık malzemelerinin çoğu tükenmiş, kalan malzemeler de tükenmek üzereydi. Bu kadar yaralıyı hangi malzemeyle tedavi edecek, hangi yol ve yöntemle yaşamalarını sağlayacakları sorusu bir burgaç gibi beynini ve yüreğini kemirmeye başladı.

Mehmet ve Siyabend yaralıları taşıırken, vurulmamak için ölümle dans edercesine bir yöntem uyguluyorlardı. Hastaneye getirdikleri Rohat ve yerel gençlikten Şervan’ın yarası fazla ağır değildi. Yerel gençlik üyeleri Argeş, Dirêj ve Tûjo’nun yaraları nispeten daha ağır olsa da, ölümcül ol-

maması sevindiriciydi. Bu genç arkadaşlarına oranla deneyimli bir kadro olan Aras'ın durumunun iç açıcı olmaması ise üzücüydü.

“Sanırım yaralılar bu kadar” diyen Mehmet sözünü bitirmeden, birbirinin koluna giren Arjîn’le, Baz içeri girdi. İkisinin de yarası hafifti. Ayağından yaralanan Baz, yürümekte zorlanıyordu. Arjîn ise, hafif yaralarından ziyade patlamanın ağır etkisini yaşıyordu. Tedavisi yapılır yapılmaz ayağa kalkıp “bakın bir şeyim yok, çok iyiyim” diyerek çalışmalara katılmak için hazır olduğunu belirtti.

“Nasıl yaralandınız?” diyen Mehmet’in sorusunu yanıtlarken, yüzünü ekşitmeden edemedi.

“Kaldığımız evin bodrumu yoktu ve çok katlı değildi. Fazla korunaklı olmasa da deşifre olmamasına güvenerek evden çıkmayı gerekli görmedik. Çok geçmeden yanıldığımız ortaya çıktı. Evin tavanını delerek içeri düşen bir havan mermisinin patlaması sonucu yaralandık. Şansımız vardı ki, havan mermisinin düştüğü odayla kaldığımız oda arasında bir salon vardı. Hafif yaralarla kurtulmuşsak bu nedendir.”

Arjîn’i dinleyen Mehmet, bir sohbet arasında daha önce söylediği, ‘Ben yüzümü dağlara dönünce kendimi Önderliğe ve özgürlüğe daha yakın hissediyorum. Ama sırtımı dağlara dönünce bunun tam tersi bir duyguyu yaşıyor, o zaman da boğulacak gibi oluyorum. Sanki Kürdistan dağlarında esen rüzgâr benim soluduğum nefestir. Eğer ben özgür Önderlik ve özgür dağlara varamasam, bil ki nefessiz kalırım’ şeklindeki sözlerini anımsadı.

Kültürel çalışmalarda önemli bir yeteneğe, birikime ve deneyime sahip bu genç arkadaşı, Botan kadınlarının doğal yaşam özlemini temsil ediyordu. Bulunduğu ortamlarda neşe kaynağı ve yaşamın gülen yüzü olmayı başarıyordu. Son günlerde direnişlerine karşı yaşanan sessizliği gördükçe yüzüne yayılan derin sorgulayıcı ifadeyi gizleyemiyordu. Bir avuç Cizreli gencin büyük kahramanlıkları yaşanmıyormuş gibi onlara omuz vermeyenlere duyduğu öfke habire büyüyordu. “Duyarsızlığın bu kadarı da fazla” diyordu. “Gö-

zümüzün önünde Kürdistan'ın en yiğit gençleri, ellerinde savaşacak cephaneleri kalmadığı için bir bir şehit düşüyor ya da yaralanıyor" diyerek, yüreğinde kopan duygusal fırtınayı dillendirmeden edemiyordu.

Zîrek, Hişyar ve Asya'nın eli boş içeri girdiklerini gören Siyabend, yaralıları izleyen Mehmet'e döndü. "Galiba yaralanan arkadaşlar bu kadar."

"Bununla kurtulsak iyi bence! Ne zamana kadar süreceği belli olmayan bombardımanın duracağı yok."

Siyabend bir şeyler söyleyecekti ki Nûrhak'ın koluna giren Rûken ve Binevş'in koluna giren Rojhilat'ın yaralı halde içeri girdiklerini gördü. Mehmet'le birlikte panikle onların yanına koşular. Zîrek ve Hişyar yarası ağır olan Nûrhak'ı alıp ameliyat masasına götürürken, Asya ve Eylem de ağır yaralı durumdaki Binevş'i kucaklayıp başka bir ameliyat masasına taşıdı. Yaraları hafif olan Rojhilat'ın koluna Mehmet, Rûken'in koluna Siyabend girdi.

Basınçtan etkilenen Rojhilat'ın vücudunda yaralar yoktu. Kısa süreli hafıza kaybı dışında durumu iyiydi. Hacer'in ayaküstü müdahalesi sonrası bodrumun bir köşesine götürerek toparlanmasını isteyen Mehmet, diğer yaralı arkadaşlarının yanına döndü. Ayağından yaralanan Rûken'in yarası da hafifti. İlk müdahaleden sonra; "Ben iyiyim, esas durumları ağır olan Rojhilat ve Binevş'tir. Onlarla ilgilenin" diyerek, ayağa kalkmaya çalıştı.

"Şimdilik dinlen heval. Ayağa kalksan da yapabileceğin bir şey yok" diyen Siyabend'e bakıp oturdu. Bir şey söyleyecekti ki, Mehmet araya girdi.

"Bildığım kadarıyla bitişik binanın bodrum katındaydınız. O bodrumu kontrol etmiştim. Oldukça sağlamdı bence. Aklımın almadığı, öyle sağlam bir bodrumda nasıl yaralandığınızdır."

"Doğrusu biz de anlamadık. Bodrumun bir köşesinde oturmuştuk. Hemen karşımızda sokağa bakan bodrumun küçük penceresi vardı. Bir anda pencereden yağmur gibi bomba parçalarının yağdığını gördük. Nûrhak'la Binevş heval bizim önümüzde oturdukları için tüm parçalar onlara

isabet etti. Bir nevi bize kalkan olmuşlardı.”

“Büyük olasılıkla pencerenin önüne düşerek patlayan bir roketin size doğru savrulan parçaları olabilir. Başka türlü yaralanmanız mümkün olamazdı” diyen Siyabend, bir gün önceki tartışmayı anımsayınca, yeniden yaşıyormuşçasına her şeyin gözlerinin önünde yeniden canlandığını hissetti.

Bir gün önce direnişi birlikte koordine ettikleri Rûken ve Dîcle ile birlikte oturmuşlardı. Yanlarında Mehmet, Asya, Baz, Arjîn, Pêşeng ve Diljîn de vardı. Pêşeng ve Diljîn özel bir konuda konuşmak istediklerini söylemişlerdi. Önce Pêşeng konuşmuş, “süreç tehlikeli bir sona doğru gidiyor. Yönetimdeki arkadaşların böyle bir arada bulunmaları ciddi riskler taşıyor” dediğinde, Diljîn araya girip; “önerimiz, yönetimdeki arkadaşların uygun bir biçimde dağılarak üstlenmeleridir” demişti.

Sabırla dinledikten sonra “iki arkadaşın geliştirdikleri düşünce ve öneriler, sorumlu davranışlarının ürünüdür ve bence yerindedir. Burasının fazla güvenli olmadığına ben de katılıyorum. Yönetim olarak bir arada olmamız doğru değil. Biriniz Sur tarafına geçerseniz iyi olur” derken, arkadaşları birbirine bakmış, önce Rûken, ardından Dîcle konuşarak kesinlikle kendilerinin gitmeyeceğini söylemişlerdi. Ardından Asya konuşmuştu.

“Esas Siyabend ve Mehmet arkadaşların bu alandan çıkması gerekir. İki arkadaşına bir şey olursa tüm yapı üzerinde olumsuz etki bırakır. Örgütsel perspektifimiz var. Her gün yaralı ve şehit veriyoruz. Bizler burada yeterliyiz. İki arkadaş da Sur ve Bazaré Kevn tarafına geçip üstlenseler bence daha isabetli olur.”

Savaş ortamındayken arkadaşlarının birbirlerini böylesine düşünerek koruyan bir tutum içine girmeleri, hepsi için gurur ve sevinç kaynağı olmuştu. Mehmet’le bakışırken O’nun konuşmaya yeltendiğini görmüş, ilk kendisi konuşmuştu.

“Bu yaklaşımınız çok değerli, ama kendim için bunun mümkün olmadığını söylemeliyim. Çünkü bu çatışma orta-

mından gittiğimi gençler duyarlarsa büyük moral bozulğu yaşamaları ve dağılmaları yüksek bir olasılıktır. Bunu Mehmet için de söyleyebilirim. Bazılarınız sonradan geldiğiniz için belki fark etmemiş olabilirsiniz. Buradaki gençlerle altı aydan fazladır birlikteyiz ve onlarla bütünleştik. Onlardan ayrılırsak eğer, şu an yaşadığımız ciddi zorlanma ortamında, dağılmaları kaçınılmaz hale gelebilir. Gençlere güven vermek için bile olsa asla gitmemeliyiz. Bence Asya heval ile Rûken ya da Dicle heval ikna olup gitseler daha iyi olur” diyerek duraksamış, bir anlık “diyeyim mi, demeyeyim mi?” ikileminden sonra söylemeyi gerekli görmüştü. “Hepiniz bir arada iken kendimle ilgili şunu da söylemeliyim; iyi savaşmayı beceremedim, ama bu kahraman genç arkadaşlarla iyi ölmesini bilmem gerekir.”

Siyabend’in konuşması ardından Mehmet de kendisine katılmış, bir süre ortama büyük bir sessizlik hâkim olmuş, genelde sert görünmeye çalışan Pêşeng’in yüzüne derin bir duygusallık yayılmıştı. Sessizliği Dicle’yi önermek için Rûken bozmuş, Dicle, Rûken’in gitmesinde ısrar etmiş, en son Dicle’nin gitmesi kararı alınmıştı. Tartışma anında yanlarına gelen Rojhilat ve Nûrhak’ın hastanenin dört sokak yukarısına gidip üstlenmelerine dönük bir düzenleme yapılırken, tartışmak için Rûken’le yan yana gelmeleri gerektiği sonucuna varılmıştı.

Gece başlayan ve süren bombardıman sonucu düzenledikleri arkadaşlarının yaralanmasıyla tüm planlarının alt üst olduğunu görerek yüreğine çöken acıyla derin bir iç çekti. Düşüncelerinden uzaklaşıp yaralıları gezmeye başladı.

Önce Nûrhak’la Binevş’in yanına gitti. Nûrhak sırtından parça yemişti ve durumu ağırdı. Sırtına iki parça isabet etmişti. Keskin şarapnellerden biri ciğerlerini parçalamıştı. Doktorlar, yaşadığı acıyı dindiremiyorlardı. Durmadan “lütfen biri beni öldürsün, kurtarsın bu acıdan” diyordu. Siyabend’i görür görmez sayıklar gibi söylendi. “Ne olur heval Siyabend, ya silahımı bana ver kafama sıkıp bu acıdan kurtulayım, ya da sen bu görevi yapıp kurtar beni.”

Nûrhak'ın ellerini avuçlarının içine aldı. Bir bıçak gibi yüreğine saplanan ve acıtan sözleri karşısında söyleyecek bir şey bulamadı. Çare olamadığından dolayı Nûrhak'ın çektiği acı O'nda vicdan azabına dönüştü. "Ne olursa olsun güçlü olmalıyız heval. Yarına kadar dişlerini sık, bak göreceksin, bu acıların etkisi yavaş yavaş azalacak."

Siyabend'in çaresizlik içindeki konuşmasını gören Zîrek hemen yanlarına geldi. Çok güzel konuştuğu Kürtçesiyle araya girdi: "Çi dibe bila bibe, wê sibe ji îro baştir be!" (Ne olursa olsun, yarın bugünden iyi olacak!)

Elini Nûrhak'ın alnına koyan Zîrek, güç ve moral vermek amacıyla konuşmayı sürdürdü. İnsani ve ahlaki duyarlılığını direniş boyunca devrimci duyarlılığa dönüştürmeyi başaran, yaralıların içinde bulundukları zor şartları hafifleterek yaşanılır kılmak için elinden geleni yapan Zîrek, şimdi de babacan duruşunu yoldaşlık sevgisiyle yoğurarak Nûrhak'a güç ve takat vermeye çalışıyordu.

Nûrhak'ın yanından ayrılıp Binevş'in yanına gitti. Hemşireler halen yaralarına müdahale ediyordu. Biraz uzaklarında bekleyen Mehmet'e yaklaşıp sordu. "Nûrhak'ın durumu çok ağır ve oldukça acı çekiyor. Binevş heval'in durumu nasıl?"

"Doktorlar müdahale edebiliyorlar, fakat yarası çok ağır. Müdahaleye cevap vermiyor. Yoğun bir kanaması var ve bir türlü kanı durduramıyorlar. Yaşama şansı giderek azalıyor."

"Nûrhak'ın durumu da benzer görülüyor. Korkarım her iki arkadaşı da kaybedeceğiz."

Ses çıkarmayan Mehmet, acı içinde kıvranan Binevş'e baktıkça "bir şey yapamamanın yarattığı çaresizlik kadar kötü bir şey yok" diye mırıldandı. Kendisi dışında sesini duyan olmadı.

Bir gün boyunca yaralı arkadaşlarının başından ayrılmayan ve bir şeyler yapamamanın acısıyla kıvranan Hacer, Eylem, Çeman, Mehmet, Asya, Siyabend, Zîrek ve Hişyar'ın gözleri önünde Nûrhak ve Binevş acı çeke çeke yaşamlarını yitirdiler.

İki gündür aralıksız süren bombardıman durmadığı gibi, devlet güçlerinin saldırıları da artarak devam ediyordu. Zırhlı araçları kendilerine siper ederek, evleri yakıp yakarak, bombardımanın yarattığı avantajları sonuna kadar kullanarak adım adım ilerleyen devlet güçleri, direnişçilerin yakınlarına kadar ulaşıyordu.

Aralıksız sürdürdüğü bombardımanla savaş üstünlüğünü ele geçiren devlet güçleri, yakaladığı fırsatı kaçırmamak ve direnişçilerin iradesini kırmak için bastırdıkça bastırıyordu.

Nusaybin Caddesi'ndeki bir mevziye tankla saldırıp düşürmek istiyor, ancak beklemediği bir direnişle karşılaşp geri çekilmek zorunda kalıyordu. Bu saldırıda ağır yaralan Şores hastaneye getirildiğinde, durumun giderek daha ciddi bir hal aldığını gören Siyabend, “ne olursa olsun her çeşit saldırıya karşı yaralıları korumak gerekiyor” diye düşündü. Hastaneyi koruyan mevzileri gezmeye başladı. Amargî'nin kaldığı mevziye ulaşmak üzere iken, yakındaki bir eve girip ortamı kontrol etmek istedi. O anda mevzi tank saldırısına uğradı. Mevziye isabet eden tank mermisinin yarattığı basınçla Amargî, tüm iç organları parçalanmışçasına acı içinde kıvranarak yere yıkıldı. Kaldığı eve Amargî'yi getirdiklerinde basınç sonucu patlayan iç organlarının yoğun bir kanamaya yol açtığını anladılar. Ağzından, burnundan kan dökülüyordu. Güçlkle soluk alıyor, yoğun bir öksürük eşliğinde kan kusması sürüyordu. İç organları parça parça ağzından dışarı atılıyor gibi bir acıyla kıvranan Amargî'yi hastaneye götürdüler. Hacer ve Çeman'ın iç kanamayı durdurmak için yapacakları fazla bir şey yoktu. Okulda öğrendikleri bilgiler doğrultusunda Amargî'nin üzerine bir battaniye atıldılar. Hareket ettirmemek için özen gösterdiler. Çeman, Amargî'nin ayaklarını yarım metre yukarı kaldırıp bekletirken, Hacer nabzını ölçüp yaşam belirtilerinin düzeyini anlamaya çalıştı.

“Nabız giderek düşüyor, vücudunda uyuşmalar başlamış” diyen Hacer, yaşadığı umutsuzluğu gizleme gereği duymadı. Giderek yaşam belirtileri zayıflayan Amargî,

yavaş yavaş son nefesini verecek duruma geldi. Durumu yakından izleyen Mehmet, çaresizlik içinde Asya'ya baktı. Yanaklarına süzülen gözyaşlarını görünce ağlamamak için kendisini güçlükle tutup oradan uzaklaştı.

Yaşanan zorlu durumu aşmak için kafa patlatan Mehmet, mevcut imkânları sonuna kadar kullanmak istiyor, ama o imkânların da çok sınırlı olduğunu biliyordu. Buna rağmen ne yapabileceğini düşünürken daha fazla dayanamadı. Yağmur gibi yağın bombalara aldırmandan telefonunu alıp çatıya çıktı. Görülmeyecek bir yere sinerek sinyalin gelmesini bekledi. Fazla beklemesi gerekmeden sinyalin geldiğini görünce sevindi. Legal partinin Eşbaşkanlarına, grup başkan Vekillerine mevcut durumlarını içeren kısa mesajlar yazıp Whatsapp üzeri gönderdi. Kızgınlığını gizlemeden, herkesi duyarlı ve vicdanlı olmaya davet etti.

Yaşanan sessizliğe karşı öylesine öfke doluydu ki, bağlandığı televizyon ve ajansların haber programlarına bile bir biçimde öfkesini yansıtmadan edemiyordu. En son Vekile yazdı.

“Son iki gündür yapılan bombardıman bir an bile durmadı. Nûrhak, Binevş ve Amargî arkadaşlar bu bombardıman sonucu şehit düştüler.” Mesajın alındığını ve okunduğunu gösteren işareti görünce ikinci mesajı yazıp gönderdi.

“Rohat, Argeş, Dirêj, Tûjo, Aras, Baz, Arjîn, Berken, Aştî ve Şervan adındaki arkadaşlar ise yaralandılar. Bu bombardımanla yaralı arkadaşların sayısı bir anda iki katına çıktı. Bazılarının yarası çok ağır.” İkinci mesajın da ulaşmış okunduğunu görünce yeni bir mesaj daha yazdı.

“Şu anda düşman güçleri, yaralılarla birlikte kaldığımız hastanenin yüz metre kadar yakınlarına gelmiş bulunuyor. Yirmi dört saat keşif araçları üzerimizde dolaşarak tespit ettikleri yerler aralıksız bombalanıyor. Başbakan Davutoğlu ve Cumhurbaşkanı Erdoğan ‘betona gömeceğiz’ diyorlar. Toplu katliamın önüne geçmek için duyarlılık yaratmaya çalışıyorum.”

“Maalesef, çağrı ve açıklamalarımız mezar sessizliğinin duvarlarına çarparak bize geri dönüyor. Bu çağrılarımız,

çaresizliğin canhıraş haykırışı ve isyanı gibi algılanıyor.”

“Seni ve sizleri çok iyi anlıyor ve hak veriyorum. Avrupa Parlamentosu’nda on ikincisi düzenlenen ‘Avrupa Birliği, Türkiye, Ortadoğu ve Kürtler’ konulu konferans var. Konferansa katılan gazeteci bir arkadaş şu an bir paneli yönetiyor. Senin mesajlarını hemen ona gönderiyorum. O da senin mesajlarını olduğu gibi Avrupa Parlamentosu’nda okuyor. Başka ne yapabilirim, bilemiyorum.”

Vekilin mesajını okuyunca kafasında şimşekler çıkmış gibi duraksadı. Bir an düşündükten sonra mesajı tekrar tekrar okudu. Hemen yeni bir mesaj yazdı.

“Benim numaramı paneli yöneten gazeteci arkadaşla gönder. Canlı telefon bağlantısıyla panelde konuşmak ve Avrupa Parlamentosu’na açıklamalarda bulunmak istiyorum.”

Mesajı gönderip beklemeye başladı. Bir yandan arayıp aramayacaklarının merakı ve sabırsızlığı içinde gidip gelirken, diğer yandan ararlarsa ne konuşacağını düşündü. Her ihtimali gözетerek yaklaşım sergilerken, ararlarsa konuşmasının iyi bir fırsat ve olanak olacağını düşünüp en çarpıcı konuşmayı yapması gerektiğini hesapladı. Direniş boyunca yaşadıkları her şey gözlerinin önünde canlanıyor, yaşadıklarını birkaç cümlede ifade edebilmek için birbirleriyle yarışırcasına sözcükler düşünce dünyasına hücum ediyordu. Sözcükleri bir araya getiriyor, kısa ve çarpıcı cümlelerle düşüncelerini ifade etmek istiyordu.

Çalan telefonuna bakınca Watsapp’tan arayan Avrupa numarası olduğunu görüp sevindi. Hemen yanıtlayan tuşa bastı, birkaç saniye de olsa bombardıman sesini karşı tarafa dinletti. Avrupa Parlamentosu’nda gerçekleşen konferansa canlı telefon bağlantısıyla hitap edecek konuşmaya başladı.

“Durum medyanın aktardığı gibi değildir. Cizre’de büyük bir katliam yaşanıyor ve büyük bir soykırımla yüz yüzüz. Bütün evler bombalanmış, tanklar kullanılıyor. 21’inci yüzyılda bir düşmana karşı kullanılan silahlar, AKP hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti devleti tarafından halkımıza karşı kullanılıyor. Cizre’de bir trajedi yaşanıyor. 60

gündür bu halk aç ve susuz. 120 bin nüfustan on bin kalmış ya da kalmamış. Halkı zorla göç ettirmişler. Bu gibi politikalar 1990'lı yıllarda da uygulandı. Dört bin köy boşaltılmış, Cizre gibi ilçelere yerleştirilmişti. PKK bitirilecek diye bu köyleri boşaltmışlardı. Ama şimdi de şehirleri boşaltıp PKK'yi bitireceklerini söylüyorlar.

Gerçekten Cizre'de bir trajedi yaşanıyor. 28 kişi bir evde yaralandı. Beş yaralı yaşamını yitirdi. Su tamamen tükenmiş. Su almaya çıkıyoruz, keskin nişancılar tarafından vuruluyoruz. Çıkamıyoruz. Dört katlı bina havan topları ile tamamen yıkılmış. Yayına bağlanmak için şu an o yıkık binadayım. Ve durum çok çok kritiktir. Bunun için oradaki dostlarımıza söylüyoruz. Lütfen bu vahşeti durdurun. Cizre'de bu katliamı durduracak güçtesiniz. AKP hükümetini uyarıp Cizre üzerindeki bu ablukayı kaldıracak güçtesiniz. Aksi takdirde oluşacak bir katliamda sizleri de suç ortağı görmek durumundayız."

\*\* \*\* \*

“Auschwitz’ten sonra şiir yazılmaz” demişti Adorno. İkinci Dünya Savaşını başlatan Hitler’in gaz odalarında milyonlarca insanın yakılıp küle dönüşmesini sessizce izleyen kalpsiz dünyanın bittiği an’ı böyle tanımlamıştı. Auschwitz’ten yetmiş yıl sonra yeni bir Auschwitz, özgürlük düşleriyle yola çıkan bir avuç Cizreli gence karşı kurulunca da kalpsiz dünyanın sessizliğe büründüğü anlara girilmişti.

Dünyanın kendi hakikatinden uzaklaştığı anlar vardı çünkü. Öylesi anlarda kendini düşünen, tasarlayan, hayal eden, yeniden yeniden oluşturarak özgürlüğe yürüyen hakikatinden uzaklaşıp silik bir gölgeye, muğlâk bir anımsamaya dönüşür ve hakikati olamayacak kadar kendisine yabancılaşırdı. Dışındaki vahşeti duyamayacak, göremeyecek ve dokunamayacak kadar hiçlik içinde debelenirdi.

Dünyanın bittiği anlara tanıklık ede ede süren direniş, Ocak ayının son günlerine girdi böylece. Bir filmi izler gibi medyanın haber bültenlerinden Cizre vahşetini izleyen, “milenyum” dedikleri bu yeni çağda insanların yaşadığı trajediyi canlı canlı izlerken hiçbir rahatsızlık duymadan, günlük rutinini sürdüren dünyanın sessizliği, muktedirler için bulunmaz bir fırsata dönmüştü. Çağın teknik canavarları aralıksız ölüm kusuyordu. Bununla birlikte hile ve psikolojik savaş oyunları devreye konulmuş; tüm özyönetim direniş sanki bu bodrumlardaki çaresiz bekleyişmiş gibi yansıtılarak direniş gölgelenmek istenmişti.

Bu canavara karşı direnişçi gençlerin çelikten bilenmiş

iradeleri ve özgürlük hayalleriyle süslenmiş çıplak yürekleri dışında hiçbir şeyleri yoktu. Canavarların toptanından korunmak isteyen direnişçi gençlerin biricik sığınağı, bodrumlardı sadece. Çağın tekniğine karşı bodrumların, “denize düşenin yılanı sarılması!” gibi bir rol oynayacağını bilemezlerdi. Bilemediklerinden olacak ki, insanlık tarihinde ‘Cizre’nin Vahşet Bodrumları!’ adıyla yeni bir sayfa açıldı.

“Asla diz çökmeyeceğiz!” diyen gençler çıplak yürekleriyle direniş tarihini yazarken, Cizre bodrumlarında yaşanan vahşet insanlığın bittiği an’ı resmetti. Sessizliğe bürünen dünya, Cizre’ye karşılık veremeyecek kadar bir hakikat olmaktan çıktı. Cizre bodrumlarında yara bere içindeki bedenleriyle acı içinde kıvranan, açlık ve susuzluk içinde kavruan direnişçiler, özgürlük hakikatinden taviz vermeyen duruşlarıyla, bu silik dünyadan kopuşu tercih etti. Kopuş, hakikatsiz kalan dünyadan koparak yeni bir dünya yaratmak, özgürlük hakikatiyle buluşan yeni bir dünyayı inşa etmekte.

İnşa etmekte etmesine, ama yeni bir dünyayı inşa etmek sanıldığı kadar kolay değildi. Yorgunluktan bitap düşerek bir köşeye çekilen Hacer, bütün bunları düşünürken dayanılmaz ağırlar içinde inleyen arkadaşlarına baktıkça bir şey yapamamanın ağırlığı altında ezilip durdu.

Arkadaşlarına bakarken ardı ardına patlayan top ve obüslerden dolayı her yer sarsılıyordu. Bodrumunda kaldıkları binanın üzerine her an bir obüsün düşeceği endişesiyle birbirine bakan yaralı arkadaşlarını izledi. Hepsinin gözlerine sinen tedirginliği dağıtacak bir şeyler yapması gerektiğini düşündü. “Aynı tedirginliği ben de yaşamıyorum mu?” diye söylendi. Kulakları sağır eden yeni bir patlama olduğunda “Bu kazan bombasına benziyordu” diyen Baz’ı Şerzan tamamladı. “Çok yakınımıza düştü. Bizleri savunan arkadaşların mevzilerine isabet etmediyse çok iyi.”

“Ağzını hayra aç” dedi Zîrek, “umarım arkadaşların mevzisine düşmemiştir.”

“Sanmıyorum, kaldı ki mevzideki arkadaşlar bizim gibi bir bodruma sıkışıp kalmamışlar” diyen Hişyar sözünü ta-

mamlamamıştı ki, Zîrek araya girdi. “Mevzide olsalar değişen bir şey mi olur sanki! Bu lanet bombalar düştüğü yeri harabeye çeviriyor” dediğinde Rûken konuştu.

“Doğru diyorsun demesine de, hepimiz iki aya yakındır bu cehennem bombardıman altında yaşıyoruz. Çıkardığımız sonuç şudur; Obüs ve toplar her gürleyişinde benliğimizin bir kısmı binlerce yıl geriye dönüyor. Benliğimizdeki o kısım, içimizde uyanan, bizi çekip çeviren korunma ve yaşama içgüdüsüdür. Bilinç değildir; bilinçten daha hızlı, daha uyanık ve daha şaşmaz bir şeydir. O an bunu açıklayamaz, düşünemezsiniz de. O sesi veya tehlikeyi hissettiğiniz an, birdenbire kendinizi korunaklı bir yerde bulursunuz. Bir bakarsınız üstünüzden mermiler saçılıyor, ya da bir top az önceki yerinize düşmüştür. Top ve obüslerin geldiğini nasıl duyduk, kendimizi yere atmak veya yer değiştirmek ne zaman aklımıza geldi? Bunları fazla hatırlamayız da. O an düşünmeye kalksak bir et külçesine dönüşmekten kurtulamayız. Nasıl olduğunu bilmeden, bizi yere atıp kurtaran içimizdeki o uyanık sezgi ve içgüdüdür.”

“Ya da bütün canlılarda bulunan öz savunma refleksiştir” dedi Arjîn, Rûken’in açıklamasına katıldığını gösterek.

Bir yanı arkadaşlarının konuşmalarına dikkat kesilen Hacer, diğer yanı yekpare halini alan ve büyük bir uğultu halinde süren topların gürültüsünde, yaylın ateşini andıran makineli tüfeklerin takırtısındaydı. Yanına gelip oturan Eylem’le, Çeman’a baktı. Kendisi gibi yorgun ve bitkin bir haldelerdi. Aynı ağırlık, onların da omuzlarına çökmüştü. Bir şeyler diyecekti ki, binanın üst katlarına isabet eden havan topunun etkisiyle bodrumu kaplayan toz ve dumanı dolayı göz gözü göremez hale geldi. Gözlerini yakan barutun dumanı ve genizlerini tıkayan tozdan dolayı herkes öksürük nöbetine tutuldu. Toz ve duman içindeki öksürük nöbetinin ne kadar sürdüğünü ayırt edemedi. Dağılan toz ve dumanın ardından ortalık biraz durulunca Eylem’le Çeman’a baktı. Tepeden tırnağa toz toprak içinde kalmışlar, nefes alamadıkları için habire öksürüyorlardı. Yaralı arka-

daşlarına baktı. Her birinin durumu içler acısıydı. Öksürenlerin bazıları kan kusuyor, bazıları öksürüğün önüne geçmek için didinip duruyor, ama ne yaparsa yapsın göğsünü parçalayacak hale getiren öksürüğü durduramıyorlardı.

Hemen kan kusan yaralıların yanına koştu. Onu, Eylem ve Çeman izledi. Her biri bir yaralıyla ilgileniyor, soluklanmaları için ellerinden ne geliyorsa yapıyorlardı. Kendisini hızla toparlayan Asya, Rûken ve birkaç kişi daha ellerine aldıkları çarşafa benzer bezleri yelpaze gibi kullanarak toz ve dumanın bir an önce bodrumdan çıkması için uğraşıyorlardı. Uzun bir uğraştan sonra bodruma sinen toz, duman ve barut kokusu iyice dağıldı. Yaralıların nefes alıp vermeleri yavaş yavaş düzeldi. Öksürükler giderek kesildi. Yorgun ve bitkin halde yanyana oturan Eylem'le Çeman'ın yanına giderek oturdu.

"Ne düşünüyorum biliyor musunuz" dedi Eylem'le Çeman'ın bitkin düştüğünü gördüğünde. "Yaralısınız, nemli bir bodruma kendinizi zor bela atmışsınız, sığındığınız bodrumun üst katlarına her dakika bir top düşüyor. Yıkıntıları bir anda gündüzü geceye çeviriyor. Bodrumun bütün gözenekleri kapatılıyor. Havasız kalıyorsunuz. Susuzluğa neyse de havasızlığa dayanmak zor demeye başlıyorsunuz. İşte yaşadığımız durum bu. Hangimiz iki ay önce böyle bir vahşetle karşılaşacağımızı düşünebilirdik ki?.."

"Dahası var" diyen Eylem araya girdi. "O bodruma sığınanlar ölümden kurtulduklarını düşündüklerinde, ölüm toplarla başlarına yağıyor. Başlarına yağın her bir top atışında ölümlerden ölüm beğeniyorlar. Genzi yakan barutun, oksijeni öldüren toz ve dumanın içerisinde hala yaşamayı başardığını görenler, birazdan kuvvetle muhtemel hayatını kaybedeceğini bildiği halde onurlu durmanın gururunu yaşıyorlar."

"Cizre'ye gelirken en fazla dört gün, bilemediniz bir hafta içinde geri döneceğimi düşündüm" dedi Çeman, duraksayıp derin bir iç çekerek. "Çok saf, çok hümanist, hatta çok ütöpik duygusal bir dünyam vardı. Bu alçak dünyanın gerçeğinden bihaberdim. Tanık olduğum ve yaşamaya

mahkûm edildiğim bu gerçeklikler karşısındaki hislerim; yapılan düşmanlığın bu kadarına, bu vahşete karşı insanlığın seyirci kalmasına, sözbirliği etmişçesine bütün dünyanın sessiz kalışına isyan halindedir. Son günlere kadar belki insanların vicdanı ayaklanır, gelip bu ölüm kusan tankları ve teknik canavarları son dakikada, hatta son saniyede durdururlar beklentisi içindeydim. Bu ölüm sessizliğini görünce, o beklentim tuzla buz olup gitti. İsyen halindeki hislerimi dinlersem, dünyanın bu sessizliğine, şaha kalkmış bu zulme karşı silah alıp savaşmak isterim. Maalesef onu da yapacak koşullar kalmadı. Yapabildiğim tek şey, bu direnişçilerle yoldaşlaşmayı başarmak ve onurlu direnişlerine leke sürecek bir davranışa girmemektir.”

Çeman öylesine duygulanmıştı ki, dokunsa ağlayacak türden bir haldeydi. Bu durumunu fark eden Hacer, oluşan duygusal havayı dağıtmak istedi. “Sen günlük tutuyordun değil mi, Çeman heval?”

“Fırsat buldukça bir şeyler karalıyorum.”

“Burası öz yönetim mağazasıdır, diye yazı yazıp kapısına vurduğumuz dükkânı da yazdın mı peki?”

Araya giren Eylem, şaşkınlığını gizlemeden “bu ne dükkânıymış böyle?” diye sordu. Ses çıkarmayan Hacer, Çeman’ın anlatması için kendisine göz kırptı.

“Bizim ve birlikte kaldığımız kadın arkadaşların elbise ihtiyacı oldukça yakıcı bir hal almıştı. Bir gün Hacer’le beraber sahibinin bırakıp kaçtığı mahalledeki bir mağazaya gittik. İhtiyacımız olan elbiseleri aldıktan sonra bir karton üzerine ‘burada her şey parasız, burası öz yönetim dükkânıdır’ diyen bir yazı yazıp kapısına astık. Daha sonra oraya giden bazı arkadaşlar, kapıya asılan yazının esprisini anlamaktan çok, gerçek olduğunu sanmışlardı” diyen Çeman, gülümseyerek Hacer’e baktı. “Bu olayı günlüğe yazarken öyle komik anlattım ki, okuyan kim olursa gözlerinden yaş akana kadar kahkahaya boğulacağı kesindir.”

İçinde bulundukları ağır havayı dağıtmak için kendi aralarında konuşurlarken koluna girdiği Avjîn’i taşırcasına güçlkle yürüyen Nûda, bodrumun kapısından içeri girdi.

Mehmet'le, Siyabend yerinden fırlarcasına Nûda'nın yanına koştular. Her biri Avjîn'in bir koluna girerek ameliyat masasına yatırdılar. Yorgunluktan bitkin düşmüş Nûda, olduğu yere çöktü. Yanına gelen Asya'nın elini tutarak güçlkle konuştu.

"Kaldığımız evden buraya gelmek isterken, yakınımıza düşen bir bombanın parçası Avjîn'in bacağına saplandı."

"Saplandı" sözcüğü öylesine acılı bir şekilde ağzından çıktı ki, "yüreğime saplandı" türünden bir hissedişle söylediğini anlamakta gecikmeyen Asya, diğer elini de tutarak iki elini avuçlarının içine aldı. Uzun uzun baktı Nûda'ya. Tepeden tırnağa toz toprak içindeydi. Sadece açlık, susuzluk, uykusuzluk ve yorgunluk değil, Avjîn'in yaralanmasından duyduğu üzüntü de perişan etmişti. İri siyah gözleri, Van Gogh'un tablolarından fırlamış kızılımsı çehresi, ince çenesi ve elmacık kemikleri ile benzersiz alımlı yüzü, savaşın acımasızlığı içinde birkaç yıl yaşlanmış gibi yıpranmıştı. Buna rağmen göz bebeklerinden yayılan ışık güneş gibi aydınlık saçarken, dudaklarının kıyısında eksik olmayan tebessüm dipdiriydi. Çok geçmeden o tebessümün, savaşın zorluklarını bertaraf edecek bir gülüşe dönüşeceği, çevresine özgüven aşılayan bir hal alacağı belliydi.

Nûda'ya bakarken geçmişe gitti düşünceleri. Karşılaştığı geriliklere ironiyle karşılık vermesi, özümsemediği hakikat bilgisini filozofik ahenk içinde dile getirişi geldi gözlerinin önüne. Sonra, abluka öncesi kaldıkları evde bir Erzurum şarkısını söylerkenki halini anımsadı. Şimdi söylüyormuş gibi kulağında yankılanan melodiye daldı bir an.

"Ela gözlüm ben bu elden gidersem  
Zülfü perişanım kal melul melul  
Kerem et aklından çıkarma beni  
Ağla gözyaşını sil melul melül..."

"Gelebilir misin?" diyen Mehmet'in sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. Başını kaldırdığında Mehmet'i ayakta beklerken gördü.

"Tamam heval, geliyorum" deyip, Mehmet'in gitmesini bekledi. Nûda'ya sarılıp, "Çok yorgunsun, biraz dinlen. İşim

biter bitmez yanına geleceğim. Uzun uzun konuşuruz o zaman. Olur mu?”

“Olur” anlamında başını sallayan Nûda, sevgiyle Asya’ya baktı. Gözlerindeki anaç ifadeyi içercesine içine çekti. Ayağa kalkan Asya’nın gidişini izledi öylece.

Gözleri Mehmet’i arayan Asya, bodrumun bir köşesinde Siyabend, Rûken ve Dîcle ile birlikte oturduğunu gördü. Yanlarına gidip otururken sormadan edemedi. “Avjîn’in durumu nasıl?”

“Çok kan kaybetmiş. Hacer arkadaş yoğun bir uğraştan sonra kanamayı durdurdu. Şimdilik durumu iyi” diyen Dîcle’yi, Rûken tamamladı.

“Doktorlar kanamayı durdurmasaydı, çok geçmeden O’nu da kaybedecektik. Bu olanaksızlıklara rağmen, başta Hacer olmak üzere Eylem ve Çeman’ın çabaları takdire değerdir.”

“Dem Genç üyesi olma dışında Avjîn arkadaşla ilgili bilgisi olan var mı?” diyen Mehmet, kadın arkadaşlarında bakışlarını gezdirdi. Her üçü de birbirine bakıp ses çıkarmadı. Sessizliği Asya bozdu.

“Batmanlı olduğunu ve Ege Üniversitesi’nde okuduğunu biliyoruz.”

“Dem Genç üyesi olarak buraya gelenlerden bizimle katanlar, en az bizim kadar saf, temiz, cesur ve yürekli çıktılar. Sürecin böyle bir hal alacağını bilseydim, daha ilk günlerde bu arkadaşların geri gönderilmesini önerir ve tartışmaya açardım” diyen Mehmet, yüzüne yansıyan üzüntüsünü gizleme gereği duymadı.

“Ben de aynı şeyi düşünüyorum. Yaşamayı başarsalar özgülük mücadelesinde önemli roller üstleneceklerinden kuşku yoktur” diyen Asya’ya baktı Siyabend. Öyle bir ruh hali içindeydi ki, direniş içinde yer alan bütün arkadaşlarından kendisini sorumlu görüyordu.

“Sizleri anlıyorum arkadaşlar. Hiçbirimiz sürecin bu hale geleceğini kestiremedik. Buna rağmen halk gittiğinde kaç kez onlarla görüşüp gitmek isterlerse gidebileceklerini söyledik. Ama arkadaşlar gitmedi ve bizler de kararlarına

saygı duyduk. Zorla göndermek doğru değildi.”

Duraksayan Siyabend, sırasıyla arkadaşlarını ayrı ayrı süzdü. Her bir arkadaşının bir şeyler söyleyecekmiş gibi bir ruh hali içinde olmadığını fark edince esas gündeme geçmenin daha doğru olacağını düşündü.

“Bulunduğumuz bu hastane yeri deşifre oldu ve tehlikeli bir alan haline geldi. İkide bir yoğun bombardımanlardan dolayı yaralı arkadaşlar oldukça zorlanıyor. Zemin katta olmamıza rağmen tozdan, dumandan nefes alamaz duruma geliyoruz. Kısacası mevcut durumumuz iyi değil. Daha önce Sur ile Cûdî Mahalleleri arasında bazı sağlam evler görmüştüm. O evlerden birini ayarlayıp en azından yaralıların bir bölümünü oraya aktarmamız gerekiyor. Yeri ayarladıktan sonra sizler de uygun bir düzenleme yapar, arkadaşları gönderirsiniz. Ne dersiniz, olamaz mı?”

“Bence çok iyi olur. Bir ara çatıya çıkıp çevreyi izledim. Cûdî ve Nur Mahallesi’ndeki birçok evde çıkan yangının dumanı Cizre’nin göğüne yükselmeye devam ediyor. Düşmanın giderek bulunduğumuz yere yaklaştığını ve kuşatmaya almak istediğini fark ettim. Bunun için de önlem almak gerekir.”

“İyi ki hatırlattın Mehmet heval. Bu konuda bir planlama yaptık. YPS gücünü organize edip bodrumda katledilmek istenen yaralı ve sağlam arkadaşları korumak için yeni bir düzenlemeye gittik. Bir düzine YPS’li arkadaşı bodrumların birkaç kademe ilerisinde savunma hattı kurmaları için görevlendirdik. Yaya olarak bodrumlara ulaşmak, yaralıları ve sağ kalanları infaz etmek isteyen düşmanın önünü kesecekler. Düzenlediğimiz arkadaşların sokak aralarında, yıkıntıların enkazı arasında çatışmaya girdikleri bilgisini alıyorum.”

Diğer arkadaşlarının da Mehmet’e katıldığını gören Siyabend, bir daha görmeyecekmiş gibi yaralı arkadaşlarını bir bir ziyaret etti. Farkında olmasa da vedalaşmayı andıran kısa sohbetlerle arkadaşlarına güç ve moral vermeye çalıştı. Akşama doğru diğer arkadaşlarıyla da vedalaşıp birinci vahşet bodrumundan çıktı. O esnada havadaki keşif uçağını

fark ettiğinde Rûken ve Rojhilat'ın yaralandığı yakınındaki bodruma girdi. Akşam karanlığı çökmediğinden bodrumu ayrıntılarıyla inceleme olanağı buldu.

Bodrum ilginç bir şekilde vurulmuştu. Bodrumun küçük pencereleri neredeyse bir otomobilin geçebileceği kadar açılmıştı. Bodrumun dört bir yanı beyaza çalan bir renkle kaplanmıştı. Beyaza çalan rengi incelediğinde, bombardımanın havan toplarıyla yapılmadığı sonucuna vardı. Havan toplarının düştüğü yerde genelde siyah bir is bıraktığını biliyordu. Etkisinin bu denli büyük olmayacağından da emindi. "Anlaşılan bize karşı daha değişik silahlar da kullanılıyor" diye söylendi. Bu konu üzerinde fazla düşünmeden, bodrumdan çıkarak gideceği yöne doğru hızlı adımlarla yürüdü. Doktor mevzisi olarak adlandırdıkları yöne doğru ilerledi. Doktor mevzisinin bulunduğu yer, Nusaybin Caddesi'ne kırk metre kadar yakınlıkta sayılırdı. Mevzi, caddeden gelebilecek saldırıları karşılamak üzere kurulmuştu. Cûdî ile Sur Mahallesinin kesiştiği sokaktaydı.

Sokağın güvenliğini sağlamaktan sorumlu Serhat'ın kaldığı noktaya gitti. Yanında Dewran, Comerd ve Cejno vardı. Yirmili yaşlarda gösteren Comerd ve Cejno'yu yeterince tanımasa da Cizre'nin gözü pek direnişçi yerel kadrolarından olduklarını biliyordu. Serhat'ın yaptığı ayarlamayla bir sokak ötedeki arkadaşlarının yanına gitmeye karar verdiler. Gecekleri sokağı devlet güçleri denetime almıştı. Zırhlı Kobra aracı namlusunu sokağa çevirmiş, ikide bir tarama yapıyordu. Sokağı ve devlet güçlerinin konumlanışını izleyen Siyabend, kısa aralıklarla ve hızlı bir şekilde hareket ederlerse sağlam halde sokağı geçebilecekleri sonucuna vardı.

Hareket tarzı konusunda arkadaşlarını uyardı. Sokağın yanındaki büyük bir depoya girip havanın kararmasını beklediler. Depoyu inceleyince arkadaşlarının ilginç bir yöntem geliştirdiklerini fark edince sevindi. Deponun duvarını delerek uygun bir anı bekliyor, uygun anı yakaladıklarında kurşun hızıyla kendilerini sokağa atıp karşı tarafa geçiyorlardı.

Duvarda açılan deliğin yanında uygun anın gelmesini beklediler. Bekleme anında zırhlı araçların yanındaki bazı askerler, daha önce topladıkları odun parçalarını yakmaya başladılar.

“Askerler üşümüş olmalı ki, ateş yakıp ısınmaya çalışıyorlar. Bu iyiye işarettir” diyen Siyabend, biraz daha bekledi. Askerlerin dikkatinin yanan ateşe kaymasını fırsat bilerek Serhat’la birlikte kendisini sokağa attı. Sokağın karşı tarafındaki sağlam bir eve ulaştıklarında Comerd’le, Dewran aynı hızla sokağa çıkıp karşı taraftaki eve doğru koştular. Onların sağlam şekilde karşı taraftaki eve vardıklarını gören ve sona kalan Cejno yanındaki arkadaşıyla sokağa fırladı. Onları fark eden kobra, seri atışa başladı. Yayından fırlanmış ok gibi öylesine hızlı koşuyorlardı ki, yara almadan kobranın ateşlediği bombaatar mermilerinden kılpayı kurtulup karşı eve varmayı başardılar.

Ulaştıkları yer, Doktor mevzisinin çevresiydi. Sur Mahallesi’nde asayiş noktası olarak kullanılan Eliza Künefe’nin iki sokak berisindeydi. O çevrede konumlanan arkadaşları hem Cûdî, hem Sur Mahallesi’ndeki direnişçileri Nusaybin Caddesi’nden gelebilecek saldırı ve sızmalara karşı koruyan bir mevzilenme içine girmişlerdi.

O mevzilerden sorumlu olan Sozdar ve Berçem’in yanına gittiler. Kısa bir selamlaşmadan sonra “buraya sağlam bir bodrum ayarlamak için geldik. Bazı yaralıları buraya almak istiyoruz. Ayrıca yanımdaki grupla birlikte düşmanın daha fazla çemberi daraltmaması için ileriye giderek konumlanmak istiyoruz” diyen Siyabend, bakışlarını Sozdar’a çevirip duraksayınca, Dewran araya girdi.

“Konumlanmak istediğimiz yerin biraz ilerisinde geçen caddelerden biri, şu an yaralı arkadaşların bulunduğu hastane bodrumuna kadar uzanıyor. Bu caddeden hastaneye gidebilecek zırhlılara ve yapılacak saldırılara karşı da önlem alacağımızı hesaplıyoruz. En azından oradaki arkadaşları daha sağlam bir yere alana kadar düşmanın yönelimlerini engellemek istiyoruz.”

“Olabilir. Bence de çok mantıklı” diyen Sozdar, bakış-

larını arkadaşlarında gezdirdi. “Gecenin ilerleyen saatleri başlıyor artık. Öncelikle bu geceyi geçirmeniz için sizleri sağlam bir eve almamız lazım. Öyle değil mi heval Berçem” diyerek bakışlarını Berçem’e çevirdi.

Berçem, Silopi’liydi. Üçü kız, yedi çocuklu yurtsever bir ailede büyümüştü. Aile içinde Zozan adıyla çağrıldığı halde, nüfus kaydındaki adı Çimen’di. Babasının legal mücadele alanında aktif olması ve halka dönük yapılan baskılar nedeniyle ulusal, toplumsal ve cins çelişkileriyle çocuk yaşta tanışmış ve bu çelişkilerle mücadele içinde kişiliğini şekillendirmişti. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hasta Yaşlı Bakımı Okulu’nu okuduğunda yaşadığı çelişkilerin bilincini de zihin dünyasında oluşturmuştu. Çok geçmeden yurtsever gençlik mücadelesinde kendisini bulmuş, okulu bitirip Silopi’ye döndüğünde kararını vermiş ve ailesiyle vedalaşarak katılım kararını uygulamıştı. Dağa gidip bir devre eğitim gördüğünde bilinç ve duygu patlaması yaşadığına inanmış; o duygu, bilinç ve inançla Cizre’ye gelmişti. Cizre gençlik yönetimindeydi ve gençlik kültür çalışmalarına da bakıyordu.

“Doğru heval Sozdar, arkadaşları bir an önce güvenli bir yere almalıyız. Yeni bulduğumuz Ebul İz’in oradaki ev uygundur bence.”

“Benim de aklıma ilk gelen yer orasıydı.”

Dikkatle Sozdar’ı ve Berçem’i izleyen Siyabend, her iki kadın arkadaşının son derece ilgili ve yoldaşça yaklaşımları karşısında duygulandı. Arkadaşlarının belirlediği bir sokak ötedeki Ebul İz’e doğru gittiler. Belirlenen evde üstlenip çevredeki hareketliliğin düzeyini kontrol ettiler. Devlet güçlerinin herhangi bir hareketliliği yoktu. Sol taraflarında mevzilenen yerel kadrolardan Markos ve Haki yanlarına geldiğinde sevinen Siyabend, kaldıkları yere ilişkin geniş bir bilgi edinmeyi gerekli gördü. Sorularını bir Markos’a bir Haki’ye yöneltti.

“Şimdilik bu çevrelerde düşmanın ciddi bir hareketliliği yok. Daha buralara gelmediler” diyen Markos’u, Haki tamamladı.

“Anladığımız kadarıyla düşmanın acelesi yok. Nasıl olsa çok dar bir alana sıkıştığımızı biliyor. Çevremizi dört bir yandan tümüyle kuşattığı ve bir yere çıkamayacağımızı bildiği için oldukça rahat. Bu nedenle kendisini riske etmeden, parça parça bizleri yutmak istiyor.”

“Anlaşıyor” diyen Siyabend, kendi kendisiyle konuşuyormuş gibi mırıldandı. “Hastane diye adlandırdığımız birinci bodrumu ve çevresini düşürmek isteyen düşman güçleri, bütün gücünü oralara yığmış. Orayı düşürmeden buraya yönelmeyecekler gibi bir konumlanmaları söz konusudur. Şimdilik buraların diğer alanlara göre biraz daha güvenilir olması bundandır. Bu durumu fırsat bilerek hemen bir ev ayarlamalı ve yaralı arkadaşları buraya taşımalıyız.”

Önce hastane çevresinde mevzilenen arkadaşlarıyla görüşüp bazı arkadaşların üstlendikleri alana yönlendirilmesini istedi. Bir gün sonra Faraşın ile Jiyan; Doğan, Dêrsim ve Çûko ile birlikte yanlarına ulaşmayı başardı. Sevinerek her biriyle ayrı ayrı kucaklaştı. Hepsi tanıdıktı ve başından beri direniş içinde aktif yer alıp önemli bir deneyim kazanmışlardı. “Halen böylesine cesur ve bağlı arkadaşların varlığı, her zaman yeni bir çıkış için umudu artırıyor” diye düşünürken, bakışlarını Faraşın ve Jiyan’da odaklayıp içinde bulundukları durumları sordu.

“Arkadaşlar bu tarafa geçmekte zorlanıyorlar. Düşmanın denetim altına aldığı sokaktan siz de geçtiniz. Hele yaralıların geçirilmesi için çok tehlikelidir. Onun için buraya gelecek birkaç arkadaş orada kalarak sokağın altından geçecek şekilde bir tünel kazmaya başladılar. İki üç güne kalmaz bitirecekler” diyen Faraşın, bir şeyler söyleyecek mi diye Jiyan’a baktı.

“Bence yaralı arkadaşları taşıma işlemi biter bitmez, diğer arkadaşları da nispeten daha güvenli olan bu alana çekmek gerekir. Düşmanın bütün gücüyle yüklendiği bu koşullarda mevcut cephaneye yetersizliğiyle daha fazla direnmeleri çok zordur.”

“Arkadaşların tünel kazmaya başlamaları çok iyi. Önce-

liğimiz yaralı arkadaşları bir an önce oradan çıkarmaktır. Ardından diğer arkadaşların durumunu konuşuruz” diyen Siyabend, yanına aldığı Serhat, Faraşîn ve Jıyan’la birlikte yeni bir yer bulma arayışına girdi. Sozdar’ın da onlara katılmasıyla Cûdî Mahallesi, Narîn Sokak’ta bir binanın bodrum katını uygun gördüklerinde Sozdar konuşmadan edemedi.

“Mehmet ve Asya hevalin buldukları hastane yerine ‘Birinci Hastane Bodrumu’ demiştik. Bence burası da ‘İkinci Hastane Bodrumu’ olsun.”

“Neden olmasın” diyen Faraşîn ve Jıyan aynı anda konuştular. İki arkadaşına bakan Siyabend, sessiz kalmayı yeğleyerek gülümsemekle yetindi. Cihazını açarak Mehmet’e çağrı bıraktı. Mehmet’in, karşılık vermesiyle, cihazı engelleyen yoğun parazitin sesi doldu kulaklarına.

“Kahretsin” dedi kızarak. “Son günlerde iletişimimizi engellemek için sık sık cihazlara parazit atıyorlar. Önceleri telefonların şebekelerini devre dışı bırakarak aramızdaki iletişimi kesmeye çalıştılar. Baktılar ki cihazları kullanıyorduz, telefonların şebekelerini açıp cihazlara parazit atmaya başladılar. Telefonları kullandığımızda rahatça dinleyebilsinler diye telefonların işlevli hale gelmesini sağladılar.”

Siyabend konuşurken elindeki cihazla uğraşmayı ak-satmadı. Uzun bir uğraştan sonra parazitin sesi hafifledi. Uzatmadan hemen konuya girdi.

“Hastane için burada yeni bir bodrum ayarladık. İki güne kadar arkadaşların hazır olmasını sağlayın. Denetime alınan sokağı geçmek için kazılan tünel biter bitmez size haber vereceğiz. En güvenli şekilde bütün arkadaşları bizim tarafa geçirmeye başlarsınız...”

\*\* \*\* \*

Paramaz ve Canfeda, hastane bodrumunun iki sokak berisinde, yirmi metre aralıklarla yıkıntıların arasında mevziye girmişlerdi. Paramaz'ın yanında Bejno ve Bilind, Canfeda'nın yanında Çavşîn ve Dilxweş vardı. Bejno, Çavşîn ve Dilxweş Cizre'nin yerel gençlik kadrolarıydı. Yirmili yaşlarda ancak gösteriyorlardı. Bilind ise Dem Genç üyesiydi. Ailesi Van'da oturuyordu. Uzun boylu olmasından dolayı evlerin duvarlarında açılan koridorlardan geçerken her zaman sorun yaşıyordu. Cizre'ye geldikten sonra her geçen gün biraz daha kararını büyütüyor ve militan bir direnişçi olmayı başarıyordu. Oturdıkları mevzide sessize aldığı telefonunun titreşim sesi Paramaz'a kadar geldi.

"Telefonunu yine açık unutmuşsun galiba. Bu hengâme içinde kim arar ki seni?"

Telefonu cebinden çıkaran Bilind, bakar bakmaz kapatıp geri cebine koydu. "Aile dışında arayan kim olabilir!"

"Madem aramış, cevap verseydin heval."

"Bu kadar şehadet ve yakıcı bir gerçeklik varken, ben ailemle nasıl normal konuşabilirim. Kaç kez söyledim, benim gibi onlarca arkadaş var bu direniş içinde. Buna rağmen neredeyse gün aşırı arayıp durumumu öğrenmek istiyorlar. Hele bir anam var, sorma gitsin. Aradığında telefon kapalıysa endişe ve kaygıdan kafayı yiyecek duruma geliyor. Çoğunlukla onun için açık bırakıyorum."

"Ana yüreği dedikleri böyle bir şey zaten. En iyisi kısa bir cevap vererek telefonunu tümüyle kapat. Ne dersin, olmaz mı?"

"Şimdi aramaya gerek yok, uygun fırsatını bulursam ararım" diyen Bilind, cebindeki telefonu çıkarıp tümüyle

kapattı. Karşıya baktığında dört askerin sızma yapmak için yerden sürünürcesine yaklaştığını gördü. Ses çıkarmadan Paramaz ve Bejno'ya işaret diliyle durumu anlattı.

Bejno'ya bakarken alnında beliren damlacıklardan terlemeye başladığını fark etti, elini omzuna koydu. Karşıdan yaklaşan askerleri izlerken de eli hâlâ omzundaydı, sırt adalelerinin kasıldığını hissetti.

Dirseklerini iki tarafa açmış yüzükoyun yattığı yerde kleşin arpacığundan askerleri takip ederken kalbinin hızlı hızlı çarptığını hissetti. Kalp atışları öylesine hızlandı ki, sanki sesi kulaklarında yankılanıyor gibi bir duyguya kapıldı.

Her saniye biraz daha kalp atışları hızlanırken, askerlerin uzayan sakallarıyla yüzlerini, başlarını örten miğferini, ellerindeki silahlarını, gözlerine sinen korku dolu bakışlarını olduğu gibi görüyordu. Bulunduğu yere doğru biraz daha yaklaşan öndeki askere daha dikkatli bakınca yüzünü daha iyi gördü. Kırmızı sakalıyla kızıla çalan bir yüzdü. Birbirine yakın gözlerini sivri burnu ve sivri çenesi tamamlıyordu. “Asker elbisesi giydirilmiş Çeçenlere benzeyen bir DAİŞ çetesi olduğu kesin” diye düşünürken dirseklerini daha fazla yere yapıştırdı ve siper aldığı yerden parmağını tetiğe basacak hale getirdi. Nefesini tutup yan gözle Bejno'ya baktı. Öksürmek üzere olduğunu, fakat kendisini tutup yutkunduğunu hissedince, dikkatlerini karşısındaki askere sabitleyip tetiğe bastı.

Seri atışların hedefi olan öndeki asker, anlaşılmayan bir şeyler haykırarak yere yığıldı. Onun arkasındaki asker de yaralanıp yere düşerken diğer iki asker, yaralı askeri alıp sürünerek geri çekildi. Aynı anda askerlerin yerine geçen kobra, ateş edilen mevziyi bombaatar yağmuruna tuttu. Arkasına gizlendiği moloz yığınının isabet eden bir bombanın parçaları sırtına ve omuzuna isabet etti. Sürünerek geri çekildi. Başka bir moloz yığınının arkasına güçlkle yetişip kendisini korumaya aldı.

“Ne oldu? Umarım yaralanmadın” diyen Paramaz'ı “Ne kadar ağır bilemiyorum, ama sırtımdan ve omuzumdan

yara aldım” diye cevaplarırken, ateş etmeyi sürdürdü. Yanına gelip kontrol etmek isteyen Paramaz, hafif doğrularak yer değiştirirken göğsüne isabet eden bir bombaatar mermisinin etkisiyle arkaya doğru savruldu. Durmadan ateş eden Bejno, Paramaz’ın vurulduğunu görünce sürünerek yanına gitti. Göğsünden kan fışkırıyordu. Başından çıkardığı kefiyesiyle yarasını sarsa da, fayda etmedi. Yarayı sararken güçlükle konuşan Paramaz’ın ne dediğini anlamak için kulaklarını ağzına dayadı.

“Beni burada bırakın. Sen de yaralanmadan Bilind’ı alıp hastaneye götür.”

“Olmaz, senin durumun daha ağır. Önce seni sırtlayıp götüreceğim.”

Cevap vermesini bekledi, ama Paramaz’ın konuşacak hali ve takatinin olmadığını çok geçmeden anladı. Canfedâ’nın mevzisi de karşılık verince çatışma yoğunlaştı. Dört bir yandan üzerlerine kurşun ve bomba yağdığı halde Paramaz’la ilgilenen Bejno, kanı durdurmak için çaresizce çırpınmayı sürdürdü. Ne yaparsa yapsın kanın durmasını önleyemedi.

Paramaz’ın durumu gittikçe daha kötüye gitti. Yoğun kan kaybından dolayı gücü ve enerjisi tükendi. Çabaları sonuç vermedikçe kendisine kızmaktan başka bir şey yapamadı. Paramaz’ın nefesi yavaş yavaş kesildi, soluk alışı hissedilemez hale geldi. Kontrol ettiği nabızı da durmuştu. Sürünerek Bilind’in yanına gitti.

“Paramaz heval şehit düştü. Son sözü, ‘beni bırak, Bilind’ı alıp hastaneye götür’ oldu. Ne diyorsun?”

“O’nu burada bırakmamız doğru değil. Mevziyi düşman ele geçirirse, arkadaşın cenazesine de el koyacak. Hastaneye kadar Paramaz hevali sırtında taşıyabilirsen, ben de bir biçimde kendimi hastaneye yetiştirmeye çalışırım.”

Kendileri ateşi kesmişlerdi, ama bulundukları nokta yoğun ateş altındaydı. Cebinden telefonunu çıkarıp Canfedâ’yı aradı. Cevap veren Çavşîn oldu. “Canfeda heval şehit düştü. İkimiz de yaralıyız. Geri çekilmekten başka şansımız yok. Sizin durumunuz nedir?”

“Paramaz heval şehit düştü. Ben yaralıyım ama Bejno hevalin durumu iyi. Savunmalı bir şekilde geri çekilebiliriz.”

“Tamam, geri çekilelim” dedi Çavşîn.

Her biri bulunduğu yerde aralıklarla ateş ederken, sürünerek geri çekilme pozisyonunu sürdürdü. Bilind’in yarından ayrılmayan Bejno, çatışma alanından çıkmayı başardığı anda arkadan bacağına isabet eden bir kurşunla yaralanıp yere düştü. Güçlkle doğrulup Bilind’in koluna girdi.

Ağır aksak yürüyüşlerini sürdürüp hastane bodrumuna güçlkle yetiştiler. Bilind’in yaralarını pansuman eden Çeman, “omuzuna ve sırtına isabet eden parçalardan dolayı yaralanmışsın. Neyse ki yaralar çok ağır değil. Birkaç günde iyileşip benden daha sağlam olursun” diyerek moral vermeye çalıştı.

“Avutmak için söylemiyorsun, değil mi?” dediğinde konuşmak yerine gülümsemekle yetinen Çeman, temizlediği yarayı sarmakla uğraştı.

“Birlikte geldiğimiz arkadaşlardan başka yaralanan var mı?”

“Önceki gün Avjîn yaralanmıştı. Sizden önce yaralanan beş arkadaş daha getirildi buraya. Onlarla ilgilenmeyi bitirmiştik ki, sizler geldiniz.”

“Hangi arkadaşlardı?”

“Rêber, Batmanlı Karwan, Mardinli Dîlan ve Siirtli Kanî arkadaşlardı. Onlarla birlikte yerel gençlikten Brîndar ve kültür çalışanı Diren de yaralanmıştı.”

Üzüntüsünü gizlemeyen Bilind bir şeyler söyleyecekti ki, “arkadaşlar!” diyen Mehmet’in sesi bodruma yayıldı.

“Arkadaşlar, az önce Vekil’le konuştum. Burada bulunan yaralı arkadaşları almak için Meclisteki Grup Başkan Vekilleri devreye girmiş. Eğer hükümet ve ilgili bakanlardan güvence alabilirlerse, Vekillerden ve sağlık çalışanlarından oluşturacakları bir heyetle buradaki arkadaşları almak istediklerini söyledi. Zaten burada bulunan arkadaşların büyük kısmının yerel ve sivil olduklarını onlar da biliyor. Bazılarının toplumsal alan çalışanı ve siyasal parti üyeleri,

bazılarının da yerel gençlikten ve sivil olduklarını Vekil'e söyledim. En önemlisi de bu hazırlıkları yapan ve bu haberi gönderenler, arkadaşlarla ilişkide olduklarını ve onların bilgisi dâhilinde böyle bir çalışma içine girdiklerini belirtiyorlar.

Yanıt niteliğinde Vekil'e bir şey söylemedim. Siyabend arkadaşla da henüz görüşmedim. Eşbaşkanlar olarak öncelikle sizlerin düşüncelerini öğrendikten sonra diğer görüşmeleri yapıp sonuca gideceğiz."

Bodruma bir sessizlik yayıldı. Herkes birbirine bakıp bir başkasının kendisinden önce konuşmasını bekledi. Kimse konuşmayınca sessizliği Asya bozdu.

"Zor bir kararın arifesinde olduğumuzun farkındayım. Bu anlamda sessiz kalmanızı anlıyorum. Ancak bir an önce düşüncelerimizi netleştirip sonuca gitmek zorundayız. Bu konuyu bizimle görüşenler Hareketin bilgisiyle böyle bir çalışma içine girdiklerini söylemeselerdi ne ciddiye alır, ne de gündeme getirilmesine izin verirdim. Hareketin bilgisiyle böyle bir inisiyatif oluşuyorsa, ciddiye almak zorundayız."

"Benim de önemsedığım şey, Eşbaşkanımın söylediği gibi, Hareketin bilgisi dâhilinde bu çalışmanın yürütülüyor olmasıdır."

"Eşbaşkanlar olarak sizlerin düşüncesini öğrenebilir miyiz? Mesela heyet, beklediğimiz tarzda bir karar alırsa sizler de bizimle gelecek misiniz?" diyen Tûjo, herkesin düşünüp de sormak istemediği şeye tercüman olduğunun farkında değildi.

"Eşbaşkan olduğumuz için özgün bir durumumuz var. Halen direniş sürüyor ve bizler de bu direnişin yönetimiyiz. Genel yönetimle tartışıp bir sonuca gitmeden böyle bir karar veremeyiz. Kişi olarak kendimle ilgili böyle bir tasarrufta bulunma hakkımın olduğunu düşünmüyorum."

Asya'nın konuşmasını Mehmet tamamladı. "Ben de Eşbaşkanıma katılıyorum. Kendimizle ilgili tasarruf hakkımızın olmadığını sizler de biliyorsunuz. Bu nedenle her arkadaş bizim ya da bir başka arkadaşın tutumuna baka-

rak değil, kendi özgür iradesiyle kararını vermelidir. Çünkü böyle bir karar alınması halinde sonucun nasıl olacağını hiç kimse kestiremez. İyimser ihtimalle bazı arkadaşlar tutuklanabilir veya hiç hesaplamadığımız başka bir durumla da karşılaşmak mümkündür.”

“Eşbaşkanlar doğru söylüyor” dedi Nûda, Mehmet’in ardından süren suskunluğu görerek. “Açık konuşmak gerekirse, Hareketin bilgisi dâhilinde olsa da, bir biçimde düşmanın eline geçeceğiz. Eğer bizleri öldürmeseler bile bir kısmımızı değil, büyük olasılıkla tedavinin belli bir aşamasından sonra hepimizi tutuklayacakları kesindir. Kimimizin tutsaklığı uzun sürecek, kimimizin kısa. Bunu gözетerek sonuca gitmeliyiz.”

“Eğer bu yönlü bir karar alırsak, her şey aleni olacak ve dünya kamuoyunun gözleri önünde gerçekleşecek. Bu nedenle öldürebileceklerini düşünmüyorum. Ancak tutsak almaları konusu bence de kesindir” diyen Arjîn bir an duraksadı. “Burada yaralılarla birlikte otuzun üzerinde arkadaş varız. Kaldığımız bu binanın bombardıman sonucu üst katları yıkılmış durumda. Böyle giderse çok geçmeden bodrumun da üzerimize çökmesi kesindir. Bu durumda hepimiz büyük bir katliamla son nefesimizi vermiş olacağız. Bence öldürmeyecekleri ve tedavi edecekleri konusunda devletten güvence alınırsa, heyetin gelip bizleri almasına izin verelim. Farklı bir yaklaşımla karşılaşırsak, gittiğimiz her yerde direnişimizi sürdürürüz.”

Arkadaşlarını izleyen Dicle, ne denli zorlandıklarını yüzlerine yansıyan ifadeden anlıyordu. Neyle karşılaşacaklarının kaygısı ve endişesinden çok, kendilerini alacak bir heyet de olsa teslim anlamına gelecek bir tutumu gururlarına yediremiyorlardı. Arkadaşlarının ruh halini, psikolojisini çok iyi anlıyor ve hak da veriyordu. Buna rağmen bir kararın alınması da gerekiyordu. Daha fazla beklemeden yanındaki Rûken’e döndü.

“Bence arkadaşların ne düşündüğümüzü bilmeye hakkı var.”

“Doğru tabi. Bu konuda bir şeyler söyleyebilirsin.”

Ayağa kalkıp Mehmet ve Asya'nın yanına gitti. Bakışlarını arkadaşlarından ayırmadan konuşmayı yeğledi. "Bizim ne düşündüğümüzü merak ettiğiniz kesin. Kısaca söyleyeyim: Bizlerin konumu sizlerinkinden farklı. Baştan beri düşmanın propagandası Cizre halkının değil, gerillanın bu direnişi yürüttüğü şeklindedir. Bizler ise halkın kendisi tarafından yürütülen toplumsal bir direniş olduğunu söylüyoruz. Bu nedenle sizlerle olursak düşmanın tezini doğrulamış olacağız. Hepiniz siyasal ve toplumsal alan çalışanlarıdır. İçinizde gazeteci, sağlıkçı, gençlik ve kültür çalışanları da var. Bu anlamda hepinizin sivil olduğunu söylemek bir gerçeği ifade eder. Korkarım gerilla olarak aranızda olursak, sizlerin durumunu da zora sokarız. Bu gerçeği gözeterek karar vermeniz en doğrusudur."

Kendi aralarındaki tartışma sürdükçe yeni düşünceler açığa çıktı. Herkes düşüncesini açıkça ve dolaysız söylemekten çekinmedi. Sonuçta "Güvence verilirse oluşturulan heyetin almasına izin verilecek!" şeklinde görüş birliği oluştu. Çıkan sonucu bildirmek için cihazını açan Mehmet, Siyabend'e çağrı bıraktı. Siyabend'in karşılık vermesi üzerine yürütülen tartışmayı ve kararı ana hatlarıyla aktardı. Konuşmasını bağlarken kendisi ve Asya'nın durumunu da gündemleştirmeyi gerekli gördü. "Bizim için ne düşünüyorsunuz? Bizler de onlarla mı gidelim, yoksa sizin tarafa mı geçelim?"

"Madem Hareketin bilgisi dâhilinde böyle bir çalışma yürütülüyor, toplumsal ve sosyal alan kadrolarıyla siviller için bir şey demiyorum, karar onlarındır. Kendi iradeleriyle kararını vermişlerse diyecek bir şeyimiz yoktur" deyip duraksadı. Bir an düşündükten sonra konuşmasını noktalamak istedi. "Sizler direnişin sembol isimlerisiniz. Düşmanın kudurgan yaklaşımlarını da en az benim kadar biliyorsunuz. Buldukları yerde direnişin tüm hesabını sizlerden soracağı kesindir. Giderseniz büyük ihtimalle ya öldürölürsünüz ya da en iyimser ihtimalle yıllarca sürecek tutsaklığa mahkûm olursunuz. Yani gitmeniz büyük bir risktir ve sonuçları ağır olabilir. Buna rağmen yine de siz bilirsiniz."

Kararı size bırakıyorum. Alacağınız karar ne olursa olsun, saygı duyacağımı bilmelisiniz.”

Siyabend’le konuşurken Rûken, Dicle ve Asya’yla yan yana oturuyor, Siyabend’i birlikte dinliyorlardı. Siyabend’in konuşması bitince cihazı kapatıp Asya’yla göz göze geldi. “Diğer arkadaşlar ne denli zorlanmış olsalar da, bir karara vardılar. Şimdi karar verme sırası bizde. Ne düşünüyorsun? Sence de Siyabend heval haklı değil mi?”

“Bence haklı” diyen Asya, bakışlarını Rûken’le Dicle’ye çevirdi. “Sadece direnişin bütün hıncını düşmanın bizden çıkaracağı gerçeğinden dolayı değil, diğer konularda da haklıdır. Açıkça söylememiş olsa da, sizler direnişin öncülerisiniz. Direniş sürerken öncüler bir yere gidebilirler mi?’ şeklinde bir düşünce tüm arkadaşlarda vardır ve haklı bir düşüncedir. Kişi olarak direniş sürdükçe, hatta bir kişi bile kalsa, onun yanında bulunmam gerektiği konusunda netim. Kısacası benim kararım, kalma yönündedir.”

“Benim de kararım aynı doğrultudadır. Hatta ne yapmamız gerektiğini Siyabend hevale sormamız bile yanlış. Keşke sormasaydık! Kim bilir, arkadaş şu an hakkımızda ne düşünecek?”

“Bir şey düşüneceği yok” diyen Rûken araya girdi. Bakışlarını Mehmet’ten ayırmadan konuşmasını sürdürdü.

“Açıklık politikasını esas alan bir hareketiz. Bu nedenle birbirimize karşı son derece açık olmamız gerekir. Sizler de aklınızdan geçeni açıkça sordunuz. Doğru olan buydu. Kaldı ki, hepimiz kadar Siyabend arkadaş sizleri tanıyor. Siz nasıl ki düşündüğünüzü ona açıkça sorma gücünü gösterdiyseniz, o da düşündüklerini açıkça söylemekten çekinmedi. Bu konuda her şey netleşmiş, soru işareti oluşturabilecek hiçbir şey kalmamıştır.”

“Bence de Rûken haklı. Bu konuyu geçelim. Bir an önce tünelin bitip bitmediğini öğrenelim. Tünel biterse kimlerin buradan gideceğini netleştirip ona göre bir düzenleme yapalım” diyen Dicle’nin ardından Mehmet konuştu:

“Madem bu yönlü yeni bir düzenleme yapacağız, o halde geniş yönetimde yer alan Nûda, Baz, Arjîn, Zîrek, Hacer

ve Hişyar arkadaşları da çağıralım. En azından biz gittikten sonra arkadaşların hem dar bir yönetimi olur, hem de ne yapacakları konusunda inisiyatif sahibi olurlar.”

Karşı çıkan olmayınca, toplantıya katılmaları için diğer arkadaşlarını da çağırdılar. Toplantıya başlayacaklardı ki Serçiyen ve Rêzan içeri girdiler. Mehmet’le konuşmak için direkt yanlarına geldiler.

“Sokağın altından geçmek için kazdığımız tünel tamamlanmak üzere. O tarafa geçecek arkadaşları hazırlasanız iyi olur. Bitirir bitirmez akşama doğru geleceğiz” diyen Serçiyen, acelesi varmış gibi geri gitmek istedi.

“Tamam heval, siz gidin. Bitirene kadar bizler de hazırlığımızı tamamlarız” diyen Mehmet, Serçiyen’la Rêzan’ın ayrılmasını bekledi. Konuşmaya başladığında bakışlarını kalacak arkadaşlarından ayırmadı. “Heval Asya’yla yeni yere geçeceğiz. Gerilla oldukları için Aras ve Nûman arkadaşları kendimizle götürmemiz gerekiyor. Ancak durumları çok ağırdır. Bu konuda doktor olarak Hacer arkadaşın düşünceleri çok önemlidir. Sizler de düşünce belirtirseniz sonuca gitmemiz daha da kolaylaşır.”

“Bu halde iki arkadaşın taşınması oldukça risklidir. Herhangi bir saldırıda arkadaşları kaybedeceğimize kesin gözüyle bakıyorum. Kalmalarından yanayım. Bizlerle aynı kaderi paylaşmalarında bir sakınca görmüyorum.”

Hacer’in konuşması bitince sormak için Asya araya girdi. “Bu devleti tanıyoruz. Kolay kolay güvence vereceğini beklememek gerekir. Burada olan tüm arkadaşların gerçek adlarını isteyecek ve GBT (Genel Bilgi Taraması) ile sorgulayacaklar. Aras ve Nûman arkadaşlar için ne yapılabilir?”

Asya’yı, Baz yanıtladı: “İçimizde durumu risk oluşturan bu iki arkadaşdır. Her ikisi de Cizrelidir ve gençtirler. Deşifre olmamışlarsa Cizre gençliğinden ayırt edici hiçbir yanları yoktur. Kaldı ki isimlerini vermek zorunda değiliz. Listeye onları yazmayız olur biter.”

“Baz heval haklı. Bizleri heyet alacağından bu iki arkadaş sonradan fark etseler bile en azından yaşamlarını güvenceye alırlar” dedi Nûda.

Farklı olasılıkların çıkabileceği düşünülerek değişik konular da gündeme alınıp tartışıldı. Sonuca gitmek için tartışmanın yeterli olduğunu anlayan Mehmet, toparlayıp toplantıyı bitirmek istedi.

“Bizler ayrıldıktan sonra Parti Meclisi Üyesi olduğundan Vekil’le ve basınla bağlantıyı Baz heval sağlayacak. Kamuoyunun ikna edilmesi ve hükümet üzerinde bir baskının gelişmesi için bu binanın açık adresi verilecek. Aras ve Nûman arkadaşlar hariç, diğer bütün arkadaşların açık kimlikleri Vekil’e bildirilerek kamuoyuna açıklanacak. Gerekirse yaralıların resimleri çekilerek Vekil’e gönderilecek ve kamuoyuyla paylaşması sağlanacak. Bundan böyle inisiyatif sizdedir. Kolektif bir yönetim oluşturarak hareket etmelisiniz.”

Arkadaşları dağıldıktan sonra ulaştıkları sonucu Siyabend’le paylaştı. Akşam çıkmalarını isteyen Siyabend, dikkat etmeleri konusunda uyarmayı ihmal etmedi. Görüşme bittiğinde yaralı arkadaşlarının yanına gittiler. Son kez görüşeceklerinin ayırında olan Mehmet’le Asya, yaralı arkadaşlarının her biriyle ayrı ayrı görüşüp sohbet ettiler. Akşama doğru Serçiyan ve Rêzan geldi.

“Her şey hazır heval. Hangi arkadaşlar gelecekse gidelim” diyen Serçiyan, sabırsızlıkla Mehmet’in yanıtını bekledi.

“Şoreş’in durumu yürüyemeyecek kadar ağır sayılır. Bir sedye hazırlayın. Şoreş’i sedye ile taşıyacağız. Rûken hevalin durumu O’nun kadar ciddi değil. Asya ve Dicle heval koluna girse yürüyerek gelebilir. Benle Rojhilat’ın hiçbir sorunu yok. Yaralı arkadaşların taşınmasında yardımcı olacağız.”

Serçiyan ve Rêzan zaman geçirmeden sedye hazırlama işine koyuldular. Bir battaniyenin üzerine yerleştirdikleri enli ve uzun iki tahtayı yan yana yerleştirdiler. Tahtaların oynamaması için battaniyeyi sıkıca tahtalara sarıp bağladılar. Kontrol edip sağlam olduğunu gördüler. Kaldığı yerden Şoreş’i kucağına alan Mehmet, getirip sedyenin üzerine uzattı. Serçiyan sedyeyi ön tarafından, Rêzan arka tara-

findan tutarak kaldırdılar. Beklemeden sokağa çıkıp tünelle doğru yürüdüler. Onları Rûken'in koluna giren Asya ve Dicle izledi. Aralarında dört metre kadar bir mesafe vardı. Arkadaşlarıyla vedalaşmayı bitiren Mehmet ise hemen arkalarından sokağa çıktı. Oldukça hüzünlenmiş bir halde en arkada yürürken, sürecin nereye evrileceğini kestirmek amacıyla bir an da olsa düşünmeyi gerekli gördü.

Sedyeyle önde yürüyen Serçıyan ve Rêzan, Rûken'le Rojhilat'ın bombalandıkları bodruma yaklaştımlardı. Olası bir bombardımana yakalanmamak için hızlı yürümeye çalışıyorlardı. Bodrumun önüne yetiştiklerinde büyük bir gürültüyle patlayan havan topu yanlarına düştü. Şiddetli patlamanın etkisiyle her biri bir tarafa savruldu. Bodruma doğru koşan Mehmet, duvara çarparak yere düşen Şores'in yanına vardı. Üzerine yığılan toprak ve taş parçalarını kaldırıp açığa çıkardı. Yüzünü ve vücudunu kontrol etti. Yeni patlayan havan topunun parçaları vücudunu delik deşik etmişti. Kulağını ağzına dayadı. Soluk alış durmuş, nefesi kesilmişti. Boyun ve bileğindeki damarları kontrol ederek nabzını ölçmek istedi. Yanına gelen Asya ve Dicle'ye bakarken, düğümlenen boğazından sadece birkaç sözcük çıkabilirdi.

“Şores heval de şehitler kervanına katıldı.”

Daha fazla beklemeden Şores'in cansız bedenini sırtına alıp geri bodruma götürdü. Serçıyan ve Rêzan da yaralanmışlardı. O halleriyle yürümeleri oldukça zordu. Serçıyan'ı Rojhilat sırtlarken, Rêzan'ın koluna giren Dicle, iki yaralıyı geri bodruma taşıdılar. Doktorlar yaralılara müdahale ederken, Mehmet ise Zîrek ve Hişyar'la konuşmayı gerekli gördü.

“Daha fazla gecikmemek için hemen gitmemiz gerekiyor. Bombardıman durursa Şores hevali yakındaki evlerden birinin bahçesine gömebilirsiniz.”

Yavaş yavaş akşam karanlığı çöküyordu. Daha fazla oylanmadan Siyabend'in bulunduğu yere varmak için birer metre arayla ve hızlı adımlarla tünelin bulunduğu sokağa doğru yürüdüler. Sokağın bitişiğindeki bir eve girdiler. Dış

duvarı sokağa açılan evin bir odasına girdiğinde tünelin girişini gören Mehmet, beklemeden kendisini tünele bıraktı. Bir metreye yakın eni olan tünelin yüksekliği bir buçuk metreye yaklaşıyordu. Eğilince rahatlıkla yürüyebileceğini görünce sevindi. Geri dışarı çıktı.

“Yapan arkadaşları kutlamak gerek. Böylesine kısa bir sürede ve rahatlıkla içinde yürünebilecek düzeyde kazmaları, kutlamayı hak ediyor. Arka arkaya verip hemen karşıya geçelim. Arkadaşlar bizden haber bekliyor.”

“Öyle ise tünelin çok iyi korunması gerekir. Her ihtimale karşı geride kalan arkadaşları aldırma gerekebilir. Bu tünelin deşifre olmaması için tüm arkadaşları uyarmalıyız” diyen Rûken, Dicle’nin yardımıyla Mehmet’ten sonra tünele girdi. Onları Asya izledi. Sona kalan Rojhilat, sokağın karşı tarafındaki evin bir odasından çıkınca, tünelin ne denli planlı kazıldığını fark etti. Tünelden çıktığında arkadaşlarını oturmuş gördü. Mehmet telefonla görüşüyordu.

“Yerimize ulaştık heval. Sen de zaman geçirmeden Vekil’le görüşebilirsin. Hem telefon, hem de cihazım hep açık olacak. Durumunuzu yakından takip edeceğiz. Önemli bir gelişme olursa bizleri haberdar edersin. Hepinize başarılar dilerken, özgür yarınlarda tekrar bir araya gelip mücadele yoldaşlığıyla yürüyeceğimize inanıyorum.”

“Tamam heval, bu dileklerine bizler de canı gönülden katılıyor ve inanıyoruz. Sizlere de selam, saygı ve başarılar. Görüşmek üzere...”

Mehmet’le görüşmeyi bitiren Baz, hemen Vekil’i aradı. Whatsapp üzeri yaptığı görüşmede öncelikle içinde bulundukları durumu özetlemeye çalıştı.

“Kamuoyuna bildirmen için durumumuzu bütün cıplaklığıyla anlatacağım. Yaralı arkadaşların yaralarına pansuman yapabilmek için gerekli olan sıhhi malzememiz kalmadığından, yastıklardan çıkarttığımız pamukları kullanıyoruz. Yaralı arkadaşlara bakan sivil üç kadın hemşire, steril olmayan pamukla kanamaları durdurmak için çırpınıyorlar. Bazı arkadaşların yarası çoktan kurtlanıp kokmaya başlamış bile. Yanımızda bulunan üç arkadaşın cena-

zesini bombardımanlardan dolayı defnedemediğimiz için kokmaya başladı.”

“Anlattığın şeyler çok ciddi Baz heval. Bu çağda böylesi bir vahşetin uygulanması inanılır gibi değil. Kamuoyuyla paylaşmak için yanınızdaki üç cenazenin kimlere ait olduğunu söyleyebilir misin?”

“Biri Paramaz adındaki Cizreli genç bir arkadaşın, diğer ikisi de Binevş ve Nûrhak’ın cenazeleridir. Az önce Berat adındaki bir arkadaş yaralı olarak kaldığımız hastane bodrumuna getirildi. Yarası çok ağırdı. Hakkında AİHM’nin tedbir kararı da vardı. Yeterli sağlık malzemesi olmadığı için yapılan müdahaleler sonuç vermedi. Bu nedenle son nefesini veren bu arkadaş da yitirdik. Böylece şu anda yanınızdaki şehit arkadaşların sayısı dörde çıktı. Düşünebiliyor musun, Berat arkadaş sadece bacağından yaralıydı.”

“Maalesef haklısın heval. İstersen kaldığınız bodrumun adresini ve şu anda kaç kişiyle o bodrumda kaldığınızı mesajla gönderebilirsen çok iyi olur. Hem kamuoyuyla paylaşacağız, hem bakanlık ve ilgili yetkililere bildireceğiz, hem de AİHM’nin tedbir kararı alması için hukuki girişimlerde bulunacağız.”

“Bodrumunda kaldığımız beş katlı binanın adresi şudur: Cûdî Mahallesi, Bostancı Sokak, No:23. Ayrıca yaralı ve yaralıların bakımıyla ilgilenen sivil arkadaşların adları ise şunlardır; Yaralı arkadaşlar Baz, Arjîn, Bejno, Bilind, Şerzan, Rêber, Çavşîn, Dilxweş, Karwan, Dîlan, Diren, Brîndar, Şervan, Argeş, Dirêj, Tûjo, Rohat, Avjîn, Berken, Serçiyan, Rêzan, Kanî, Aştî, Rûmet ve Torî ile yaralılara bakan, ancak açlık ve susuzluktan ötürü bitkin duruma düşen Hacer, Ey-lem, Çeman, Nûda, Zîrek ve Hişyar.”

Mesajla gönderdikten sonra Vekil’den yanıt bekledi. Çok geçmeden Vekil’in yanıtı yazılı mesajla geldi. Otuz bir kişinin isimlerini yazıp göndermişsin. Doğru mu?”

“Doğru, yanınızdaki dört cenaze dışında bu hastane bodrumunda otuz bir sivil arkadaş birlikteyiz.”

“İlgili mercileri inandırmak, kamuoyu oluşturmak ve belgeleyip AİHM’e göndermek için her birinizin resimlerini

de göndermeniz gerekir. Resimlerin sade ve net bir görüntüye sahip olması için Rohat tarafından çekilirse daha etkili olacaktır.”

“Tamam, en kısa zamanda Rohat arkadaşın çekeceği resimleri Whatsapp üzeri göndereceğiz.”

Rohat’ın telefonla değişik açılardan resimleri çekmesi ve göndermesi zaman aldı. Resimlerin ve yaralıları gösteren kısa video çekimlerinin gönderilmesi bittiğinde gece yarılardı. Yorgunluktan bitkin düşen Vekil uyumaya çalıştı. Yaralıların çoğunu tanıyordu. Her gözünü kapadığında resmi gönderilen yaralılar, merasimdeymiş gibi bir bir gözleminin önünden geçiyordu. Okunan sabah ezanının ve zamanın ayırdına varmadan uyumayı başardı. Sabah uyandığında Rojger’le Nergîs’in kahvaltı hazırladığını gördü. Birlikte kahvaltı yaparken sormadan edemedi.

“Arkadaşların gece gönderdiği bilgi ve belgeleri ajanslara gönderebildiniz mi?”

“Bir dakika bile geciktirmeyi vicdanımız kabul etmez ki! Gönderdik Vekil’im” diyen Rojger, kahvaltısını yapmayı sürdürdü. Dikkatli bakınca uykusuzluktan ve yorgunluktan bitkin görüldüğünü fark etti. Bakışlarını Nergîs’e çevirdi.

“Ne kadarını yayınlarlar bilemem, ama ‘Havuz Medyası’ndan bazı ajanslara da gönderdim.”

“Merak etme, yayınlamazlar” dedi Vekil çiğnediği lokmayı yutarken. “AKP’nin ve hükümetin emir komutasıyla çalışan bir basın var Türkiye’de. Güvenlik birimleri tarafından kendilerine servis edilen bilgiler dışında hiçbir şey yazmazlar.”

“ANF ve DİHA ajansları verdiğimiz bilgileri geçmeye başladı” diyen Rojger, haberin ana başlıklarını okumaya başladığında Vekil araya girdi.

“Sizlere afiyet olsun arkadaşlar. Ben de gecikmeden bu bilgi ve belgeleri Genel Merkez’le, Grup Başkan Vekillerine göndereyim. Onlar da ilgili bakanlıklarla görüşsünler. Gönderilecek heyeti oluşturmak da bayağı uğraştıracak tabii.”

Dolu çay bardağını alarak Rojger’le Nergîs’i mutfakta bırakan Vekil odasına çekildi. Baz ve Rohat’ın gönderdiği

belge olabilecek her türlü bilgiyi öncelikle parti Genel Merkezine, hükümetle ilişkiyi sürdüren Grup Başkan Vekillerine ve hukukçulara gönderdi. Öğlene doğru telefonuna gelen mesaja baktı. Mesaj Baz'dandı.

"Kaldığımız evin adresini size gönderdikten sonra çok geçmeden yoğun bir bombardıman başladı. Önce binanın çevresi topraklarla vuruldu. Ardından kaldığımız bina direkt hedeflendi. Şu an üzerimizdeki binayı bombardımanla yıkıyorlar. Binaya düşen her topun ardından bodrumun içi toz, duman ve barut kokusuyla doluyor. Göz gözü görmüyor. Nefes almakta zorlanıyoruz."

Gelen mesajı okurken yeni bir mesaj daha geldi.

"Sonuç ne oldu? Heyet hazır mı? Geliyor musunuz?"

"Yazdıklarınızı yetkililere ilettik. Henüz bize dönmediler, bekliyoruz. Heyette yer alacak insanlar hazır. Olumlu cevap alır almaz heyetin size ulaşması zaman almayacak. Ayrıca kaldığınız binanın bombalanmasıyla ilgili Valiyle görüşecek ve ateşin kesilmesini isteyeceğim."

Baz'la yazışmayı bitiren Vekil, zaman geçirmeden Şırnak Valisi A. İhsan Su'ya yazdı.

"Vali bey, şu an Cizre, Cûdî Mah. Bostancı Sok. No 5 adresindeki beş katlı kırmızı bina, bodrumunda bulunan çoğu yaralı otuza yakın insanın üzerine yıkılıyor. O sivilere bir şey olursa, sorumluluğu sizin üzerinizde olacak. Derhal müdahale edin."

"Bombardıman altındaki arkadaşlar bizden haber bekliyor. Her an kaldıkları bina üzerlerine çökebilir. Bir gelişme var mı, ne yapalım?" şeklindeki mesajı Grup Başkan Vekillerine gönderdi.

"Bakanlar Kurulu toplanmış. Arkadaşlar çıkmalarını bekliyor. Herkes teyakkuza."

Bekletmeden gelen cevabı Baz'a gönderdi. Baz'ın cevabı gecikmedi.

"Bakanlar Kurulu hangi gündemle toplanmış? Bombardıman aralıksız sürüyor. Şu an binanın üst katları kaldığımız bodrumun üzerine çöktü. Nefes almakta zorlanıyoruz. Böyle giderse yaralı arkadaşların çoğu havasızlıktan ve ne-

fes alamamaktan dolayı boğulup şehit olacaklar.”

“Bakanlar Kurulu toplantısının gündemi, sizlere yaşatılan vahşet olmalı. Bu yazdıklarınızı da hemen paylaşacağım. Ayrıca heyetin gelmesine izin verilirse oradaki tüm yaralılar ve diğer arkadaşlar sağlıkçılarla yolun üstüne gelecek. Oradan hastaneye götürülecekler. Ondan sonra adli süreç başlar mı, başlamaz mı bilemeyiz. Açıkça söyleyeyim, orada kalan insanlar onların açık hedefi haline gelecek. Mesajı aldığınızda hemen bana dönün lütfen.”

“Sen de geliyor musun?”

“Hayır, kesinlikle bırakmıyorlar. Durumlarınızı şu an Eşbaşkanlarla paylaşacağım. Ama onlardan hiçbirinin gönül rahatlığıyla ‘gelin bir şey olmaz’ diyeceklerini sanmıyorum.”

Saatler ilerliyor, bombardıman sürüyor, ama herhangi olumlu bir gelişme yaşanmıyordu. Bodrumdaki direnişçilerin umutsuz bekleyişleri dayanılmaz bir hal alıyor, isyanı andıran bir haykırışa dönüşüyordu.

“Her geçen dakika insanlar yaşamını yitiriyor. Ne oldu? Bu apartman üzerimize yıkılıyor. Nefes alamıyoruz heval. Ne oldu bu görüşme? Heyet hazır ise gelsin, ne diyelim...”

“Heval heyeti bırakmıyorlar. Arkadaşlarımız hala bakanın yanında. En azından hemen ateşi kesmelerini istedik. Evin sahibi olduğunu söyleyen biri arayarak adresin “Bostancı sokak, No:23” olduğunu ilettiler. Hemen bakanlıktaki arkadaşlara ilettiler. Mesajlarınızı anında gönderiyorum. Bunu da göndereceğim.”

“Bulunduğumuz yeri vuruyorlar. Ne zaman gelecek ambulans?”

“Vali arayacakmış. Bakan, bizimkilere az önce öyle demiş.”

“Anladım” diyen Baz’ın çaresizliğini bombardımanla geçen saatler izliyor, yeni bir gecenin karanlık örtüsü Cizre’nin üzerine çöküyordu.

“Hazırladığımız heyet için ‘onları almaya gidenlerin sorumluluğunu üzerime alamam!’ diyen Vali, ekibi göndermeye yanaşmamış. Yarın tekrar birileri ile görüşecek. Anla-

yacağınız bu gece olmuyor. Yarına kadar dikkat edin lütfen, ne yapalım.”

Vekil, Rojger ve Nergîs İMC TV’nin karşısında oturup gece haber bültenini bekledi. Başlayan haber bülteninde canlı telefon bağlantısına geçildi. Telefona bağlanan Arjen’di.

“Devletin saldırıları altındayız. Havan bombaları yağarcasına birbiri ardına sağımıza solumuza düşüyor. Bombardıman altında vurulan arkadaşlarımız, gözlerimizin önünde hayatını kaybediyor. Bunlardan Dengda otuz yaşlarında evli ve çocuk sahibi, Brûsk ise genç bir Cizreli idi. Her iki arkadaşımızın tek suçu, bodrumdaki insanların katliamdan geçirilmesini önlemek istemeleriydi. Bu çok acı bir şey. Üniversite öğrencisiyim. Yıkıntıların arasına sıkışmış küçük bir grup olarak ölümle burun burunayız. Kürdistan halkından, Türkiye halkından tepkilerini ortaya koymasını bekliyoruz. Benim gibi üniversiteli olan öğrencilere de tepkilerini göstermeleri çağrısında bulunuyorum. Bütün kamuoyu bilsin ki, burada uygulanan vahşet çok korkunç bir boyuta ulaştı. Bu vahşetin sonuçları çok ağır olacak!”

Telefon bağlantısı kesildiğinde “Arjen’i tanıyan var mı?” diye soran Vekil’i, Nergîs yanıtladı.

“Cizre halkıyla dayanışmak ve canlı kalkan eylemi yapmak için Dem Genç’le gelen üniversite öğrencisi bir kadın arkadaştır. Birkaç defa karşılaşp sohbet ettik. Çok hoş, temiz ve sade bir arkadaştı. Sadece bu kadarlık tanıyorum. Hakkında başka bir bilğim yok.”

“Benim de birkaç defa karşılaşp ayaküstü sohbet etmişliğim var, o kadar” diyen Rojger düşünceliydi. “Anlaşılan, arkadaşlar kaldığı bodrumun çevresinde nöbet tutarlarken kuşatmaya alınmışlar. Toplu katledilmeseler iyidir.”

Direnışçilerin kaldığı bodrumun koordinatlarını alan devlet güçleri, üçüncü günü dolduğu halde ambulansın, sağlık ekibinin ve Vekil tarafından uzman sağlıkçılardan oluşturulan heyetin yaralıların kaldığı eve gitmesine izin vermiyordu. Beş katlı kırmızı bina üçüncü günde de havan toplarıyla ve Nusaybin Caddesinde konuşlandırılan tank-

lardan yapılan atışlarla vuruluyordu. Yaralıların kaldığı binanın adresini HDP'li Grup Başkan Vekillerinden alan AKP hükümeti, nispet edencesine bütün dünyaya göstere göstere, alın size yaralıları kurtarma operasyonu' der gibi bir tutumla bombardımanı sürdürüyor, kan revan içinde yaralı haldeki gencecik insanları katletmek için büyük bir çaba sarf ediyordu.

Yaralıların bir an önce hastaneye ulaştırılması için Amed'den Cizre'ye hareket eden SES (Sağlık Emekçileri Sendikası) ve TTB (Türk Tabipler Birliği) üyesi dokuz uzman hekim, dört sağlık personeli ve bir ambulans şoföründen oluşan on dört kişilik tam teçhizatlı sağlık ekibinin Cizre'ye girişine izin verilmiyordu. Cizre'nin girişinde sağlık heyetinin önü kesilerek bekletilirken, şehirde hazır bulunan belediyeye ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı ambulans ve sağlık ekiplerinin vahşet bodrumuna intikal etmesi için yapılan bütün girişimler İçişleri ve Sağlık Bakanlığı yetkilileri tarafından "güvenlik gerekçesi" ileri sürülerek red ediliyordu.

Dördüncü güne girildiğinde özellikle adres verildikten sonra hedef gözetilerek isabetli vuruşların yapıldığı bilgisi geldikçe hiçbir şey yapamamanın çaresizliğiyle kahrolan Vekil, Parti Genel Merkezinin girişimlerinin sonuç vermesini bekliyordu. Lakin hükümet nezdinde sürdürülen görüşmeler sonuçsuz kalırken, kitlelerin harekete geçirilmesi yönlü istemleri de bir avuç insanla yapılan basın açıklamalarının ötesine geçmiyordu.

Telefonuna gelen mesaja baktı.

"Binanın tavanı çökmüş bulunuyor. Üçüncü ve ikinci katlar da yıkıldı. Bodrumun dışarıya açılan pencereleri, bombardıman sonucu çöken binanın yıkıntıları ve moloz yığınıyla kapandı. Bundan böyle bir yudumluk nefes alacak havaya da hasret kalacağız."

Baz'ın mesajını okur okumaz "alçaklar" diye bağırdı. Çaresizliğin öfkesiyle odanın içinde bir aşağı bir yukarı gidip gelerek kendisiyle konuşuyormuş gibi söylendi. Çok geçmeden tekrar masaya gelip oturdu. Eline aldığı telefonla

Şırnak Valisine arka arkaya kısa mesajlar yazarak gönderdi.

“Bina yaralıların üzerine çöküyor. Yüzyılın en vahşi katliamı olur. Buna kayıtsız kalamazsınız. Hemen şu an vuruluyorlar.”

“Vali bey, insanlık ayıbı olan bu trajediden kurtulalım. Bu insanları beş dakika mesafede bulunan hastaneye taşıyalım. Bu insanların bir an önce tedavi edilmesi yasa gereğidir. Bu insanlar hastaneye götürülmeyerek hukuk çiğneniyor. Yaralılardan dört tanesi hastaneye götürülmediği için üç gün içerisinde o bodrumda öldü.”

“Şu an yaralılar arasında çocuk yaşta sayılacak siviller de bulunuyor. Oradaki insanları ambulansla hastaneye yetiştirmek için kimi derseniz onları gönderelim. Yeter ki bu acıdan, bu utançtan kurtulalım.”

“O insanların hepsi hastaneye taşınacağı için hakkında olası adli kovuşturma olanlar, ilgili mercilere götürülürler zaten. Onları alamazsak benden bir an olsun ayrılmayan, hep ağlayan 10-15 anneye yarın saat 10.00’da belediyeden o mahalleye doğru hareket ederiz. Lütfen bizi bunu yapmak zorunda bırakmayın. Bizi de bu azaptan kurtarın.”

“Bunu da yapamıyorsanız, lütfen izin verip ateşin kesilmesini sağlayın. Belediyenin sağlık ekipleri ve ambulanslarıyla gidip yaralıları alarak getirelim, İpek Yolundaki hastanenin acil servis ambulanslarına teslim edelim.”

Yazdığı beş mesajın ardından Valinin cevabı kısa ve netti. “Ben sorumluluk alamam, yaralılar yürüyerek çıksın!”

Öfkeden öyle bir gerildi ki, tekrar ayağa kalktı. Odanın içinde gidip gelerek söylenmeye başladı. “Valinin bu yaklaşımını akıl, mantık ve vicdan kabul etmez. Bu yaralıların bazılarının kolu, ayağı kopmuş; bazıları gözünü yitirmiş ve Vali ‘yürüyerek gelsinler’ diyor. En son yaralananların bir haftası doldu. Bir haftadır durmadan kan kaybetmiş, son dört gündür su bile içmemiş ağır yaralılar için ‘yürüyerek gelsinler’ demek, ‘bırakın ölsünler’ ya da ‘bodrumdan çıksınlar, biz öldürelim’ demekten başka bir anlamı yok.”

Söylene söylene gelip yerine oturdu. Tekrar yazdı Valiye. “Bodrumda bulunan yaralıların anneleri, ‘eğer Vali

sorumluluk alamıyorsa biz alıyoruz. Gidip çocuklarımızı alarak hastaneye kaldırmak istiyoruz' diyorlar. Bugün bir araya gelerek bodrumdaki yaralı evlatlarını alıp getirmek için kırmızı renkli, beş katlı binanın bodrumuna yürümeye karar verdiler. Analar 'bizi de vursunlar, çocuklarımızla beraber gömsünler' diyorlar."

"Eğer akşama kadar o yaralılar oradan alınmazsa, analarla birlikte ben de gideceğim. Beni de vursunlar!"

Yazdıklarını gönderdikten sonra bir süre daha Valinin cevap vermesini bekledi. Ardından belediye binasına geçti. Çocukları bodrumda olan bir grup ana Vekil'i bekliyordu. Yaşanan gelişmeleri ve Valiyle yazışmaları hakkında anaları kısaca bilgilendirdi. Beyaz tülbent bağlayan ve ellerine beyaz bayraklar alan yaşlı analarla birlikte caddeye çıktı. Yüz metre kadar yürümemişlerdi ki, yolları kapatan panzer, tank ve zırhlı araçlarla karşı karşıya geldiler. Ne yaparlarsa yapsınlar, yürümelerine izin verilmedi. Zırhlı araçların önündeki oturma eylemleri akşam karanlığı çökene dek sürdü. Ardından belediye binasına döndüler. Geç saatte eve gittiğinde daha oturmamıştı ki, telefonu çaldı. Arayan, AİHM'e başvuran hukukçu arkadaşlarından biriydi. Olumlu bir gelişmenin olabileceğini düşünerek tuşa basıp telefonu kulağına dayadı.

"Merhaba Vekil'im nasılsınız? AİHM'e yaptığımız başvuru yanıtlandı. AİHM, önce Türk Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yapılması, oradan çıkacak karardan sonra tedbir talebinin yinelenmesi gerektiği' şeklinde karar vermiş."

"Nasıl olur? Türkiye'de hukukun, uluslararası kanun ve kuralların askıya alındığını bilmezmiş gibi böyle bir kararı vermesi inanılır gibi değil. Ayrıca daha önce hakkında tedbir kararı verilen kaç kişinin, karar uygulanmadığı için yaşamını yitirdiğini bile bile hem de..."

"Aynen öyle Vekilim. Biz de kararı duyunca hayretler içinde kaldık. Ancak yapabileceğimiz bir şey yok."

"Anlaşıyor aslında. Faşist AKP hükümeti, dünyanın gözünün içine baka baka steril bir katliamı uygulama cesaretini bunlardan alıyor. Kapitalist modernitenin hegemonik

güçleri kendi arasında bu denli anlaşılmamış olsalardı, 'Çöktürme Planı'nın böylesine hayâsızca ve pervasızca yaşama geçirilmesi de söz konusu olamazdı. Avrupa demokrasisi, hukuku ve AHİM, bugün yapılan bu vahşetin suç ortağı olduklarından dolayı yarın insanlığın yüzüne bakamaz hale geleceklerdir."

Yaralıların kaldığı binanın koordinatları gözetilerek özellikle hedeflenmesinin beşinci gününe girildi. Televizyonun sabah haber bültenlerini izleyen Vekil, açıklama yapmak için Baz'ın canlı telefon bağlantısıyla programa katıldığını fark etti. Baz'ın açıklamasına dikkat kesildi.

"Şu an bulunduğumuz bodrum katında yirmi beş yaralı vardı. Bizler günlerdir sağlık ekiplerinin gelip yaralıları almasını beklerken, bu son bombardımanlarla beş yaralı arkadaşımızı daha kaybettik. Kalan yaralı sayısı yirmiye düştü. Bu yaralıların içinde çocuklar, KJA ve Dem Genç aktivistleri, HDP ve DBP PM üyeleri de var. Şu an bile çocuk yaşlarda yaralı bir arkadaş, yarası çok ağır ve sürekli bağıyor. Bizim tek çağrımız bu yaralı çocukların, KJA ve Dem Genç aktivistleriyle HDP ve DBP PM üyelerinin buradan çıkarılmasıdır. Zaman geçirilmeden bu yaralılar çıkarılmazlarsa bir iki güne kalmaz hepsi şehit olacaklardır. Tüm insanlar böyle tarihi bir süreçte direnişlerini birleştirerek, bu vahşetten bu çocukları kurtarabilirlerse tarih yazacaklardır. Bir an önce, ne pahasına olursa olsun herkes Cizre'ye akın etmeli. Burada küçük çocukların çığlıkları var. Eğer biraz insanlık değeri taşıyorlarsa bu vahşete dur demeliler..."

Baz'ın konuşması bittiğinde ne yapması gerektiğini düşünen Vekil, Parti Eşbaşkanları ve Grup Başkan Vekillerini aradı. Hükümet üzerinde baskı kurmak için kitlelerin harekete geçirilmesi çağrısı yaptı. Yaptığı görüşmelerden çıkardığı sonuç, hükümetle görüşmelerin umut verici olmadığıydı. Dolaylı da olsa mevcut durumu Baz'a yansıtmayı gerekli gördü. Uygun cümlelerle durumu özetleyen iki mesaj yazıp gönderdi.

Öğlen sonrası kapalı telefonunu açtığında gelen mesajları inceleyen Baz, durumu anlamakta gecikmedi. Bir

biçimde yaşadıkları mevcut durumu arkadaşlarıyla paylaşmayı ve her olasılığa karşı hazırlıklı olmalarını sağlamayı gerekli gördü. Bodrumun bir köşesinde birbirine yakın uzanmış haldeki yaralı arkadaşlarını ayrı ayrı inceledi. Son günlerdeki bombardımanlardan dolayı kendi yarasında iltihaplanma ve çürüme belirtileri fark etmişti. Diğer arkadaşlarının yaraları çok daha kötüydü. Yarası hafif olanlar bile her geçen gün ağır yaralı bir hal almaya doğru gidiyorlardı. Yaşadıkları ağır koşullar altında hepsinin avurtları çökmüş, kan kaybından, açlık ve susuzluktan bir deri bir kemik kalmışlardı. Yaraları ağır olduğundan daha fazla direnme güçleri kalmayan Nûman, Aras, Şervan, Avjîn ve Diren yaşamlarını yitirmişlerdi. Geriye kalanların da yaşama şansları günden güne azalıyordu.

“Arkadaşlar” dedi, kuruyan boğazını tükürüğüyle ıslatıp sesini yükseltmeye çalışarak. “Az önce Vekil’in gönderdiği mesajlar, dolaylı da olsa umutsuzluğunu yansıtıyordu. Anlayabildiğim kadarıyla Meclisteki parti grubu, hükümet üzerinde etkili olamıyor. Yaşanan gelişmelerden benim çıkardığım sonuç ise AKP faşizminin geri adım atmayacağı ve bizleri katletmeye kararlı olduğu şeklindedir.”

“Baştan beri böyle olacağı belliydi heval” dedi Tûjo, Baz’ın duraksadığını fırsat bilerek. Kuruyan boğazından dolayı sesi güçlkle çıkmıştı. Bir iki yutkunarak konuşmayı sürdürdü. “Öyle görünüyor ki, sığındığımız bu bodrum bizlerin mezarı olacak.”

Hemen ardından Torî’nin sesi yükseldi:

“Bu bir direniştir heval. Her direnişin bir bedeli vardır ve direnme kararı verenler, bu bedeli göze alarak direnişe katılırlar. Kendi adıma söyleyeyim, direnişe katılma kararı verirken şehit olmamın bir bedel olduğunu biliyordum. Buradaki her arkadaşın bu bilinçle katıldığına inanıyorum.”

“Özgür basının bir emekçisi olarak sizlerle kader birliği yaptım. Belki sizler gibi her konuda düşüncelerimi söyleme hakkına sahip değilim. Ancak objektif bir gözle süreci irdlediğimde birkaç şey söyleyebilirim” diyen Rohat’ın sözünü Baz kesti.

“Bizden hiçbir farkın yok heval Rohat. Şu an hepimiz aynı kaderi paylaşıyoruz. En az bizim kadar düşüncelerini söyleme hakkına sahipsin.”

“Öz Yönetim direnişleri başlamadan önce tüm yapılarımızla yürütülen tartışmaların günlerce sürdüğünü bilmiyemiyiz yok. O tartışmalarda dikkatimi en fazla çeken şey, hem siyasal partinin hem toplumsal alandaki yapılarımızın yönetim ve kadroları bu direniş konusunda kendilerini yeterince ikna edemedikleriydi. Bu nedenle direnişte yer alma ve hazırlık sürecine katılmada ciddi bir duruşları yaşanmadı. Bu alandaki kadrolardan direnişe katılanların sayısı bir elin parmaklarını geçmedi. Bugün yaşadıklarımız, o gün gideremediğimiz bu sorunların sonuçlarıdır bence.”

“Rohat heval haklı” diyen Arjîn, O’nun bıraktığı yerden tamamlamak istedi. “Ağırlıklı gençlerin yürüttüğü bir hazırlık üzerinden yükselen bu direniş, maalesef halka ve tüm yapılara mal edilemedi. Gençlik Hareketi’nin de dâhil, bence bu konuda merkezi yapılara yazılan raporların çoğu yanıltıcıydı. Tüm hazırlıkların yapıldığı, tüm kesimlerin hazır olduğu ve bir an önce direnişe başlanması gerektiği yönündeki tespitler abartılıydı. Abartılı yaklaşımlar, tespitler ve raporlandırmalar, Hareketin de yanıltılması sonucu doğurdu. Yaptığım bu eleştirinin muhatabı olarak kendimi de görüyorum.”

Arjîn’in ardından Zîrek konuştu. “En büyük eksikliklerimizden biri de böylesi bir direnişte halkın eğitilmesi ve hazırlanması konusunda yaşanan yetersizliklerimizdir. Halk Meclisi yönetiminde yer alıyordum. Direnişi halka mal edecek ne yaptık diye düşündüğümde şunu görüyorum; birkaç toplantıyla her şeyin yapıldığını düşündük. Buna rağmen Cizre halkı, hem dokuz günlük hem bu son kuşatmada kahramanlık düzeyinde bir rol oynamayı başardı.”

“Aslında son günlerimizi yaşıyoruz, hatta belki de yaşadığımız bu saatler, son saatlerimiz de olabilir. Tarihe not düşülmesi açısından bu söylediklerimiz önemlidir. Özellikle de Önderliğe ve halka karşı özeleştirel bir yaklaşım içine girilerek bunların söylenmesi, çok daha anlamlıdır. Bence

en büyük eksikliğimiz Önderliği anlama ve uygulama konusunda yaşandı, yaşanıyor. Önderliği anlamada yaşadığımız sorun, düşmanı tanıma ve ona uygun konumlanma sorunuyla karşılaşmamızı getirdi. Hiç birimiz bu çağda böylesi bir vahşetle karşılaşacağımızı ön göremedik. Oysa Önderlik, sürecin bozulması halinde hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı konusunda ciddi uyarılar yapmıştı. Önderlik paradigmasını anlama kadar, uyarılarına da çok yüzeysel yaklaştık” diyen Nûda, duraksayıp soluklandı. “Son sözlerim olarak şunu söylemek istiyorum: Bu sömürgeci faşist devlet, vahşette sınır tanımayan uygulamalar geliştiriyor. Bunun mimarlığını yapan da Erdoğan ve ekibidir. Ancak Erdoğan’ın unuttuğu bir şey var. Bizler toprakta can bulur ve yeniden yeşeririz. Şunu iyi bilsin ki, biz sadece insanlığa güzellik katarız ve utandırırız sessiz kalanları...”

Son konuşmayı Baz yaptı. “Arkadaşların yaptığı tepitler, çok tarihi ve yerindedir. Bu genç yaşımızda hiç hak etmediğimiz bu vahşeti yaşarken, hepimiz büyük bir öfke duyuyor ve oldukça da zorlanıyoruz. Hele bu sessizlik kahrediyor bizi. Ne denli zorlanırsak zorlanalım, ne denli daralırsak daralalım, hatta çok daha fazla öfkelensek de, esas olarak yaşadığımız bir gerçekliği görmek zorundayız. O da şudur: birincisi, tarihi direnişimize karşı yaşanan sessizliğin asıl nedeni, halktan kopuk bir mücadeleyle başarıya gidileceğini sanan, kendisini binalara ve kendiliğindenliğe mahkûm eden legal alandaki örgütsel yapılarımızdır. Her birimiz bu örgütsel yapıların bir yerlerinde yer aldık. Bu anlamda bizler de sorumluyuz. İkincisi ise, çağın öngörülmeleyen bu vahşetine ve düşmanın topyekûn saldırısıyla başarmaya yemin ettiği ‘Çöktürme Planı’na karşı başımızı eğmedik, eğmiyoruz. Diz çökmedik, çökmüyoruz. Evet, bu bodrumda öleceğimiz kesin gibidir. Ancak kendi şahsımızda ‘Çöktürme Planı’nın yaşam bulmasına izin vermedik, vermeyeceğiz. Bizler onurlu direnişimizle insanlık tarihinin yüz akı olurken, bu faşist hükümet insanlığın yüz karası ve laneti olacaktır.”

Konuşmasını bitiren Baz, arkadaşlarının gözlerine ve

yüz ifadesine baktı. Ne denli acı çekerlerse çeksinler, gözle-  
rinde parıldayan ışığın sönmesine izin vermediklerini gö-  
rerek sevindi. Üst katın yıkıntıları arasına çıkarak Vekil'e  
mesaj yazdı.

"Merhaba, yeni bir gelişme yok mu Vekil'im?"

"Maalesef yok heval Baz. Şu an Mehmet heval Med Nûçe  
televizyonuna canlı telefon bağlantısıyla açıklama yapıyor."

"Ne diyor?"

"Bodrumun kaldığı binaya müdahale edildiğini, duru-  
mun çok kritik olduğunu söylüyor. Ayrıca yanınızda olma-  
dığını ve sana bağlanmaları gerektiğini öneriyor. Sen de ha-  
zır ol. Her an arayabilirler."

Televizyondan aranacağını var sayarak Vekil ile görüş-  
mesini sonlandırdı. Silah sesleri arasında çalan telefonun  
sesini güçlkle duydu.

"Mevcut durumumuz şundan ibaret: Bir panzer bina-  
nın yakınlarına kadar gelmiş. Kirpi zırhlı aracı da, binanın  
on metre yakınında durup binanın kapısını bombaatarla  
parçaladı."

"Devlet yetkilileri ambulans gönderdiğini söylüyor.  
Ambulansı görmediniz mi?"

"Yok, ambulans görmedik. Bu bombardıman altında  
yaralıların çıkarılması mümkün değil zaten. En azından  
yaralıların bakımıyla ilgilenen sağlıkçıların bu evden çık-  
arılmasına izin vermeleri gerekir. Ona da izin vermiyorlar.  
Kendileri çıkmak isteseler keskin nişancılar tarafından in-  
faz edilecekler. Bodrumda kalsalar, yaralılarla birlikte in-  
faz edilmeyi bekleyecekler. Her iki durumda da kurtuluş  
şansları yok gibi. Valinin ve kaymakamın durumunu bil-  
miyorum. İyi niyetleri var mı, yok mu onu da bilmiyorum.  
Ama şu anda burada bulunan devlet güçleri tamamen imha  
amacıyla kaldığımız binaya ateş ediyorlar. Böyle giderse  
çok geçmeden toplu infaz ve katliam haberlerini geçeceğin-  
iz kesindir."

"Bodrumdaki yaralıların fotoğrafını ve kimlik bilgileri-  
ni yayınladık. O fotoğraf ve görüntülerde cenazeler batta-  
niyeye sarılıp bir odaya konulmuş. Bir başka odada yara-

lılar yan yana serilen yer yataklarında yatarken görülüyor. Fotoğrafta yerde yatan bir yaralı, ölüm kapıya dayandığı halde parmaklarıyla zafer işareti yaparak poz vermiş. Gön-derdiğiniz bu fotoğraflar ve kimlik bilgileri, yanınızda gerillaların olmadığını kanıtlıyor. Buna rağmen devlet güçleri yaralıların hastaneye götürülmesini engelliyor. Bunun nedeni nedir sizce?”

“İbreti âlem yapmak istiyorlar. Yaptıkları vahşetin tanıklarını yok ederek izlerini silmek istiyorlar. Bu denli imha ve yok etme üzerine kurulan siyasetin başka açıklaması olabilir mi?”

Daha konuşacaktı ki, telefon bağlantısı koptu. Telefon ekranına baktığında şebekelerin kesildiğini fark etti. Belki şebeke gelir de tekrar ararlar diye bir süre bekledi. Değişen bir şey olmayınca aşağıya, arkadaşlarının yanına indi. Arkadaşlarından bazıları “Su, su” diye inliyorlardı. Kaç gündür bir lokma yiyecek boğazlarından geçmemişti. İçecek bir damla su bulamamışlardı. Kaldıkları binanın üst katları çökmüş, sadece ikinci katın yarı yıkık bir iki odası kalmıştı. Arkadaşlarının inlemelerine daha fazla dayanamayıp tekrar ikinci katın yıkıntıları arasına gitti. Çevreyi gözledi. Binanın çevresindeki evler, birer yıkıntı ve moloz yığınına dönmüştü. Zırlı kepçeler yıkılan evlerin enkazını kaldırmaya ve zırlı araçların rahat ilerlemesi için yeni yollar açmaya çalışıyorlardı. Bazı zırlı araçlarla kaldıkları bina arasında en fazla elli metrelik bir mesafe var iken, bazı araçların binayla arasındaki mesafe on metreye kadar düşmüştü.

“Tümüyle zırlı araçların kuşatmasına alınmışız. Ne biz buradan çıkabiliriz artık, ne bizleri kurtarmaya gelen birileri olabilir” diye düşündü. Telefonunu çıkarıp şebekeyi kontrol etti. Şebeke ve internetin geldiğini görünce sevinerrek durumu Vekil’e aktaracak mesajları yazmaya koyuldu.

“Şu an kuş uçurtulmayacak denli bir kuşatmanın ortasına alınmış durumdayız. Ne sağlık ekiplerine, ne ambulanslara, ne de herhangi bir heyete izin vermeyecekleri kesin gibi. Sanıyorum, senin çırpınışların da sonuçsuz kaldı Vekilim!”

“Dün, belediyenin sağlıkçıları sizin yakınlarınıza kadar gelmeyi başardılar. Ancak daha fazla yaklaşmalarına izin verilmedi. Kaldığınız binanın sokağını gören sağlıkçılar, ‘hala nasıl yaşıyorlar’ diye hayret ettiklerini söylediler.”

“Günlerdir arkadaşlar ‘Su, su’ diye inliyor ve sayıklıyorlar. Kafayı yiyeceğim inan. Bu bekleme durumu hepimizde bir işkenceye dönüştü. Alacaklarsa alacaklar deyin, almayacaklarsa bilelim ki bu bekleme durumuna son verelim. Her şey öylesine dayanılmaz bir hal aldı ki, kendimi öldürme isteği bile geliyor bazen.”

“Yapma öyle, güçlü durmak zorundayız. Başka çaremiz yok. Yazdıklarını da hemen hükümetle iletişimde olan heyete ve Eşbaşkanlara ilettim. Halen uğraşıyorlar.”

“Zaten güçlü durarak bu denli direnme iradesi gösterebiliyoruz. Binanın ilerisinde bir tank var. Namlusunu binaya doğrultmuş. Her an ateş edip binanın başımıza çökmesini sağlayabilir.”

“Anladım heval, hemen iletiyorum.”

“Bunları tarih kaydetmeli...” diye yazdığında yine şebeke gitti ve yazdıkları yarım kaldı. Toparlanıp aşağı inecekti ki, vazgeçip şebekenin gelmesini beklemeye karar verdi. Ayağındaki yarayı kontrol etti. İltihaplanan yara morarmıştı. Yaranın irin bağlayan tarafında mercimek tanesi kadar sarı bir nokta oluşmuştu. Yıkıntılar arasında bulduğu bir cam parçasıyla sarı noktaya bir delik açtı. İliklerine dek işleyen acıya aldırmadan yarayı sıktı. İltihaplı alan patlamadı. Dişlerini sıkarak var gücüyle yeniden sıktı. Patlayan yaradan kanlı bir irin akmaya başladı. Gözlerini yaşartacak denli acıya rağmen sıkmayı sürdürdü. Boğazına bir şeyler düğümlendi, yarasına dokunduğunda boğazından aşağıya, bütün bedenine büyük bir sancı yayıldı; başı önüne düştü. Bütün gücünü toplayarak irinli yeri biraz daha sıktı. Kanlı irin aktıkça rahatladığını hissederek sıkmaya devam etti. Kabuk bağlamış eski bezi tekrar yaraya sarıp sırtını yıkıntılara dayadı. Gözlerini kapadığında kendinden geçti.

Ne kadar kendinden geçmiş halde kaldığının ayırında değildi. Cebindeki telefonun titreşimini fark ettiğinde to-

parlanmaya çalıştı.

“Bir sağlık ekibi hemen yanı başınıza kadar geldi. Oradaki askerler tarafından sorgulanıyorlar. Sağlık ekibinin telefonları açık ve hükümetle ilişkileri sürdüren heyetle de bağlantı içindeler. İkinci kattaysan ambulansı görebilirsin.”

“Tamam, bir bakayım hele” diyen Baz, dikkat çekmeden enkaz arasındaki boşluklardan çevreyi kontrol etti. Bir şey göremeyince sorma gereği duydu.

“Sağlık ekibi ve ambulans caddede mi, yoksa bulunduğumuz sokakta mı?

“Sokakta olsa gerek.”

Tekrar çevreyi kontrol etti. Bir şey göremediğini yazacaktı ki, Vekil’in mesajı geldi.

“Heval, alçaklar ambulansı geri çevirdi.”

“Komplocu aşağılık bir sistemle karşı karşıyayız. Bu aşamadan sonra her türlü olasılığa karşı kendimizi hazırlayacağız. Ambulansı ve heyeti bekleme umudumuz yok artık.”

“Ama çabalayacağız. Yarın erkenden Şırnak’tan gelecek bir sağlık ekibini göndereceğiz. Söz veriyorum, yarın sizleri alamazsam, kendimi vurdurtma pahasına da olsa size doğru geleceğim.”

Yaralıların kaldığı bodrumun adresinin verilmesi üzerinden geçen beş gün geride kalırken altıncı gün öğlene doğru Vekilin mesajı geldi.

“Oluşturduğumuz sağlık ekibi altıncı defadır sizleri alma girişiminde bulunuyor. Bodrumun çevresini ve yolları tutan devlet güçleri, çok sert tutum takınarak her defasında engelliyor. Mevcut durumu daha objektif tahlil edebilmeniz için ambulans şoförünün ve sağlık ekibindeki bir görevlinin bana yazdıkları mesajları olduğu gibi sana gönderiyorum.”

“Ben gönüllü olarak giden ekipteydim. Altı defa girişimde bulunduk. Öncesinde güvenlik görevlilerinin tavrı daha kötüydü. Kesinlikle bodrumdaki insanlar alınabilirdi. Ambulans Şırnak ekibinindi. İçişleri Bakanı’nın bilgisi dâhilinde oraya gittik. Her yer ele geçirilmiş, bir tek bodrumlar kalmıştı. ‘Bu sefer çok sakın, alabiliriz’ diye düşünmüş-

tük. Hareket halindeyiz, haber bekliyoruz. Biz ambulans ile bodruma yaklaştıktan beş dakika sonra bombardıman başladı. Sonra karanlık çöktü. Asker ve polisler zırhlı araçlarda mehter marşı çalıyordu. Bize, 'yaptığınız enayilik, boşuna gidiyorsunuz, hepsi öldü zaten' diyorlardı. Koku yoktu, sadece bodrumun olduğu o sokaktan dumanlar yükseliyordu..."

"Gönderdiğim bu ikinci mesaj da onlara aittir."

"Sabah biz çıkarken bir sorun çıkması durumunda bize verilen numarayı aramamız istenmişti. Durdurularak engellendiğimiz bir noktada verilen numarayı aradım. Cevap veren TBMM'den Vekillerdi. Telefonu uzatıp 'buyurun siz konuşun, bizzat bakanın talimatı. Onun için buradayız. Cenazeleri ve yaralıları almak için Ankara tarafından görevlendirildik. Onları alıp çıkacağız' dedik. Sağlık heyeti ile muhatap olan komutan, 'Yesinler Bakanınızı, Bakan da kim? Burada devlet bizim! Bakan filan tanımıyoruz! Hemen buradan gidin, yoksa sizin için de kötü olacak' dedi. Bizim mahalleye girmemize izin verilmedi. Israrla 'biz Ankara tarafından görevlendirildik, cenazeleri ve yaralıları almadan dönemeyiz' dediysek de, bizi dinlemeyerek gözaltına aldılar. Telefonlarımızı incelediler. Bizlere dönük kimlik tespiti yapıldıktan sonra 'evinize gidin' diyerek geri gönderdiler."

"Görüyorsun değil mi yoldaşım, sanki bir iş bölümü yapılmış gibi. 'Biz tamam diyeceğiz veya hükümet izin verecek, ama siz plana sadık kalın' denmiş gibi bir durum var. 'Bakan da kim' diyen birisi, sırtını sağlam yere dayamış olmalı. Yoksa bir memurun haddine midir böyle bir şey söylesin! Yani Bakanlık böyle demiş de olabilir, ama Cizre'deki infazcı güçlerin Ankara'da başka bir merkeze bağlı olduklarını gösteren, çok dikkat çeken işaretler var bence. Bakanlığın da bağlı olduğu bir merkezin, sizlere dönük bu operasyonu doğrudan koordine ettiğini geliştirmelerden okuyabiliyoruz."

Altıncı günde de süren bombardımanlar sonucu yaralılarından Bejno'nun da yaşamını yitirmesiyle yanlarındaki cenaze sayısı altıya çıktı.

Akşama doğru tekrar girişimde bulunmak isteyen Cizre

Belediyesi'ne ait bir ambulans, Dört Yol mevkiinde beklediği sırada ambulansın yanında bulunan zırhlı araçlardan binli olarak ateş açıldı. Ambulansın ve sağlık personellerinin gidişi bir kez daha engellenerek, zırhlı araçlar eşliğinde emniyete götürüldüler.

Akşam haber bülteni başladığında televizyonlar, Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun Ankara Esenboğa Havalimanı'nda bodrumda bulunan yaralılara ilişkin verdiği demeci manşete taşıdı.

"Konu İçişleri Bakanlığımıza gittiğinden beri bakanlarımız ve ben takipçisi oldum. Ambulanslarımızın olay mahalline intikali için her türlü çalışma yapıldı. Herkesin samimi olması lazım, teröre karşı mücadeleyi yaparız, ama yaralı kim olursa olsun hastaneye yetiştirmek için her türlü tedbiri alırız. Önce tedavi eder sonra yargıya göndeririz. Hiç kimse Türkiye'de terörle mücadele ederken hukuk dışına çıkmadı iddiasında bulunamaz. Eğer bahsi geçen yaralılara ulaşılması isteniyorsa -ki biz istiyoruz-, ama önce terör odaklarının teslim olmaları konusunda samimi çağrılarda bulunması lazım. Takip ediyoruz, nerede bir yaralı varsa ulaşılması için de çaba sarf edilecek..."

Davutoğlu'nun açıklaması ardından Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun demeci manşete çıkarıldı:

"...24 saat, dört gündür 84. kavşakta nöbet tutan iki ambulansımız var. İyi niyet olsa, bizim de sabah komuta merkezimizle görüştüğümüzde yaklaşık 400-500 metre gibi bir mesafe, yaralıyı oradan oraya getirebilirler. Ama dört gündür niyet yaralı değil. Niyet, yaralı üzerinden kamuoyu algısı yürütmek..."

Hükümete bağlı havuz medyası tarafından manşete çıkarılan Başbakan ve Sağlık Bakanı'nın yaptıkları açıklamalar, Med Nüçe Televizyonu tarafından DBP PM (Demokratik Bölgeler Partisi, Parti Meclisi) üyesi Baz'a soruldu.

"Şu an yanımızda on dokuz yaralı var. Yaralılardan beşinin durumu çok ağırdır. Diğerleri de yürüyemeyecek durumdadır. Ayrıca sabah saatlerinde şehit olan Bejno adındaki arkadaşımızla birlikte yanımızdaki cenazelerin sayısı

altıya çıktı. Buradaki insanların bir kısmı KJA aktivisti, bir kısmı Dem Genç üyeleri, üniversite öğrencileri ve Cizreli sivil insanlardır. Bu altıncı gündür sürekli, 'Ambulans geliyor, bilmem sizi alacaklar, bilmem ne yapacaklar' diye yapmadıkları kalmadı. Her defasında bu ambulanslar çatışma süsü verilerek geri gönderiliyor. Yani biz şunu anladık: Her defasında kendilerinin ambulans gönderip, kendilerinin engelleyip geri göndermeleri, açıkçası başka niyetlerinin olduğunu gösteriyor. En azından pratikte açığa çıkan sonuçlar budur. Şimdi bugün yine Anayasa Mahkemesi karar almış. İşte 'içlerinde silahlı, askeri insanlar olabilir'. Mademki çok merak ediyorlar. Kendileri gelip baksınlar. Zaten etrafımız kuşatılmış. Binamızın yan tarafında bir panzer, diğer yan tarafında başka bir panzer, arka tarafında yine panzerler var. Binanın karşısında da namlusunu binaya diken bir tank ateş verilmesi emrini bekliyor. Sürekli Mehter Marşı ve ırkçı marşları çalıyorlar. Yirmi dört saat seslerini duyuyoruz. Tepemizde dolaşan keşif uçakları bir an olsun ayrılmıyor. Bir de kalkıp bu tür şeyler söyleniyor. Yani bu tamamen halkı, kamuoyunu, herkesi sadece kandırmaktır. Kamuoyu şunu çok iyi bilsin. Altı gündür aynı şeyler, aynı yalanlar söyleniyor. Burada insanlar günlerdir sıvı almıyor, sıvı! Bu insanlar sıvı almadığı için birer birer ölüyorlar, kalkanlar da ölecekler. Bunu iyi bilsinler. Şu an Cizre'nin girişinde bekleyen halkımız iyi bilsin. Cizre'nin içinde yaşayan halkımız, Avrupa'da yaşayan halkımız da iyi bilsin. Şehit olan altı sivilin cenazeleri yanımızdadır. On dokuz yaralı yanımızdadır. Hiçbiri sıvı alamıyor. Hepsi üst üstedir. İnsanlık tarihinde böyle bir resim var mıdır? Artık bu binanın etrafı her gün bombalanıyor. Üç katı çökmüş durumda. Her bombalandığında içeri toz doluyor. Ve buradaki insanlar nefes alamıyor. Bugün Bejno adındaki bir genç bombalama esnasında susuzluktan, havasızlıktan ve soğuktan kaynaklı öldü.

Yaralıların birçoğu çok ağır yaralı ve her an yaşamını yitirebilirler. Ayrıca dün, on altı yaşlarında Ferman adındaki Cizreli bir genç, bir arkadaşı tarafından ağır yaralı olarak

güçlkle de olsa yanımıza ulaştırıldı. Tedavi etme olanaklarımız olmadığı için her an kaybedebiliriz. Belirttiğim gibi günlerdir sıvı almıyoruz. Güvenli bölge diyorlar. ‘Güvenli bölgeye çıkarın, getirin’ diyorlar. Yirmi metre öteye insanlar gidip su alamıyor. Ağır aksak yürüyenler gidip su almıyor. Binanın her tarafı sürekli bombalanıyor. Artık insan konuşmaktan da, durumu izah etmekten de yoruluyor. Yani artık diyecek söz bulamıyoruz. Tüm kamuoyu şunu iyi bilsin. Son altı gündür yaşananlar sadece oyalamadır. Oyallıyorlar. Böyle yaparak buradaki insanların kendi kendilerine yaşamlarını yitirmelerini veyahut emniyet birimlerinin girip infaz etmelerini istiyorlar. Eğer bir oyalama varsa demek ki farklı planlar var. Yani o açıdan tüm kamuoyu, halkımız şunu iyi bilsin. Cizre girişinde bekleyen halkımız, tüm Kürdistan’da yaşayan aydınlar, gençler, kadınlar, hakeza Avrupa’da yaşayan insanlarımız şunu iyi bilsin. Bu insanlar günlerdir tedavi olamıyor, sıvı alamıyor. Bir iki gün daha almazlarsa bu insanlar sapasağlam da olsalar, yaşamlarını yitirebilirler. Ve bunun altından da kimse kalkamayacak. Yani o açıdan halkımız hiçbir kaygı gütmenden, hiçbir engel tanımadan kendilerini Cizre’nin mahallelerine, sokaklarına vurmalıdır. Kendi çocuklarını kendileri almalıdır.”

Altıncı gün geride kaldığında direnişçilerin çağın feryadına ve ağıtına dönüşen çağrıları bir kez daha sessizlik barrierine çarpıp geri dönüyordu. Hükümete yakın bazı milliyetçi şoven kesimler, “teröristlere bu bile azdır!” diyerek “oh” çekerken, yığınların ezici bir çoğunluğu bütün öfkesini ağız dolusu küfürlerle boşaltıp vicdanını rahatlatıyor; kendisi dışında sesini duyan kimsenin olmadığını bile bile rutinleşen günlük yaşamını sürdürüyordu.

Yedinci güne girildiğinde çok umutlu olmayan Baz, Velil’e bir mesaj daha yazmayı gerekli gördü.

“Rojbaş heval. Elleri sağlam olan bir arkadaşımız, iki aydır arıtma deposunda bulunan bir litrelik suyu cıvataları açıp çıkardı. Paslı da olsa yaralı arkadaşlar bu suyla dudaklarını ıslatmayı başardı. Fazla kan kaybetmiş birine serum nasıl iyi gelirse, paslı suyla dudaklarının ıslatılması bile

yaralı arkadaşlar için o denli iyi geldi. Arkadaşların hepsi inliyor ve konuşmıyor.”

“Ayrıca belediye görevlileriyle görüşseniz, suyu bırak-salar olmaz mı? Belki musluklardan su akar da, en azından bedenleri kavuran bu susuzluğa bir çare bulunmuş olur.”

“Sizlerin susuzluk sorunu yaşadığınızı ilk gün belediye ile görüştük. Direniş mahallesine su veren boruların hepsi çok bilinçli ve özel olarak parçalanıp etkisiz hale getirilmiş. Onarılmasını istedik, ancak devlet güçleri kimseyi oralara yanaştırmadığı için bu mümkün olmadı.”

Vekile cevap yazacaktı ki, “su, su!” diye inleyen Rêzan’ın sesi kulaklarında yankılandı. Bakışlarını Rêzan’a çevirdi. “Su, su!” diye inleyen sesi, göğsünün derinlerinden başlayan alçak bir hırıltıya dönüştü, giderek tizleşti ve gırtlığı-na ulaşınca kulak tırmalayıcı bir homurtuya dönüştü. Ses yükselerek daha da tizleşti ve ıstırap dolu bir hal aldı. Bu böyle sürüp gitti, ta ki ciğerlerinde hava kalmayana dek. Rêzan’dan artık ses çıkmıyor, sadece kontrolsüz bir şekilde titriyordu. Dışleri hâlâ sıkılıydı ve yüzü giderek kızarmaktaydı. Tamamen geriye yuvarlanan gözlerinin sadece beyazları görülebiliyordu. Sonra rengi koyulaşmaya başladı, kırmızıdan mora. Cildi maviye çalmaya başlayınca şiddetle sarsılıp hırıltılı bir nefesle sessizliği bozdu ve sırtüstü devrildi. Cereyana kapılmış gibi titremeler içinde gözleri yavaş yavaş kapandı ve sesi gibi nefesi de giderek kesildi.

Gözlerinin önünde can çekişerek yaşamını yitiren yoldaşının acısına daha fazla dayanamayarak Vekile yazmaya başladı. “Öldüreceğim kendimi, artık yeter. Su haykırıışlarını duymak istemiyorum. Artık kimse aramasın beni, yazmasın. Su diyorum su, heval su!”

Bu çığlık karşısında Vekilin yazacak gücü kalmadı. Yüreğine işleyen o çığlığın sesinden öylesine etkilendi ki, gözlerinden yanaklarına süzülen yaşların önüne geçemedi. Sanki zaman durmuş, sanki dünyanın kendi yörüngesinde dönmesi son bulmuş gibi, ağır bir duyguyla ağlamaktan kendisini alıkoyamadı. Sonra kalkıp lavaboya gitti. Musluğu açıp elini yüzünü yıkadı. Musluktan şarıl şarıl akan suyun

sesiyle irkildi. Suya baktı uzun bir süre. “Benim yanımda böylesine akan su var iken, en fazla iki yüz metre ötemdeki bir bodrum katında o gencecik insanlar su diye inliyor. Susuzluk içinde kavrularak yaşamlarını yitiriyor ve ben onlara suyu ulaştıracak koşulları bulamıyorum...” diyerek, her şeyin sorumlusu kendisiymiş gibi lanetler yağdırdı kendisine.

Sekizinci güne girildiğinde bombardıman altındaki direnişçilerin susuzluk içindeki kıvranırları sürdüğü halde, Cuma namazı çıkışında gazetecilerin sorularını yanıtlayan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın bodrumdaki yaralıları ve ambulanslara ilişkin açıklaması, kendisine bağlı kolluğun vahşeti aratmayan uygulamalarının aralıksız sürmesi için bir talimat niteliğindeydi.

“Ambulans gönderilmediği haberi yalan. Orada sürekli olarak ambulans var. Ambulanslar hazır. Ama yaralıları getirmiyorlar, belki de yaralı değiller.”

Televizyon haberlerinden Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ‘Belki de yaralı değiller’ açıklamasını duyan Vekil çılgına dönercesine; “Pişkinliğin bu kadarı da fazla!” diye söylen-di öfkeyle. Bir an düşününce “aslında söyledikleri, devlet güçlerine talimatı kendisinin verdiğini, ne yaparlarsa yap-sınlar sonuna kadar sahiplenip savunacağını belgeleyen bir itiraftır. Talimatın kimden gittiğinin vesikası ve en açık belgesidir” dediğinde cebinden telefonunu çıkardı. Normal SMS yoluyla Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın söylediklerini me-saj haline getirerek yazıp gönderdi. Mesajın ulaştığını gö-rünce asıl konuya girdi.

“Arkadaşlar bakın siz kimsiniz? Kaç kişisiniz? Bu bilgi-leri tekrardan bana vermeniz gerekiyor. Bir de mümkünse durumunuzu belgeleyecek fotoğraflar gönderin.”

“Yanımda bir kameralı telefon var. Açınca şarjı hemen bitiyor, o nedenle kullanmıyoruz. Biz deneyeceğiz, gönde-rebilirsek size atarız.”

Mesajı alıp kısa açıklamayı yazan Baz, şarjı uzun süre giden normal telefonundan on sekizi yaralı, yedisi yaralı-lara bakan ama her yönüyle bitkin düşen toplam yirmi beş

kişinin açık kimliklerini yazıp gönderdi. Mesajı alan Vekil, gönderilen isim listesini basın ve kamuoyuyla paylaştı. Aynı saatlerde başka bir Vekil Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu 35. Birleşimin 7. Oturumunda yaralı ve bitkin durumda olan yirmi beş kişinin isimlerini tek tek okudu.

Akşama doğru Vekilin istediği fotoğrafların içinde bataniyelere sarılı cenazelerin isim ve fotoğrafları da geldi. Kendisine ulaşan belgelerin tümünü basına göndermekle kalmadı, ikinci defa resmi twitter hesabı üzerinden kamuoyu ile paylaştı. Gün boyu Med Nûçe ve İMC TV'nin haber bültenlerinde resimleri ve açık kimlikleriyle yayınlanan yaralılara ait bilgilere rağmen hükümetten farklı bir tutum çıkmadı.

Yaralı direnişçiler tarafından gönderilen bilgiler eksiksiz olarak basın üzerinden kamuoyuyla paylaşılırken, Cizre Belediyesi'ne ait iki ambulans, öğleden sonra cenaze ve yaralıların alınabilmesi için bir kez daha yola çıktı. Nusaybin Caddesi'nde özel harekât polisleri tarafından engellenen ambulansların mahalleye girişine izin verilmedi. Ambulansta bulunan sağlık emekçilerine sözlü tacizde bulunan özel harekât polisleri; "Sizi buraya kim gönderdi? Mahallede yaralı yok, çıkın buradan" dediklerinde "Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı'nın bilgisi dâhilinde yola çıktık" diyen sağlık emekçilerine, özel harekât polisleri tarafından alaycı bir dille bir kez daha "yemişim sizin bakanınızı!" şeklinde yanıt verildi. Aynı anda sağlık emekçilerinin hemen yanı başında yüzlerce mermi keyfi olarak mahalleye doğru sıkıldı. Mahalleyi ateş altına alan özel harekât polisleri, ellerindeki otomatik silahlarla ateş ederken, "bozkurt" işareti yapmaktan da geri durmuyorlardı. Ambulansların geri gönderilmesi ardından yaralıların bulunduğu bina ve çevresine yoğun saldırı başlatıldı.

Yaralıların vahşet uygulamaları altındaki çırpınısları dokuzuncu güne girdiğinde takvim yaprakları 30 Ocak 2016'yı gösteriyordu. Siyasi partinin girişimleri neticesinde Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı koordinasyonunda oluşturulan Kriz ve Koordinasyon Masası'n-

dan gerekli güvenceler alındıktan sonra, Cizre Belediyesi’nde bekleyen sağlık ekipleri ve belediye ambulansı sabah saat 09.30 sularında yaralıların bulunduğu vahşet bodrumuna intikal etmek üzere yola çıktı. Belediye ambulansına, yaralıları almak üzere Sağlık Bakanlığı’na bağlı ambulanslar da eşlik etti. Ambulanslar ve sağlık ekipleri, cenaze ve yaralıların alınabileceği son noktaya kadar yaklaştı. Sağlık ekiplerinin durdukları noktayla yaralıların kaldığı bodrum arasında en fazla iki yüz metre ya var, ya yoktu.

Telefon aracılığıyla sağlık ekiplerinden durumu öğrenen Ankara’daki Vekil; “Şu anda ambulans takip ediyoruz. Çok yakınınıza kadar gelmiş.”

“Evet, anladım. Burada ne bir ambulans sesi duyuyoruz, ne bir hareket var.”

“Kriz ve Koordinasyon Masası’yla netleştirip sizi araya çağız.”

“Tamam heval. Bizim burada herhangi bir ses yok yani...”

“Tamam, tamam. Şu anda ambulans yakınınızda, ben sizi arayacağım.”

“Bilginiz olsun hiçbir ses yok.”

Bağlantı kesildikten bir süre sonra tekrar aradı. “Şimdi Bakanlık ile görüştük. Her birimiz bir telefonda olacak.”

“Evet!”

“Şimdiden siz hazırlıklarınızı yapın, şu anda onay verdiler...”

“Tamam.”

“Biz sizi arayınca çıkacaksınız.”

Ambulanslar ve sağlık görevlileri aracılığı ile yaralıların taşınması için hükümet yetkilileri tarafından taahhüt verilmesine rağmen, devlet güçlerince bodrumun olduğu binaya yönelik yoğun bombardıman başladı.

Bir grup Vekilden oluşan Ankara’daki HDP acil durum heyeti, Hükümetin Kriz ve Koordinasyon Masası’na ambulans ve sağlık ekiplerinin vardıkları yer konusunda gerekli bilgilendirmeyi yaptığında, on beş dakika içerisinde yaralıların bulundukları bodrum katından çıkmaları durumunda

alınabileceklerine dair onayın Cizre'deki devlet güçlerine iletileceği belirtildi. Bunun üzerine HDP heyeti Baz'ı araya-  
rak durumu aktardı.

“Sizinle yaptığımız son görüşme kesildikten sonra kaldığımız binaya dönük yoğun bir bombardıman başladı. Çok kısa bir sürede peş peşe yedi havan topu kaldığımız bodrumun yıkılmış üst katlarına isabet etti. Binayı vuruyorlar. Bodrumun bir kısmı üzerimize çöktü. Arkadaşların sesini alamıyorum” dediğinde, telefonda patlama seslerini canlı olarak duyan HDP heyeti Baz'la görüşmeye ara verip durumu Kriz Koordinasyon Masası'na bildirdi:

“Kriz Koordinasyon Masası'ndan henüz onay gitmeden ve yaklaşık yarım saatlik bir gecikmenin yaşandığı anda, yaralıların bulunduğu bodrum katından büyük patlama ve silah sesleri tarafımızca bizzat telefon bağlantısı ile duyulmuştur. Lütfen müdahale edin, yoksa yaralıları toplu olarak infaz edilecekler.”

Kriz Koordinasyon Masası yetkilileriyle görüşüp durumu aktarırken, heyetin Baz ile görüştüğü telefon tekrar çaldı.

“Bize ateş açılıyor, içeriye bomba atıldı, bizi öldürecekler!”

Birbirine karışan patlama ve silah sesleriyle yaralıların çığlıklarını Kriz ve Koordinasyon Masası yetkilileriyle görüştükleri telefona aktardılar. Böylece patlamalar, ve çığlık sesleri, heyet tarafından aynı anda hükümet ve devlet yetkililerine dinletildi.

Bodruma atılan bomba seslerini ve yaralıların yardım isteyen çığlıklarını karşılıklı yaşanan bir çatışmaymış gibi ele alan Kriz ve Koordinasyon Masası yetkilileri, “Bu çatışma ortamında dışarıdan kurtarma amaçlı da olsa sağlık ekibini oraya gönderemeyiz, buna izin vermeyeceğiz” diyerek, kestirip attı. Bunun üzerine HDP heyeti, Kriz ve Koordinasyon Masası yetkililerine bir öneride bulundu.

“Size verilen çatışma olduğu yönündeki bilgilerin doğruluğunu yerinde gözlemek ve yaralılara ilk müdahaleyi yapmak için iki belediye personeli ve sağlık görevlisinin ya-

ralıların bulunduğu binaya gönderilmesini talep ediyoruz.”

Kriz Koordinasyon Masası yetkilileri tarafından HDP heyetinin talebi ısrarla rededildi. Bundan sonuç alamayacağı anlayan HDP heyeti, İçişleri Bakanlığı yetkilileri ile yaptıkları ısrarlı görüşmeler sonucu talepleri kabul edildi. Vekile bildirilerek harekete geçilmesi istendi. Cizre Belediyesi’nden iki görevli ve hazır bulunan sağlık ekibinden iki sağlık emekçisi bodrum katına intikal etmek üzere harekete geçti. Ancak bu girişim de, yaralıların bulunduğu alanda artan silah ve patlama sesleri ile akamete uğradı.

Sağlık Bakanlığı ve Cizre Kaymakamlığı’yla iletişime geçilerek, binaya dönük bombardıman ve silahla taramaların durdurulması istendi. Tek ağızdan konuşuyorlarmış gibi, Sağlık Bakanlığı ve Kaymakamlığın verdikleri cevaplar aynıydı.

“Bölgedeki güvenlik personelinin ateşi kesmelerini isteyemeyiz. Böyle bir şey mümkün değildir. Süren çatışmadan dolayı o alana intikal eden sağlık personelinin can güvenliğini sağlayacak koşullar yoktur. Buna rağmen sorumluluğu sizde olmak koşuluyla belirlediğiniz belediye ve sağlık ekipleri ateş hattından geçebilir, çatışma ortasındaki yaralılara müdahale edebilirler.”

Devlet güçlerinin bombardıman ve ateş kesmeleri sağlanamadığı için sağlık ekiplerinin yapacağı bir şey yoktu. HDP heyetinin hükümet nezdinde yaptığı tüm görüşmeler sonuçsuz kalmış, umudunu görüşmelere bağlayarak sonuç alınabileceği hayalleri yıkılmıştı.

O hayal kırıklığı ve çaresizlikle boğuşurlarken Baz’ın aradığı telefon çaldı. Heyettekiler mikrofonu açarak Baz’ın sesinin kaldıkları Meclis odasında yankılanmasını sağladı.

“Özel timler buradadırlar heval, koridora girmişler.”

“Sizin kaldığınız bodruma açılan koridorun önündedirler, öyle mi?”

“Evet evet, binanın içerisinde.”

“Yani bodrumun içine girmeleri an meselesidir.”

“Hatta içeri girdiler bile. Belki sizin sesinizi de duyuyorlar. Telefon açıktır zaten. İçişleri Bakanı da yanınızda mı?

“Şu anda o telefonun...” Bu esnada telefonun diğer ucundan patlama, silah sesleri ve bodrumda bulunanların çığlık sesleri meclis odasının duvarlarına çarparak yankılandı. Patlama seslerinin arasına; “Şerefsizler, alçaklar!..” diyen Nûda’nın sesi karıştı.

“Heval, içeri atılan bir bombanın patlamasından dolayı kulaklarım kötü, ben duymuyorum.”

“Kulakların kötü demek, şu anda sesimi alıyor musun?”

“Çok az alıyorum.”

“Çok az ha! Bağırarak konuşuyorum şu anda. Bak bağı-  
rıyorum. Siz oradan çıkacak durumda değilseniz, başka bir  
formül bulmamız lazım.”

“Enkaz altındayız. Ben nasıl anlatayım ya!”

“Tamam tamam, çıkabilecek durumda değilsiniz yani.”

“Enkaz altındayız, enkaz!”

“Tamam, telefon açık kalsın. Açık kalsın. Çıkamıyorlar,  
çıkamıyorlar...”

“Enkaz altındayız, enkaz! Ve hepimizi diri diri bu enka-  
zın altına gömerek katlediyorlar!”

Baz’ın çığlığı heyetin bulunduğu odanın duvarlarına  
çarptı, Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne yayılarak yankılan-  
dı.

Kürdün katliam fermanını çıkaran Türkiye Büyük Mil-  
let Meclisi’nin duvarları sessizliğe bürünürken, demokra-  
sinin asma yaprağını andıran partileri ve milletvekilleri de  
sağırlaştı o anda.

O an son çığlığının da mezar sessizliğine çarparak ken-  
disine döndüğünü anlayan Baz, Norveçli ressam Edvard  
Munch’ın varoluşsal ıstırabını anlattığı “Çığlık” tablosunu  
anımsadı. Gözlerinin önündeymiş gibi beliren tabloya bak-  
tı. Tabloda sarı, turuncu, kırmızıya bürünmüş bir gökyüzü-  
nün altında, köprünün ortasında durmuş hem kadına hem  
erkeğe benzeyen bir insan figürü gözleri fal taşı gibi açıl-  
mış, izleyenleri yerine mıhlayan bir çığlık atıyor gibi res-  
medilmişti. İki elinin arasına aldığı, daha çok bir kafatasını  
andıran kafadaki ağızdan çıkan çığlığa ait beden ise, son  
derece sakin durmuş halde çizilmişti. Resmin arka planı

olarak çizilen durmuş haldeki iki insanın ve suda duran geminin de son derece sakin ve normal bir durumu vardı. Bu amorf kafadan çıkan çılgılığı bedeninin kendisi hiç duymadığı gibi, arka fonda resmedilen iki insan ve gemi de duymuyor gibilerdi sanki. Çılgılık atan insanın kafasının ve çılgılığının anormallığı dışındaki her şey çok normal olsa da, büyük bir korku havası bütün resme hakimdi. Tabloda izleyeni korkutan şey, çılgılığa rağmen etrafta yaşanan normallikti. Can-hıraş bir çılgılık atan birisi orta yerde duruyorken, herkesin hiçbir şey olmuyormuş gibi normal davranmasının anormallığı, çok dehşetengiz bir şekilde gözler önüne serilerek resmedilmişti. “O tabloyu hiç bu tarzda düşünmemiştim. Demek ki onu yaşamamız gerekirmiş” diye düşündü.

Ve o anda yaralıların bulunduğu bodrum katı cehenneme dönüştü. Gaz maskeli, üniformalı, biber gazlı, coplu, kalkanlı; velhasıl tam teçhizatlı infaz timleri görev başına geçti. Üzerlerine yıkılan enkazın altında kan ter içinde kalmış, nefesleri birbirine karışmış, ölüme giderken bile el ele tutuşmuş direnişçilere karşı kin, öfke, intikam ve ölüm kusan silahları patlamaya başladı.

Birbirlerini göremeseler bile, bir anda direnişçilerin görme, duyma, anlama algıları birbirine karıştı. Tek bir sese, tek bir nefese, tek bir soluğa dönüştü. “Her şey özgürlük için!” dedi Baz, son nefesini verirken. “Ne mutlu bize ki” dedi Nûda, “Bu alçaklar karşısında boyun eğmedik.” “Diz çökmedik” diyen Arjîn, Nûda’yı tamamladı. “Ne mutlu ki, direniş bayrağını, özgür basınının bayrağı haline getirebildik” dedi Rohat, arkadaşlarından geri kalmayarak.

O cehennemi, o mahşeri aratmayan ortamda son nefesini vermeden önce her bir direnişçi, özgür düşlerini ve hayallerini süsleyen bir söz söylemeyi başardı. Sözler birbirini tamamlayarak direniş destanına dönüştü.

Tam da o anda bodrumun dip tarafında Çeman’ın başını dizlerinin üzerine koyan Hacer, parmaklarını onun saçlarında gezdirdiğinde yaşamını yitirmemiş de uyuyormuş gibi bir duygu yaşadı. Eğilerek susuzluktan kurumuş dudaklarını Çeman’ın kulaklarına yaklaştırdı. Yağmur bek-

leyen kıraç bir toprak gibi, su isteyen ekilmiş bir tarla gibi, kımıldatarak bir şeyler söylemek istedi. Kuruyan çatlamış dudaklarından bir ses çıkmadı. Çeman'ın başını doğrultup yüzünü kendisine doğru çevirdi. Her şeye rağmen sevgi dolu bir gülümsemeyle son kez Çeman'a baktı. Sonsuz derecede yumuşak, sonsuz derecede sıcak, sonsuz derecede umut taşıyan gözbebeklerine, gözlerinin derinliklerine baktı öylece. Öylesine bir bakıştı ki, O'nu gözleriyle alıp yüreğinin derinliklerine taşıdı ve kutsal bir hazine gibi sakladı.

Kendisini Çeman'la yekvücut olmuşçasına bir duygu seliyle sarmaladığı anda göğsüne isabet eden bir mermiyle Çeman'ın üzerine yıkıldı. Yarasından akan kan, Çeman'ın kanına karışırken, bir anda ölüm kusan silah sesleri kesildi. İnfaz timlerinden birinin telsiz cihazı cızırtılar arasında çalıştı. Öfke içinde haykırarak cihazdan yükselen ses, bodrumun barut ve ölüm kokan havası içinde yankılandı.

"Bu teröristlere öyle bir ders verilmeli ki, tarihleri boyunca kimse unutamasın. Öyle bir ders ki ülkedeki tek gücün, devletin ve ordunun hâkim olduğu anlaşılsın. Yalnızca devlet ve ordu konuşabilir, söyleyebilir, emredebilir. Yalnızca devlet ve ordunun sözü Tanrı buyruğu gibi kesin ve ebedidir. Bu teröristler öğrenmeli, bu derslerle iyice anlamalılar ki, devlet ve ordunun yapıp ettikleri karşısında yapacak tek bir şey vardır; itaat..."

Albay'ın cihazdaki konuşması bittiğinde infaz timleri bodrumdan çekildi. Yerine ellerinde benzin dolusu bidonlar bulunan yakma ekibi devreye girdi. Benzini hızla atrafa yayıp çıktılar.

Burnuna gelen keskin benzin kokusunu güçlkle hissedenden Hacer; "Özgürlük güzeldir, her şey özgürlük için" diyebilirdi, duyulur duyulmaz bir sesle.

Benzini dökenlerin çıkmasıyla bir patlama duyuldu ve birinci hastane bodrumu cehennemi bir ateşle yanmaya başladı.

\*\* \*\* \*

Gece boyunca gözlerine uyku girmeyen Vekil, elindeki telefonu bırakmadı. İkide bir Baz'ı aramaktan bitkin düşse de, belki telefonu açar umuduyla aramayı sürdürdü. Her arama sonrası "Aradığınız kişiye ulaşılamıyor. Lütfen daha sonra tekrar deneyin" şeklinde kulağına gelen tiksindirici mekanik sese rağmen, aramaktan vaz geçmedi.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte yanına Nergîs ve Rojger'i alarak evinin yakınındaki belediye binasına gitti. Binadan içeri girdiklerinde sayıları on kadar olan yaşlı kadını bir aradaydı.

"Yeni bir haber, yeni bir gelişme yok mu Vekilim?" dedi Rêzan'ın yaşlı anası.

"Yok ana, gece boyunca beş on dakikada bir telefonlarını aradım. Maalesef ses seda yok."

"Çocuklarımız 'biz falanca adresteki bodrumdayız' dediklerinden sonra dün dokuzuncu günleri dolmuştu. Dokuz gün boyunca aralıksız bombardımana tabii tutuldular. Dün öğlen saatlerinden bu yana bodrumdaki çocuklarımızdan hiçbir haber yok. Son kez telefonla aradıkları zamanın üstünden tam bir gün geçti. Halen bir ses yoksa üzerlerine çöken binanın enkazı altındadırlar çocuklarımız."

"Dünden beridir bodrumun olduğu yerden top ve ağır makineli silah sesleri bir an olsun durmadı. Patlama ve seslerden anladığımız kadarıyla silah seslerinin tek tarafı olduğu, her hangi bir çatışma olmadığı çok nettir. Devlet güçlerinin bir yerleri ateş altına alıp vurduğu, vurdukları

yerlerin de bodrum ve yakınındaki binalar olduğu kesindir. Basın olarak top ve silah seslerini, bombalanan yerlerden yükselen toz bulutlarını ve dumanları kayıt altına alıp ajanslarımıza gönderiyoruz. Bütün bu olanlardan hareketle dün öğlen sonrası infaza başladıkları sonucunu çıkarıyoruz.”

Nergis’in “İnfaza başladılar” sözleri, ortalarına düşüp patlayan bomba etkisi yarattı. Kimisi havar ve ağıtlarla ağlamaya, kimisi beddualar okumaya, kimisi ağzına ne geldiyse söylemeye başladı. Herkesin düşünüp de aklına getirmeye ve söylemeye cesaret edemediğini birdenbire söylemekle ne denli yanlış yaptığını fark eden Nergis, söylediklerini düzeltmenin yolunu bulma arayışına girdi.

Günlerdir ağır yaralar içindeki çocuklarından hayırlı bir haber almayı umut eden analara “Çocuklarınız infaz edildi” demenin ne denli ağır olduğunu düşünmediği için kendisine kızdı. Yaptığı yanlışsı nasıl düzeltereğini bir an önce bulmak için didinip durdu. Bakışlarını evlat acısıyla yanıp tutuşan anaların üzerinde gezdirirken Rêzan’ın anası ayağa kalkarak haykırdı.

“Yüreğim yanıyor! Kim gidiyorsa tarıyorlar. Ambulans gidiyor tarıyorlar. Sağlık görevlileri gidiyor tarıyorlar. Vekil gidiyor tarıyorlar. Biz gideceğiz, tarıyorlarsa bizi de tarasınlar, öldürüyorlarsa bizi de öldürsünler. Artık çocuklarımızı o vahşet bodrumundan çıkarmalarını bekleyecek sabrım kalmadı.”

Konuşması bittiğinde ne kimsenin bir şey söylemesini, ne de gelmesini bekledi. Arkasına bakmadan dışarı doğru yürüdü. Arkasından ayağa kalkan Zîrek’in eşi bağırdı.

“Dur ana, nereye gidiyorsun? Bir yere gidilmesi gerekiyorsa hep birlikte gideceğiz. Bedeli ne olursa olsun gidip yaralıları çıkartacağız. Cenazelerimizi ve yaralılarımızı alacağız. Biliyorum, bizi de öldürebilirler, öldürsünler. Biz onlardan daha iyi değiliz”

“İçlerinde benim çocuğum yok, ama su diye feryat etmelerine dayanamadım, o feryat ve haykırış yüreğimi dağladı” diyen Ayşe adında yaşlı bir kadın, onların arkasından

yürürken konuşmasını sürdürdü; “Çocuklarımıza sahip çıkalm. Çocuklarımız yaralıdır. Ambulans gidiyor, Vekil gidiyor tarıyorlar. Dünyanın gözü önünde tarıyorlar ve sonra da yalan söylüyorlar. Kamuoyunu kandırmak için ambulans gönderiyorlar. Sonra da tarıyorlar. Bu faşist bir devlettir. Hiçbir ülkede yarılılar yerde bırakılmaz.”

“Bu Romi’de ne din, ne iman, ne vicdan, ne Allah korkusu var. Biz çocuklarımıza sahip çıkamazsak, kimse sahip çıkmaz. Cûdî, Nur, Yafes ve Sur Mahalleleri’nde oturan biz analar, babalar, kısacası Cizreliler; mahallemizi, evimizi ve çocuklarımızı terk edip ayrılırken, bu vahşetin olacağını bilmeliydik. Çocuklarımızı direniş içinde yalnız bırakmasaydık, bunlar başımıza gelmezdi. Çocuklarımızı almadan hiçbir şey bizlere helal değil” diyen, Serçıyan’ın yaşlı anası yürüdü. Bir iki adım atmıştı ki durup geriye döndü.

“Bizi anla Vekilim, o yıkıntıların arasına çocuklarımızın gömülmesini seyretmek yaşanılır bir şey mi? Sağ olduğunu ve her an ölüme doğru gittiğini bildiğin çocukların gözlerinin önünde ve gidip onu alamaman katlanılabilir bir durum mu? Eğer bu yaşanılır bir şey ise, Allah onlara da yaşatsın” dediğinde, duraksayıp yanaklarına süzülen iki damla göz yaşını kolunun yeniyle sildi. “Dün gece oğlum Serçıyan rüyama geldi. Bir baktım arkamda Serçıyan. ‘Ana, kendimi sakladım, kurtuldum’ dedi. ‘O kadar asker operasyon yaptı, sen bodrumdan nasıl çıkabildin?’ diye sorduğumda ‘Ana valla saklandım, kimse görmedi’ deyiverdi. Vallahi ilik nakli ihtiyacı olan on üç yaşında bir oğlum var. Bütün aileyi tahlilden geçirdiler. Sadece Serçıyan’ın iliği hasta kardeşine uyuyordu. Serçıyan’ın sırtından ilik alıp kardeşine veriyorduk. Hasta oğlumu sokağa çıkma yasağı nedeni ile kontrole de götüremedik. Serçıyan’a bir şey olursa on üç yaşındaki hasta çocuğumu nasıl yaşatırım?”

Konuşmasını bitirdiğinde arkasına bakmadan yürüdü. Ardından kucağındaki Nûda ile ayağa kalkan Asmîn; “Benle kızım da gidip Şerzanımızı alacağız” diyerek yürümekten geri durmadı. Diğer analar da ağlamayı kesip arkalarına düştüler.

Gidenleri kapıda durduran Vekil, içlerinde bir tek genç olan Asmîn'in yanına gitti. "Gideceklerin hepsi anadır. Senin de çocuğun iki yaşına girmemiş daha. Kucağındaki bu çocukla sen gitmezsen olmaz mı?"

"Olmaz Vekilim, olmaz. Şerzan orada ölümle pençeleşirken, ben burada nasıl durayım?"

"Seni anlıyorum, ama kucağındaki çocuğu düşünmen lazım. Çocuktan dolayı bunu söyledim. Eğer gitmekte ısrarlıysan barî çocuğu bırak. Bir şey olursa karşılaşacağı tramvayı ömür boyu unutmaz."

"Unutmasını isteyen kim Vekilim! Babasına ve arkadaşlarına yapılan bu zulmü, bu vahşeti görerek, duyarak, anlayarak büyüyecek benim kızım. Bize bir şey olacağı varsa da olur. Biz Şerzan'dan iyi değiliz."

Vekilin diyeceği bir şey kalmadı. Yanındaki iki basın emekçisiyle beraber yürümeye başlamıştı ki, Rêzan'ın anası Vekili durdurdu.

"Sen nereye geliyorsun Vekilim?"

"Nereye geliyorsun da ne demek? Tabi ki sizlerle geliyorum ana. Sizleri yalnız bırakabilir miyim?"

"Yok, sen gelme Vekilim. Bu düşman seni görünce kırmızıyı gören boğa gibi saldırıyor. Senden dolayı da olsa yine bizleri tarayabilirler. Onun için ne sen, ne de basın bizimle gelsin. Biz analar olarak gideceğiz, ne yaparlarsa yapsınlar."

Diğer analar da aynı istemde bulununca, Vekil gitmekten vazgeçti. Nergîs'in ısrarlı gitme istemi karşısında bir şey diyemeyen analar, Nergîs'e izin vermişlerdi. Ancak özel timlerin noktasına varmadan önce ayrılması koşuluyla. Oraya kadar basında yayınlanması için çekim yapabilecekti.

Belediye binasından sokağa çıkan on yaşlı kadın başlarında beyaz tülbentleri, değişik renklerde topuklarına varan fistanları, yünden kazak türü ceketleriyle vahşet bodrumunun bulunduğu binaya doğru yürüdüler. Elllerinde iki tarafı birer metrelik çubuklara geçirilmiş beyaz bir bez vardı. Beyaz bezin eni bir metre, boyu iki metreye yakındı. Önde yürüyen iki yaşlı kadından her biri bir tarafından tu-

tup yukarı kaldırmıştı. Beyaz bayrak dedikleri bezi tutanlardan biri Serçiyân'ın, diğeri Rêzan'ın anasıydı. Onlar önde yürürken, arkalarında diğerkleri gelişi güzel yürüyorlardı.

Bodrumun bulunduğı sokağı yaklaştıklarında Nergîs'i geri gönderen yaşlı kadınlar yürüyüşlerini sürdürdüler.

Sokağın başına gelip durdular. Bodrumun bulunduğı beş katlı binaya baktılar. Kırmızı renkteki beş katlı bina-  
dan eser kalmamıştı. Binanın batı tarafı bodrumla birlikte  
tümüyle çökmüştü. Bodrumun sadece doğu tarafındaki  
duvarı yıkılmamış gibi görünüyordu. Ön ve güney tarafının  
da yıkılıp çöktüğü fark ediliyordu. Çevredeki tüm evler ve  
binalar en yüksek şiddetteki depremi de geride bırakan bir  
enkaz ve moloz yığınına andırıyordu.

“Yıllardır bin bir emekle, acıyla, gözyaşıyla yarattığımız  
mahalleyi, evleri, anıları, kimliği, kültürü, ne varsa, her şe-  
yimizi yok etmişler. Buna karşı direnen çocuklarımızı da  
yok ettikleri değerlerimizin enkazı altında ölüme terk et-  
mişler. Oğlum Serçiyân bu enkazın altında son nefesini ver-  
miştir şimdi”

Konuşurken sözcükler boğazında düğümlenen Serçi-  
yan'ın anası gözyaşlarına boğuldu. O'nu beyaz bayrağın bir  
köşesinden tutan Rêzan'ın anası izledi.

“Bu bodrum Rêzan'ımın da mezarı oldu. Bari cenazele-  
rini almadan gitmeyelim.”

Yanlarına gelen Zîrek'in eşi “ne yapıyorsunuz ana” di-  
yerek sitem etti. “Çocuklarımızı öldüren düşman karşıdan  
bize bakıyor. Ağladığımızı görmesin ne olur! Gözyaşlarımızı  
yüreğimize akıtalım ki, yanaklarımıza süzülüp düşmanı  
sevindirmesin” diyerek metin olmalarını sağlamaya çalıştı.

Hepsi bir araya gelince bodrumun olduğu sokağı girdi-  
ler. Birkaç metre ilerlememişlerdi ki önlerini askerler kesti.  
Silahlarının namlusunu yaşlı kadınların göğsüne dayadı.

“Durun, yoksa kadın ve yaşlı olduğunuza bakmadan  
tetiğe basarım” dedi bir asker. Sesi öylesine sert ve öylesi-  
ne buyurgan çıkmıştı ki, işgal ettiği topraklarda karşısına  
çıkan ve düşman belletilen oranın yerli sahiplerini ezmek  
istercesine bir üstencilik havasına sahipti. Bir diğerk asker

yürümek isteyen yaşlı kadınlardan birini itekleyip azarladı.

“Şerzaan! Bak seni almaya geldim...” diye haykıran Asmîn’in sesi yıkıntılar arasında yankılandı.

“Serçiyan’ım o yıkıntıların dibinde can çekişiyor. Evlatlarımız orada. Onları almadan bir yere gitmeyiz...”

“Bırakın gidip oğlum Rêzan’ı çıkarayım oradan...”

“Ne yaparsanız yapın, çocuklarımın babası Zîrek’i almadan bir adım atmam...”

Yaşlı kadınlardan biri durunca diğeri konuştu. Her biri yüreğinde korlaşan evlat acısını bir iki cümleyle haykırmadan edemedi.

“Orada kimse yok. Olanlar da çoktan ölmüştür. Hemen çekip gidin buradan. Bir adım daha atarsanız özel timler sizi tararlar” diyen bir asker konuşurken, Serçiyan’ın anası sözünü kesti.

“Ne olursa olsun çocuklarımızın cenazelerini almak istiyoruz.”

Askerlerle yaşlı kadınlar arasında tartışma sürerken zırhlı araçlarını caddenin üzerinde bırakan JÖH ve PÖH elemanları, küfür ve hakaret eşliğinde yanlarına geldiler. Yaşlı kadınları yerden sürüklercesine Nusaybin Caddesi’nde bekleyen zırhlı araçlara bindirip Emniyete götürdüler. Nezarethaneye atıp kadın polisleri üzerlerine saldıılar. Yaşlı başlı analar olduklarına bakmadan iç çamaşırlarına kadar zorla soyarak ince bir üst baş aramasından geçirdiler. Sabah saat dokuzda başlayan gözaltı işlemleri gecenin saat birine kadar sürdü. Ne tuvalet ihtiyaçlarını gidermelerine izin verildi, ne bir bardak su içmelerine. On altı saate varan gözaltı işlemi boyunca en ufak bir ihtiyaçlarının giderilmesine müsaade edilmedi. İfadeleri alındıktan sonra gecenin saat birinde bırakılırken, emniyet amiri olduğu söylenen birinin nasihatvarî konuşması çektikleri acının, yaşadıkları hakaretlerin ve zorlukların tuzu biberi gibiydi.

“Çocuk yetiştireceğinize, terörist yetiştirdiniz. Devletin çelik eliyle ezileceklerini bilmemenizin sonuçlarıdır bu. Hiç mi yirmi sekiz kalkışmadan ders çıkarmadınız? Hiç mi 1990’ların Cizre’sinden, yakılıp yıkılan köylerinden tecrü-

be edinmediniz? Boş bunlar, boş... Bu devletin büyüklüğü önünde diz çökmekten başka ne bir şansınız, ne de yaşama hakkınız var. Çekip evlerinize gidin. Bir daha buralara gelerseniz anam avradım olsun ki, hepinizi kurşuna dizerim..."

Sokağa bırakılan yaşlı kadınlar belediyeye doğru yürüdü. Geçtikleri sokaklarda in cin top oynarcasına bir sessizlik vardı. Arada bir yanlarından geçip giden zırhlı araçların kulak tırmalayan siren sesi de olmazsa, başka bir zamanda ve başka bir mekânda yürüyorlar duygusunu taşıyorlardı.

En arkada Asmîn ve çocukları direnişte olmayan Ayşe adındaki yaşlı kadın birlikte yürüyordu. Bir ara durup Nûda'ya baktı. Mayısın gözleriyle her an uykuya dalakmış gibi bir hali vardı. Asmîn de Nûda'yı kucığında taşımaktan çok yorulmuş görünüyordu. Asmîn dinlensin diye Nûda'yı kucığına aldı. Kollarıyla sımsıkı sarmaladı. Birkaç adım yürümemişti ki, kulağına fısıldarcasına konuştu.

"İki yaşın dolmadan bu faşist devletin vahşetiyle tanıştın. Biz Kürtlerin kaderi bu! Unutma bu vahşeti, bu zulmü, bu hakareti... Unutma bitanem! Unutma ki bizden daha iyi düşmanı tanıyasın, gözlerinde parlayan kıvılcımla çok daha ileriye görerek sağlam adımlarla yürüyebilesin..."

\*\* \*\* \*

Sabahın ilk ışıklarıyla bodrumunda kaldıkları binanın çatısına çıkan Asya, kalın giyindiği halde Şubat ayının keskin soğuşunu iliklerinde hissederek ürperdi. Çatıya korkuluk olarak örülen yarım metre yüksekliğindeki duvarın kuytuluşuna sığındı. Bakışlarını Cûdî Dağı'na dikip hayranlıkla izledi. Gelinlik giymişçesine beyaza bürünen Cûdî'nin görüntüsü öylesine heybetli ve muhteşemdi ki, "Keşke şimdi senin zirvende ve o karlarının içinde olsaydım! Bir ana gibi, bir yar gibi beni bağrına bassaydın! Senin o kutsal göğsünde özgürlüğü solusaydım bir an! O bir an bir ömre bedel olurdu benim için!" diye söylendi. Günlerdir yaşadığı zorluklara ve acılara rağmen yüreğine yayılan huzuru derinden hissetti. O huzuru yudum yudum içe içe Cûdî'ye bakmayı sürdürdü. Nazlı nazlı yükselen kış güneşinin ısını- nı hissettiğinde, Cûdî Dağı'ndan Cûdî Mahallesi'ne çevirdi bakışlarını.

Cûdî Mahallesi'nin her tarafında yıkım ve yangın vardı. Bir yandan zırhlı araçlarla süren yıkımın sesi Cizre göğünde yankılanırken, diğer yandan değişik noktalardaki yangınlardan yükselen dumanların ispi bir bulut gibi mahallenin üzerini kaplamıştı. Yangınlardan yayılan kesif bir duman kokusu burnuna kadar geldi. Rüzgârın savurup getirdiği yangının kokusu çok tuhaftı. Sanki yanık et ve saç kokusunu yayar gibiydi. O an Vekil'in telefondaki sesi yankılandı kulaklarında.

"Arkadaşları öyle bir yakmışlar ki, her birinden bir par-

ça kemik ya kalmış ya kalmamış...”

Birinci vahşet bodrumundaki arkadaşlarının nasıl vahşice yakıldıklarını düşündü. Cûdî Dağı'nın yüreğine yaydığı huzur, o anda hayatı boyunca duyumsamadığı bir azaba dönüştü. Bodrumda bırakıp ayrıldığı yaralı arkadaşları bir bir geldi gözlerinin önüne. Aylardır çağın en zorlu direnişi içinde paylaştıkları tatlı ve acı anılara dalıp gitti.

Her bir anıda bir arkadaşını anımsarken, her arkadaşısı bir beyaz zambakla yer değiştirdi. Arkadaşları da beyaz zambaklar gibi hayata sımsıkı tutunmak istemişlerdi. Üstelik hiçbir moderniteye tutsak insanlar gibi kendileri için yapay hayatlar yaratmaya çalışmamışlardı. Ne öyle bir dertleri, ne öyle bir düşünceleri olmuştu. Zambaklar gibi hayatın kendisi olmayı, saflıktan örülü bir yaşamı yaratmayı istemişlerdi. Bundandır ki endişelenerek, korkarak zamanı tüketmemişlerdi. Tıpkı küçük göletlerdeki su zambakları gibi ömürleri yettiği kadar suya hayat vermişlerdi. Rüzgâr kuvvetli estiğinde üzülmüşler ama tedirgin olup korkmamışlar. “Her bir arkadaşım beyaz bir zambak kadar güzel ve temizdir” diye söylendi.

Anılar arasında gezinirken Şubat ayının ilk günlerine girdiklerini anımsadı. “Lanetli kara ay!” diye söylenerek, Şubat ayıyla ilgili düşünmeye başladı.

Kışın zemheri günlerinde başlayan direniş, büyük bedeller ödeye ödeye ellinci günleri geride bırakıp Şubat ayına ulaşmayı başarmıştı. Bundan sonrasının nasıl olacağını Şubat ayında yaşanacaklar belirleyecekti. Şubat ayı ise, amansız kış soğuklarının bahara evrileceğini müjdeleyen yılın en kısa, ama en soğuk aylarından biriydi. Bazen kışın ortasını andıran zemheri soğuklar günlerce sürerdi. Herkes soğukların can çekişmekte olduğunu bildiği halde, kimisi “bu lanet kış soğukları geri geldi” derken, kimisi “Bu yıl kışın biteceği yok” diyerek, sitem etmekten geri durmazlardı.

Yalancı baharı da vardı Şubat ayının. Bir anda açan güneş ve bastıran sıcaklardan dolayı badem ve bazı meyve ağaçları çiçek açar, açan çiçekleri görenler baharın geldiğine sevinir, birkaç saat geçmeden birdenbire bastıran kar,

tipi, fırtına ve günlerce süren yağmurlar insanlara “illallah” dedirtirdi. Bundan dolayı Şubat ayına Kürtler, sabır anlamına da gelen “Sibat” derlerdi. Sebatla, sabırla Şubat ayının geçeceğini ve baharlı günlerin güzelliğiyle buluşacaklarını bilirlerdi.

Tarihten beri süre gelen deneyimleriyle bilirlerdi bilmesine, ama modernitenin hegemonik güçleri Kürtler için Şubat ayını cehenneme çevirmişlerdi.

20. yüzyıl, 21. yüzyılı doğurmanın ağır sancılarını çeken, bir 9 Ekim günü ‘Uluslararası Komplonun’ düğmesine basmışlardı. Kürt halkının, yüreğinin süveydasında gizlediği ve gözbebeğinden daha fazla sevdiği Önder APO’ya karşı komplocu güçler, Şubat ayında zaferini kesinleştirmek için her türlü hileyi, oyunu ve provokasyonu içeren mekanizmayı devreye koymuşlardı. Bununla, onun şahsında dünyanın hiçbir yerinde Kürt halkı için özgürce yaşayabileceği bir karışık yer olmayacağını ilan etmişlerdi. Şubat ayını Kürtler için cehennemden beter hale getirerek kara bir ay olmasını sağlamışlardı. Böylece binlerce yıllık sabır anlamına gelen “Sibat” ayını, “rojên reş” denilen kara günlere, “heyva reş” denilen kara aya dönüştürmüşlerdi.

Şubat ayını düşünürken ‘Uluslararası Komplonun’ belleginde yer edinen günlerine gitti düşünceleri. 15 Şubat günü televizyon ekranlarına çıkan dönemin Başbakanı Ecevit’in, titreyen elleriyle okuduğu metnin sözleri yeniden yaşıyor gibi usuna akın etti. Depreme tutulmuşçasına ayaklarının dibindeki zeminin kaydığını, tepeden tırnağa sarsıldığını hissetti. O güne kadar saçlarında bir ak görmemişti. O kara ayda, o kara günlerde yaşadığı stres ve acıyla kahredici bir duygu içinde öylesine çırpınıp durdu ki, bir anda saçlarının kışlaştığını fark etti. O günlerin duygu, düşünce ve ruhsal dünyasında yarattığı travmayı her anında hissederek yaşadı. Bir ara o travmayı atlatmak için kitap okumaya sığındı. Günlerce evden çıkmayarak eline ne geçtiyse okuyup unutmak istedi. Ne yaptıysa başarılı olamadı. Sonunda travmanın hücrelerine dek sinen nitelikte olduğunu ve onunla yaşaması gerektiğini anladı.

Çatıya çıkarak eğile eğile sessizce yanına gelen Dicle'nin dürtmesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. "Yine inzivaya çekilir gibi bir halin var" diyen Dicle'ye baktı. Dicle'nin yüzüne yayılan gülümsemeyi görünce kendisini toparladı.

"Biliyorsun, Kürtlerin tarihsel belleğine kazınan ve insanlık var oldukça silinmeyecek olan 'kara aya girdik yine. Bundan dolayı kısa bir süreliğine de olsa kendi üzerimde yoğunlaşmak için yalnız kalmayı tercih ettim."

"Şubat ayının hepimiz için aynı ağırlıkta bir önemi var. Özellikle Önderliğin, 'yetersiz yoldaşlık' diye ifade ettiği yanlarımızı bulup açığa çıkarmak, bu yetersiz yanları göreyerek gidermek, Önderlikle yoldaşlaşmak için çok anlamlı ve önemlidir. Ben de fırsat buldukça bu yöntemi uygulamaktan kaçınıyorum."

"Tabii, kendimden kaynaklı yetersiz yanlarım üzerinde yoğunlaşırken, direnişimizin mevcut düzeyini, geldiği aşamayı ve nereye evrileceği konusunu da düşünmeden edemiyorum. Bu anlamıyla Şubat ayında yaşayacaklarımız, geleceğe yürümede hayati öneme sahip olacak gibime geliyor."

"Bence de" diyen Dicle, düşünceli bir ifadeyle bakışlarını Cûdî Dağı'na dikti.

"Bu denli zorlanmamıza yol açan etkenlerden biri de, sessizliktir. Son günlerde bodrumdaki yaralılara sahip çıkma eylemliliklerinde bir artış yaşansa da, çok geç kalındı. Kamuoyunun bodrumdaki yaralıların durumunu öğrenmesi on güne yayıldığı halde, son iki üç güne kadar çok zayıf ve etkisiz kalındı. Son üç gün ciddi bir kıpırdanış olsa da, devletin kurduğu ablukayı kırmaya yetmedi. Bu faşist devletin cinayet işleme özgürlüğünü engelleyecek, en azından sınırlandıracak güce ulaşamadı."

Sustuğunda Dicle'nin düşünceli ve dalgın halde Cûdî Dağı'na bakmayı sürdürdüğünü gören Asya, konuşmasını sürdürdü. "Dün bodrumda şehit düşen arkadaşlardan Baz, Rohat, Dîlan, Arjîn, Kahraman ve Bilind'in anaları ile birkaç aile daha Nusaybin'den yola çıkıp Cizre'nin girişine kadar gelmişler. Ayrıca iki HDP'li Vekil ve din âlimlerinden oluşan

bir grup da Cizre'ye kadar gelmiş. Hepsini Cizre'nin girişinde durdurup hakaretlerde bulunmuşlar. Hakaret ve engellemeye karşı Rohat'ın annesi Polis Özel Harekât amirine, 'Sizin çocuklarınız bir evin bodrumunda günlerce yaralı halde ve acılar içinde ölmeleri için bekletilseydi ne yapardınız?' diyerek tepki göstermiş."

"Anaların bu girişimleri anlamlıdır, ama sonuç almak için çok yetersizdir. Diğer kesimlerin girişimleri de öyle."

"Hiçbir çıkışınız kalmadı. Ne Rojava'dan, ne dağdan, ne şehirden, ne de başka bir yerden size yardım gelmeyecek. Bu direnişiniz beyhude bir çabanın ötesine geçmeyecek. İki ay değil, iki yıl da sürse sizleri bitirecek ve betona gömeceğiz."

Zırlı araçlardan yapılan bu anonsla konuşmaları kesildi. Anons sesi o denli yakındı ki, çatısına çıktıkları binanın sokağındaymış gibi bir duyguya kapıldıklarından şaşkınlıkla birbirine baktılar. Daha fazla dayanamayan Dicle, dikkat çekmeden kuytulduğuna sığındıkları duvarın üzerinden sokağı kontrol etti. Sokak bomboştu.

"Yardım gelecek diye boş yere umutlanmayın. Yapaçağınız tek akıllı şey, Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüce adaletine, emniyet güçlerinin şefkatli kucağına teslim olmanızdır..."

Anons sesi kesildiğinde Asya konuşacaktı ki, başka bir araçtan yeni bir anons yükseldi. "Bahar geliyor, dağdan takviye gelecek diye de umutlanmayın. Baharı gördürtmeyiz size! Dört bir yanınızı karış karış kuşattık. Uçan kuş dahi size ulaşamayacak..."

Anonslar durduğunda Mehter Marşının sesi yükseldi.

"Alanımız oldukça daraldı. İki üç sokak ötemize kadar geldiler. Çok dar bir alana sıkışıp kaldık. Bunu fırsat bilen düşman güçleri, Şubat ayının psikolojik baskısını sonuna kadar kullanacak" diyen Asya, aralarındaki sessizliği bozdu.

"Bu tür seviyesiz ve ahlaksız çağrılara aldırış etmeyeceğimizi onlar da çok iyi biliyor. Buna rağmen psikolojik savaşın bir gereği olarak daha sık tekrarlamaktan geri dur-

mayacakları, bizleri tümüyle yok etmek için her yolu dene-  
yecekleri günlerden geçiyoruz. Önder Apo'nun yaz-kış, dört  
mevsim, 24 saat gerillacılık ve onun profesyonelleşmiş ha-  
liyle savaş taktığı perspektifi, bu gerçeği bertaraf edip yeni  
bir çıkış yapmamızı sağlamayı amaçlıyordu. Ama biz, yine  
eski bildik tarzdan vaz geçmedik. Lügatimize 'Devrimci  
Halk Savaşı' kavramını yerleştirip dilimizden düşürmedik,  
ama klasik tarz ve taktiklerle Devrimci Halk Savaşı'nın yü-  
rütülebileceğini sandık. Özcesi, mevsimlik gerillacılığı dört  
mevsime çıkaramadığımız gibi, buna uygun tedbirler de  
alamadık. Yaşadığımız zorlanmanın önemli bir nedeni de  
bu gerçekliktir."

"Dün bu konuları Mehmet hevalle çok geniş konuştuk.  
Bu sabah mevcut durumumuzu arkadaşlarla paylaşmak  
için bir planlama yapmıştık. Biraz sonra bu planlamayı ya-  
şama geçireceğiz. İstersen aşağı inelim."

"Madem bir planlama yapmışsınız, gidip katılalım."

Çatıdan indiklerinde iyice yükselen kış güneşinin önü-  
nü kalın bir bulut tabakası kapattı. Bulutun kalın gölgesi  
üzerlerine düşerken, soğuk sert bir havanın etkisine gir-  
meden aşağı bodruma indiler.

Dört bir yandan öylesine kuşatılmışlardı ki, taş çatlasa  
ellerinde iki yüz metre uzunluğunda bir sokak ya kalmış,  
ya kalmamıştı. Bu kısa mesafeli sokakta yan yana bulunan  
apartmanlarda üslenmişlerdi.

Mehmet ve Asya'nın bakımını üstlendiği yaralıları, bu  
apartmanlar dizisinin ortasındaki bir binanın bodrum ka-  
tına yerleştirmişlerdi.

Kaldıkları bodrum çok geniştir. Boşalan evlerden temin  
ettikleri döşek, yastık ve battaniyeleri yan yana koyup yara-  
lıları üzerine yatırmışlardı. Bodrumun içinde eskiden kalan  
mobilya ve bol miktarda halıyı bir köşede istiflemişlerdi.

Cûdî Mahallesi, Narîn Sokak. No: 6'da bulunan ikin-  
ci bodrumun en önemli avantajı, büyük bir su deposunun  
aynı katta bulunmasıydı. Birinci vahşet bodrumundaki gibi  
yaralıların susuzluk içinde kavrulmaları söz konusu de-  
ğildi. Üstlendikleri apartmanlar dizisi içinde bir tek suyun bu-

lunduğu yer, yaralıların konuştuğu bodrumdu. Birinci vahşet bodrumunda yaşadıkları öldürücü susuzluğun ardından yerleştikleri yeni bodrumda suyu bulmak, çölde vahaya rastlamak gibiydi. Birkaç ay ihtiyaçlarını giderebilecek suyu bir anda bulmaları, bulunmaz bir nimet olarak karşılarına çıkmıştı. Yoksa onlarca yaralı için su temin etmenin başka türlü olanağı yoktu.

Yanıbaşlarında suyu bulmaları direnişçiler açısından çok büyük bir teselli kaynağı olsa da, çok geçmeden bunun ciddi bir riski barındırdığını fark etmişlerdi. Yaralıların hepsi yerde yatıyordu. Sık sık yapılan bombardımanlardan dolayı bodruma düşen havan ve top parçalarının depoya isabet etmesi halinde deponun patlaması ve yerde yatan yaralıların su altında kalması önlenemez bir olasılıktı. Suyu bulmalarının avantajıyla deponun patlatılması riski iç içe yaşanan bir gerçeklikti.

Aşağı indiklerinde kendilerini bekleyen Mehmet'le selamlaştılar. "Ben de nereye gittiniz diye meraklanıyordum. Biraz daha gecikseydiniz, sizleri aramaya çıkacaktım."

"Nereye gideceğiz heval? Gidilecek bir yer mi kalmış sanki?" diyen Dicle'nin ardından Asya cevapladı.

"Hem yoğunlaşmak, hem de Cizre'nin ve Cûdî Mahallesi'nin son durumunu yakından görmek için çatıya çıkmıştık."

"Mahallenin son durumu nedir peki?"

"Vahşi bir yıkım ve yangın var sadece. Böyle giderse çok yakında Cûdî Mahallesi diye bir yer kalmayacak."

"Desene, faşist sömürgecilik tarihsel barbarlığına ve vandalizmine geri dönmüştür."

"Tarihte yaptıklarını aşan bir barbarlık ve vandallık bu bence" diyen Dicle, araya girdi.

"Bence de" diyen Mehmet, daha fazla beklemeden toplantiya geçilmesini istedi. Arkadaşlarının çoğu yaralı olduğu için, durumu nispeten iyi olanlar uzandıkları yatakta doğrularak oturmayı tercih etti. Oturamayacak durumdaki yaralılar ise yataklarında uzanmış halini sürdürdü.

İlk konuşmayı Asya yaptı. "Bütün zorlukları aşı aşı

süren görkemli direnişimiz, halkımızın ‘kara ay’ dediği ve lanetle andığı Şubat ayına gelip dayandı. Bugüne dek çok ağır bedeller ödediği halde çizgisinden taviz vermeyen direnişimizin çok büyük dezavantajları da ortaya çıktı. Neredeyse fiziki direnme imkânlarımızın kalmadığı, yaşamsal olanaklarımızın en aza indiği günlere girmiş bulunuyoruz. En önemlisi direnme ve kendimizi savunma araçlarımız olan cephaneliğimiz de son noktasına gelip dayandı. Buna rağmen bir çıkış yolu belirir umuduyla direniyoruz. Zaten bizi motive eden, bu umutla direnişteki yoldaşlar topluluğu olarak tüm zorluklara rağmen birbirimize olan bağlılığı, saygıyı, sevgiyi ve yoldaşlığı sürdürmemizdir. Önder Apo boşuna, ‘umut zaferden daha değerlidir’ dememişti. Şimdi daha iyi anlıyoruz ki, bir insan için umut, en büyük güç kaynağıdır. Umudun direngenliği yaratıyor, direngenlik de büyük bir iradeyle süren direnişe dönüşüyor.”

Asya’dan sonra askeri konumlanmanın mevcut durumuyla ilgili Rûken konuştu. “Düşman, kaldığımız yerin iki üç sokak ötesine kadar geldi. Bizim konumlandığımız yerin devamında Sur Mahallesi’ndeki arkadaşlar konumlanmış. Yani ikinci hastane olarak adlandırdığımız bu bodrum binasının olduğu çıkmaz sokağın karşısındaki Ebul İz’e doğru giden sokakta Sur’daki arkadaşlar var. Yine Nusaybin Caddesi’ne yakın konumlanan Sur gücünün olduğunu da belirtelim. Bizim bulunduğumuz sokakla Sur’daki arkadaşların konumlandığı alan arasında sadece bir sokak var. Yani Cûdî Mahallesi tarafında kalan bizlerle Sur Mahallesi tarafında kalan arkadaşlar, Nusaybin Caddesi boyunca Abdülcelil Petrol ile Kerem Otelin arkasında ve arasında kalan bir alanı tutmaktayız. Bu alanın uzunluğu yaklaşık bir kilometreyi buluyor. Bizler Abdülcelil Petrol’ün arka tarafında, diğerleri de Kerem Otelin arkasında bulunan sokaklarda kalıyoruz. Hastane olarak belirlediğimiz ikinci ve üçüncü bodrumlar, bu alanın iki sokak arkasındadır. Ayrıca Sur’daki arkadaşlardan iki grup, Ebul İz’e giden yolun üstünde, iki ayrı yerde konumlanmışlar” dediğinde duraksadı. Bakışlarını arkadaşlarında gezdirdi. Yaşadıkları olanaksızlıklara

ilişkin yüzlerine yayılan acı dolu ifadeyi görünce, kahreden bir azapla sarsılsa da konuşmasını sürdürdü.

“Bizle Sur’daki arkadaşlar arasında son birkaç gündür var olan bağlantımız fiziki olarak tamamen koptu. Sadece cihazlarla bağlantı kurma imkânımız var. Orada da bizdeki gibi bir sıkışmanın, gittikçe daralmanın yaşandığını söylemeliyim. Bilmelisiniz ki, hem bizde hem de onlardaki sıkışmanın tek sebebi yine tükenen cephanemizdir. Yoksa savaşacak irade ve güç bütün arkadaşlarda fazlasıyla vardır.

Cephanemizin bittiğini bilmenin rahatlığıyla düşman adım adım ilerliyor, kaldığımız binaları yoğun bombardımanla yerle bir ediyor ya da yakıyor. Eğer o binadan sağ çıkan arkadaşlar kalmışsa, onlar da mecburen bir kademe daha geriye çekilmek zorunda kalıyorlar. Bu da arkadaşların giderek bir yerde birikmesine neden olduğundan çok ciddi riskler oluşturuyor.

Bu birikmeler, doğal olarak daha çok hastane diye belirlediğimiz yerlerin etrafında gerçekleşiyor. Bu da her geçen gün yaralıların artması ve yeni hastane yerlerinin açılmasını zorunlu kılıyor. Bu nedenle hastanelerin etrafında direnen arkadaşlar, gün be gün ya şehit düşüyor, ya yaralanıyor, ya da hastanelerin etrafında sağlam kalan evlere geçiş yapıyorlar. Yoğun havan ve top saldırıları sonucu bazen tahribatı çok yüksek yangınlar çıkıyor. Oluşan duman ve toz bulutlarından dolayı yaralı arkadaşlar nefes alamaz duruma geliyorlar...”

Yapılan açıklamalardan yaralı arkadaşlarının ne denli etkilendiğini gören Mehmet, konuşmasına başlarken güç ve moral vermesi gerektiğinin farkındaydı.

“Tam da uluslararası komplo ile Önderliğimizin esarete alındığı günlerin arifesindeyiz. Son on altı yıldır İmralı Adası’nda tutulan Önderlik şahsında; yine bu kış boyu Cizre, Sur, Nusaybin, Silopi, Gever ve öz yönetimin sürdürdüğü Kürdistan’ın diğer şehirlerindeki halkımız şahsında yaşanan ve yaşatılan vahşet uygulamaları, bir halkın soykırım fermanını başarıya ulaştırma ve özgürlük umudunu tamamen yok etmeyi hedeflemektedir.

‘Çöktürme Planı’ denilen şey, Kürdün soykırım ferma-  
nından başka bir şey değildir. Bu amaçla şimdiye dek düş-  
manın yaptığı saldırılar, bundan sonra Şubat ayının psiko-  
lojik baskısıyla birleştirilerek her alanda sürdürülecektir.  
Bu gerçekliği hepimizin görmesi gerekir. Yine bilmemiz  
gereken bir nokta daha var, o da şudur: Bu güne dek NA-  
TO’nun en gelişkin tekniği ve milyonluk ordusuyla düşma-  
nın direnişimize karşı geliştirdiği savaş; Üç Yüz Cizreli’ye  
karşı yenilgi savaşı olarak tarihe geçecektir.

Gelinen aşamada düşman, savaşla dize getiremediği  
biz direnişçilere karşı her türlü oyun ve hileyi iç içe uygu-  
layarak sonuç almak isteyecektir. Yaralayarak, aç, susuz ve  
soğukta bırakarak kitlesel bir teslimiyete zorlayacak, ba-  
şarırsa ‘Pirus Zaferi’ne benzer bir tarzda zaferini ilan ede-  
cektir. Üstlendiğimiz alan oldukça daraldı, iki-üç sokakta  
sıkışıp kaldık. Cephaneimizin bitmesinden dolayı daha da  
sıkışacağımız kesindir. Bu dezavantajımız, düşmana istedi-  
ği gibi hareket etme şansını vermektedir” dediğinde sustu.  
Arkadaşlarında gezinen bakışları bodrumun sokağa açılan  
daracık küçük penceresine kaydı. Boşluğa dalmış gibi ko-  
nuşmasını sürdürdü.

“Çağın en ağır vahşetini uygulayan düşman kendi ülke-  
mizde, kendi şehrimizde, kendi evimizde yaşam alanımızı  
olabildiğince daralttı. Şu ironiye bakın ki, bulunduğumuz  
sokak da çıkmaz bir sokak. İlginç şekilde bir girişi var, ama  
çıkışı yok. Buna rağmen kendimize yol açmada sorun ya-  
şamıyoruz. Binaları delip istediğimiz sokağa çıkabilmede  
ustalaştık. Sizlerle birlikte bu bodruma yerleştikten sonra  
Cûdî Mahallesi’nde kalan sağlam arkadaşları dört gruba  
ayırarak bu bodrum hastanesinin sağında, solunda, arka-  
sında ve önündeki evlere konumlandırıdık. Ayrıca iki grup  
arkadaş, Nusaybin Caddesi’nden olası düşman saldırıla-  
rını püskürtecek sokaklara pusu atmak için yerleştirildi.  
Özcesi, bu vahşi düşmana karşı yürüteceğimiz savaş; hen-  
dek, barikat ve mevzii savaşı olmaktan çıktı. Aslında daha  
direnişin ilk günlerinde hendekler, barikatlar ve mevziler  
işlevsiz kalmıştı. Mevcut koşullarımızdan dolayı daha çok

işlevsizleşti ve savaş nitelik değiştirdi. şimdiye dek askeri boyutu önde iken, şimdi ise ideolojik yönü öne geçti. İdeolojik savaş, özünde irade savaşıdır. Yaşam savaşıdır, geleceğe yürüyüş umudunu diri tutma savaşıdır. Her zorluğa karşı Önderliğe, şehitlerin anısına ve değerlere bağlılığı koruma savaşıdır. Koşullar ne olursa olsun birbirimize dört elle sarılma; sevgiyi, saygıyı, fedai ruhu yürekte büyütme savaşıdır.

Düşmanın psikolojik savaşına, çağrılarına, hile ve oyunlarına karşı uyanık olma; ‘Çöktürme Planına’ karşı başımızı dik tutma ve diz çökmeme savaşıdır. Bundan böyle cephaneliğimizi oluşturan biricik silahlar mayınlar, roketler değil, sadece ideolojik savaş saydığımız bu araçlardır. Düşmanı yenecek olan da budur...”

\*\* \*\* \*

‘Bütünüyle sıkışıp kaldık burada. Elimiz kolumuz bağlandı adeta. Giderek seyirci konumuna geldik.

Bodrumdaki arkadaşların vahşice katledilmelerinin üzerinden beş gün geçti.

Daha farklı en küçük bir bilgi kırıntısına ulaşamıyoruz. Yeni bilgilere ulaşamadığımız için kamuoyunu aydınlatacak bir rol de oynayamıyoruz” diyen Nergis, fkeden ne yapacağını bilemez haldeydi.

Aynı ruh halini yaşıyan Rojger, konuşmaya istekli değildi. Teras katındaki evin balkonuna ıktı. Kıyamet günlerini andıran yıkım ve yangınlar içindeki Cizre’yi izlemeye koyuldu. O an birkaç sokak öteye bir havan düştü. Onu, peşpeşe patlayan havan ve top atışları izledi. Havan ve topların düştüğü yerde toprak gümbürdüyor, yer yarılacak gibi sarsılıyor, etrafa kocaman kocaman briket ve beton parçaları savruluyor, her taraf toz duman içinde kalıyor ve çok geçmeden alevler etrafı kaplayarak genizleri yakan kalın bir duman tabakası Cizre’nin gğn kaplıyordu.

Topların ağır gülleleri düştüğü yerde patlayıp derin çukurlar açıyor, toprakla birlikte her şeyi havaya savuruyor, yırtıcı canavarların pençe vuruşlarını andıran bir halde binaların kolonlarına varıncaya dek parçalıyor ve üst üste aynı yerlere isabet eden top gllelerinin patlamasıyla her şey un ufak bir hale gelmiş gibi dağılıyor ve moloz yığınının dönüşüyordu.

Her gün biraz daha binaların ve evlerin yerini göz g-

rebildiği kadar moloz yığınları alıyor, karınca gibi çalışan zırlı iş makinaları moloz yığınlarını başka yerlere taşıyor, zırlı askeri araçlara yeni yollar açarak direnişçilerin sıkıştığı sokakları daralta daralta ilerliyordu.

Elindeki kamerayı zomlayarak her ayrıntıyı çekmek istese de, kullandığı kameranın basit oluşundan dolayı başarılı olamıyordu. Kendi kendisiyle konuşuyormuş gibi söylenmeyi sürdüren Nergîs, yanına gelince sustu.

“Kendime öyle kızıyorum ki Nergîs heval, ne dense yeridir yani”

“Benim kızgınlığım, bu faşist devletin gazetecilik yapma koşullarını elimizden alışıdır. Ya sen niye kızgınsın?”

“Aynı şey beni az mı kızdırıyor sanıyorsun? O düşmandır yapar, ya kendimizden kaynaklı eksikliklere ne diyeceğiz? Mesela direnişin böyle bir sürece evrileceğini düşünerek ona göre bir hazırlık yapmayı akıl edemedik. En basiti, bu günleri öngörseydik, ajanstan, daha gelişkin özelliklerde bir kamera isteyip yedekleyebilirdik. Bu küçük el kameralarıyla birkaç metre ötesini çekmekten başka bir şey yapamıyoruz.”

“Kabul, o yönlü eksikliklerimizin olduğu doğru da, dediğin tarzda bir kameramız olsaydı bile yine gazetecilik yapamayacaktık. Esas sorun devlet ve hükümetin gazetecilik yapabilme imkânlarımızı sıfırlamasıdır.”

“Cizre’de yaşanan gerçeklere dönük korkunç bir karartma politikası uygulanıyor. Az önce ajanslar, Cûdî Mahallesi Reyhan Sokakta beş kişinin cenazesinin bulunduğu haberini geçti. Adını açıklamaktan çekinen bir görgü tanığının, devletin ‘sokakta bulduk’ dediği beş cenazeden dördünün yanmış halde olduğu, cesetlerin sokakta bulunmadığı, aksine yakılan bir evin içinden çıkartılıp cenaze arabalarına ve ambulanslara konularak hastaneye götürüldüğü iddiası var. Görgü tanığının iddiası doğruysa, bu beş cenazenin bodrum dışındaki başka bir evden çıkarılabileceği olasılığını da aklıma getiriyor. Yine devlet güçleri Cûdî Mahallesi’nin Gülüşük Sokağında da bir cenaze bulduklarını iddia etmişler. Cenazenin Devlet Hastanesi’ne kaldırıldığı, aynı

sokakta Narîn ve Hediye Sungur adlı iki kız kardeşin gö-zaltına alındığı söyleniyor. Böylesine önemli olaylarla ilgili gerçekleri açığa çıkaramamak, kahrediyor beni.”

“Öyle ise boş durmayalım heval Nergîs. Yakınarak ger-çeklere ulaşma olasılığımız hiç yok zaten. Mevcut olanakla-rımızı zorlayarak açığa çıkarabildiğimiz kadar gerçeklerin açığa çıkarılmasını sağlamalıyız.”

“Böyle konuştuğuna göre aklında bir şeyler olduğu ke-sin.”

“Belediyeye gidelim hemen. Birimiz Vekille röportaj ya-parız, birimiz de bodrumda şehit düşenlerin analarıyla.”

“İyi fikir. Ben Vekille konuşurum, sen de analarla.”

“O halde anlaştık.”

Zaman geçirmeden hazırlanıp Belediye binasına gitti-ler. Önce yaşlı anaların yanına gidip hal hatır sordular. Vekil için ayrılan odaya giren Nergîs, Belediye Eşbaşkanları’yla süren görüşmesine denk geldi. Görüşme bitince durumu Vekile izah edip röportaja geçti.

“Yine zamanınızı alacağım Vekilim. Basına yansıdığı kadarıyla Başbakan Ahmet Davutoğlu, bodrum katındaki yaralılara ilişkin gerçekleri ters yüz eden değerlendirmelerde bulunurken; ‘Muhtemelen yaralı hiç yok, getirilen yaralı olmadı... Birtakım iftiralarla Türkiye’yi lekelemeye çalışanlara sesleniyorum; nerede bu yaralılar? Kim olursa olsun yaralı olduğu anda ona ulaşmaya çalışıyoruz’ dedi. Cizre’deki olayları yakından takip eden bir Vekil olarak Davutoğlu’nun bu değerlendirmelerine karşı ne diyeceksiniz?

“Başbakan Davutoğlu’nun ‘muhtemelen hiç yaralı yok’ dediği Bostancı Sokak 23 numaralı adresteki vahşet bodrumundan, hemen hemen tümü yakılmış otuz bir kişinin cenazesi çıkarıldı. Bu otuz bir kişi yaralı değildiyse, hepsi de silahlı ve çatışmışsa neden bir arada kalmaya ve yakıl-maya müsaade ettiler? Devlet güçlerinin iddia ettiği gibi silahlı idiyse bu bunlar, kurbanlık koyun gibi eli kolu bağlı yakılmayı ve öldürülmeyi mi beklediler? Bunun gibi yığın-ca soru sorulabilir. Hiç soruya da gerek yok aslında, son on gündür benim ve bodrumdaki yaralıların basına yaptıkları

açıklamalar bile tek başına kendisini bu ülkenin başbakanı sanan Davutoğlu'nun yalan ve gerçeği saptırmalarını açığa çıkarmaya yeterlidir" diyen Vekil durup soluklandı. Normalde çok sakın bir mizaca sahip olsa da konuşması öfke yüklüydü.

"Bu ülkenin başbakanı utanmadan şunu söyleyebiliyor: 'Muhtemelen hiç yaralı yok.' Vahşet bodrumunda katledilen insanlar henüz yaşıyorken isimlerini ve yaralı haldeki fotoğraflarını kamuoyu ile paylaştık. Oysa o bodrumda tanık olmak zorunda kaldığımız, yüzyılın en büyük suçları işlendi. İsimleri, durumları, yaşları tüm kamuoyuyla ve dünyayla paylaşılan, hastaneye götürülmek için bekleyen insanlar, oralarda toplu halde canlı canlı katledildiler. Yarın öbür gün bu katliam kararının arkasındaki siyasi irade, talimat verenler ve uygulayıcıları savaş suçları mahkemelerinde yargılanacak. Bu büyük insanlık suçu nedeni ile büyük cezalar alacaklar. Buradan soruyorum; 'Muhtemelen hiç yaralı yok' diyen Davutoğlu, yarın bu insanlık suçunun arkasındaki siyasi irade olarak yargılanırsa ne diyeceğini hiç düşünüyor mu? Televizyonların canlı haber bültenlerinde 'Su, heval su!' diye inleyen yaralıların çığlıkları hiç mi kulağına gitmedi? Bütün Türkiye ve dünya kamuoyu o çığlıkları duyduğunda korkunç bir acı çekerken, başbakan kulaklarını tıkamış mıydı? Kulaklarını tıkamamış ve o çığlığı duymuşsa vicdanına ne söyledi de, 'muhtemelen hiç yaralı yok' yalanını rahatlıkla uydurabildi? Sizin aracılığınızla kamuoyuna açık bir şekilde Davutoğlu için bir tavsiyede bulunmak istiyorum. Siyaset yapmak bir ana, bir döneme mahsus değildir. Siyaset yapmak, çok uzun soluklu ve yıllarca sürebilecek bir dönemi kapsayan ciddi ve değerli bir çalışmadır.

Emrindeki güçler, hastaneye kaldırıp tedavi edilmesi gereken bu halkın gencecik, pırıl pırıl yaralı evlatlarını acımasızca ve vahşice katletti. Bu katliama sahip çıktığı yetmezmiş gibi 'muhtemelen hiç yaralı yok' diye yalan söyledikten sonra, bu halkın karşısına hangi yüzle çıkmayı düşünüyor? Bu halkın evlatlarına karşı uygulanan çağın vah-

şetini unutacak kadar hafızasız ve belleksiz olduğunu mu sanıyor acaba? Böyle düşünüyorsa, bu halkı hiç tanımıyor demektir. Yarın bu halkın karşısına çıkacak yüzü bulursa, bu halkın O'na layık göreceği tek şey tükürüğüdür. Ölmezsek birlikte yaşayıp göreceğiz..."

Vekille yaptığı röportajı bitiren Nergîs, Rojger'in yanına döndü. Rûmet'in yaşlı anası Feleknaz'a mikrofonu uzatan Rojger, konuşmalarını kaydediyordu.

"Devlet güçleri yirmi dört yıl önce yaşadığımız Şırnak'a bağlı Avkamasî Köyünü (Topraklı) yaktığı için Cizre'ye göç etmek zorunda kaldık. O zaman da köyümüzde ölenler öldü ve çıkabilenler kurtuldu. Direniş başladığında oğlum açık öğretim lisesini okuyordu. Henüz 19 yaşındaydı. Devlet güçlerinin gençlere yönelik saldırıları başlayınca, O da gençlerle birlikte hareket etti. Son günlerde bodrumda mahsur kaldığını televizyon haberlerinden öğrendik. Bulunduğu yeri tam olarak bilmiyorduk. Bizim etrafımızda çok sayıda keskin nişancı vardı ve kıpırdama şansımız yoktu. Zaten çıkma şansımız olsaydı çıkardık. Her gün çok büyük patlamalar oluyordu. Vekile haber verdik, o da bodruma gidemediklerini söyledi. Vekil gidemiyorduyorsa, biz nasıl gidecektik? Biz de dışarı çıkamıyorduk. Dışarı çıkan kim olursa keskin nişancılar tarafından hedef alınıyordu. Bazen evde beslediğimiz hayvanlar sokağa veya avluya çıktığında bile keskin nişancılar tarafından vurulup öldürülüyordu. Yaralılar ambulanslar ile çıkarılacak denildiği zaman ateş ediliyordu ve hastaneye kaldırılmaları devlet tarafından engelleniyordu. Yalan söylediler, yaralı kişiler çıkar çıkmaz ateş ediyorlardı..."

Rûmet'in anasıyla yapılan röportaj bitince, sabırsızlıkla sıranın kendisine gelmesini bekleyen Dirêj'in babası kameranın karşısına geçti. Gencecik evladını yitirmenin yüzüne yansıyan derin acısı, omuzlarına binen yılların zulmünden kaynaklı acıyla bütünleşmiş, olduğundan çok daha yaşlı gösteren bir hale düşmüştü. Eline mikrofonu alır almaz biriken acısı ve öfkesi, yatağından taşan nehir gibi sözcüklerle dışa yansdı.

“Yirmi iki yıl önce Gabar’ın bir köyü olan Keraşa’dan Cizre’ye göç ettik. O yıllarda da şimdi ki gibi Kürtlere yine ferman çıkmıştı. Köyümüzün etrafını kuşatan devlet güçleri, köyü top yağmuruna tuttu. Bombardıman sonucu üç insanımız öldürüldü. İçindeki eşyalarımızla, malımız ve mülkümüzle beraber köyümüz yakılıp yıkıldı. Bu nedenle köyden gelirken herhangi bir eşya alamadık, buraya geldik ve zor bela başımızı koyacağımız bir ev kiraladık. İşçi olarak çalışmaya başladım. Yirmi iki yıldır işçi olarak çalışıyorum. Dişimizden, tırnağımızdan artırarak biriktirdiğimiz bir miktar paramıza, biraz da borç harç ekleyip geçekonduyu andıran bir ev yaptırabildim. Köyümüzü yaktıkları gibi şimdi de aynı şekilde evimizi yakıp yıktılar. O zaman köyden çıkardıklarında bir çul almama bile izin vermemişlerdi. Şimdi de evden çıkarken üzerinde oturmak için bir çul çıkarma olanaklarım olmadı. Diğer mahallelerde kalan tanıdık dost ve akrabalara sığındık. Bu kış kıyamet ortasında evsiz, eşyasız kaldık.”

Susan adam derin bir iç çekerek çevresine bakındı. Gözlerinden yanaklarına süzülen gözyaşlarını elinin tersiyle sildi. Gözleri uzaklara, geçmişe dalsa da konuşmasını sürdürdü.

“O dönem ile bu dönem arasında çok fark var. Şimdiki zamanda yapılanlar daha vahşicedir. Çok büyük bir vahşet yaşadık. Yaşım şu an 52’dir, belki daha fazla da olabilir. Bu yaşıma geldim, böyle bir vahşet ne gördüm, ne duydum. Köyümüzün evleri tek katlıydı, taştan ve topraktandı. Bir top değdiğinde sadece yıkılıyor, altında kalanlar ölmüyordu. Bir de köyün nüfusu azdı. Cizre’deki vahşet çok farklıdır. Şehrin nüfusu fazladır, evler betondur. Bu nedenle tehlikesi büyüktür. Üzerlerine evleri ve binaları yıkılan ölü insanları ve insan parçaları gördüm. Eşimle birlikte yaklaşık otuz gün evimizden çıkmadık. Yoğun top atışları nedeniyle evi terk etmek zorunda kaldık. Top atışlarını evlere, insanlara, her yere atıyorlardı. Biz giderken oğlum; ‘Siz gidin, ben evimizde, mahallemizde kalacağım’ dedi ve bütün ısrarlarımıza rağmen gelmedi. Televizyonda bodrumdaki yaralıların

listesinin yayınlanması ile oğlumun da bodrumda mahsur kaldığını öğrendik. O'nunla hiçbir ilişki kuramadık. Belki mahalleden çıkmıştır diye ümit etmiştik. Ama bodrumdaymış. Cizre'de her binanın üstüne bayrak asmışlar. İşte devlet burayı işgal etti. Sanki 'Rusya'nın bir cumhuriyetidir, fethettik' diyorlar herhalde. Zaten bayrağı cebimde, hem de yirmi dört saat taşıyorum. Verdiği kimliği taşıyorum, tepemizin üzerinde dalgalandırdıkları bayrağının altındayım. Bunları devletin kendisi zaten biliyor. Buna rağmen, 'sizlere vahşet uyguladık, zafer kazandık' duygusunu bizlere hissettirmek için girdikleri her eve bir bayrak asıyorlar, mehter marşları çalan zırhlı araçlarıyla turlar atıyorlar. 'Sizlere ibret olsun, işte sizlere böyle yaptık' diyerek diz çöktürmeye çalışıyorlar..."

Daha fazla konuşamadı Dirêj'in babası. Kalkıp yaşlı anaların bulunduğu topluluğun yanına giderken, yerine Zîrek'in eşi oturdu.

"Cizre'nin Cûdî Mahallesi'nde oturuyoruz. Mahalleye yönelik devletin yoğun saldırısı vardı. Aynı zamanda su, elektrik ve gıda sıkıntısı da yaşıyorduk. Yasağın ilerleyen günlerinde Taziye Evinde kalan eşim eve geldi. Erzakımızın bittiğini görünce çevreden erzak toplayıp getirmek amacıyla evden çıktı. Eşim çıkarken aynı yaşlarda Ahmet Tunç adındaki komşumuz da yanındaydı. İkisi birlikte çıkmışlardı. Yolda giderlerken Ahmet Tunç keskin nişancılar tarafından vurulup öldürüldü. Eşim de Taziye Evine sığınarak kurtulmayı başardı. Bir daha da oradan çıkamadı. Cizre'de sokağa çıkma yasağı başlamadan hemen önceydi. Hepsi üniversite öğrencisi olan gençler de gelmiş, yasak başlayınca burada mahsur kalmışlardı. Mahalleyi tanımadıkları için Taziye Evine sığınmışlardı. Bu öğrenciler arasında kurşun ve şarapnel parçaları ile yaralanan öğrenciler de bulunuyordu. Eşim Taziye Evinden çıkabilirdi. Ama öğrencileri yalnız bırakmak istememiş. Yaralıydılar öğrenciler. Onları o halde nasıl bırakabilirdi ki? İnsan olan biri onları orada bırakamaz. Eşim, muhtemelen Taziye Evine yönelik saldırılar artınca öğrenciler ve yanındaki yaralılar ile birlikte

bodruma sığılıyor. Devlet eşimin de içerisinde olduğu bodruma sığınan bütün insanları acımasızca ve vahşice yakıp öldürdü. Cenazelerini dahi alamıyoruz. Öyle vahşi bir düşmanımız var ki, sadece öldürmekle kalmıyor, yakarak cenazelerini de yok ediyor...”

\*\* \*\* \*

Büyük abluka öncesi direnişçilerin en çok önem verdiği şey, hazırlığa dönük bütün imkânlarını hendek ve barikatlara aktarmaktı.

Topladıkları istihbaratlara ve direnişçilerin üslenme hazırlığına bakan devlet güçlerinin ilk etapta karşılaşacağını umduğu şey ise, direnişçilerin sokak eylemleri tarzını uygulayıp barikatlarda kalacağıydı. Daha önceki gençlik eylemlerine benzer bir tepki beklemiş, hatta yığınağını yaptığı büyük bir ordu ve emniyet gücüyle yüksek teknik karşısında tutunamayıp kaçacaklarını hesaplamıştı. Onun için ablukanın en fazla on veya taş çatlasa on beş gün süreceğini, aslında bir haftada her şeyi bitirip barikatları yok edeceğini ilan etmişti.

Ablukanın daha ilk haftası dolduğunda umduğu şeyde yanıldığını anladığından yeni bir stratejiyi uygulayarak güçlerini hızla toparlamış, yeniden konumlandırmış ve yeni bir savaş tarzıyla saldırıya geçmişti.

Direnişçilerin güçlü olduğu alanlardan saldırmamış, en zayıf noktayı belirleyerek direniş hattını kıracak bir saldırı taktiğini izlemişti. Zayıf buldukları tepelerden, bombardımanlar sonucu zayıflattıkları sokak ve mevzilerden saldırarak direnişçilerin savunma hattında gedikler açmayı, küçük küçük parçalar kopararak ele geçirmeyi ve üstün teknik güçle yıprata yıprata zayıf düşürmeyi hedeflemişti.

Kısa sürede devlet güçlerinin izlediği stratejiyi fark eden direnişçiler, kendileri açısından asıl sonuç alıcı olan mobil teknik ve savaş yeteneğini harekete geçirmek olduğunu anlamışlardı.

Mobilize olmuş hareket tarzını benimseyerek barikatları ve hendekleri kullanmayı tali plana düşürmüş; barikat

ve hendeğin hiç olmadığı, devlet güçlerinin ‘zayıf alanlar’ olarak belirleyip saldırıya geçtiği hatlarda ve noktalarda direnişi iki ayı bulan bir süreye yaymayı başarmışlardı. Bu direnişten çıkardıkları en önemli ders, mobilize olmuş çok küçük birimlerin hareketli savaş taktiğini uygulamakla önemli başarılarla ulaşılması ve dağ gerillacılığının şehir direnişi tecrübesi edinmesiydi. Bir de devlet güçlerinin istihbarat alma ve toplama imkânını azaltmayı başardıklarında neler yapabileceklerini öğrenmeleri idi.

Alan tutma, barikat ve hendek gibi tedbirleri devlet güçlerinin hareketini ağırlaştırma, daraltma açısından önemli bir taktik olarak görmüşlerdi. Ancak çok kısa sürede sonucu belirleyen asıl etkenin, bu hendek ve barikatlarda kalıp kendini hedef yapmak yerine, hareketli savaş tarzının yaratıcı uygulanmasıyla güçlü sonuçlar alınabileceğini pratikte yaşayarak öğrenmişlerdi. Fakat alandan çıkmaya uygun bir plan hazırlamamışlardı. Bu nedenle sonuna dek alan içinde kalacaklardı.

İki aylık direniş süreci boyunca asıl savaş, ilk günden son güne kadar hendek ve barikatın olmadığı alanlarda yaşanmıştı. Ellerin yeterli teknik imkân ve cephane bulunsaydı, devlet güçlerinin ilerlemesini daha uzun bir süre engellemiş olacaklardı. Ancak cephaneleri her geçen gün biraz daha azala azala tükenme noktasına gelmişti. Direniş uzadıkça hendek ve barikatlarda var olan teknik araçlar ve insan gücünü de mobilize hareket alanlarına aktarmış ve tüketme noktasına getirmişlerdi.

Bu durumu yakından izleyen devlet güçleri, direnişçilerin en güçlü olduğu alanlarda bile sahip oldukları her türlü olanağın tüketildiğini anladığı anda saldırıya geçmişti. Saldırırken karşısında direnecek güç kalmadığı için sürekli gündemleştirerek “Çöktürme Planı”nın bahanesi yaptığı barikat ve hendekleri herhangi bir çatışmayla karşılaşmadan ele geçirmişti. İlerlemek ve direniş alanlarını daraltarak bitirmek için önlerinde bir engelin kalmadığını anlamıştı. Buna rağmen birdenbire ilerlemiyordu. Zırhlı araçlarla direnişçilerin yanı başlarına kadar geliyor; bazen

sadece savunmada kalıp gözleyerek, bazen taciz ederek, bazen boşluk bulduğunda saldırarak sınıyor, “etkili silahları kalmış mı?” dercesine nabız yokluyor, ölümcül darbeyi vurmak için direnişçilerin bütün açıklarını ve zayıf yanlarını öğrenerek hareket ediyordu.

Devlet güçlerinin taktiğini anlayan direnişçiler, sıkıştıkları dar bir alanda yeniden mevzilenmek ve yeni bir savunma hattı oluşturmak istiyorlardı. Ancak ellerinde ferdi silahları dışında sadece bir BKC ve biraz da mermileri kalmıştı. Bir de yaşamını yitirmeden önce Soro’nun imalatı olan birkaç büyük bomba vardı. Bunları kullanmak için devlet güçleriyle aralarında belli bir mesafe olması gerekiyordu. Geline aşamada iki gücün karşı karşıya gelerek etkili silahlarla savaşma koşulları bulunmuyordu. Aralarındaki mesafe oldukça daralan, iç içe geçen iki düşman gücün yeni bir mevzilenme zorunluluğu ortaya çıkıyordu.

Yaptığı gözlem ve sınamalarla çok geçmeden direnişçilerin elinde ciddi bir cephane kalmadığını anlayan devlet güçleri zırhlı araçlardan iniyor, piyade tarzı taktiğini hayata geçiriyordu. Ele geçirdiği her eve bir Türk bayrağı asarak zaferini ilan etmekten geri kalmıyor, direnişçilerin psikolojisini bozmak için güç gösterisinde bulunmanın bütün yollarını deniyordu. Bununla psikolojik üstünlük sağlama amacı dışında, yanlışlıkla birbirlerini vurmamak için üstlendikleri noktaları işaretleme amacı da taşıyordu.

Direnişçilerin üstlendiği alanların etrafında bulunan evlerdeki bayrak sayısı günden güne değil, saatten saate artan bir düzey kazanıyordu. Asılan bayraklar, devlet güçlerinin nereye kadar ilerlediğini, hangi evlerde üstlendiklerini, ne kadar yakınlarında olduğunu anlamalarına kolaylık sağlıyordu. Sağlamasına sağlıyordu, ama devlet güçlerine saldırı yapacak, darbe vurarak püskürtecek bir olanakları bulunmuyordu. Bu durum direnişçileri ne denli kahretse de, zırhlı araçlara karşı kleşlerle yapacakları saldırıların tacizden öteye geçmeyeceği biliniyordu.

Mevzileri kontrol etmeyi bitirdiğinde, bulutların arasından yüzünü gösteren kış güneşi yeni doğuyordu. Nazlı bir gelin gibi ilk ışıklarıyla kendisini gösteren güneşe baktı. Yoğunluğu giderek artan bulutlardan dolayı kızılımsı ölgünlüğe bürünen güneşin etkili olamayacağını anladı. Evlerin arasındaki duvarlarda açılan koridordan hastane dedikleri ikinci bodruma en fazla yüz metre uzaklıktaki bir eve girdi.

Girdiği ev, üslendikleri alanın son noktası sayılırdı. Evde Ronahî, Masîro, Akif, Dewran ve Jiyan vardı. Eliyê Gulê, Dêrsim, Bager ve Faraşîn ise nöbet tutuyorlardı. “Rojbaş” diyerek içeri girdiğinde, ilk karşılık veren Ronahî ve Masîro oldu. Oturan diğer arkadaşları ardı ardına “Rojbaş” diyerek kendisini yanıtladılar.

“Sanırım tüm noktaları denetledin. Yeni bir şey var mı heval Siyabend?” diye sordu Masîro.

“Arkadaşların mevzilenmesinde ciddi bir sorun görünmüyor. Ancak düşmanın mevzilenmesi çok tehlikeli bir hal almış.”

“Nasıl yani?” diyen Ronahî, meraklı bakışlarla vereceği yanıtı bekledi.

“Düşman oldukça yaklaşmış durumda. Ne darbe vura-  
cak, ne de püskürtecek olanaklara sahibiz. Bana öyle geli-  
yor ki bundan böyle iç içe geçecek, göğüs göğüse bir direniş  
sürecine gireceğiz. Hatta öyle iç içe geçeceğiz ki, bir evin  
bazı odalarında düşman, bazı odalarında biz etkili olaca-

ğız.”

“O kadarına cesaret edemezler heval Siyabend.”

Şaşkınlığını gizlemeden konuşan Jiyan’a gülümseyerek baktı. “Cesaret edeceklerini düşünüyorum. Bundan böyle taktikler savaşının yaşanacağını bilerek kendinizi hazırlamalısınız.”

“Yani diyorsun ki, hangi güç daha zengin taktikler geliştirirse, süreci o kazanacak” diyen Dewran araya girdi.

“Aynen öyle” dediğinde, cihazına gelen çağrıyla konuşması kesildi. Çağrı Haki’den gelmişti. Gözcülük yaptığı yüksek yerden kaldıkları evi iyi görüyor, devlet güçlerinin hareketlerini de kontrol ediyordu.

“Heval Siyabend” dedi, paniğe kapılmış bir ses tonuyla. “Bulunduğunuz evin etrafını saran düşman güçleri, eve sızma hazırlığını yapıyor. Acele etmeseniz korkarım geç kalmış olursunuz.”

Haki’nin cihaz konuşması bitmeden zırhlı araçların sesi birbirine karıştı. Pencereden baktıklarında kobra, ejder, kepçe, tank, gibi zırhlı araçlarla devlet güçleri, bulundukları binanın avlusuna girdi. Zırhlıları kendilerine siper ederek gizlenen onlarca askerin ilerlediğini fark ettiklerinde iş işten geçmişti. Nöbet tutan arkadaşları, ellerindeki Kleşlerle karşılık verdi hemen.

“Sızmadan çok, bu kadar güçle çıkarma yaptıkları anlaşılıyor” dedi, yanında kleşiyle ateş eden Masîro’ya.

Çok etkili olmasa da ellerindeki kleşlerle durmadan ateş ettikleri halde, zırhlı araçların avantajını kullanan devlet güçleri, kaldıkları binanın avlusuna yerleşmeyi başardı. Avlunun arka kapısını denetime alarak binaya giriş ve çıkışın yolunu kesti.

Çatışma sürerken Siyabend’in cebindeki telefonu çaldı. Ekranda beliren numaraya bakınca YPS Koordinasyonundan Armanç’ın aradığını anladı.

“İlginç bir rastlantı, tam da isabet oldu” diyerek telefonu kulağına dayadı. Arkadaşı son durumlarını sorarken ne diyeceğini aklından geçirdi.

“İyiyiz! Biz iyiyiz de, bir daha görüşemeyebiliriz” deyince

ce, karşıdaki arkadaşının sesinden şaşırdığını anladı.

İçinde bulundukları çatışma ve zaman darlığından dolayı yaşadıkları durumu çok kısa özetledi. Yaşamını yitiren arkadaşlarından bazılarının adlarını peş peşe sıraladı. Konuşmasını bağlarken son bir umutla sormadan edemedi.

“Bahsettiğiniz takviye gelecek mi?”

Son bir umutla sormasının nedeni, kendileri için değildi. Ne olursa olsun kendileri için umutlanmaması gerektiğinin farkında ve bilincindeydi. Devlet güçleri tarafından binlerce asker, yüzlerce zırhlı araç ve her türlü teknikle kuşatılmışlardı. Gelebilecek olası bir takviyenin düzeyi ve boyutu ne denli büyük olursa olsun, bu saatten sonra o kuşatmayı yaracak güçte olamayacaktı. Başta düşünülen hesaplar şimdi gerçekleşse bile tutmuyordu. Yine de takviye gelse en azından şehrin başka bir yerinde veya mahallesinde direnişin devam etmesini sağlamak için umutlanmıştı.

“Takviye amaçlı üç taburluk bir güç hazırladık ve Cizre’ye ulaşmalarını sağlamaya çalıştık. Ancak bütün girişimlerimiz boşa çıkınca, Çeko Çatak arkadaşın öncülüğünde on beş kişilik bir gücün hazırlanması ve müdahale etmesini planladık.

Bildiğin gibi Çeko arkadaş daha önce Van Eyalet Komutanlığı’nda yer alan, sonradan kendi önerisiyle Şengal’e gidip Şengal’i özgürleştirme sürecine önemli katkılar sunan, askeri yetenekleri gelişkin bir komutandı. Eğer o güçle sizlere ulaşmayı başarsaydı, bütün dengeleri değiştirme koşullarını yaratabilirdi.

Çeko yoldaş on beş kişilik fedai bir gücü yanına alıp arkadan dolanarak Hezex tarafından Cizre’ye girmeyi denedi. Bu güç giderken düşmanla çatışmaya girdi. Düz ovada olmasına rağmen yüksek tecrübesi sayesinde bu çatışmadan kayıp vermeden çıktı. Zorunlu olarak Hezex’e çekildi. Hezex’ten Cizre’ye müdahale etmek için birkaç kez keşifleri, girişimleri oldu. Ama Cizre’nin etrafına düşman tarafından üç kuşatma çemberi atılmıştı. Cizre’ye giriş koşulları imkânsız hale getirilmişti. Bunun üzerine Çeko arkadaş Hezex’teki direnişi güçlendirmek üzere oradaki sürece dâhil

oldu.

Yine başka bir yoldan da yedi kişiden oluşan fedai bir grubu ulaştırmaya çalıştık. Bu grubun içerisinde Cizre şehrini ve etrafını çok iyi tanıyan Sadık Teyî adında bir arkadaş da vardı. Arkadaşlar ilk çemberi aşılıyorlar. Zaten Sadık arkadaş kendi evine kadar gidiyor. Evinde yalnızca ninesi var, ondan hatır isteyip şehirde ilerleyerek sizlere ulaşmaya çalışıyorlar. Yanlarında yeteri kadar cephane de vardı. Bu yoldaşların sergilediği fedakârlık gerçekten de destansı düzeyde bir pratikti. Çünkü binlerce askerle kuşatılmış bir güce ulaşmak için çemberleri yarma tarzında çatışarak şehrin belli bir yerine kadar ulaşmayı başardılar. Bir veya iki kez tekmil de verdiler. Mesela bir teknilde ‘Bir şehidimiz ve bir yaralımız var, hedefe ilerlemeye devam ediyoruz’ dediler. Özcesi çatışa çatışa ve adım adım ilerlediler ama sizlere ulaşmayı başaramadılar. Aldığımız son bilgilere göre Sadık Teyî arkadaş yaralı halde düşmana esir düşmüş, diğer altı arkadaş ise katledilerek şehit olmuşlardır.

Şunu bilmelisiniz ki, bu arkadaşların tamamen fedai bir ruhla yaptıkları yürüyüş her türlü takdire şayan bir duruştur ve yoldaşları için tereddütsüz bir biçimde kendini feda eden Apocu ruhun en yüksek düzeyde temsilidir.

Gördüğünüz gibi sizlere ulaşmak için her yolu denedik, ancak başarılı olamadık. Bu aşamadan sonra artık inisiyatif tamamen sizdedir” diyerek, telefonu kapatmak isterken, Ronahî ileri atılıp telefonu Siyabend’in elinden aldı.

“Elimizden ancak bu kadar geldi heval. Bütün arkadaşlara selam söyleyin, daha büyük direnmek ve başarı kazanmak isterdik, ama bu kadar oldu, yine de sonuna kadar direneceğimizi ve son nefesimizi direnişle vereceğimizi bütün arkadaşlar bilsinler”

“Yürüttüğünüz direnişte bir kusur yoktu. Yapabileceklerinizden fazlasını yaptınız. Bundan sonrası için gücünüzü korumanız ve özgür alanlara ulaşabilmeniz en büyük temennimizdir...” diyen Armanc, o anda moral vermeye çalıştı.

Telefon konuşması sona ererken, yaptıkları görüşme-

nin son görüşmeleri olacağını tahmin ediyorlardı. Böylece kendi örgütleri de dâhil, dış dünyadan da tamamıyla ilişkilerinin koptuğu bir sürece giriyorlardı.

Ronahî'nin konuşması bittiğinde Siyabend konuşulanları enine boyuna aklından bir kez daha geçirip sorgulamaya ve yorumlamaya çalıştı.

Bu aşamadan sonra geri çekilmek için insiyatif kullanabilirdilerdi fakat bu şansı çoktan kaybetmişlerdi.

Esas sorun direnişin başından sonuna kadar, geri çekilme konusuna kendilerini kapattığı için elini kolunu bağlı hale getirmeleriydi. Oysa savaş, zengin ve yaratıcı taktiklerle süren bir süreçti. Saldırı kadar geri çekilme de savaşın taktiklerinden biriydi. Baştan beri bu taktiğe kendilerini kapatmanın acısını şimdi yaşıyorlardı.

“Esas sorumluluk sahibi benim, böyle eli kolu bağlı hale düşmemizi sağlayan bendeki dar ve dogmatik yaklaşımlardır” diye söylendi.

Ancak yaşadığı iç sorgulamanın gecikmiş bir hesaplaşma ve özeleştiri olduğunun da bilincindeydi.

İnisiyatifli oldukları söylendiği anda devlet güçleri tanklarla kaldıkları evin içine kadar girmişti. Buna rağmen “tamam” diyerek telefonu kapattığında bakışları Ronahî'ye kaydı. Son konuşması olacağının bilinciyle konuştuğu, ses tonuna ve yüz ifadesine yansıyan duygu yüklü duruşundan belliydi. Daha fazla oyalanmadan kendisi de çatışmaya girdi. Yanında yer alan Ronahî'ye bakarken, ellerinde kalan son BKC silahının sesini duydu.

BKC'yi kullanan yakındaki arkadaşları yardıma gelmiş, çatışmaya katılmıştı. Eliyê Gulê, Dêrsim, Bager, Akif, Dewran, Jiyan ve Faraşîn kalan son mermileriyle göğüs göğse çatışıyorlardı. Buna rağmen kaldıkları evin üst katına bir kısım askerin çıkmayı başardıklarını gören Masîro, Dêrsim ve Bager ile birlikte hamle yaparak saldırıya geçti.

Üst kata çıkan askerler, beklemedikleri hamle karşısında daha fazla direnemededen aşağı kaçıp zırhlı araçların arkasına sığındı. BKC'nin etkili vuruşları sonucu bir kademe geri çekilmek zorunda kalan devlet güçleri, zırhlı araçlarını

siper ederek avlunun dışına çıktılar.

Binanın önünde konumlanan tank ve diğer zırhlı araçlar, namlularını binaya çevirerek mevzilendi.

Devlet güçlerinin yeni konumlanma tarzını gözleyen Siyabend, Masîro'nun yanına gitti.

“Öyle anlaşıyor ki, düşman evin önünden gitmeyecek. Onu püskürtmek için müdahale edecek bir silahımız da yok maalesef. Bu durumda evin bahçesi ve avluya bakan odalar düşmanın denetimine girdi. Evin arka odaları da bizim denetimizde kaldı.”

“Anlıyorum heval” diyen Masîro düşünceliydi. “Bu durumu gözeterek arkadaşları konumlandıracağım”

“Öyle yapmak gerekir. Ancak düşmanın sahip olduğu zırhlı araç ve diğer teknik gücüne karşı bizim sadece ‘iman gücümüz’ var. Bu gerçekliği hesaplayarak konumlanmak, gerektiğinde manevra yapacak koşulları hazırlamak gerekir.”

Bu talimatla, direniş güçlerinin düşmana darbe vurmak kadar kendilerini korumanın ve geri çekilebilmenin yollarını da düşünmeleri gerektiğini ifade ediyor olsa da bu saatten sonra ne kadar uygulanabileceği belli değildi.

Kısa bir süre daha devam eden çatışma durdu. Zırhlı araçların verdiği rahatlıkla durulan devlet güçleri, denetim aldıkları binanın ortak kullanım alanına dönüştüğünü anladı.

“Buradaki mevcut durumu Rojhilat ve Harun arkadaşlarla paylaşmak için gideceğim. Sizler de çok dikkatli olun ve düşmanın darbe vurmasına olanak vermeyin” diyen Siyabend, denetimlerindeki odaların arka duvarında açılan koridordan çıktı.

Koşullar ne denli zorlayıcı olursa olsun günde bir defa yaralı arkadaşlarına uğramayı alışkanlık haline getirdiğinden, evlerin duvarlarında açılan koridorlardan yürüyerek ilkin hastane dediği ikinci bodruma gitti.

Hastanenin bulunduğu sokak, keskin nişancılar ve keşif uçaklarıyla denetim altına alınmıştı. Duvarlardan açılan koridorlardan yürümüş olsa da, bulunduğu evden bodru-

ma gidene kadar kaç kez keskin nişancıların saldırısına uğradığını kendisi de anlamadı. Neredeyse her adımında mermi yağmuruna tutulmaktan, bir sokaktan başka bir sokağa geçerken keşif uçaklarından koordinatları alan ejder ve kobra zırhlı araçların bombaatarlarından korunmak için akla kararı seçti.

Kendisini bodrumun bulunduğu dört katlı binaya attığında nefes nefese kalmıştı. Yaralı arkadaşları görmesin diye biraz soluklanıp nefesinin düzelmesini bekledi. Bodruma girdiğinde ilk fark eden Mehmet'le Asya oldu.

"Hoş geldin heval Siyabend" diyen Mehmet'in, tok sesini duyan yaralılar, güçlkle de olsa kafalarını bodrumun giriş kapısına çevirdi. Karşılarında Siyabend'i görenlerin yüzüne yayılan gülümsemeyi görünce, etkisi altına girdiği duygu yoğunluğunun önüne geçemedi.

Mehmet'e "hoş bulduk! derken, bakışları ve ses tonuyla tüm yaralı arkadaşlarına yanıt verdiğini özellikle göstermeye çalıştı.

Yaralı her arkadaşının yanına giderek tokalaştı, ayaküstü hal hatır sorup durumlarını öğrenmeye çalıştı. Yaralı arkadaşlarıyla yaptığı kısa sohbette, kendilerine dönük bir kaygılarının olmadığını, asıl kaygılarının direnişin bitmesi olduğunu, ne olursa olsun direnişin sürmesi gerektiği yönünde büyük umut taşıdıklarını anladığında sevindi.

"Ziyaretlerine gidenleri gördüklerinde direnişin sürdüğünü anlayarak sevinmelerinin nedeni, taşıdıkları büyük umut olduğu çok açık" diye düşünerek, hepsine dönük yüksek sesle konuşmaya başladı.

"Ziyarete her geldiğimizde yaşadığımız mevcut durumun teknilini vererek, hiçbir kaygıya kapılmadan, en açık şekilde sizlere bilgilendirme yaptığımı biliyorsunuz. Her şeyi bilmenin hakkınız olduğuna inanarak nasıl ki şimdiye dek bilgilendirmede açık davrandıysam, bundan böyle de açık davranmaktan çekinmeyeceğim" diyerek, yaşadıkları daralma ve zorlanmayı ana hatlarıyla özetledi. Yanlarına gidip gelmenin ölüm dansı yapmaktan farksız olduğunu söylerken, esprili birkaç örnekle rahatlamalarını sağladı.

Ardından en önemli konuya geçti.

“Düşmanla iç içe girdiğimiz binayı anlattım. Düşmanın zırhlı araçlarıyla avluya girdiği ve arkadaşların çatışmaya başladığı anda telefonum çaldı. Kim arasa iyi?” dediğinde, gülümseyerek arkadaşlarına baktı. Meraklı bakışlar kendisine dönerken konuşmasını sürdürdü. “Arayan YPS Genel Koordinasyonunu yürüten arkadaşlardan Armanc’dı. Takviye olarak gönderdikleri bir grup arkadaşın Cûdî Mahallesi’ndeki korucuların mıntıkasına ulaştığını, daha sonra kendileriyle olan bağlantılarının koptuğunu söyledi.”

Sözünü bitirmeden Asya’nın çektiği zılgıt bodrumda yankılandı.

“Takviye geldi, direniş sürecektir, direniş sürecektir” diyen yaralılar, sevinç çılgınlıkları ve sloganlarla birbirine sarıldılar. Fersiz gözleri bir anda kıvılcımlar saçarak parladı, sevinç içindeki kahkahaya varan gülmeler birbirine karıştı, yüreklerindeki özgür yaşam ışığını gün yüzüne çıkardı.

Karnından yaralanan bir genç kısıp nefesiyle de olsa kahkahaya yakın bir gülüşle arkadaşlarına katılmadan edemedi. Kolu alçıda olan bir diğer genç alkış tutmak için sol elindeki alçıyı sağ eline vurmaya başladı. Kahkahalarla yaralılar canlanmış, sevinç ve coşku nidaları birbirine karışmıştı.

Duvar dibindeki yaralı bir arkadaşının biraz solgun ve güçsüz olduğunu görünce yanına gitti. Sol kolu bükük ve yukarıda duruyor, parmakları çaresizce sarkıyordu elinden. Gözleri, ateşi varmış gibi çakmak çakmaktı. Yaralı arkadaşının elini avuçlarının içine aldı ve fısıldarcasına konuştu.

“Merak etme hevalim, bu zor günler de mutlaka geçecek. Kendini bırakma ve dayan. Savaş hali farklı bir şeydir. İnsan savaş meydanına çıktığında, kavga ateşi insanın yüreğini sardığında başka bir şeye dönüşür. Yüreği daha bir güçlü olur, zihni daha bir açılır. Bir savaşçıyı savaşçı yapan, savaşın gerçek doğası ve kendisidir. Hele bizimki gibi amansız bir savaşa bu, an be an bir top ateş yüreğini, beynini, bedenini terbiye eder. Ama bir şartla; her an bilinçli, uyanık ve tetikte olmak koşuluyla... Unutma sakın, tetikte

ve uyanık olmak zorundayız ki, düşmanımızı kahretmeyi başaralım...”

Yaralıları izlerken gelen takviyenin kendilerine ulaşmıyacağını bildikleri halde, direnişin sürmesine dönük umutlarının gerçekleştiğini görerek sevindiklerinin farkındaydı.

“Artık ölsek de gam yemeyiz’ diyen Ülkem’i, Nazdar tamamladı. “Direniş sürdükçe ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin, hoş geldi, sefa geldi!...”

Yaralı arkadaşlarının heyecanı ve coşkusıyla büyük bir moral aldığını gören Siyabend, az da olsa rahatladı. Yanlarına her gittiğinde mutlu bir haber ya da yaşadıkları olumsuz gidişatı tersine çevirecek bir çare bulamadığı için son derece zorlanıyordu. Sorumluluğun ağır yükü altında ezim ezim eziliyor, çaresizliğin ıstırabını ve utancını hep yaşıyordu. Bu yiğit arkadaşlarının içine düştükleri durumu hak etmediklerini gördükçe kahroluyordu. Bu denli büyük bir direnişten, böylesine büyük bir fedakârlık ve fedaice tutumdan sonra birilerinin yardımına muhtaç kalmaları hem onuruna dokunuyor, hem de kendisini sorumlu görerek yüreği parçalanırcasına ağır bir ruh halini yaşıyordu. Buna rağmen aralarında oluşan yoldaşlığın manevi ruhuna, bağlılığına ve moral desteğine sarılıyordu.

Düştükleri durumu hazmetmeyen yaralı arkadaşlarının bazen kendi aralarında konuşurlarken “yaralanmamalıydık, insan yaralandığında birilerine muhtaç oluyor, ele ayağa düşüyor ve savaşması gereken arkadaşlar işini gücünü bırakarak kendisiyle uğraşmak zorunda kalıyor. Bir savaşçı, bir direnişçi için en iyisi savaş alanında ya kazanması, ya da ölmesidir” dediklerini duyuyor, “acaba bu tarz düşünen arkadaşları ölümü kutsayan bir tutum içindeler mi?” diye düşünüyor, onları yakından izleyince dediklerinde haklı oldukları kanaatine varıyordu.

“Savaş alanında yaralanan bir devrimci gerektiğinde kendi yarasını kendi sarabilmeli, kendisini tedavi edebilecek bir yeterlilikte olmalıdır” sözünü kendisine rehber yapmıştı. Bu söylemi rehber yapmasının nedeni, gerillacılığın zorlu yaşam tarzı ve amansız ağır koşullarından dola-

yyıdı. Her şeyden mahrum oldukları bir dağ başında veya bir kayanın oyuğunda değillerdi. Hastaneleri, doktorları, hemşireleri, eczaneleri, hasta bakıcıları olan, tam teşekküllü hastaneyle aralarında en fazla birkaç yüz metre bulunan bir şehirde yaralı düştükleri halde, ne yaralarını saracak bir bezleri, ne bir ilaçları, ne de yaralarına derman olacak başka bir şeyleri vardı. Konuşmalarındaki güzel sözcükleri, sevgi dolu bakışmaları ve sıcak dokunuşları, hiçbir gücün kendilerinden alamayacağı en değerli şeyleriydi. Bunlarla yaralarını pansuman ediyor, ağrılarını dindiren ilaca dönüştürüyor, daha fazla direnme gücü veren derman haline getiriyorlardı.

Kendi iç dünyasındaki sorgulamalarını sürdürürken, dayanılmaz ağrılarından dolayı inleyen Nazdar'ın sesi kulaklarında yankılandı. Bir anda Mehmet ve Asya'nın oraya koştuğunu gördü. Dikkatle izledi ikisini. Asya öylesine anaç, öylesine sevgi dolu yaklaşıyordu ki Nazdar'a, kendi öz kızıyla mı, yoksa yoldaşıyla mı ilgilendiğini ayır etmek olası değildi. Mehmet ise yoldaş olmanın sevgisini baba şefkatiyle yoğurarak merhem yapıyordu. Terk edilen bazı evlerden aldığı el kremini Nazdar'ın yarasına sürerken, 'Lokman Hekim'in diriltlen dermanımıymış gibi bir içtenlik ve ciddiyet taşıyordu.

Direnişin başından beri her iki arkadaşının duruşlarından, yaklaşımlarından, genç arkadaşlarıyla ilişkilerinden ne denli güç aldığını anımsadı. Onların yaralılarla ilgilenirken sergiledikleri davranışları dikkatle izledi. Yaralı arkadaşlarının her ikisini ne denli sevdiklerine yakından tanık olunca vardığı sonuçları, direnişlerinin mayası haline getirmek için kendisiyle monoloğunda bir söyleme dönüştürdü.

"Eşbaşkanlar merhem diye biraz da anne ve baba şefkatini sürüyor yaralara. Hiçbir şeyleri olmazsa bile, o yaralar sevgiyle başka türlü sarılıyor. Son dakikaya, son ana kadar arkadaşları hem yoldaş, hem de evlat gibi kucaklıyorlar. Onları hiçbir duygudan mahrum etmiyorlar..."

Mehmet ile Asya şahsında insan olmakta ısrar etme ve her koşulda iradesini sürdürme konusundaki soyutlama

tarzındaki düşünüşü, bodruma giren yeni yaralı arkadaşlarını görünce kesintiye uğradı. Önce gençlerden Savaş'ı bodruma getirdiler. Cizreli yerel gençlik çalışanı olarak bildiği Savaş'ın yanına koştu. Yarasının çok ağır olmadığını görünce rahatlayıp nasıl yaralandığını anlamaya çalıştı.

“Hastanenin savunmasını yapmak için yakındaki bir binada mevzilenmiştik. Düşman tanklarla saldırıya geçti. Önce kaldığımız mevzinin önündeki evi tank atışına tuttu. Daha biz ne olduğunu anlamaya çalışırken, peş peşe atılan tank mermileriyle önümüzdeki evin yerle bir edildiğini gördük. Bodruma inme fırsatı bulamadan kaldığımız ev de tanklarla vuruldu.”

Sesinin güçlkle çıktığını ve kesik kesik konuştuğunu gördüğü halde sormadan edemedi. “Siz bodrumda mevzilenmemiş miydiniz?”

“Etrafı daha rahat kontrol etmek için ikinci katta mevzilenmiştik” dediğinde duraksadı. Gözlerinden akan sicim gibi gözyaşları yanaklarına süzüldü. Hıçkırıklar arasında “Cejno ve Arda hevaler şehit düştüler” diyebilirdi sadece.

Elinde terkedilen evlerden topladığı bez parçalarıyla gelen Bişeng, Savaş'ın yarasını sarmaya çalışan Mehmet'in yanına gitti. Asya da onları yalnız bırakmadı. İkinci bodruma geldiklerinden beri Bişeng de sağlıklı olarak hastaneye gelmişti. Bir süre dağda yürüttüğü sağlıklı olmanın deneyimini, yaralı arkadaşlarını kurtarmanın aracı haline getirmişti. Mehmet ve Asya'yla birlikte Doktor Serger, Çeman ve Hacer'den doğan boşluğu doldurmak için elinden geleni yapmaya başlamıştı.

Arka arkaya diğer yaralılar getirildi bodruma. Pêşeng, Helbest, Cesur ve Çekdar'ı getiren arkadaşları, her birini boş bir yatağa yatırır yatırmaz geri çatışma alanına koştu. Pêşeng'le Helbest'in yaralarıyla Asya ve Bişeng ilgilenirken, Cesur ve Çekdar'ın yaralarına bakan Mehmet oldu. Mehmet'e yardım eden Siyabend, Çekdar'ın yarasına bakarken ne denli uygulandığını fark etti. Otuz beş yaşlarında gösteren Çekdar, Batû aşiretindendi ve Cizre'nin Genda köyünde doğmuştu. Evli, altı çocuk babası olduğu halde, di-

reniş başlar başlamaz gençlerle omuz omuza vermişti.

“Yaran fazla ağır değil heval Çekdar” diyen Siyabend, moral vermeye çalıştı. “Her tarafını kanlar içinde görünce, yaran ağırdır diye korkmadım desem yalan olur. Neyse ki, vücuduna değen parçaların neden olduğu hafif bir yaralanmayla kurtulmuşsun. Öyle değil mi heval Mehmet?”

“Çekdar’la ikimiz eski toprağız, kolay kolay bize bir şey olmaz heval Siyabend.”

“Heval Mehmet çok doğru söyledi, öyle kolay ölmem” dediğinde, çektiği acıyı göstermemek için dişlerini sıktı. İki elini avuçlarının içine alan Siyabend, içtenlikle ellerini sıkıp Cesur’un yanına gitti. Yirmi iki yaşlarında gösteren Cesur’u, çok eski olmasa da mücadeleye katıldığından beri tanıyordu. Ailesi Hakkâriliydi ve 1990’lı yıllarda devlet baskısından dolayı göç etmiş ve Başûr’a geçerek Mexmûr’a yerleşmişti. Cesur da Mexmûr’da doğup büyümüş, ailesinden aldığı yurtsever özü, özgürlük mücadelesine katılma iradesiyle bütünleştirmiş ve yönünü dağlara vermişti.

Cesur’un yarası ölümcül değildi. Kısa bir sohbetten sonra Helbest’in yanına gitti. Pêşeng’i sona bıraktı. Yarası diğerlerinden çok ağır olduğu için daha fazla ilgilenmeyi gerekli gördü. Yanına geldiğini fark eden Pêşeng, yaralarının verdiği acıyı gizlemek için zoraki bir gülümsemeyi yüzüne yaydı. Yanına varan Siyabend’in konuşmasına fırsat vermedi.

“Biliyorum eleştireceksin, en iyisi sen eleştirmeden ben özeleştirimi vereyim daha doğrudur.”

“Niye ki?”

“Niyesi var mı heval, mevzilenmeyi bodrumda yapıp üst kata bir gözcü çıkaracağımıza hepimiz üst kata çıktık. Dronların yerimizi tespit etmesiyle tankların bombardımanı başladı.”

“Sizler de ne olduğunu anlamadan bu hale geldiniz.”

“Aynen öyle, kendi hatamızın kurbanı olduk.”

Sevgiyle Pêşeng’e bakarken, yarasının ne denli ağır olduğunu da fark etti. Bu ikinci yaralanmasıydı. Önceki kurşun yaralanmasıydı. Ancak bu defa önceki yaralanması ka-

dar şanslı değildi. Tank topunun parçalarıyla yaralanmıştı ve bu tür yaralar da çok kötü olurdu. Ayağı ve kolu parçalanmış, kopma noktasına gelmişti. Önceki gün kendisiyle yaptığı tartışmayı anımsadı. İlk yarısından dolayı daha iyileşmediği ve sekerek yürüdüğü halde ısrarla mevziye gitmeyi dayatmıştı. İsrarlarına dayanamayıp gitmesine izin vermişti. Neden izin verdiğini düşündü bir an. Caferi Sadık hattında bir ay boyunca direnmiş ve ayağından yaralanıncaya kadar o hattan ayrılmayacak kadar cesur ve yiğit oluşunu anımsamış, bundan dolayı kırmak istememişti. Ancak ağır yaralar içinde görünce, ‘niye gitmesine izin verdim?’ diye kendisine çok kızdı.

Tank saldırısıyla yaşanan ölüm ve yaralanmalar hastane bodrumundaki havayı oldukça ağırlaştırdı. Yüzlerine yansıyan ifadeden her birinin ne denli üzgün olduğu belliydi. Bunu fark eden Pêşeng, ağır yaralarına rağmen moral vermeye çalışan bir tutum takındı.

“Seni çok üzgün görüyorum heval Siyabend” dediğinde, hepsine hitap eden bir ifade takındı. “Bu savaştır, şehadet de, yaralanma da olacaktır. Bundan dolayı üzölmek olmaz. Üzölmemiz gereken bir şey varsa, yetersizliklerimizle düşmana sunduğumuz zemindir.”

Konuşurken bazen ciddileşiyor, bazen gülüyor, güçlükle konuştuğu halde arkadaşlarının duyması için sesini yükseltiyordu. Böylesine iradeli ve yiğit bu genç kadın arkadaşını izleyen Siyabend, hakkında fazla bir şey bilmediğini anlayınca tekrar kendisine kızıp öfkelen-di. “Belki daha sonra tanıma fırsatım olmaz” diyerek, birkaç soru sorup tanımak istedi.

“Kızmaz isen bir şey soracağım sana.”

“Tabi ki sorabilirsin heval Siyabend.”

“Senin gerçek adın nedir? Sakıncası yoksa kendini biraz tanıtabilir misin?”

“Merak etme ben ölmem. Bu tür yaralanmalara alışığım heval.”

Sorduğu soruyla pot kırmış duygusuna kapılan Siyabend, durumu düzeltme telaşına girdi. “Yanlış anlama, bu

kadar savaştığın halde hakkında hiçbir şey bilmiyorum” diyerek işi şakaya vurmak istedi. “Bu kadar kendini gizemli kılmana gerek yok.”

“Hakikat savaşçılarını gizemi sever” dediğinde gülümse-  
di. “Gerçek adım Evin Aydın’dır. Ailem Amedlidir.”

“Seni ve senin gibi böyle yürekli genç arkadaşları tanı-  
dığım için kendimi ne denli şanslı görsem azdır.”

“Sence ne olur bu işin sonu?” dediğinde yüzüne yayılan  
gülümseme eksik olmadı.

“Durumları görüyorsun, ama yine de belli olmaz. Güneş  
en zifiri karanlıkta ortaya çıkar ve karanlığı yırtarak her  
yeri aydınlatır.”

“Bu saatten sonra hiç önemli değil. Güneş ister çıksın,  
ister çıkmayın, bu halimizle bile düşmanın belini kırdık ya,  
gerisi önemli değil. Gerekirse en son eylemi de kendimize  
karşı yaparız. Önemli olan burada arkadaşlarla beraber ol-  
maktır. Arkadaşlarla beraber ölmek bile güzeldir.”

Ne demek istediğini anlayan Siyabend, sevgi dolu ba-  
kışlarıyla Pêşeng’e daha dikkatli baktı. Yastığının altına  
koyduğu o çok sevdiği Beratta marka tabancasının nam-  
lusunu fark edince, vermek istediği mesajı aldı. O’nun gibi  
yaralanan birçok arkadaşın son anında bile düşmana dar-  
be vurduğunu ve başka yol kalmadığında son mermiyi veya  
son bombayı kendinde patlatmak için yanında bir tabanca  
veya bir el bombası bulundurduğunu biliyordu. Vedalaşp  
ayrıldığında elini tutan Pêşeng, son vasiyetini yapar gibiydi.

“Heval Siyabend, elinden geldiğince kendini koru. Bu  
yaşananların mutlaka anlatılması, anlaşılması gerekir.  
Daha önce de sana söylemiştim, yönetimden en az bir ar-  
kadaşın bu çatışmaların dışında kalması gerekiyordu. Beni  
dinlemediniz, şimdi hepiniz buradasınız. İnşallah bu kötü  
günler biter, arkadaşlara ulaşacaksınız.”

Pêşeng’in söyledikleri duygusallaşmasına yol açmıştı.

Bodrumdan ayrılırken iki hafta önce Rûken, Raperîn,  
Helbest, Ronahî, Sarîna ve Bişeng’le sohbet ederlerken Pê-  
şeng’in yaptığı öneriyi anımsayıp duygulandı. Bodrumdan  
çıkacağı sıra bir üst kata açılan odaya girdi. Önceki gün su-

ikast sonucu katledilen Zerya'nın cenazesine bakmadan edemedi. Duygu yoğunluğuyla öyle bir sarmalanmıştı ki, yanına gelen Mehmet'i fark etmedi.

"Hatırlıyor musun heval Siyabend" dedi Mehmet, duraksayıp bakışlarını Zerya'ya dikerek. "Direnişin ilk günlerinde beni eleştirerek çok duygusal olduğumu söylüyordun. Bu son günlerde beni de aşan bir duygusallığa kattırdın kendini. Hayırdır heval, birimizin duygusallaşması yeterlidir. Bari sen bu denli kendini kaptırma..."

"Duygulanmamak elde mi yoldaşım! Az önce bir grup arkadaşın takviye olarak geldiğini söyledim, zılgıt ve alkış çalmanızdan dolayı arkasını getiremedim. Maalesef o arkadaşlar da şehit düşmüş ve başka bir takviyenin ulaşma imkânı da kalmamıştır" diyerek duraksayıp derin bir iç çekti.

"İşte Zerya, gencecik ve hayat dolu bir arkadaştı. Gençliğin basın çalışmalarını yürütmek amacıyla Amed'e gidecekti. Abluka başlayınca Cizre'de takılı kaldı. Ve bu gencecik yoldaşımız önceki gün alçakça bir suikast sonucu şehit düştü. Cenazesini getirip buraya bıraktık. Gelip geçen arkadaşlar bakıp bakıp üzüyorlardı. Bunun üzerine Bişeng ve Ronahî ile birlikte bu odada hazırladığımız bir yatağa yatırdık. Üzerine bir battaniye attık. Sanki dinlenmek için uyuyor gibi bir hava verdik. Öylece bakakaldım kendisine. Açık olan gözleri bize bakıyor gibi capcanlıydı sanki. Öyle parlıyordu ki, ne yaparsam yapayım o gözleri ve o bakışı yaşamım boyunca unutamayacağım kesindir. Efsunlanmış gibi o bakışlardan kopamadığımı gören Ronahî, başındaki renkli yazmayı çıkarıp yüzüne örttü. Uykuya dalmıştı da, birazdan kalkacaktı sanki..."

"Duygusal bir insan olarak seni çok iyi anlıyorum. Fakat benim gibi değilsin. Gördüğün gibi arkadaşlarla ilgilenmek, elimden gelirse moral ve güç vermek, bir de mevcut durumu dış kamuoyuna yansıtmak için ara sıra açıklamalar yapmak dışında bir şey yaptığım yok. Ama sen savaş komutanısın. Bu denli duygulanmayı savaş koşulları çok fazla kaldırmaz."

"Haklısın" dediğinde, bakışları Zerya'daydı hala. Ko-

nuşmayı sürdürmeden derin bir iç daha çekti.

“Haklı olmasına haklısın da, her gün birkaç arkadaşın yaralanmasını ve şehadetini görmek öyle ağır gelmeye başladı ki, anlatamam. Yaralanan ve şehit düşen her bir arkadaşın sorumluluğu katlanarak omuzlarıma binen dayanılmaz bir yüke dönüşüyor. Bu arkadaşları savunamamanın, kurtaramamanın ve yaşamalarını sağlayacak bir çıkış veya çözüm bulamamanın kahrediciliğini anlatacak sözcük var mı acaba? Ne yaparsam yapayım son günlerde duygularıma hapsolmanın önüne geçemiyorum. Bazen mevcut durumu kaldıracak gücümün giderek tükendiği hissine kapılıyorum...”

\*\* \*\* \*

Her an bir arkadaşının yanı başında katledildiğini, yaralandığını gördükçe, omuzlarına çöken ağırlık habire büyüyordu. Hele bodruma getirilen yaralılara müdahale etmek, sürekli bakımlarıyla ilgilenmek ayrı bir duygu, ayrı bir güç gerektiriyordu. Duygularını ne denli frenlemeye çalışsa da, önüne geçemiyordu. Sürekli beraber olduğu, ortak duyguları paylaştığı, böylesine zorlu bir direnişte anılarını biriktirdiği arkadaşlarının yitirildiği haberi kadar, yaralı halde bodruma getirilmeleri de aynı duygu sarmalına sürüklüyordu.

Sağlık konusunda Bişeng'in belli bir deneyim ve birikimi vardı. Ancak direniş öncesi ne kendisinin, ne Asya'nın sağlık eğitimi aldığından söz edilemezdi. Yaralı arkadaşlarıyla ilgilenirken önce Doktor Serger'i, ardından Hacer, Çeman ve Eylem'i izleyerek bir deneyim edinmişlerdi. Birinci bodrumda Hacer, Çeman ve Eylem'in katledilmeleriyle doktorsuzluğun yarattığı boşluğu doldurmak zorunda kalmışlardı. Her bir yaralıya müdahale ederken öğrendiklerine yeni deneyimler eklemişlerdi. En çok deneyimlediği şey ise, bir sağlıkçının her koşulda güçlü olması, duygularını bir kenara bırakıp en hızlı müdahaleyi yapması gerektiği idi.

Yaralıların bakımını bitirdiğinde yaşadığı duygusal atmosferin ağırlığını hafifletmek için sokağa çıkıp soluklanmak istedi. Asya'ya baktı, Pêşeng'in yarasına sardığı bezleri değiştirmekle meşguldü. Daha fazla beklemeyip çıkarken sokağa açılan bodrumun kapısı önünde oturmuş Rûken'i

gördü. Her zamanki soğukkanlılığıyla hiç kıpırdaman nöbet tutuyordu. Avının üzerine atlamayı bekleyen bir şahin gibi gözleri sokağın bir aşağısını, bir yukarısını kontrol ediyordu. Sağ elinin işaret parmağı, her an ateş edecekmiş gibi dizlerinin üzerine yatırdığı kleşin tetiğinde, bir adım bile öteye ayrılmadan gelecek tehlikeyi bertaraf etmek için tetikte bekliyordu.

Sessizce Rûken'in yanına oturduğunda, birinci bodrumda iken yaralandığı zaman hastaneye getirildiği ana gitti düşünceleri. O anlar gözlerinin önünde belirince hayranlıkla bakmadan edemedi.

Dizine saplanmış bomba parçalarını çıkarmakta zorlanan doktorlara bakmış, çıkaramadıklarını gördüğünde “çekilin ben çıkarırım” demiş, yatırıldığı sedyenin üzerinde oturur vaziyete geçerek eline aldığı neşterle parçayı çıkarmaya çalışmıştı. Çektiği acının, yüzündeki soğukkanlılığı götürmesine izin vermeden dakikalarca uğraşmasına rağmen, çıkaramadığını gören Siyabend imdadına koşmuştu. Vücuduna daha fazla eziyet etmemesi için doktorlarla birlikte bir parçayı çıkarmış, diğer parçayı derinde olduğu ve damara takıldığı için çıkaramamışlardı. Bir süre sonra iyileştiği halde dizinde kalan parçadan dolayı topallayarak yürümek dışında seçeneği kalmamıştı.

“Galiba nöbet tutmak için kabala almışsın Rûken heval” dedi espiyle.

Başını çevirip gülerek karşılık verdi. “Ne yapayım, şimdilik elimden bu geliyor. Diğer arkadaşlar daha fazla yorulmasın, zorlanmasınlar diye nöbetlerin kritik ve uzun saatlerini bilinçli olarak ben alıyorum.”

Dikkatle baktı yüzüne, her koşulda soğukkanlılığını korumayı başaran Rûken'in oldukça duygusallaştığını fark etti. Konuştukça öylesine ağır bir duygusal atmosfere kendini kaptırdı ki, gözlerinin dolduğunu gizleyemedi. O ciddi görünen yüzden gözyaşlarının aktığına ilk kez tanık oldu. Arkadaşlara yeterince yardım edemediğini söyleyip özeleştirisini verdi. Bir savaş komutanının gururuyla yaralı halini kabullenmediği her halinden belliydi. Konuyu değiştir-

mek için köyünden bahsetmenin yararlı olacağını düşünen Mehmet, araya girdi.

“Hele bunları bırak heval Rûken, yirmi beş yıllık dağ yaşamından sonra Cizre’ye gelmeyi başardın. Şehrini gördün, yapacağını da yaptın. Kimse bundan fazlasını yapamazdı, emin ol. Önemli olan onurluca direnmekti. İster bir gün, ister bir yıl olsun, onurlu direnişten sapmamaktı. Bunu da fazlasıyla başardık. Buradaki herkes bu gurur ve onurla yürüyor, görmüyor musun? Başını eğmiyor, diz çökmüyor, bu faşist sömürgeciliğin her türlü politikasına karşı direniyor, bunun ötesi yok ki.”

Gözleri parladı, başıyla onaylarken geçmişe dalar gibi bir an bekleyip konuştu. “Besta’da iken bunca yıl sonra buraya geleceğim ve böyle bir süreci yaşayacağım aklımdan geçmemişti. Buraya gelip sizlerle, bu kahraman Cizre gençliğiyle tanışmanın onurunu yaşadım. Bu yedi aylık direnişte ne çok şey değişti, değil mi? Hiçbirimiz artık eskisi gibi değiliz.”

“Gerçekten de öyle, bu süreç çok şey değiştirdi. Sanki herkes ve her şey aslına döndü.”

Cizre ve halkıyla ilgili konuştukça sohbetleri koyulaştı. “Bak heval Mehmet, bu kaldığımız bodrum kat ve bina, bizim köylü Hoserli bir adamındır. Hoserlilerin ne işler yaptığını gör yani” dedi espriyle.

Esprisine gülmeyle karşılık veren Mehmet, köyüne olan özlemini derinden yaşadığını anladı. Köylerine, aşiretine ve ailesine dönük sohbeti biraz daha sürdürüp yaralı arkadaşlarının yanına dönmek için izin istedi.

“Bu süreç, daha çok toplumsal boyutun öne çıkarılması gereken bir direniş süreci olmalıydı. Yani kadının, gençliğin, diğer toplumsal kesimlerin kendi öz örgütlülüğü olan meclisler ve komünlerle örgütlenmesi ve öz savunmasının da buna dayalı olarak geliştirilmesi gerekirdi. Fakat toplumsal açıdan bu perspektife denk bir hazırlık olmadığı için askeri yön öne çıktı. Böyle olunca belli bir aşamadan sonra halkın çekilmesi ve bir başımıza kalmamız gerçekleşti. Sonuç, böylesi kahramanca sürdürülen bir direnişin

imhayla sonuçlanmaya doğru gitmesidir.”

“Esas olarak böylesi bir sonucun ortaya çıkmasının sorumlusu bizi, ben, heval Asya ve heval Siyabend. Sen çok geç geldin ve geldiğinde zaten tüm hazırlıklar bitmiş ve direnişin öngünlerine gelip dayanmıştık. Bence bu konuda kendini suçlaman doğru değil.”

“Hepinizden önce burada olsaydım da sonuç değişmeyecekti. Çünkü bu bizim genel sorunumuzdur. Sadece savaşa ve direnişe kilitlenen bir halkın çocuklarıyız. Bununla övünç, çoğu zaman bize yeterli bir marifet gibi geliyor. Fakat şimdiki süreç hakikati inşa etme, yani yeniden doğuş ve gerçekleşme zamanıydı. Marifeti hakikatle buluşturmak dönem devrimciliği idi. Toplum olarak hep saldırı altında olma psikolojisi sistemsel inşayı öncelikli ve gerekli bir konu haline getirmemiş, bu da sosyo-psikolojik bir karakter olarak en duyarlı devrim kadroları olan bizlere, hatta genelimize sirayet etmiştir. Bin yılların ve sistemin yarattığı alışkanlıklar dogmatizm üzerine kuruludur. Bunları aşmak, gerçek bir devrimsel olaydır. Bu da toplumsal yaşamın yeniden inşası temelinde değişimi gerçekleştirmekle mümkündür. Özcesi, Bir kez daha Önder Apo’yu anlamamanın ceremesini çekiyoruz. Direnişin gerekliliğini tartışmıyorum bile...”

“Bu konuda haklısın. Bir toplumun meclisi, özerk yönetimi, kendi kendine yeten komünal bir ekonomisi, sağlık sistemi, eğitim sistemi, öz savunması, hukuk ve yargı sistemi varsa, o toplum yıkılmaz kale gibi olur. O toplumun düşürülmesi mümkün olabilir mi? Cizre’de toplumu bu tarz örgütleydik halkın göç etmesi ve direnişten düşmesi mümkün olmazdı. Cûdî ve Nur Mahallesi’nde hastanelerimiz, ekonomimiz olsaydı Cizre düşmezdi.”

“Aynen öyle yoldaşım. Geldiğimde baktım ki, Cizre’de oluşturduğunuz halk meclisi ve yönetimiyle öz savunması var. Ve hepsi de göz dolduruyor. O zaman ‘tamam, arkadaşlar çok şey başarmış’ dedim. Hâlbuki meclisi, yönetimi ve öz savunması kadar, eğitim, sağlık ve ekonomik sistemin oluşturulması da bir o kadar önemliydi. Düşman suyu ve

elektriği, yiyecek ve içeceği kesince, fırınları kapatınca halk çözümsüz kaldı. Halkın Cizre'yi boşaltmasıyla Cizre direnişinin düşmesi koşulları oluştu. Yaralananları tedavi edecek ne bir hastane, ne bir doktor ve ne de doğru dürüst bir sağlık malzememiz yoktu. Bu konularda ciddi bir hazırlığımız olmadı. Direniş ilerledikçe hazırlığı yapılmayan eksiklikler her geçen gün büyüdü ve bu sonucu doğurdu.”

“Devrimci halk savaşında halkın direnişi terk edip göç etmesi yoktur. Halkın her yönüyle örgütlenmesiyle bir grup öncünün olması yeterlidir. Devrimci halk savaşı halkla yürütülen bir savaş olmaktan çıkarak bir grup kadro ve genç tarafından yürütülen bir direnişe dönüştü. Maalesef bunu yeni yeni görüyor ve anlıyorum.”

“Aynı şey benim ve diğer arkadaşlar için de geçerli” dedi ve duraksadı. Başını gökyüzüne çevirdi, dalar gibi konuşmasını sürdürdü. “Bildiğin gibi her şeyin bir sonu vardır. Bu direnişimizin de böyle sonuçlanacağı anlaşılıyor. Fazlası olabilirdi şüphesiz. Hazırlıklarımızın eksikliği ve süreçte yanlış yaklaşımlarımız bizi bu noktaya getirdi. Şimdi de bunun acısını çekiyoruz. Sana Hoser dedim ya, bizim orda bir söz var; ‘Her tişt li ser koka xwe şîn dibe û hişk dibe’. (Her şey kendi kökü üzerinde yeşerir ve kurur.) Belki de şahsımda işleyen bu kuralın kendisidir. Bu bir doğa kanunu ise ondan kaçmanın çok fazla bir anlamı da olmaz. Tek derdim buradaki gençler. Onlara iyi sahip çıkamadık. Asıl zorlayan konu da budur heval Mehmet.”

“Dediğin konu hepimiz için geçerlidir heval. Son günlerde yaralı arkadaşların dilinden duyduğum onlarca vasiyet türü cümleler, dönüp dolaşıp bu noktaya geliyor. Şimdi de senin yüreğinden akan bir feryada dönüşüyor. Maalesef hepimizi zorlayan ve vicdan muhasebesine sürükleyen en temel konu budur.”

Rûken’le yaptığı sohbet ardından bodruma geri dönerken düşünmeden edemedi. Bodrum, bütün zorluklarına rağmen onlarca yaralı olan bir yoldaşlar topluluğuydu. Kimsenin kendini koy vermediği, kimsenin moral bozucu bir tutum sergilemediği, bir şeyler yapabilen varsa aksat-

madan günlük işlerine koşturduğu, herkesin birbirine güç ve destek vermek için elinden geleni yaptığı eşitlikçi komünal bir ortamdı. Çağın modernitesine ait tüm nimet, araç ve gereçlerden kopmuşlardı. Var olanla yetinen, kendi yağında kavrulan, mevcut olanakları en iyi şekilde değerlendirmeye çalışan bir yaşam sürdürüyorlardı.

Bodrumdan içeri girdiğinde taze ekmek kokusu burnuna kadar geldi. Kapıda durup arkadaşlarını, bir baştan diğer başa bodrumun içini gözledi. Bodrumun tavanı yüksek olduğundan, içinde rahatlıkla ateş yakma imkânı bulunuyordu. Bodrumun bir köşesinde gür bir ateş yakan Asya, üzerine bıraktığı sacda ekmek pişiriyordu. Yörede “nanê sêlê” denilen sac ekmekğini pişirirken, bazı yaralı arkadaşları ateşin etrafına toplanmış hem ısınıyor, hem yeni pişen taze ekmek kokusunu ciğerlerine dek çekiyorlardı. Ateşin etrafına gelemeyen yaralı arkadaşları da gözlerini Asya’ya dikmiş, nasıl ekmek pişirdiğine bakıyorlardı. Her hareketini takibe alıyor, televizyonda oynanan heyecanlı bir filmi izler gibi bir an olsun gözlerini ayırmıyor, her birisinin ağzından övgüyü içeren bir söz çıkıyordu. Kendisine dikilen bakışlardan ve sözlerden hoşnut kalan Asya, Goyî şivesindeki esprileriyle, “öyle içli içli bakmayın ve laf atmayın! Bir ekmek iki kişiye, fazlası yok ha” diyerek, bir annenin hassasiyeti ve sevgisiyle pişen sıcak ekmekleri soğutmadan dağıtıyordu.

Asya’nın şakalaşmalarını izlerken düşünceleri birinci bodruma kaydı. Yaralı haldeki Muxtar’ın neşe saçan kahkahaları ve şakaları gözlerinin önünde belirdi. Ağır yarasına rağmen gözüne kestirdiğine takılır; sağa sola, söze göze laf yetiştirmeden duramazdı. Sözleri ağır da gelse, kimse Muxtar’a cevap vermez, izleyip gülmekle yetinirdi. Sonra Şerzan ve diğerleri peş peşe gözlerinin önündeki görüntüde yerini almaktan geri durmadı. Sanki savaşın en zorlu koşullarında yaşamıyorlarmış, bombardıman altındaki bir bodrum katında yaralılar topluluğu değilmiş gibi bir hava içindelerdi. En son Dilxwaz görüntüdeki yerini aldı.

Bombardıman sonucu mevzilendiği evin üzerine yıkılmasıyla ağır yaralanmış ve çok geçmeden yaşamını yitirmişti. “Dilxwaz’la, Şerzan’ın kişilikleri ne çok birbirine benzerdi. Hal, hareket ve davranışlarında yoğun benzerlikler vardı. İkisi de olgun ve şahin bakışlı, ikisi de fazla konuşmayan, dikkatli süzen ve dinleyen özellikleriyle öne çıkmışlardı. Şerzan Cizre’li yerel kadroydu, Dilxwaz ise Nusaybinli bir gerillaydı. Aralarındaki tek fark buydu. O fark da direniş içinde ortadan kalkmış, aynı düşmana karşı aynı mevzilerde ve aynı cesaretle savaşmışlardı” diye içten içe söylendi.

Asya’ya dönük bakışlarını yaralılara çevirdi. Gözüne bir başka Goyî kızı olan Helbest ilişti. Hızla kendisini toparlıyor, yavaş yavaş yürümeye çalışıyordu. Genç ve dirayetli olduğu için yaraları çok çabuk iyileşiyordu. Daha yirmili yaşlardaydı. Ailesi 1996 yılında devlet baskısından dolayı İstanbul’a göç etmişti. Uludere’de doğmuş, İstanbul’da büyümüş, ülke ve gerilla sevgisi onu arayışa itmişti. Bazı legal çalışmalara katıldıktan sonra Uludere’ye gelmiş ve katılma kararı vermişti. Bir dönem Haftanîn’de eğitim görmüş, ardından Cizre’ye gelerek dönemin devrimci görevlerine dört elle sarılmıştı. Orta boylu ve biraz kilolu olmasına rağmen, son derece atikti. Bazen asi ve asabi görünmek istese de başaramaz, tatlı dili ve sohbetiyle çevresindekilerin gönlünde yer edinirdi.

Hemşireliğe geçen Bişeng ise, yaralılarla ilgileniyordu. Evlerden topladığı yazma, tülbent gibi yumuşak bezlerle arkadaşlarının yaralarını sarıyordu. Bişeng’e bakarken önceki gün yaptıklarını anımsadı. Sürekli yoğun bombardıman altında oldukları ve uzun süredir saçlarını yıkama fırsatı bulamadıkları için, keçeğe dönen toz toprak içindeki saçlarından dolayı bazen yaralı arkadaşları ona takılırdı. O da evlerden topladığı eski kazakları getirmiş, kollarını keserek dikmiş, kendisi ve yanındaki kadın arkadaşları için kafalarına bağlayacak bir bereye dönüştürmüştü.

Yüzüne yayılan gülümsemeyle izlerken bir ara Bişeng’le göz göze geldi. O bir anlık bakışmada bile ölümü ve acıyı umursamaz şekilde gülüşüler.

“En iyi yanımız gülmenin, sevincin ve coşkunun direnişin hiçbir anında eksik olmamasıdır. En büyük derde bile derman olan, bu yanımızdır. Yaşamda güldüğümüz gibi gerekirse ölümü de gülerek karşılamak en iyisidir. Sözleşmişçesine herkes bunu yapıyor burada” diye düşündü.

Dikkatlerini tam karşısında duran Çûko ve Mamişilo’ya verdi. En fazla on dört, on beş yaşlarında gösteren iki arkadaş da yaralıların en genci olanlarıydı. Mamişilo, ayağının tabanından mermiyi yediği halde, kendi adına onun bile övgüsünü yapıyordu. Ballandıra ballandıra birbirlerine çatışma anılarını anlatırken, söyledikleri her şey doğru olduğu halde, yanlarında olanlar katıla katıla gülüyorlardı.

Arkadaşlarını izlerken zırhlı araçlardan yapılan anons, bodrumun içine kadar yayıldı. Bodrumun bir sokak yakınına kadar gelmeyi başaran zırhlı araçların anonsu aralıksız sürüyordu:

“Siyabend! Mehmet! Sizleri öldürmeye ne kadar bu operasyon bitmez. Daha fazla gencin ölmesine meydan vermeden gelin teslim olun!”

“Gençler, size sesleniyoruz! Eğer Siyabend’i ve Mehmet’i bize teslim ederseniz söz veriyoruz, size bir şey yapmayacağız. Biliyoruz, sizlerin bir suçu yok. O Siyabend var ya, o sizleri kandırdı. O Mehmet var ya, o sizleri yoldan çıkardı. Onları bize teslim edin, akşam annenizin yanına gidin!”

Herkes anonsu dinlerken iki kafadarın hareketliliği Mehmet’in, dikkatinden kaçmadı. Önce kendi aralarında fısıldaştılar. Çok geçmeden Mehmet’in, yanına gelip durdular. İkisinin en cingözü Mamişilo idi. Mehmet’e bakınca ciddileşip konuştu.

“Duyuyor musun heval Mehmet, seni ve Siyabend hevali teslim edersek kurtulabiliriz. Ne diyorsun sizleri teslim edelim mi?” dediğinde Çûko’ya bakıyor, katıla katıla gülüyordu.

“Valla sizin insafınıza kalmış her şey. Benle Siyabend’in yaşı geçmiş zaten, siz daha gençsiniz. Düşman böyle bir anlaşmaya gelirse biz varız.”

Mehmet’in, cevabı Mamişilo’nun onuruna dokunmuş

olacak ki, birden ciddileşti, bildiği tüm küfürleri sıraladı; Erdoğan başta olmak üzere asker ve polislerin, yedi sülalesine saydı. Normalde de küfür etmeyi severdi. Neredeyse an be an arkadaşlarının yaptıkları uyarılara rağmen, çok geçmeden alıştığı küfürleri sıralamadan duramazdı. Bildiği ne kadar küfür varsa sıralayıp rahatladıktan sonra tekrar konuştu.

“Biz şaka yaptık heval Mehmet. Bizleri ezmeden ne seni, ne de heval Siyabend’i alamazlar.”

Sessizce iki genç arkadaşına bakan Mehmet o şirin, o saf ve kirlenmemiş hallerine duyduğu büyük sevgiyle kucakladı, gözlerinden öptü. O denli içtenlerdi ki, duyduğu sevgi kadar saygıyı da hak ediyorlardı. Mamişilo’dan sonra Çûko devreye girdi.

“Ben bu düşmanın ahmaklığını anlamış değilim heval Mehmet. Sanki çocuk kandırıyorlar. Onlarca çocukluk arkadaşımızı gözlerimizin önünde öldürdüler. Sadece bu direnişte değil, barış zamanında da öldürdüler. Bir de utanmadan bizi kandıracaklarını düşünüyorlar. Gidin eskeroklar (askerler) gidin, otlayacak başka bir tarla bulun kendinize. Bizim tarlada otlanamazsınız...”

Böylesine güzel konuşmayı ve sözü nereden bulduklarını hayretle sorgulayan Mehmet, direniş süreci boyunca yaptığı gözlemleri anımsayınca, Cizre’deki çocukların erken büyüyüp, erken olgunlaştıkları sonucuna vardı. Buna rağmen çocukluklarını da bırakmıyor, ikisini bir arada yaşayarak büyüyorlardı. Direniş sayesinde bu gerçeği daha iyi anlayarak çocuklar hakkındaki düşünceleri büyük oranda değişmişti. Tanıdığı çocuk yaştaki gençlerin anlama ve uygulamada hiçbir sıkıntıları olmadığı gibi, yaşamın her zorluğuna en az büyükler kadar göğüs germeyi başarıyorlardı.

Anonsların kesilmesi ardından zırhlı araçların çekildiğini anlayan Mehmet, tekrar dışarı çıktı. Bir sokak ötedeki binanın üst katına çıkarak vekillere telefon etmek istedi ama sonuç alamadı. İndiğinde Siyabend’e sonucu aktardı.

Siyabend:

“Desene eskilerin dediğine geldik; ‘Çavê deriyan xwelî

li seriyen.’ (Gözü başkasının yardımında olanların kül başına.)”

“Aynen öyle, biz bir şey yaptık yaptık, yapamadıysak sonu ölümdür, ötesi laftır yani...”

“Maalesef öyle heval Mehmet. Unutmadan bir şey daha söyleyeyim sana, Arda’nın şehadetini duyan Kurtay, yaşanan şahadetin çok etkisinde kalmıştı. Nur Mahallesi’nden gelirken de belli bir kararsızlık süreci yaşamıştı. O zaman fark ettiğimde kendisiyle konuşmuş ve ikna etmiştim. Ya da ikna ettiğimi sandım.”

“Eee, ne yapmış bu Kurtay, kaçmış mı yoksa?”

“Kendisi kaçsa gene neyse, dün gece nöbetini tuttuğu esir polis Aykan Kaya’yı ikna etmiş, kendi telefonuyla düşmanla bağlantı kurmuş, polisi de alıp kaçmış. Az önce Rojhilat ve Harun arkadaşların bulunduğu mevziye uğrarken duydum. Anlatımları böyleydi. Araştırıp kesin bir sonuca gitmedik, ama büyük ihtimalle doğrudur. Çünkü sadece o değil, polis de kayıptır. Anlaşılan karşılıklı bir işbirliği yaparak kaçmayı başarmışlar.”

“Yapılacak bir şey yok. En azından polis meselesi de böylece gündemimizden düşmüş oldu. Daralan alanımızda polisi koruma olanaklarımız kalmamıştı zaten. Esir olduğu için kendimizden çok onu korur duruma gelmiştik. Öldürseydik olmazdı, bıraksaydık yine olmazdı. Böylesi daha hayırlı oldu.”

Mehmet’in söylediklerine sessiz kalan Siyabend Rojhilat ve Harun’un kaldığı bodruma geçti.

Süren yoğun bombardıman altında hareket etme yerine, geceyi Harun’un yanında geçirmeye karar verdi. Sabah kalktıklarında gece boyu süren ağır bombardıman sonucu kaldıkları evin yarısı harap olmuştu. Sağlam kalan odaların olup olmadığını kontrol ederken, girdikleri yıkık bir odada yirmili yaşlarda gösteren bir gencin enkaz altında kaldığını gördüler. Çıkardıkları genç, hiçbir yaşam belirtisi göstermiyordu. Nabzını kontrol eden Siyabend, “maalesef arkadaş şehit olmuş” dedi acı içinde.

Üstünü, başını, yüzünü bir bezle temizlediğinde genci

tanımadığını anladı. “Bu arkadaş kim?” diye sordu. Harun yanıtladı:

“Heval Ardem’dir. Cizre’nin yerel gençlerindendi. Çok yiğit ve cesur bir arkadaştı. Diyebilirim ki, bu hattın tutulmasında emeği çok büyüktü ve bu alanda yaşanan çatışmaların tümüne aktif katılmaktan geri durmamıştı.

Siyabend, bu genç arkadaşını yeterince tanımamanın verdiği boşluğu ve azabı yüreğinde hissederek, Harun’un yardımını istedi. Ardem’i sağlam bir odaya götürüp yatağın üzerine yatırdı. Zerya’ya yaptığı gibi üzerine battaniyeyi örttü. Evdeki eşyaların içinde bulduğu bir tül perdeyi yüzüne kapayıp yatıyormuş gibi bir havanın oluşmasını sağladı.

Harun’dan ayrılıp Masîro ve Ronahî’nin kaldıkları eve gitti. Devlet güçleri eve girmesin diye arkadaşları nöbet tutuyordu. Daha önce orada bulunan Ronahî, Masîro, Akif, Dewran, Jiyan, Eliyê Gulê, Dêrsim, Bager, ve Faraşîn’e, Erdal ve Şiyarbû da gelip katılmıştı. Devlet güçleriyle kapı komşu olmuşlar gibi, iki güç de birbirini gözlüyor ve saldırının uygun anını bekliyordu.

“Bakıyorum düşmanla bitişik komşu gibi yaşamaya alışmışsınız” diyerek, güleç bir ifadeyle arkadaşlarını selamladı. Devlet güçlerinin konumlanma biçimini yeniden gözden geçirdi. Bir tank, bir ejder ve iki kobra namlularını evin içine çevirmiş bekliyorlardı. İlginç olan ise, devlet güçlerinin sahip olduğu üstünlüğe rağmen, eve girme korkusu yaşamalarıydı. Dört zırhlı araç ve sayısız askere karşı arkadaşlarının sadece ellerindeki kleş silahları dışında bir şeyleri yoktu. Ayrılmadan son durumlarının ne olduğunu sordu.

“Evin tam önüne konumlandıkları için zırhlı araçlarla yapacakları fazla bir şey kalmadığını onlar da biliyor. Anladığımız kadarıyla içeri girmeye de korkuyorlar” diyen Masîro’yu, Ronahî tamamladı.

“Aslında dünden beri iki kere saldırı girişiminde bulundular. Ancak her defasında püskürtüldükleri için cesaretle ri kırıldı sanki. Şu anda beklemeye geçmişler.”

“Ya da yeni bir takviye bekliyor olabilirler. Daha farklı

taktikler de devreye koyabilirler. Burada konumlanan güçlerini bir kademe geri çekip yoğun bir bombardımanla saldıracaklardır.”

“Bu olasılıkları da düşünüyoruz heval Siyabend” dedi Masîro.

“Bence başka olasılıkları da gözeterek her şeye hazırlıklı olmalısınız.”

Kısa bir süre daha çeşitli olasılıklara ilişkin arkadaşlarıyla sohbet eden Siyabend, yanına aldığı Agirgeş ile birlikte karşı evde kazılan tünelin bulunduğu yere gitti. Çiya, Berxwedan ve Termal ile beraber çalışan Usta, açacağı bir tünelle yağmur sularının akması için yapılmış kanalizasyona ulaşmaya çalışıyorlardı. Ellerinde herhangi bir harita yoktu. Ama yine de kazıyorlardı. Amaçları, yeraltındaki su kanalına ulaşıp oradan Dîcle suyuna çıkmaktı. Düşündükleri gibi olursa, tünelle Dîcle suyuna ulaşarak yaralı arkadaşlarını kurtarmayı planlıyorlardı.

“Biraz ümitsiz bir girişim gibi geldi bana” diyen Siyabend, Usta’nın tepkisini merak etti.

“Niye böyle karamsar bakıyorsun? Kanalizasyona ulaşırsak fena mı olur?”

“Yok Usta, aksine çok iyi olur. Ancak benim dikkat çekmek istediğim nokta başka; ulaşmak istediğiniz kanalizasyonun yeri tam net değildir. Duyumlar üzerine kazıyorsunuz. En önemlisi de düşmanın bu kanalizasyonun sonunu betonlarla kapattığı bilgisi ortada dolaşıyor. Bu bilgi yanlış olsa bile, dediğiniz kanalın sonu, Dîcle suyuna ulaşarak düşmanın bunu bilmemesi ve tedbir almaması düşünülemez.”

Siyabend’in söylediklerini daha önce düşünen Usta, bir şey diyemeden boynunu büktü. Umutları yıkılmış, kolu kanadı kırılmış gibi bir an bekledi. “Ne diyorsun? İstersen kazmayı bırakalım” dedi, duyulur duyulmaz bir sesle.

“Onu demek istemiyorum tabii. Ayrıca ısrarcı tutumunuz da takdir ediyorum. Bir çıkış ihtimali olur diye çalışıyorsunuz. Bir çıkış bulunursa muazzam bir iş başarılmış olur. Bu açıdan sürdürün. Şimdi durumunuz nedir? Onu öğrenmek için yanınıza geldim.”

Üç metre derinlikte, iki metre uzunlukta kazmışız. Kazdığımız yerden tertemiz, parlayan bir kum çıkıyor. Bu kumun yere döşenmiş büyük boruların terazide durması için dökülen ince kum olduğunu düşünüyorum.”

“Kanal borularına rastladınız mı?”

“Henüz değil, ama rastlayacağımıza inanıyorum.”

Aşağı inip kazılan yere bakarken, çıkan kumu da eline alıp inceledi. “İnsan zor durumda olunca her şeyi iyiye yormak ister” diye düşündü. Eline alıp incelediği kum, bir dönemler Cizre’nin içinde akan küçük nehirciklerin bıraktığı kuma çok benziyordu.

“Bilmen gerekir Usta, Cizre’nin üzerine kurulduğu alan yüzlerce, belki de binlerce yıldır Dicle nehrine yataklık yapıyor. Büyük ihtimalle Dicle suyundan ayrılıp gelen ve Cizre’nin içine akan su arklarının getirdiği kumlardır. Bu alanlar dolgu yapıp üstüne evler ve yollar inşa edilince, kum da altta kalmıştır.”

Siyabend ile Usta arasında kum tartışması sürerken, kaldıkları eve ve sokağa yağmuru andıran havan topları düşmeye başladı. Kaldıkları iki katlı ev, adeta başlarına yıkılıyordu. Üstlerine yağın toz ve duman içinde boğulmak için üstlerine attıkları battaniyelere sığındılar. Tam o anda cihazdan çağrı geldi. Az önce yanından ayrıldığı arkadaşları yardım istiyorlardı. “Anlaşılan aynı anda bulunduğumuz tüm alana dönük kapsamlı bir hava ve kara saldırısı başlatıldı” diye düşündü.

Çağrıya cevap verecek durumda değildi. Ancak arkadaşlarının tekrar tekrar yardım istemesine dayanamadı. Yardım edecek bir durumda olmadığı halde Agirgeş’i alarak arkadaşlarının yanına gitme kararı verdi. Gitmeden Usta’ya döndü.

“Sanırım Termal ve Çiya yaralandı. İki arkadaşı da hastane bodrumuna bırakıp yerinize dönün.”

Usta’nın yanıtını beklemeden havan yağmuru altında karşıdaki eve gitmek için çıktı. İki ev arasında en fazla on beş metre uzunluğunda bir cadde vardı. Caddeyi aşmaya çalışırken bombardımanın tozu dumanı içinde kobranın

taraması başladı. Hemen arkasından koşan Agirgeş, tarama sonucu ağır yaralandı. Zırhlı araçlarla ikinci bodrumun önünden geçen devlet güçleri bulundukları yere kadar gelmeyi başarmış, bir yandan ağır bombardımanları sürdürürken, bir yandan da kobra araçlarını da sokak ve cadde başlarına yerleştirip pusu atmıştı.

“Bu hiç iyi değil, düşmanın inisiyatifi ele geçirmesi anlamına gelir. Arkadaşların ısrarla yardım istemesinin nedeni şimdi daha iyi anlaşılıyor” diye söylendi.

Caddeyi geçip karşıya ulaştığı halde geri, Agirgeş’in yanına döndü. Agirgeş’in elindeki silah paramparça olmuş, yanına düşmüştü. Agirgeş’i caddeden alıp karşıdaki evin içine yerleştirerek arkadaşlarına ulaşmayı başardı.

Üstlendikleri ev, yoğun bombardımanla habire vuruluyordu. Zırhlı araçların vurduğu evin büyük demir kapısı uçurulmuştu. Sığındıkları bodrum katın kapısı açılmış, içeri düşen bir bombaatar mermisi sonucu Eliyê Gulê ile Jiyan yaralanmıştı. Ağır yaralanan Akif ise, vurulduğu yerde son nefesini vermişti. Geri kalan arkadaşları sığındıkları küçük bodrumun arkasına geçerek zırhlı araçlardan atılan havan ve bombaatar taramasına karşı kendilerini korumaya çalışıyorlardı.

Siyabend’in dikkatini çeken şey, isabet eden bombaların tahribat gücüydü. “Bu denli büyük bir tahribatı havan topları yapamaz” diye düşünürken, Rûken ve Rojhilat’ın yaralandığı bodruma isabet eden bombanın görüntülerini anımsadı. İki yerdeki tahribatı karşılaştırdığında birbirine çok benzediğini fark etti. O bodrumda olduğu gibi, bu bodrumda da her taraf beyaza çalan bir renge boyanmıştı.

O sıra yanına gelen Ronahî’ye:

“Bunun kimyasal silah olma özelliği çok yüksektir. Değdiği yerlerin beyaza çalması sanırım bu nedenledir” dedi.

Evde normal bir patlamanın yapamayacağı büyük bir tahribat oluşmuştu. Agirgeş, Jiyan ve Eliyê Gulê’in durumları iyi değildi. Ronahî’yi alıp yanlarına gittiğinde, birçok arkadaşının o küçük bodrumda bir arada durduğunu gördü. Yüzlerinde sadece endişe ve kaygı vardı. İkinci bir bomba

daha bodrumun içine isabet etse, bir araya gelen on beşe yakın arkadaşının kurtulma olasılığı yoktu. Bir an önce oradan çıkmaları ve daha güvenli bir yer bulmaları gerekiyordu.

Siyabend, dışarıda olup biteni anlamak için sokağa çıkacağını söyledi. Ağır yarasına rağmen söyleneni duyan Eliyê Gulê, sesi çıktığı kadar bağırdı.

“Siyabend heval dışarı çıkmasın. O’na da bir şey olacak.”

Eliyê Gulê’nin sesiyle duran Siyabend, dönüp ona baktı. Ne diyeceğini bilemeden yerinde kalakaldı. Öylesine hüznülenmiş öylesine duygulanmıştı ki, ayıp olmazsa o duygu yoğunluğunu gözyaşlarına dönüştürecekti. Kendi ağır yarasını düşüneneğine arkadaşının güvenliğini ve sağlığını düşünen, yoldaşını kendisinden önde tutan bu büyük yürekli gençlerle yoldaş olduğu ve onlarla direniş mevizisini paylaştığı için duyduğu gururu yansıtacak söz bulamadı. Tarihten beri süregelen Cizrelilerin yoldaşlık ve dostluk duygusu öyle güçlüydü ki, direnişçi gençlerinde de bir kültüre dönüşmüştü. Bu kültürü yaşamaktan ve sergilemekten geri durmuyorlardı.

Eliyê Gulê’nin istemini kırmayıp bir süre daha bekledi. Çok geçmeden bombardıman tümüyle durdu ve ortam duruldu. Son durumun keşfini yapmak için sokağa çıkan Dewran, geri geldiğinde sevinçli haberi verdi.

“Düşman bu alandan geri çekilmiş. Şu an hüküm süren bir sessizlik var. Saplanıp kaldığımız bu evden bir an önce çıkma ve yeni bir yer bulma zamanıdır.”

Dewran’ı dinleyen Siyabend, rahatlayan bir sesle konuşacaktı ki, Şiyarbû girdi içeri. Elbiseleri parçalanmış, yara bere içinde kalmıştı. Kesik kesik konuştu hemen.

“Yakınıma düşen bir bombanın basıncı sonucu elbiselerim bu hale geldi. Yeni bir bomba atılır diyerek o halde kendimi hemen sokağa attım. Sokak başında pusuya yatan kobrayı fark etmediğimden kendimi başka bir eve atmak için koşuyordum. Birden kobra’nın taraması başladı. Kendimi sağlam yere atmayı başarsam da, kobranın bacağımdan vurmasını önleyemedim.”

Şiyarbû'nun koluna giren Dewran ve Masîro, O'nu diğer üç yaralının yanına götürdü. Geri geldiklerinde Siyabend'in konuşması başladı.

"Daha fazla burada toplu kalmak olmaz. Bir kısım arkadaş, yaralıları bodruma götürüp geri dönsün. Diğer arkadaşlar da yakındaki evlere ikişer üçer dağılıp mevzilsin. Ben de Harun'u görüp daha güvenli yerler bulma arayışına gireceğim.

"Tamam heval" diyen Masîro ile Ronahî, sözleşmişçesine aynı anda yanıt verdiler.

Ronahî, Bager, Erdal ve Faraşın'le birlikte yakındaki bir eve doğru yürüyen Masîro, keşif uçağının gezdiğinden habersizdi. Bir anda başlarında dolanan keşif uçağının sesini duyduğunda "koşun!" diye bağırdı. Yakındaki bir eve girdiklerinde geç kalmışlardı. Nerden geldiği belli olmayan tahrip gücü yüksek bombanın girdikleri eve isabet etmesiyle iki katlı briket evin üstlerine çökmesi bir oldu. Bombanın yüksek tahrip gücü ve kimyasal bileşenli etkisi, üzerlerine çöken iki katlı evin yıkıntılarından kaynaklı etki ile birleşerek her beş direnişçinin bir arada son nefeslerini vermesi sonucunu yarattı.

Uçağı ve patlamanın sesini duyan Siyabend, "umarım kimse şehit düşmemiştir" diyerek, bir an önce Harun'un yanına ulaşmaya çalıştı. Harun'un kaldığı ev, hastane bodrumunun elli metre aşağısında, Doktor Mevzisinin hemen yanındaydı. İçeri girer girmez Harun'la Serhat'ın mevziye girdiğini, çatışma pozisyonunda olduklarını gördü. "Hayırdır" dercesine şaşkınlıkla ikisine baktı. Bir anda Siyabend'i karşılarında görünce, aynı şaşkınlığı onlar da yaşadı.

"Sen gelmeden bir dakika önceye kadar bir kobra evin kapısında durmuştu. Ha saldırdı, ha saldıracak diye biz de tetikte bekliyorduk."

"Geldiğimde Kobra falan görmedim. Demek ki birkaç saniye farkla kobranın pususuna düşmekten kurtulmuşum."

"Şans dediğin buna derim" dedi Harun gülümseyerek.

"Şans mı, tesadüf mü bilemiyorum artık. Son zamanlar-

da bu kaçınıcı defa oldu tesadüflerle ve şansla kurtuluyorum. Ama her defasında yanımdaki arkadaşlar benim kadar şanslı olamadılar. Kimisi şehit düştü, kimisi yaralandı. Böyle bir şansa sevinmeli mi, üzülmeli mi, yoksa inanmalı mıyım, doğrusu bilemiyorum. Adına ne dersek diyelim, olan yanımdaki arkadaşlara oluyor. Bu da beni olmasından çok daha fazla duygusal, düşünsel ve hatta ruhsal olarak zorluyor.”

Güçlükle konuşmasını bitirdiğinde sustu. Boğazı kurudu, nefesi kesildi. İki saatten fazla bombardıman altında kalmıştı. Yüzü, gözü, başı, tepeden tırnağı toz içindeydi. Barutun o keskin kokusu da toza dumana eklenince sık sık nefesi kesiliyordu. Durumunun iyi olmadığını fark eden Serhat, hemen içeri koştu. Elinde bir sürahi suyla geri geldi. Sudan bir iki yudum alıp ağızını iyice  alkaladı. Birdenbire başına dikmedi suyu. Nefesi düzelene kadar kısa aralıklarla birer ikişer yudum içmeyi sürdürdü. Bir aydan fazladır sakal tıraşı olamamıştı. Sağı sakalı birbirine karışmıştı. Kalan suyla da yüzünü yıkayıp rahatladı. Az önce yaşadıkları bombardımanı ayrıntılarıyla Harun ve Serhat’a anlattı. Anlatımları bittiğinde karşılıklı görüş alışverişinde bulunurlarken bir ev ötede nöbet tutan yerel gençlikteki Sofî girdi içeri.

“Bir tank bize doğıru geliyor. Namlusu da bize dönüktür” dediğinde nefes nefeseydi.

“Anlaşılan düşman, ikinci bodrumun etrafındaki tüm mevzileri aynı anda hedeflemiş ve tamamen temizlemek istiyor. Yaralı arkadaşlar için hemen yeni bir yer bulmamız gerekir. Ne diyorsunuz?” dediğinde Serhat, Ax n ve Zero da bitişik evden yanlarına geldiler. Bir anda sayıları altı kişiye yükseldi. Hemen bir karar vermeleri gerekirdi. Düşünce almaktan vaz geçerek aklından geçenleri sıraladı.

“Caddenin öbür tarafında bıraktığımız bir nokta var. Burasıyla o noktayı ayıran bir caddedir. Bence Serhat, Ax n ve Zero, zaman geçirmeden hemen gidip o noktayı tutsun. Ben, Harun ve Sofî de tankın hedefi olmayan yakındaki bir eve ge eceğız.”

Konuşması biter bitmez Serhat ve Zero'yu yanına alan Axîn, kaşla göz arasında evden çıktı. Kendisi de Sofî ile Harun'u alıp tankın menzili dışındaki eve gitti. Gittikleri ev, birinci bodrumu boşaltmak için tünelin kazıldığı evdi. Tank bombardımanı başlamadan tünelden caddenin diğer tarafına geçip belirlenen eve vardılar. Kontrol ettiklerinde evin bir bölümünün yanmış olduğunu fark ettiler. Daha ayrıntılı kontrol etmek için içeri girdiklerinde cihazdan Rohilat'ın anonsu geldi.

"Bulunduğunuz yerden düşmanı vurabilir misiniz?"

Cevap vermeye fırsat bulmadan her taraftan doçka mermileri uçtu. Girdikleri ev saniyeler içinde deşifre olmuş ve hedeflenmişti. Bir an düşünüp arkadaşlarına baktı. Onlar da şaşkın halde birbirine bakıyor, ne diyeceklerini bilemiyorlardı.

"Zamanın hükmüne diyecek yok gerçekten. Hele bu son günlerde yaşadıklarımızı düşündükçe, zamanın bir şeylere kızgın olduğu duygusunu yaşıyorum. Bombardımanlar sonucu içinde bulunduğumuz mekânın madde hali yakılıp yıkılıyor, çürüdükçe çürüyor. Sadece çürümeyen biz direnenleriz, ama direnmek için de zaman ve mekân gerekiyor. Zamansız ve mekânsız direnişin olduğu görülmüş şey değil."

Kaldıkları ev briketten yapılmaydı. Konuşması bittiğinde doçka mermileri evin duvarlarını kevgire çevirmişti. Bununla da yetinmeyen devlet güçleri, yakın mesafedeki zırhlı araçlarından sağlı sollu bombaatar mermilerini de gönderiyordu. Hemen oradan çıkmasalar birkaç dakika içinde evin briket duvarları gibi, bedenleri de kevgire dönecekti. Tereddüt etmeden evden çıkmayı başarmalarının üzerinden iki dakika geçmeden tankla vurulan ev yerle bir oldu. Saklandıkları yeni ev ve çevresi bir saate yakın bombardımana tabi tutuldu. Üstüne üstlük, zırhlı araçların koruması altındaki devlet güçleri tümüyle yerleştikleri caddeyi ele geçirdi. Kaldıkları evle ikinci hastane bodrumu arasındaki ilişki de büyük oranda darbelenmiş oldu.

Çok geçmeden yeni yerleştikleri evden de çıktılar. Daha sakin bir eve geçtiklerinde devlet güçlerinin evi darmada-

ğın ettiğini fark ettiler.

“Düşman burayı aramış” diyen Harun, gizlenerek evin üst katından çevreyi kontrol etti. Geri döndüğünde yüzüne yayılan kaygı ifadesi belirgindi.

“Ne gördün?”

“Altmış yetmiş metre ilerideki evleri karakol haline getiren düşman, üstlendiği evlerde sokağı her iki taraftan perçinlemiş gibidir. Hava kararıyor ve çok geçmeden gece karanlığı çökecek. Sabah olmadan burayı terk etmemiz gerekiyor.”

“Haklısın, düşman buralarda olduğumuzu biliyor. Gece hareket etme cesareti göstermez, ama sabah ilk işleri her yeri didik didik aramak olacak.”

Konuşması bittiğinde Harun’un baktığı yerden kendisi de gidip baktı. Durumu daha ayrıntılı kontrol edip geri döndüğünde, aynı kaygılı ifade O’nun da yüzüne oturmıştu.

“Düşmanın karargâh olarak kullandığı ev altmış metre uzaklıkta. Aramızda yalnızca iki bina var. İşler düşündüğümüz gibi olmadı Harun arkadaş. Belki yaralı arkadaşlara yeni bir yer açarız, düşmanın yarattığı bu daralmayı biraz da olsa kırıp soluklanırsanız diye düşündük. Ancak şimdi düşmanın tam ortasına kendimiz düştük. En kötüsü de yaralı arkadaşlarla olan bağlantımız da tamamen koptu.”

“Bulunduğumuz önceki ev bombalanırken yaralı arkadaşların slogan attığını duydum. Siz de duydunuz mu?”

“Ben de duydum” diyen Sofî, endişesini dile getirmedi.

“Hastane bodrumuyla aramıza, tank ve zırhlılarıyla yüzlerce düşman askeri girdi. Sloganlar, arkadaşların hala sağ olduğunu gösteriyor. Lakin bu durum, düşmanın onları bombardımana tuttuğuna ya da tümüyle kuşatmaya aldığına da işaret ediyor olabilir. Öyle ki, hem bizim hem hastane bodrumunun dört tarafını düşman kuşattı. Her birimiz ayrı bir yerde daraltılan bir çemberin içine alınıp kuşatıldık. Etrafımıza bakarken daha iyi anladım ki, en az on evden birini düşman karakola dönüştürmüş...”

Akşam karanlığı iyice belirginleştğinde, gizlene gizle-

ne bulundukları evden çıkıp daha güvenli olduğunu düşündükleri başka bir evin bodrumuna girdiler. Bodruma Axîn, Serhat ve Zero da sığınmıştı.

“Siz ne zaman buraya geldiniz?” dedi bakışlarını Axîn’e çevirerek.

“Sizden ayrılıp gittiğimiz evin bir anda bombardımana tutulmasıyla neye uğradığımızı şaşırdık. Zor bela kendimizi buraya attık.”

“Anladım heval Axîn” dediğinde, bakışlarını Serhat ve Sofî’ye çevirdi. “Buralar sizlerin çatışma mevzilerinizdi ve en iyi bilen de sizlersiniz. Burada dar bir çemberin içine alınıp kuşatılmışız. Bir an önce bu çemberden çıkmamız lazım. Bizi nasıl çıkarabilirsiniz.”

“Buradan çıkmamız için birinci bodruma doğru gidebiliriz. Oraya ulaşmayı başarırsak bir çıkış yolu buluruz belki.”

Serhat sözünü bitirmeden Sofî araya girdi. “Katılıyorum. Çünkü birinci bodrum ve çevresindeki tüm mevzileri yok ettiler. Artık kimsenin orada olmadığına eminler. Oraya ulaşabilirsek, Cûdî Mahallesi’nin dışına çıkma şansımız da olabilir.”

“Hayır, ikiniz de yanlış düşünüyorsunuz. Zaten düşmanın birinci bodrumdan başlayarak ikinci bodrumu ve buraları da içine aldığı bir çemberin içindeyiz. Şu anda oraya doğru gitmek, en riskli tercihi yapmak demektir. En doğrusu, düşmanın kendisini güvende hissettiği yere doğru gitmektir. O zaman kurtulma şansımız daha fazla olabilir.”

“Siyabend hevalin dedikleri daha gerçekçi geliyor bana. Düşman buralarda saklandığımızı biliyor. Evleri birer birer yıksa da, gizlenmek için yer altı tünelleri ve sığınakları yaptığımızı düşünüyor. Bu nedenle direniş alanlarının tümü çok ince bir aramadan geçiriliyor.”

Axîn’in ardından Harun konuştu. “Doğru, eğer buradan sağ salım çıkarsak üçer kişi, iki grup halinde dağılırız.”

Arkadaşlarının konuşması bitince, sonuca gitmek için söylenenleri topladı. “İlk işimiz düşmanın bu çemberini yarıp çıkmayı başarmaktır. Hepimiz çok yorgunuz. Geceyi

burada geçirelim. Sabaha karşı harekete geçeriz. Çıkarken düşmanın her sokak başına attığı çember noktalarını yara-  
cağımızı bilmemiz gerekir.”

Her bir arkadaşı bodrumun bir köşesine çekilip uyuya-  
maya çalışırken, kendisi de kösedeki boş bir yatağa geçti.  
Başına kadar çektiği battaniyenin altında, kısıldıkları bu  
kapanın içinden nasıl bir çıkış bulması gerektiğini düşü-  
nürken öylece daldı.

Çok geçmeden karşısında Hişyar’ı gördü. Her koşulda  
moralli ve coşkulu olan Hişyar, her nedense çok moralsiz  
görünüyordu. Merak edip, “Bu moralsizlik de neyin nesi?”  
diye sordu. Hişyar’dan ses çıkmadı. Tekrar sorusunu yine-  
ledi. Ne yaparsa yapsın, adeta donmuş da kalmış gibi sessiz  
duruşundan taviz vermeyen Hişyar’a daha dikkatli baktı.  
Gözleri öfkeyle parlarken, yüzü acı ve ıstırapla gölgelen-  
mişti. Ağzı açıldı, konuşmak üzere iken durdu, “Boş ver!”  
dercesine elini salladı ve arkasına bakmadan çekip gitti.  
“Hişyar hiçbir zaman böyle yapmazdı. Buna ne oldu da böy-  
le yapıyor” diye söylenerek durması için arkasından bağır-  
dı. Hiçbir şeye aldırmış etmeyen Hişyar, yürüyüşünü sürdür-  
üyordu. Öfkelenip arkasından koştu. Tökezleyip yüzüstü  
yere kapaklanınca, sıçrayarak rüyadan uyandı.

Gördüğü rüyadan oldukça etkilenmişti. Ne yaparsa  
yapsın bir daha uyuyamadı. Rüyanın vermek istediği me-  
sajı düşününce farklı bir şeyi hatırladı. Ne zaman rüyasın-  
da yaşamını yitiren bir arkadaşını veya yakınına görmüşse,  
çok geçmeden mutlaka olumsuz bir durumla karşılaşmıştı.  
Tecrübeyle edindiği bu durumu hatırlamasından dolayı bir  
huzursuzluk yayıldı yüreğine. Huzursuzluk içinde kıvrana  
kıvrana gecenin saat üçüne doğru yataktan kalktı. Arkadaş-  
larına baktı. Hepsi mışıl mışıl uyuyordu. “Acaba şimdi ne  
rüyalar görüyorlar?” diye düşündü. Uykunun en güzel saa-  
tinde olduklarından dolayı ne kadar uyandırmaya kıymasa  
da, her birini ayrı ayrı uyandırıp hazırlanmalarını istedi.

Sabaha karşı saat üç gibi evden çıktıklarında o sokakla-  
rı iyi bilen Sofi ve Serhat öne geçti. Diğerleri arkadan onları  
izledi. Karşılarına çıkan ilk caddeyi geçip durdular. Birbi-

rine bakarlarlarken hangi yöne gitmeleri gerektiği konusunda bir belirsizlik yaşadıklarını anlayan Siyabend, yanlarına gitti. Daha önce kullandıkları yolların, yoğun bombardımandan dolayı eski hallerinden eser kalmamıştı. Gececekleri güvenli koridorlar, yıkılan duvarlardan dolayı yok olmuştu. Yollarını kaybetmiş, nerede olduklarını kestiremez duruma gelmişlerdi.

Sofi ile Serhat'ın yolu bulmakta zorlandıklarını anlayıp öne geçti. Gözüne kestirdiği ilk eve yöneldi. Top atışları evin kapısını sıkıştırmıştı. Kapıyı biraz aralayınca, buzdolabının kapıya yaslandığını gördü. Yavaş yavaş zorlayarak açtı kapıyı. Yıkıntılardan dolayı oluşan moloz yığınları, yürüyüşlerini yavaşlatsa da, güçlkle havan topunun açtığı büyük deliğe ulaşmayı başardılar. Delikten bakınca sadece geniş, boş bir arazi gördüler. Geldikleri yol, devlet güçlerinin karargâh haline getirdiği evin avlusuna çıkarmıştı onları.

Sessizce beklemeye geçip bir süre ortamı dinlediler. Herhangi bir hareket yoktu. Saat dörde geliyordu. Daha fazla beklemeleri halinde sabah olacağı ve hareket edemeyecekleri gerçeğiyle karşı karşıyaydı. Serhat'ı yanına alan Siyabend, "biz çıkacağız, caddeye kadar bize bir şey olmaz ya da taranmazsak siz de arkamızdan gelirsiniz" dedi fısıltıyla.

Serhat'la birlikte yürümeye başladığında adeta yüreğini eline almıştı. Sağında, solunda, karşısında devlet güçlerinin üstlendiği evler vardı ve onlara doğru yürüyorlardı. Küçük, sakın, yavaş adımlarla yapılan bir yürüyüştü bu. Her türlü olumsuzluğa göre kendilerini hazırlamışlardı. Tek hedefleri vardı; önlerinde bulunan caddeyi keserek, daha sağlam bir alana geçmek. O haldeki yürüyüşleriyle caddenin kenarına ulaşmayı başarmış, devlet güçlerinin karargâhı olan bir evin bahçe duvarına yaslanmışlardı.

Yaslandıkları duvarın gölgesinde çömelerek, diğer arkadaşlarının yanlarına gelmesini beklediler. Cûdî Mahallesi'nin birçok sokak ve caddesinde devriye turları atan kobra araçlarının sesi, gecenin sessizliğini yırtıp Cizre göğünde yankılanıyordu. Sesleri o kadar yakından geliyordu ki, şimdi bir köşeden çıkıp kendilerini görecektik duygusu yaşıyor-

lardı. Her türlü olasılığa göre hazırlanmış beklerken, geride bıraktıkları dört arkadaşı yanlarına ulaşmayı başardı.

“Önümüzde yirmi metrelik bir cadde var” diyen Siyabend, etrafında halka oluşturup çömelen arkadaşlarına baktı. “Bu caddeyi kesersek büyük ihtimalle kurtuluruz. Hızlı bir şekilde kesmemiz gerekir. Atik olun. Kobra sesleri çok yakınımızdan geliyor. Birazdan burada olabilirler, gözleriniz de ayaklarınız kadar atik olsun, ona göre!”

Tekrar hepsine ayrı ayrı baktı. Hazır olduklarını gördüğünde yaydan fırlayan bir ok gibi ayağa kalkıp koştu. O’nu diğer arkadaşları izledi. Arka arkaya vermiş, son sürat caddeyi kesmek için koşuyorlardı. Caddenin ortasına vardıklarında kobraların termaline yakalandılar.

Onlar caddenin karşısına kendilerini atmak için kan ter içinde koşarlarken, kobraların seri ateşi sonucu yüzlerce renkli mermi, onların bedenlerine yetişmek için fırlamıştı. Onlar canlı, mermiler ise mekanikti. Ne yaparlarsa yapsınlar, mermiler kadar hızlı koşamıyor, hedef olmaktan kurtulamıyorlardı. Vücudunu sıyıran mermilerin soğuk rüzgârını hisseden Siyabend, farlarını kapatıp pusu atan kobraları fark edemediği için kendisine kızdı. “Kızmanın zamanı değil” diye düşünerek, avazı çıktığı kadar bağırdı.

“Koşun heval, koşun!..”

Tam o esnada bir ses duydu, zorlanan ama inatçı bir sestti bu. Yoksa slogan sesi miydi? Düşünmek istemese de kulaklarında yankılanan slogan sesiyle yüreğinden vurulmuşa döndü.

“Bijî Serok Apo!”

Sesi iyi tanıyordu. Ses Harun’undu. Vurulmuş, makinalı tüfeklerin otomatik tarama seslerine slogan sesleri karışmıştı. Harun’u son kez görmek için arkasına baktı. Arkasına düşen ve tarayan bir kobrayı gördü sadece. Durmadan koşup caddeyi geçti ve kendisini güçlkle bir evin avlusuna attı. Nefes nefese kalmış, boğulur hale gelmişti. Soluklanıp bekledi. Çevredeki kobralar dört bir yandan ateş ediyordu. Bütün bu olanlar on saniyeyi geçmiyordu.

Çok geçmeden zırhlı araçlardan inip caddeyi kontrol

eden askerlerin telsiz konuşmaları, geceyi bölen silah seslerine karıştı.

Cihazla “dört kişi ölü ele geçirildi!” haberini birbirlerine bildiriyorlardı.

“Dört arkadaşın cenazesi ellerine geçmişse kurtulan kim?” diye düşündü. Sofî’nin sona kaldığını anımsayınca Harun, Serhat, Zero ve Axîn şehit düştüler. Sofî ise kurtulmayı başarmış olmalı” diye söylendi.

Çok iyi tanıdığı, birlikte büyük zorlukları paylaşarak direndikleri dört arkadaşını kaybetmenin acısı, cehennemi bir azaba dönüşerek yüreğine yayıldı.

Yanaklarına süzülen gözyaşlarını silerken, bütün arkadaşlarından koparak bir başına kaldığını anladı...

\*\* \*\* \*

İliklerine dek hüzne bulaşmış bir halde mevsisinde beklerken, Akif’le olan anılarından bir türlü kopamıyordu.

Katıldığından beri Akif’i tanıyor, paylaştıkları tatlı ve acı anılar birer birer gözlerinin önünden geçiyordu.

Bitişik eve düşen havan topunun etkisiyle daldığı anılardan sıyrıldı. Üstü başı toz toprak içindeydi. Kendisiyle beraber aynı evde mevzilenen Mazdek, Gelhat, Deyndar ve Berçem’e baktı. Toz toprak içinde kalma dışında bir şeyleri yoktu. Çiya’nın yanına koştu. Kaldığı odanın duvarı, havan topunun isabet ettiği evle bitişikti. Odaya girdiğinde dış duvarın yıkıldığını, gördü. Çiya’yı göremeyince seslendi. Yıkılan duvarın moloz yığını arasından Çiya’nın inleyen sesini duydu. Sesin geldiği yerdeki moloz yığınlarını kaldırmaya başladığında Deyndar ve Berçem’de yardımına geldiler. Çiya’yı çıkardıklarında vücudu ezikler ve çürükler içindeydi. Kırılan kafasından akan kan, tozlu yüzüne akarak pıhtılaşıyordu. Şaşkın gözlerle çevresine bakıyor, ne diyeceğini bilemiyordu.

“Şok hali yaşıyor” diyen Berçem’e yanıt verme gereği duymadı. Koluna girip birkaç adım atmasını sağladı. Yürümekte zorlansa da vücudunda ve bacaklarında herhangi bir kırığın olmadığını görerek sevindi.

“İyisin heval Çiya” dedi moral vermeye çalışarak. “Vücudunda kırık falan yok. Başındaki kırık derin değil. Üzerine çöken yıkıntılar vücudunu biraz ezmiş. Ama birkaç günde iyileşmemen için bir neden yok. Hastane bodrumuna git,

arkadaşların yapabileceği bir şeyler mutlaka vardır.”

Acı içinde inleyerek Çiya’ya baktı. Girdiği şokun etkisiyle yıkılmış, çaresizliğin ve umutsuzluğun girdabına sürüklenmiş gibiydi. Yaşadıkları koşullar, her türlü umutsuzluğu besleyen bir bataklığa dönüşse de, umudu diri tutmak gerekirdi. Çiya’nın ruh halini alt üst eden umutsuzluğu nasıl dağıtacağını düşünürken aklına Sartre’nin sözü geldi.

“Umutsuzluk; İnsanoğlunun kendine karşı hazırlayabileceği suikastların en korkuncudur!” diyerek duraksadı. Çiya’nın gözlerinin içine bakarak Sartre’nin söylediği sözü kendi durumlarına uyarladı.

“Bizim en büyük hünerimiz, düşmanın yaratmaya çalıştığı bu umutsuzluk girdabını parçalamaktır. Çünkü umutsuzluğa düşmek, dehşet ve ölüm kuyusuna düşmekten farksızdır. Düşmanın bizleri öldüreceği doğrudur. Ancak Kürt halkını, onun Önderliğini, partisini ve gerilla ordusunu öldürmeye gücü yetmeyecektir. Bu büyük ve yenilmez değerlerimiz var oldukça, eninde sonunda zafer bizim olaktır.”

Rojhilat susunca Berçem ve Deyndar, Çiya’nın koluna girerek hastane bodrumunun sokağına bırakıp döndüler. Mevzileri, hastane bodrumunun bir sokak önündeydi. Hastane bodrumu da dâhil, bulundukları alanın tümü yoğun bombardıman altındaydı. Tüm mevziler yok edilmiş, sadece hastane bodrumunu koruyan kendi mevzileri ve diğer sokaktaki Sozdar’ın mevziisi kalmıştı.

Berçem ve Deyndar gelir gelmez yerlerine geçmelerini izledi. Akif’i düşünürken üzerine çöken hüznün, yerini daha büyük bir hüznü bıraktı. Hastane bodrumuna koruma mevzisi olarak konumlanmışlardı. Ancak yaralı arkadaşlarını korumak için yapabilecekleri hiçbir şey kalmamıştı. Kendisinin elindeki M-16, arkadaşlarının elindeki kleş dışında hiçbir şeyleri yoktu. Zırhlı araçlara karşı işlevsiz olan bu silahlarla bir şey yapamayacaklarını bildikleri halde, mevzide beklemeyi görev sayıyorlardı.

Yanına gelen Mazdek’e baktı. Aynı hüznün ve acı onun yüzüne de çökmüştü. “Biliyorum, ne yapalım diye sormaya

geldin. Burada mevzilenmemizin nedeni, bombardıman ardından yaralı arkadaşları katletmek için yaya gelecek düşmanı darbelemektir. Yoksa zırhlı araçlara karşı yapabileceğimiz bir şeyin kalmadığını hepimiz biliyoruz.”

“Biliyorum” diyen Mazdek, daha fazla konuşmadı. Bombardıman sesine karışan palet seslerine kulak kesildi. Moloz yığınlarını yara yara gelen tankı fark ettiğinde iş işten geçmişti. Tankla kaldıkları ev arasında iki yüz metrelik bir mesafe bile kalmamıştı. Üst katları yıkılan kaldıkları eve tankın namlusu sabitlenmişti. “Tank heval, tank” diye bağırmasıyla tank mermisinin eve isabet etmesi bir oldu. Üst katlarıyla birlikte moloz yığınının dönen ev, olduğu gibi üstlerine yıkıldı...

Diğer sokaktaki mevzide Sofi’yi bekleyen Sozdar, sabırsızlık içindeydi. Yanında Elefteriya ve Bagok vardı. Serdil, Serdem ve Berfê ise bitişik odada yaralı yatıyorlardı. Üçünün de yarası ağır değildi. Yanındaki Elefteriya’ya dönerek “Sofi gelirse, yaralıları hastane bodrumuna götürsün,” diye söylendi.

“En doğrusu budur. Aslında yaralandıkları anda göndermeliydik.”

“Haklısın, ama ‘yaramız hafif, burada daha fazla işe yararız’ diyerek ısrarla kalmak istediler.”

“Yine de onları dinlememeliydik” diyen Elefteriya’ya bakarken kendi kendisine söyleniyormuş gibi konuşmasını sürdürdü.

“Hepimiz hakikat ile kurduğumuz bağdan dolayı buradayız. Bu bağ ise, bizim öz benliğimizle kurmak istediğimiz bağla somut bir ifadeye kavuşur. Çünkü verili sistemleri içermeyen, alternatif bir yaşam öngörüsünü bize sunan bu bağ, kendimize dair en sahici bağdır aynı zamanda. Bunu düşünerek arkadaşların gitmesinde ısrar etmedim.”

“Sanıyorum düşmanın bu denli acımasızca ve vahşice bizlere yönelmesinin nedeni de bu hakikat bağlıdır.”

“Doğru, çünkü bağ kurduğumuz bu hakikat, faşist sömürgeciliğin mezar kazıcısıdır.”

“Söylediklerine yürekten inanıyorum heval Sozdar.

Ama anlam veremediğim bir nokta var; madem bu hakikat bağı sömürgeciliğin mezar kazıcısı ise, neden başarılı olmadık?”

“Önderlik hakikati bir bütündür. Bizim hakikatle kurduğumuz bağ ise, kendimize göredir ve parçalıdır. Kişiliğimizi şekillendiren öz benliğin yaralarına, bütünüyle hakikatin merhemini sürerek iyileştiremezsek, hakikatle olan bağımızı sakatlar. Yaralı bilinç diyebileceğimiz ya da onu da aşan bizim eksik hakikat halimiz ortaya çıkar. Düşmanın karşısında başarılı olamayışımızın esas nedeni hakikatin bütünlüğüyle kurduğumuz bağ değil, her birimizin bir parçasıyla kurduğumuz eksikli bağın kendisidir. Şu anda bu eksikli bağla bağlı olmanın acısını yaşıyoruz. Direnişe başlarken hem kendi durumumuzu, hem halkımızın ve düşmanın durumunu bütünlüklü ele alabildik mi? Hayır. Ele aldığımız her şey eksik ve parçalıydı. Hakikati ele alışımızdaki parçalılığın yansımasıydı yani. Bir de yaptıklarımıza bak, başardığımız direnişin büyüklüğünü gör! Bu da buradaki her şehidin hakkı için görülmelidir.”

“Bedeller, diz çökmeyen iradenin kanıtı oldu. Yetmezliklere gelince, hiç bu tarzda hiç düşünmemiştim. Söylediklerinden hareketle şu sonuca varıyorum; hakikatin bütünlüğünü gözeterek her neye bağlı isek, o bağlarımızı kapsamlı bir eleştiri süzgecinden geçirirsek, eksikli hakikatimizin bambaşka bir yüzüyle karşılaşmış olacağız. Doğru mu düşünüyorum acaba?”

Sevgiyle Elefteriya’ya baktı. Zekâ kıvılcımlarıyla parlayan gözleri gülüyordu. Çok çabuk kavrayan, anlayan ve anlamlandıran özelliğini beğeniyordu. Sorusunu yanıtlayacağı an Sofi geldi yanlarına. Nefes nefese kalmış haline bakmadan hemen konuya girdi.

“Rojhilat ve yanındaki arkadaşların hepsi şehit olmuşlar” dedi bir çırpıda.

“Emin misin?”

“Kaldıkları ev olduğu gibi üstlerine yıkılmış. Kurtulmaları imkânsızdır.”

“Cizre’deki ilk mevziyi kazın Rohilat hevaldi. Yıkılan

son mevzi de onun oldu.”

“Daha bizim mevzi var heval” dedi Elefteriya, sesine yansıyan kızgınlığı bastırmaya çalışarak.

“İkimizin mevzisi aynı sayılır” dediğinde yüzüne yansıyan üzüntüsü, büyük bir azap ifadesine dönüştü. Bakışlarını Sofî’ye çevirdi: “Beklemeden yaralı arkadaşları hastane bodrumuna götür. Her an bir tankın mermisi buraya da isabet edebilir.”

“Ben gitmezsem olmaz mı? Sizinle kalırsam daha yararlı olurum.”

“Arkadaşları hastaneye bıraktıktan sonra beklemeden geri dönersin.”

“Öyle ise tamam, hemen gidip döneceğim.”

Serdil, Serdem ve Berfê’nın kaldıkları odaya giden Sofî, yaralı arkadaşlarını alarak evden çıktı. İkinci bodrumun sokağına girdiğinde büyük bir patlamayla sarsılıp yere düştü. Çevresine baktığında diğer üç arkadaşı da düştükleri yerden kalkmaya çalışıyorlardı. Yanlarına gitti.

“Bizim mevziyi vurdular. Siz hastaneye gidin, ben durumlarını öğrenip geleceğim.”

Kimsenin bir şey demesine fırsat vermeden geldiği mevziye geri döndü. Yerle bir olan ev, bir moloz yığınının dönmüştü. Moloz yığınınından yükselen toz bulutu, duman ve keskin barut kokusuna karışmıştı. Yanaklarına süzülen gözyaşlarını silerek daha fazla beklemeden geri döndü.

Bodruma girdiğinde Rûken yanına koştu. “Ne oldu heval, arkadaşlar nasıllar?” diyen Rûken’e baktı.

Yarı ağlamaklı bir sesle “bodrumu koruyan her iki mevzi de artık yok” dediğinde Asya ve Mehmet de geldi yanlarına.

“Demek o iki mevzideki arkadaşların hepsi şehit düştü?” diyen Asya’ya bakarken, başını eğebildi sadece.

“Senin durumun nasıl? Herhangi bir yerinde yara var mı?” diyen Rûken araya girdi.

“Yok heval Rûken, ben iyiyim. Bu kadar arkadaş şehit olduktan sonra benim iyi olup olmamam neye yarar ki!”

“Tarihin en zorlu direnişini veriyoruz heval Sofî” diyen

Mehmet moral vermek istedi. “Direniş başlarken hangimizin şehit olup olmayacağımızı hiç birimiz düşünmedik. Bundan sonra da düşünmek olmaz. Şu an bodruma isabet eden çok güçlü bir bomba olsa hepimiz şehit olacağız. Bunu düşüneneğimize, son nefesimize kadar direnişi nasıl sürdüreceğimiz konusuna yoğunlaşırsak daha iyi olur.”

“Maalesef şehitlerimiz için ne gözyaşı dökülecek, ne hak ettikleri merasimi yapacak, ne de yas tutacak koşullarımız kaldı. Ama söz Sofî arkadaş, bu insanlık dışı vahşeti atlatırsak bütün şehitlerimiz için hak ettikleri en iyi merasimi de yapacak, yas da tutacak, hatta özgürce gözyaşı da döküleceğiz.”

Sözünü bitiren Rûken, bakışlarını Sofî’den ayırmadı. “Duyduğum kadarıyla en son Siyabend’le birlikte olan arkadaşlardan biri de sendin. Ne oldu Siyabend’e ve yanındaki arkadaşlara?”

“Biz altı kişiydik heval Rûken” diyen Sofî derin bir iç çekerek önceki gece yaşadıklarını ayrıntılarıyla anlattı. “En önde koşan heval Siyabend olduğu için kıl payı kurtuldu. Ben de en arkadaydım. Daha caddeye çıkmadan, cadde ortasındaki dört arkadaşın tarandıklarını ve şehit düştüklerini görünce geri döndüm. Yanınıza gelirken Sozdar hevalin mevzisinde üstlendim.”

“Siyabend heval kurtulduysa şimdiye kadar neden bizimle hiçbir bağlantı kurmadı?” diyen Asya, soru dolu bakışlarla Sofî’ye gözlerini dikti.

“Biliyorsunuz, Siyabend hevalin telefonunu ve cihazını, güvenliğini sağlayan yanındaki bir arkadaşı taşırdı her zaman. Birlikte olduğumuz son gece telefon ve cihazın Zero arkadaşta olduğunu biliyorum. Zero şehit düştüğünde üzerine gitme koşulları yoktu. Ancak kendisini kurtarabildi.”

“Bu çok kötü” diyen Rûken, üzüntü içinde bir Asya’ya bir Sofî’ye, bir Mehmet’e baktı. “Bir başına düşmanın tam ortasında ne yapabilir ki? Her yer yıkıntı halinde. Her yer düşmanın denetiminde ve kuşatmasında. Ne kimseyle ilişki kuracak olanağı kaldı, ne kimse ona ulaşabilir. Çok kötü, çok!”

“Her şeye rağmen, içimizden Siyabend hevalin kurtulup partiye ulaşacağını ve yaşadıklarımızı aktararak tarihe mal edeceğini düşünüyordum. Korkarım o da bunu başaramayacak.”

“Öyle deme heval Asya, çıkış yapacak bir yol bulması gerekir. Ne O’nun, ne de bizim başka bir şansımız yok” diyen Sofî’nin gözleri nemlendi.

Rûken havayı dağıtmak için:

“Bu direnişimizin mevcut durumunu düşünürken bük yük ozanlarımızdan Melayê Cizîrî ve ardılı Ehmedê Xanî’nin asırlar önce söyledikleri birbirine benzer veciz sözler aklıma geldi.

‘Dinleyen olmazsa, şakıyan bûlbûlün sesi ne yapsın.

Yakan gözler olmazsa, dilberin ay yüzlü çehresi ne yapsın.

Kılıcı kından çeken olmazsa, keskin kılıç ne yapsın.

Anlayan, yorumlayan olmazsa, mana ne yapsın...’

Aradan geçen yüzyıllara rağmen Kürt gerçeğinde hala değişmeyen bu yaklaşım, en son verdiğimiz bu özgürlük sınavında da kendisini bütün çıplaklığıyla gösterdi. Bu yönüyle tarihin tekekkür ettiği söylenebilir. Ancak bu direnişimiz burayla sınırlı değildir ve önceki isyanlar gibi tasfiye olmayacağı, bu anlamda tarihin tekerrür etmeyeceği kesindir. Bugün ne denli karanlık olsa da, yarın mutlaka aydınlık olacaktır” dedi.

Rûken’in konuşması bitmeden kaldıkları binanın ikinci katına düşen bir bombanın etkisiyle göz gözü görmez halde toz ve duman doldu bodrumun içine. Keskin barut kokusuyla birleşen toz ve duman; gözleri yaşartan, nefesleri kesen ve genizleri yakan bir kimyasal etkisi yarattı. Nefes almakta zorlananları tutan öksürük sesine yaralıların inleme ve bağırmaları karıştı. Bir anda mahşer yerine dönen bodrumda, sağa sola koşuşturan Mehmet ve Asya’nın çaresiz çırpınışlarıyla yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Çok geçmeden toz ve duman geçeceğine yanık kokusu da bodruma yayılmayı sürdürdü.

Dumanın nereden geldiğini anlamak için bağırdı Meh-

met; “arkadaşlar, tozdan dumandan dolayı bodrumun içeri görmek olası değil. Hangi arkadaşın yanında yanan bir şey varsa bağırarak söyleyin.”

Bir süre bekledi. Akli ikinci kattaki eşyalara gitti. Yaralı sayısının artmasıyla bodrumda yer açmak için ev sahiplerinin depoladıkları mobilyaların bir kısmını ikinci kata çıkardıklarını hatırladı. “Acaba yukardaki mobilyalar mı tutuştu?” diye söylendi. Kimseden ses çıkmayınca Sofi’yi alarak ikinci kata çıktı.

Düşen bombanın etkisiyle ikinci kat beyaza kesmiş, depoladıkları bütün mobilyalar tutuşup alev topuna dönmüştü. Bombanın düştüğü yerdeki bodrumun tavanı da delinmiş ve çatlayarak geniş bir yarık açılmıştı.

“Eyvah heval Sofi, bu yangını söndüremezsek bodrumdaki yaralı arkadaşların hepsi yanacak. Hemen benimle gel.”

Sofi ile birlikte aşağı inen Mehmet, su dolu damacanelerin yanına gitti. İki damacana suyu alırken en yüksek sesiyle arkadaşlarına seslendi. “Bodrumun üst katında büyük bir yangın çıkmış. Biz yukarıdaki yangını söndürmeye çalışırken hareket edebilecek durumdaki arkadaşlar buradaki mobilya türü eşyaların üzerine su döksün. Delinen yerlerden yangın buraya sıçrarsa canlı canlı yanmaktan kurtulamayız.”

Mehmet’in sesini duyan Asya ve Rûken, birer damacana su alarak mobilyaların bulunduğu yere koştular. Mehmet ise Sofi ile birlikte ikinci kattaki yangını söndürmeye gitti. Büyüyen yangın, birkaç damacana suyla söndürülecek gibi değildi. Yangının üzerine Mehmet suyu atarken, Sofi de çula benzer kalın bir bezle söndürme çalışmasını yürüttü. Yangının büyümesini önlemek için kan ter içinde kalmışlardı. Çalan telefonuna bakmadan önce Sofi’ye seslendi.

“Ben telefona bakarken, sen de söndürme çalışmasını sürdür, olur mu?”

Telefonu açıp kulağına dayadığında “Sizleri Özgür Gün TV’nin Gün Analiz programına konuk etmek için aradık. Tüm kamuoyu durumunuzu yakından izliyor ve merak edi-

yor. Son durumunuzu şu anda televizyon başındaki izleyicilerimize açıklayabilir misiniz?”

“Bodrumuna sığındığımız binanın ikinci katında yangın çıktığı, havan topları ve tank topları bodrumun tavanını da deldiğı için aşağıdaki bodrumda evin bütün eski mobilyaları, eski kanepeleri bütün eşyalar hepsi içerde ve şu anda bir Madımak vahşetiyle ile karşı karşıyayız. Bu bir insanlık ayıbıdır. Ve şu an bulunduğumuz bodrum toz ve duman içinde. Göz gözü görmez bir durum yaşanıyor ve soluk almakta zorlanıyoruz.

Tavanda açılan çatlaklardan yavaş yavaş bodrumun içine ateş sıçramaya başladı. Her ne kadar arkadaşlar suyu alıp kanepeleri ıslatmaya çalışıyorsa da yukardaki büyük yangını etkisizleştirmek imkân dâhilinde görünmüyor. Nussaybin yolunun öbür tarafına bakan herkes bu yangını görecektir.

Bütün insanlığa sesleniyorum. En azından ambulanslardan ziyade mutlaka itfaiyenin gelip ateşi söndürmesi lazımdır. Yoksa gerçekten ayakları ve kolları kopuk ağır yaralı insanlar var, çocuklar var bu evin içinde ve ayır ayır yanacaklar. Bunun tüm insanlığın, hatta Birleşmiş Milletlerin ve bütün dünyanın bir ayıbı olarak tarihe geçeceğinden hiç kuşkum yok. Zaten ev sahiplerinin daha önce doldurup bıraktıkları yirmiye yakın damacana su olmasaydı, şu anda her taraf tutuşmuştu. Evin sahipleri herhalde böyle bir günü düşündükleri için bu suyu bırakmış olmalılar. Onun için biz bu suyu dört gündür içmek amaçlı kullanıyoruz ve beş altı tanesini bitirmiştik. Dört beş tane de kanepe ve diğereşyaların üzerine döktük. Ancak yukarıdaki yangın sürüyor ve bir türlü söndüremiyoruz.”

“Yangının nasıl çıkarıldığını biliyor musunuz?”

“Yangının atılan bombalarla çıktığını sanıyoruz. Belki de henüz bilmediğimiz yangın çıkaran farklı bir bomba kullanmışlardır, bilemiyoruz yani! Keşke burada kameralı bir telefon olsaydı da, bu görüntüleri, böyle ayır ayır yanan evi çekip gönderseydim ve dünya âlem görseydi...”

Daha konuşacaktı ki telefon kesildi. Ne kadar uğraştıy-

sa bir daha programa bağlanamadı. Yangını söndürme işi-  
ne geri döndü. Aşağı inip iki damacana su alacaktı ki, Eliyê  
Gulê'nin sesini duydu.

“Artık yeter! Ne bu alçak düşmana teslim olacağım, ne  
de kimseye yük olacağım! Bu onurlu direnişi şimdiye dek  
nasıl sürdürdüysem, şimdi de bu onurlu direnişle yaşamı-  
mı sonuçlandıracağım” diyerek duraksadı. Kleş silahının  
namlusunu çenesine dayamış, parmağını tetiğin üzerine  
koymuştu. Herkes bir anda donmuş ona bakıyordu. Kimse-  
den ses çıkmıyordu.

“Dur heval, yapma” diyen Mehmet, bağırıp durmasını  
isterken, hemen Rûken yanına koştu. Daha yetişmeden ve  
müdahale etme fırsatı bulamadan “Bîjî Serok Apo!” diye  
slogan atan Eliyê Gulê tetiğe bastı.

Gürültüyle patlayan silahı ve kanlar içindeki bedeniyle  
olduğu yerde yığılıp kaldı. Nabzını kontrol ettiler, yüzlerini  
büyük bir üzüntü ve acı ifadesi kapladı.

Mehmet, o gür sesiyle konuşmadan edemedi. “Hepiniz  
Eliyê Gulê'yi tanıyorsunuz. Daha önce Kobanê direnişine  
katılmış, sonra tekrar Cizre'ye gelmişti. Aktifliğiyle Kasap-  
hane'de tanınan gençlerden biriydi. Zaman zaman yerel  
birimlerde de yer almıştı. Daha sonra fark ettik ki, eski ya-  
şam ve ilişkilerden kalan kendisine bağlı bir birimi daha  
var. Ama bu birimi bir nevi çete gibiydi. Kendi başlarına  
bazı suç olaylarına karışmışlardı. Suçları da hafife alınacak  
türden değildi. Bu nedenle on beş günlüğüne tutuklanmış-  
tı. Her gün ilgilenme ve sohbet seanslarından sonra O'nun  
şahsında eğitim ve çözüm yolu olması açısından ilk kez bir  
platform yapıldı Cizre'de. Bu platforma katılanların da ha-  
tırlayacağı gibi Eliyê Gulê çok olumlu etkilendi ve ardından  
eğitime katılınca büyük değişimler yaşadı. Hangi mahalle  
ve mevzi olursa görev yapacağını söyleyip duruyordu. Hat-  
ta, “arkadaşlar isterse dağa da giderim” diyerek bir mili-  
tanın duruşunu sergilemekten geri kalmıyordu. Özcesi bu  
arkadaş, gösterdiği çaba ve emekle, kendinde yarattığı de-  
ğişim ve dönüşümle, kararlı ve cesur duruşuyla, direnişimi-  
zin sembol isimlerinden biri olmayı başardı.”

Daha konuşacaktı ki tekrar telefonu çaldı. Arayan Vekil idi. “Az önce televizyondaki açıklamalarını izledim. Hemen Parti Grubunun oluşturduğu Kriz Masası Heyetiyle görüşüp durumu aktardım. Onlar da televizyondan izlemişler. İçişleri Bakanı ve hükümet yetkilileriyle görüşme trafiğini başlatmışlar.”

“Az önce Eliyê Gulê bu cehennemi koşulların ağırlığına daha fazla tahammül edemediği için slogan ata ata yaşamına son verdi. Diğer konuda ise öncelikli olarak yangını söndürmek için itfaiye aracına izin vermeliler.”

“Aynı şeyi ben de söyledim onlara.”

“Sanıyorum bizleri yakarak katledecekler. Cenazelerimizin bile tanınmasına izin vermeyecekler. Onun için burada bulunan arkadaşların adını vereceğim. Altmıştan fazla, hatta yetmiş civarında arkadaş var burada. Hepsini kayıt altına al, olur mu?”

“Bu kadar da karamsar olma heval Mehmet!”

“Sen yine de yanına yaz.”

“Tamam, sen söylerken şu an yanımda olan Nergîs ve Rojger de yazacaklar.”

“Biz iki Eşbaşkan buradayız zaten. Birinci bodrumdan ayrıldık, ama buradan ayrılmayacağız. Sekiz arkadaş Dem Gençli. Yani destek amaçlı gelen üniversite öğrencileridir. Bunlar Çavreş, Bedev, Bahoz, Cengo, Welat, Robîn, Mîran ve Arjen adlı arkadaşlardır.”

“Anladım.”

“Batû aşiretinden kırk yaşlarındaki Çekdar var. Evli, yedi çocuk babasıdır. Çûko ve Mamişilo daha on dört yaşlarında iki gençtir. Zinnar on altı yaşlarında, Cesur adlı arkadaş ise Mexmûrlu bir gençtir. Savaş, Arîn ve Laleş gibi çok sayıda genç arkadaş var yanımızda. Diğer arkadaşları da söylersem kaç kişinin Cizre’nin yerel geçlerinden olduğunu kendin de anlarsın.”

“Tamam.”

“Diğer arkadaşlar ise şunlardır: Bengî, Biryar, Belengaz, Evdal, Hogir, Şerhat, Nêçîrvan, Agir, Armanc, Comerd, Bextiyar, Gabar, Ülkem, Nazdar, Viyan, Termal, Çiya, Felat, Serdil,

Serdem, Agirgeş, Şiyarbû, Jiyan, Sofî, Berfê, Çeto, Ezman, Dîlawer, Metin, Mêrxwas, Şiyar, Aşîr, Cotkar, Dewran, Kajîn, Agirşêr, Markos, Avesta, Qenco, Arhat, Şerker, Pêşeng, Helbest, Dara, Cesur, Rûken, Rûbar ve Bişeng.”

“Termal dediğın on altı yaşlarındaki genç değil miydi?”

“Evet, ta kendisidir, ancak maalesef Termal bu sabah şehit düştü.”

“Olamaz ya, nasıl?”

“Sabah saatlerinde teslim ol çağrıları yapıldı. Termal de onları sınamak için, ‘nasıl olsa içinizde çocuk yaşlarda olan en genci benim. Buna rağmen beni vururlarsa bilin ki hepimizi topyekûn imha edecekler’ diyerek bodrumun kapısının önüne çıktı. Elinde ne silah vardı, ne de başka bir şey. Aynı zamanda yaralıydı ve yürüdüğünde yaralı olduğu her yönüyle belliydi. Buna rağmen kapının önüne çıkar çıkmaz keskin nişancılar tarafından katledildi. Cenazesi halen kapının önündedir. Keskin nişancılar cenazeyi denetime aldıkları için henüz yanımıza alamadık.”

Telefon konuşmasını bitiren Vekil, hıçkırıklar içinde ağlayan Nergîs’e baktı.

“Ne oldu yoldaş?”

“Bizim Termal de şehit düşmüş. Nasıl ağlamayayım!”

“Demek o kadar iyi tanıdın ha?”

“Orada kalıp Termal’i tanımamak olur mu? Daha on altı yaşını bitirmemiş, çok tatlı, şeker gibi bir gençti. O’nunla Çûko, Mamişilo ve diğer genç olanları göndermek için çok uğraştılar, ama gönderemediler. Ben de bir defasında Termal’e ‘git’ dedim. Eşbaşkanları dinlemeyen beni mi dinleyecek?”

“Bu denli seni etkilediğine göre...”

“Etkilemez mi? Hem de çok etkiledi. Termal demelerinin nedeni neydi, biliyor musun?”

“Çok tuhaf olsa da, kod adıydı her halde.”

“Kod adı falan değildi. Arkadaşları O’na o adı takmışlardı. Çünkü gözleri şehla bir çocuktı. Sürekli Mehmet’in yanında gezer, O’nun sağ kolu gibi davranırdı. O’nu o havalarda gören halk, espri yaparak ‘Mehmet’in koruması’

derlerdi. Gençler, gözleri şehla olmasından kaynaklı termal dürbünden hareketle o adı vermişlerdi. Çok saf ve emekçi bir yapısı vardı. İnsanlar O'na bakınca hiçbir şey anlamadığını düşünürdü, ama O'nun da kendisince yaşama karşı bir bakış açısı vardı. Mahallede nerede boşluk yaşanırsa oraya el atar, onu yapmaya çalışırdı. Bir eksiklik çıktığında hemen eleştirirdi. Mahallede bir gün bir arkadaşı yaralanıyor, o an orada kimse yok. Bundan dolayı 'Termal sen bu arkadaş Cûdî Mahallesi'ne götür' diyorlar. Termal hiç düşünmeden kabul ediyor. Orada olan arkadaş da ayağından yaralı, ona yolu gösterip 'bak buradan dümdüz gideceksin' diyor. Ama Termal yan gidiyor. Arkadaşları Termal'e; 'tanklara doğru gidiyorsun, düz git, geri dön' diyorlar. Yaralıyı alıp Cûdî Mahallesi'ne kadar götürüp doktorlara yetiştiriyor. Herkes Termal'in bırakıp gideceğini, mahallede yapamayacağını düşünüyordu. Ama o son ana kadar direniş saflarında kalarak şehit düştü."

Zamanın acımasız hükmü karanlığın çökeceği vakti gösterdiğinde tekrar Mehmet'i arayan Vekil, son durumu öğrenmek istedi.

"Üst kattaki yangını söndürdük. Ama bodruma dolan dumanı ve kokusunu daha çıkaramadık. Bu nedenle yaralı arkadaşların durumu oldukça kötüleşti."

"Seslere bakılırsa bombardıman sürüyor halen, öyle değil mi?"

"Evet, tabii kalmışsa bodrumun sağındaki, solundaki ve etrafındaki evlerin hepsine dönük bombardıman aralıksız sürüyor. Dışarıyı göremezsek de, çevremizdeki tüm evlerin moloz yığınına döndüğünü kestirebiliyoruz. Sanıyoruz kaldığımız binanın etrafını tümüyle açıyorlar. Bu binayı ve bodrumu topyekûn hedeflemeleri de an meselesidir. Kriz Masası heyeti bir sonuç alamadı galiba."

"Yaşadığınız bu insani felaket nedeni ile partimizin grup başkanvekilleri, itfaiye ve ambulansların olay yerine hemen intikal etmesi için gün boyu İçişleri Bakanlığı ve ilgili kurumlar nezdinde en üst düzeyde temaslarda bulundu. Ancak, İçişleri Bakanlığı yetkilileri tarafından itfaiye

ekiplerine engel çıkarılmayacağı taahhüt edildiği halde, it-faiyenin geçişine oradaki devlet güçleri tarafından izin ve-rilmediği yönünde basın açıklaması yapıldı.”

“Basın açıklaması Mecliste mi yapıldı?”

“Evet, Mecliste yapıldı... Bugün ikinci bodrumdaki ya-ralıları ve varsa cenazeleri almak için yeniden harekete geçen gönüllü sağlıkçılar size yakın bir yere kadar geldiler. Devletin infazcı güçleri ‘onların hala yaşadıklarını mı sanı-yorsunuz’ demişler ve dalga geçer gibi yeniden mizansen bir çatışma çıkartıp ‘gidemezsiniz çatışma var’ demişler.”

“Durum çok açık değil mi Vekil’im? Devlet güçleri kendi ağızlarıyla itiraf etmişler aslında. ‘Onların hala yaşadıkları-nı mı sanıyorsunuz’ derken yaptıkları işin sonuçları konu-sunda bilgi vermişler. Yani ‘Onlar artık yaşamıyor’ demişler. Bilerek veya bilmeyerek yapacakları kitlesel infaz kararla-rını açıklamışlar yani.”

“Aynen öyle yoldaşım. Bunu kamuoyuyla paylaşacağım” diyen Vekil, Mehmet’in sessiz kaldığını gördü. Zırhlı araçla-rın sireni andıran sesi kendisine kadar geldi.

“Bodrumun bulunduğu sokağa gelen zırhlı araçların sesini sen de duydun sanırım.”

“Evet, sesi duydum.”

“Şimdi telefonu kapatıyorum. Zırhlı araçlardan biri bodrumun penceresinin önünde durdu. Bizleri katliamdan geçirmeseler, ararım seni.”

Telefonu kapatan Mehmet, arkadaşlarının dağınık dur-maları için koşuşturmaya başladı. Ayağa kalkacak ve yürü-yebilecek durumda olanlar, ayağa kalkamayacak durumda-ki arkadaşlarının koluna girerek duvar diplerine götürdü.

Zırhlı aracın birinden “teslim olun!” çağrısı yapıldı. Bel-li aralıklarla yapılan çağrı bitmeden, bodrumun önünde park eden zırhlı araçtakiler indi. Bodrumun caddeye bakan küçük penceresini dikkatle izleyen Mehmet, zırhlı araç-tan inenlerin diz ve bacak kısmını gördüğünde, filmlerde-kine benzer robotik kıyafetler içinde olduklarını fark etti. İnenleri daha iyi görebilmek için bodrumun dibine kadar gelerek bakmayı sürdürdü. Sadece robotik kıyafetleri yok-

tu, aynı zamanda hepsinin başını ve yüzünü kapatan gaz maskeleri de vardı. Subay olduğunu sandığı biri, elindeki cihazla konuştu.

“Yerimizi aldık Albayım!”

“Haydi göreyim sizi aslanlarım, temizliğe başlayın!”

“Emredersiniz Albayım!”

Zırhlı aracın yanında bekleyen robotik giyimli güçler, bodrumun sokağa açılan küçük penceresi karşısında mevzilenirken, elinde bombaatar silahı bulunan birisi pencerenin önüne geldi. Bombaatarın namlusunu bodrumun içine doğrulttu. “Ateş!” diyen subayın komutuyla birlikte tetiğe bastı. Kulakları sağır eden bombanın patlamasını, makinalı tüfeklerin takırtısı izledi.

Bodrumun içinde büyük bir gürültüyle patlayan bomba ile birlikte beyaza çalan çok parlak bir ışık ve alev topunu andıran büyük bir ateş etrafa saçıldı. Bir anda bodrumun içi alev topuna döndü. Uzakta olduğu halde kendisine ulaşan alev, Mehmet’in yüzünü ve elini yakarken, gayri ihtiyarı kendisini yere atarak alevlerden korunmak istedi. Başını kaldırıp bombanın düştüğü yere baktığında, patlamanın yakınında olan arkadaşları da birer alev topuna dönmüş yanıyorlardı. Mahşeri bir cehennemin ortasına düşmüş gibiydi.

Rûken, yanan arkadaşlarının yardımına koştu. Alevler öylesine güçlüydü ki, kimin alevlerin içinde kalıp ateş topuna dönüştüğünü anlayamadan hemen yakınında bulunan feryatlar içindeki yaralı arkadaşlarından birinin yanına gitti. Eline aldığı battaniyeyle yaralının bedenini saran alevleri söndürmeye çalıştı. Genzini yakan duman ve ağır kokunun etkisiyle bir an bayılacakmış duygusuna kapıldı. Bir yandan da vücudunu saran yoğun bir sıcaklıkla adeta erimeye başladığını hissetti. “Bu duygudan hemen kurtulmalı ve arkadaşlara yardım etmeliyim” diyerek, battaniyeyi arkadaşına sardı. Bütün çabasına rağmen yanan arkadaş yere düştü, feryatları kesilmişti.

Su toplayan yanıklardan dolayı arkadaşının şişen yüzüne baktı. Müdahale ettiği arkadaş Nazdar’dı. Şişen göz

kapakları gözlerini kapatmış, görülmez kılınmıştı. Ağzını alabildiğine açıp haykırmak istediği her halinden belli olsa da, şişkinlikten dolayı ağzını açamıyor, bağırtısı bir hırıltı biçiminde çıkıyordu. Nefesi kesiliyor, güçlükle nefes almak istiyor, bütün enerjisini tükettiği halde nefes alamaz hale geliyordu. Başı yere düştüğünde soğuk sular gibi, hava içine boşalıyordu. Sanki yüksek ateş dalgaları üzerini kaplıyor, karanlık bir girdapta kayboluyordu.

Bütün uğraşlarına rağmen bir daha ne sesi, ne soluğu çıktı Nazdar'ın. Yoğun alevlerin etkisiyle tutuşan battaniye de alev aldı ve yanmaya başladı. Ellerin, yüzünün, dudaklarının davul gibi şiştiğini hissettiğinde bedeninin de alevler içinde kaldığını gördü.

Alev dolusu bir kazanın içine düşmüş de, kıvılcımlar saçan kocaman bir meşale gibi yandığını düşündü.

Su toplayan yüzü, dudakları, dili ve gözleri öylesine şişmişti ki, hiçbir şeyi göremiyordu artık. Yanı başındaki bağırtı, feryat, haykırma, ağlama, inleme ve koşuşturma seslerini duyuyor, ne yapmaya çalıştıklarını anlıyor, ama hiçbir şey göremiyordu.

Bedeninden yayılan yanık kokusu, bayıltacak ve boğacak denli ağır bir etki yaratıyordu.

Son saniyeleri yaşadığını ve son nefesini vermek üzere olduğunu hissettiğinde, pırıl pırıl bir gökyüzünü getirdi gözlerinin önüne. Aydınlık saçan yıldızların oynadığı gökyüzünde dolunaya dikti gözlerini. İki keskin göz belirdi ayın sureti içinde. "Başkanım" dedi inlemeyi andıran bir sesle. "Hakikatinin ateşinde yıkanarak yetersiz yoldaşıktan arınıyorum..." dediğinde, yanan ateşin alazı içinde her şey silikleşti ve eriyip gitti.

Patlamanın yakınında olanların vücutları yanarak erirken, biraz daha uzağında olanların vücutları hemen kabarıyor, şişiyor ve su topluyordu.

Patlamanın şokunu atlatan Asya, uzakta olduğu ve alevden etkilenmediği için yaralıların yanına koştu. Yarası ağır olmayanlarla birlikte ateşe yakın olan yaralıları bodrumun diğer köşesine taşıdı.

Yangını söndürmeye çalışırken telefonunun çaldığını fark eden Mehmet ise, konuşmak için ikinci kata çıktı. Med Nûçe Televizyonu'nun haber programına canlı telefon bağlantısıyla katıldı.

"Burada kimyasal ve lav silahları kullanılıyor. Birkaç damacana suyla en azından evin tamamen yakılmasını engelleyecek düzeyde yangını kontrol altına aldık. Ancak on arkadaşımız yanarak can verdi. Yanarak şehit düşen Nêçîrvan, Serdil, Agir, Comerd, Arda, Bextiyar, Agirgeş, Nazdar, Helbest ve Rûken arkadaşlarımızdır. Bunların arasında tanımakta güçlük çektiğimiz, yüzleri tamamen yanan arkadaşlar da vardır. Ben buradan altını çizerek söylüyorum. Yarın öbür gün bu cenazeler kalktığında, AKP hükümeti bu cenazeleri acilen defnetmek için çabalayacaktır. Çünkü bunların büyük bir suç ve insanlık ayıbı olduğunu biliyorlar. Çünkü bunlar üzerinde ya kimyasal silahlar ya da lav gibi yanıcı silahlar kullanıldı. Evin içi o yangınla birlikte aniden bir yangın topuna dönüştü. Benim de şu anda yüzüm elim tamamen yanmış durumda. İnsanların yüzleri tamamen kabarmış, bedenlerinin her tarafı su toplayarak şişmiş. Elbiseleri çıkardığımızda tamamen yanmış durumda bu yaralılar. Ölen, katledilen insanlara dokunamadım ben. Yaralı olanların bedenlerindeki yanıklara, tamamen şişen ve kabaran yüzlerine, eriyerek pul pul dökülen derilerine bakarak, yasaklı silah kullandıklarından adım gibi eminim. Onun için Birleşmiş Milletler'e, insanlığa sesleniyorum; Bunlar üzerinde mutlaka bir inceleme yapılması gerekiyor. Bu insanların hangi silahlarla öldürüldüğüne, hangi silahlarla katledildiğine bakılsın. Yangın küçüktü, eve sıçradı, ama aniden patlamayla birlikte bir alev topuna dönüştü içerde. Bu, ilk kez karşılaştığımız farklı bir silah ve insanların yandığını gördük.

Katledilen insanları ailelerinin hemen defnetmemesi gerekir. Birleşmiş Milletler nezdinde bu cesetlerin analizi yapılmalı. Hangi yasaklı silahlarla bu insanları ve çocukları yaktıklarına bakılmalı. On dört yaşlarında insanlar var bodrumlarda. Bütün bodrumları yakıyorlar, imha ediyor-

lar. İnsanlar ölüyor! Şu anda bu yangın sonucu otuza yakın yaralı var. On da cenaze var. Çûko, Gabar, Mamişilo adlı gençler, daha on dört yaşından küçücük çocuklar ve yüzleri tamamen yanmış. Savaş, Ülkem, Nazdar, Viyan adlı gençler ise ortaokul, lise öğrencileridir. Dikkat ederseniz yanımda oldukları ve yakından tanıdığım halde adlarını söylemekte zorlanıyorum. Çünkü çoğunun yüzleri tamamen yanmış ve tanınmaz halde.

Bizim şu anki endişemiz, yeni bir müdahalede bulunulacak ya da başka kimyasal silahlar kullanılarak hepimizin katledilmesidir. Altmış gündür söylüyorum. Geç değil, bu insanlar halen kurtarılabilir. Yüzlerce insan şu an Cizre’de enkaz altında kalmış. Burası gibi belki onlarca bodrum var. Bu insanlar tamamen ölümle zamana karşı bir yarış içinde. Gerçekten durumu çok ağır olan insanlar var. Yanmış ve tedavi imkânı da bulunmuyor...”

Televizyon haberlerinde Mehmet’i dinleyen Vekil, Nergîs ve Rojger’e döndü. Sesi ağlamaklıydı ve kendi kendisiyle konuşuyor gibiydi.

“Böyle eli kolu bağlı hiçbir şey yapamadan durmanın ağırlığını kaldıracak gücüm kalmadı artık. Bir şeyler yapmak gerekiyor, ama ne?”

“Birinci vahşet bodrumundaki gibi buradaki arkadaşların hepsini katledecekler. Hem de kimyasal silahlarla...” diyen Nergîs’i, Rojger tamamlamak istedi.

“Bence ürettikleri yeni silahları deniyorlar. Şimdiye kadar kullandıkları hiçbir silahın bu denli etkili olduğunu duymadım.”

“Gerillaya karşı da benzer silahların kullanıldığı birkaç kez basına yansıdı.”

Nergîs sözünü bitirmeden Parti Grup Başkan Vekillerinin Mecliste yaptığı basın açıklamasına geçildi:

“Dün saat 17.32 itibariyle Cizre’deki başka bir bina içerisinden bizi arayan bir kişi tarafından, yeni bir insani felaket ile karşı karşıya olduğumuz bilgisi tarafımıza iletilmiştir. Arayan kişi, bina içerisinde yetmiş yakın sivilin bulunduğu, binanın muhtelif katlarında açılan top atışları netice-

sinde yangın çıktığı, bu yangına içeriden kendi imkânlarıyla müdahale koşullarının olmadığı, dışarıdan itfaiye ve sağlık ekiplerinin gelmemesi durumunda binada bulunan insanların tamamının yaşamını yitirebileceği bilgisini tarafımıza aktarmıştır. Bu bilgiler ışığında İçişleri Bakanlığı yetkilileri ile durum acil olarak paylaşılmış, kurtarma ekiplerinin hızla olay yerine intikal etmesinin gereği vurgulanmıştır. İçişleri Bakanlığı yetkilileri tarafından kurtarma ekiplerinin olay mahalline gönderileceği tarafımıza iletilmesine rağmen, Cizre yerelinden aldığımız bilgilere göre bu konuda somut herhangi bir çalışma yürütülmemiştir...

Bugün ise tekrar bize ulaşan aynı kişi, gece boyunca binanın saldırı altında tutulduğunu, yangının söndürülmediğini, içeriye atılan bir bombanın yarattığı yangın sonucu on kişinin yanarak yaşamını yitirdiğini, otuz kişinin de vücutlarında ağır yanıklar oluşacak şekilde yaralandığını belirtmiştir...

Birkaç saat sonra bizi arayan aynı kişi, ambulanslar yerine zırhlı araçların ve operasyonel birliklerin geldiğini, yaralı ve cenazeleri nakletme yerine kendilerine yönelik teslim olun çağrısı yapıldığını ifade etmiştir. Bu durumun kendilerinin de infaz edileceklerine dair büyük bir kuşku yarattığını, yapılması gerekenin bina çevresine silahlı birliklerin değil, sağlık ekiplerinin gönderilmesi ve içeride bulunan cenaze ve yaralıların hastaneye naklinin sağlanması olduğunu ifade etmiştir. Bu yeni bilgiler ilgili devlet yetkilileri ile paylaşılmış, İçişleri Bakanı ve Bakanlık yetkilileri telefonlarımızı cevap vermediği için kendilerine aktarılamamıştır..."

Haberleri izleyen Vekil, haber merkezini arayarak gelişmelere ilişkin bilgi vermek istediğini söyledi. Canlı yayına bağlanması sağlanınca duygu yüklü bir sesle konuşmaya başladı:

"Cûdî Mahallesi'nde benim artık 'infaz atışları' dediğim çeşitli silah ve tanklardan atılan top sesleri gelmeye devam ediyor. Sur Mahallesi'ne de tanklardan top atışları yapılıyor. Buldukları yaralı, sağ kim varsa infaz ediyorlar. Bu benim

rüyalarım kadar girdi. Devlet Cûdî Mahallesi'nde infazlarına devam ederken bizim kaldığımız mahalle de dâhil, sırasıyla diğer mahallelerde ev aramaları yapılmaya devam ediyor. Aramadan çok evlerde ne var ne yok talanvarî kırıp döktükleri haberleri geliyor. Biraz önce kaldığım apartmanın terasına çıkıp bodrumların olduğu yere baktım. Bir filmin sahnesindeymiş gibi uzaktan izlediğimde, kapkara dumanların yükseldiğini gördüm. Bodrumların olduğu bölgeden yükselen dumanlar Mehmet'in söylediklerini doğruluyordu. Dumanların yükseldiği yerlerden top sesleri geliyor, toz ve yangın dumanı iç içe karışıyordu. Son olarak tüm kamuoyuna seslenerek şunu söyleyeceğim: Artık Türkiye'nin Auschwitz'i Cizre bodrumlarıdır. Hitler faşizminin Yahudi halkına uyguladığı soykırımın bir benzeri Cizre halkına ve gencecik çocuklarına karşı gerçekleştiriliyor. Buna sessiz kalınmamalı, 'dur!' denilmelidir..."

Konuşmasını bitiren Vekil, kaldığı teras katın balkonuna çıktı. Bodrumun bulunduğu tarafa baktı tekrar. Göğe doğru yükselen dumanlar, Cizre üzerinde kalın bir tabaka oluşturuyordu. Son durumu öğrenmek için Mehmet'i aradı. Telefonu kapsama alanı dışındaydı. Asya'yı aradı. Alo diyen sesi duyunca "yaşıyorlar" diyerek az da olsa rahatladı.

"Uluslararası Af Örgütü, Şırnak Valiliği'nin verdiği bilgiyi kamuoyuyla paylaştı. Vali, yangının söndürüldüğünü, hatta durumunuzun iyi olduğunu Af Örgütüne iletmiş. Hükümetin katliamcı politikalarını teşhir ettiğim için, hükümet ve yereldeki yetkililer bana karşı bir linç kampanyası başlatmış. Kime başvuruyorsam telefonumu ya kaldırmıyor, ya da dediklerimin hiç biri yapılmıyor. Bu nedenle durumunuzu direkt HDP heyetiyle paylaşırsanız, zamanında kamuoyuna yansıtılmasını sağlarlar."

"HDP heyetine sık sık bilgi veriyoruz. Sen de onları bilgilendiriyorsun. Onlar da girişimlerde bulunuyorlarmış. Buna rağmen değişen bir şey olmuyor. Aksine katlanarak süren bir vahşet durumu var. Kitleler harekete geçirilmediği sürece, yapılacaklar havanda su dövmeyi aşamayacak."

"Anlıyorum."

“On arkadaşımızın yanarak öldüğünü biliyorsunuz. Diğerlerinin de çoğu yanmış. Anlayacağın durum çok berbat.”

“Yangın daha sönmedi mi?”

“Aksine sürüyor ve üst katlara da sıçradı.”

“Önemli gördüğüm farklı bir bilgiyi paylaşmak istiyorum sizinle. Bildiğiniz gibi kentin birçok mahallesini harabeğe çeviren devlet güçleri, ‘PKK’liler kullanabilir’ düşüncesiyle, kentin kanalizasyon ve su kanallarını kapatmıştı. Yeni aldığımız bilgiye göre, bu yetmezmiş gibi şimdi de kanalizasyonlara adı, cinsi ve niteliği bilinmeyen bir kimyasal madde atılmış. Hala insanların içinde barınabildiği Şah, Dicle ve Dağkapı Mahalleleri’nde, evlerin mutfak ve banyolarındaki atık su giderlerinden evlerin içlerine kadar kokular yayılıyor. Halk, evlerin içine sızan kokunun, biber gazı kokusuna benzediğini söylüyor.”

“Anlaşılan sadece bulunduğumuz yerlerde kimyasal silah kullanılmıyor. Kullanabileceğimizi düşündükleri her yere kimyasal gazlar atıyorlar.”

“Evet öyle! Ayrıca Cizre’de tüm market ve eczaneler halen kapalı. İnsanların ilaç ve gıda ihtiyaçları karşılanamıyor. Dışardan gelen yardım tırlarının Cizre’ye girişi engellendi. Halk dayanışma içerisine girerek temel gıda ihtiyaçlarını karşılıyor. Birinin evinde ekmek yoksa komşusundan istiyor. Öte yandan Cizre’deki bu vahşete karşı Kasrik Boğazı’ndaki nöbet eylemi de sürüyor.”

“Anladım” diyen Asya telefon görüşmesini bitirdi.

Sonraki gün Şırnak Valiliği’nin haber bültenlerine geçen basın açıklaması verildi:

“İlimiz Cizre İlçesi Cûdî Mahallesi’nde 04.02.2016 günü bölücü terör örgütü mensuplarının kullandığı 4 katlı bir binadan ve çevredeki diğer binalardan güvenlik güçlerimize yönelik olarak bölücü terör örgütü mensuplarınca uzun namlulu silah ve roketatarlı saldırı neticesinde çıkan çatışmada 10 terörist etkisiz hale getirilmiş, 1 polis memurumuz ise şehit olmuştur. Bu esnada binadan kaçan teröristler söz konusu binayı ateşe vermişlerdir. Bölücü terör örgütü mensuplarının yoğun ateşi sebebiyle itfaiye araçları

alana girememiştir.”

Açıklamayı gören Vekil, panik içinde Rojger’le, Nergîs’i çağırdı. “Bir şeyler yapmalıyız. Yoksa tüm arkadaşları katledecekler.”

“Ne oldu ki böyle bir sonuca gittin?” diyen Rojger’e; “Şırnak Valiliği’nin ajanslara geçen açıklamasını okumadınız mı?” dedi.

Rojger yerine Nergîs cevapladı. “Henüz okumadık.”

“Çünkü ajanslar açıklamayı yeni geçti. Dinleyin okuyayım size.”

Açıklamayı bitirdiğinde kaygı ve endişelerinin nedenini açıklamaya başladı. “Önceki gün Med Nûçe’ye açıklama yapan Mehmet, ne ateş edildiğinden, ne de bodrumu terk ettiklerinden söz etti. En son dün Asya hevalle konuştuğumda bodrumda olduklarını, yangının üst katlara sıçradığını söyledi.”

“Doğru! O halde Valiliğin bu açıklaması, yapılan veya yapılacak olan katliamı perdelemek için bir algı yaratmaya dönüktür” diyen Rojger sözünü bitirmeden Nergîs, konuşmasını böldü.

“Önce algıyı yarat, sonra gerçekleştir!”

“Aynen öyle. O halde siz bu durumu açıklayıcı bir dille yazarak hemen ajanslarınıza geçin. Ben de Mehmet onları arayıp uyarayım, ardından Genel Merkezi arayayım.”

Zaman yitirmeden Mehmet’i aradı. Ulaşamayınca Asya’yı aramak isterken telefonu çaldı. Arayan belediyeye ait cenaze aracının şoförüydü. “Vekilim, beni çağıran polisler Huzur Sokak’ta iki, Paraşüt Sokak’ta da iki olmak üzere toplam 4 cenazeyi aracıma yükleyip Cizre Devlet Hastanesi’ne nakletmemi sağladılar.”

“Yani götürüp hastanenin morguna teslim ettin.”

“Aynen öyle Vekilim!”

“Kimlerdi, tanıyabildin mi?”

“Hem cenaze aracına yüklerken, hem de morga bırakırken çok dikkatli bakmama rağmen tanıyamadım. Çünkü cenazeler tanınmaz haldeydi. Üçünün yüzü yanmış, kararmıştı. Birisinin yüzü tümünden ezilmişti. İçim kaldıramadığın-

dan daha fazla bakamadım. Anlayacağı Vekilim, her dört cenazenin de vücut bütünlüğü bozulmuştu. Bazı uzuvları kesilip atılmıştı” dediğinde, ağlamaklı ses tonu hıçkırıklara dönüştü. Daha fazla konuşamayacağını anlayan Vekil, soru sormayı bırakıp sakinleştirmeye çalıştı.

Şoförle konuşmasını bitirdiğinde Asya’yı aradı. Telefonu açtığında Valiliğin açıklamasını ve diğer gelişmelerle ilgili önemli gördüğü bilgileri kısaca özetleyip konuşmasını bağladı.

“Birinci vahşet bodrumu gibi bir katliam yapmakta kesin kararlılar. Oradan ayrılıp başka bir yere geçme koşullarınız yok mu?”

“Maalesef yok Vekilim. Bulunduğumuz binanın çevresini tümüyle yıkıp boşalttılar. Zırhlı araçlarla binanın dört bir yanını kuşatıp çembere aldılar. Üzerimizde yirmi dört saat aralıksız keşif uçakları dolaşıyor. Gidip sığınacak bir yer de yok artık.”

“Öyle ise katliam yapmanın tüm koşullarını yaratmışlar.”

“Bir eksik vardı: O da kamuoyuna dönük bir algı yaratmaktı. Valinin açıklamasıyla o algı yaratılmış oldu. Büyük olasılıkla bu gece katliam operasyonunu başlatacaklar. Koşullar olursa Mehmet heval son kez televizyona bağlanıp açıklama yapacak. İmkân ve fırsat bulamayabileceğini hesapladığım için son kez şunu söyleyeceğim: Bodrumdaki yangını söndüremediğimiz için üst katlara çıkıp yıkıntıların arasına dağıldık. Ayrıca yanarak şehit düşen arkadaşların cenazelerinden ağır bir koku yayılmaya başladı. Bizler de son saatlerimizi yaşıyormuşuz gibi bir his var içimde. Eğer ölürsek cenazelerimizin hemen gömülmesine izin vermeyin. Hepimizin cildinde yaygın kabarcıklar çıktı, su topladı, buruştu. Bağımsız hekimlerce ayrıntılı bir otopsi çalışması yaptırıp durumu tespit etmeden bizi gömdürmeyin. Kimyasal silah kullandılar. Cizre’de insanlık gazla boğuluyor, dünyanın umurunda değil.”

Asya’yla konuşmasını bitiren Vekil, durumu Nergîs’le Rojger’e aktardı. Üzerine çöken kasvetli ağırlığın altında

nefes alamaz hale gelmişti. Daha fazla içerinin boğucu havasına tahammül edemediği için balkona ıktı.

Şubat akŐamalarının keskin soğuğu vücudunu yalayıp geçtiğinde tepeden tırnağa ürperdi. Bakışlarını yavaş yavaş çökmekte olan gece karanlığındaki Cûdî Dağı'nın siluetine çevirdi. "Şu an Cûdî Dağı'nı mesken edinen yüzlerce gerilla Cizre'ye inse, bu vahşete son verip o arkadaşları kurtar-sa..." diye söylendi.

İçeriden ağıran Rojger'in sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. Gece karanlığı içinde silueti kaybolan Cûdî Dağı'na tekrar bakarken, derin bir i çekti. İçeri geçmeden kendi-siyle monolog yaparcasına söylendi.

"Sen de, Asya da devrimci halk savaşının öznesi oldunuz. İnanđınız gibi yaşadınız ve birer halk önderi olarak öne çıktınız. O kahraman gençlerle birlikte yeni dönemin K rd  olmayı baŐardınız. Biz ise eski Kürt olarak yaŐamakta ısrar ediyoruz halen."

İçeri girdiğinde; "Hayırdır, yeni bir gelişme mi var?" dedi Rojger'e bakarak.

"Şimdi Mehmet'in, canlı telefon bağlantısına katılacağı söylendi. Ondan ağırdım."

"Şu anda şehit olan on arkadaşın cenazesi dışında elli altı kişi bu bodrumdadır ve tahmin ediyorum ki bunun gibi onlarca bodrum daha Cûdî, Nur ve Sur Mahallelerinde var. Bazıları yaralı, bazıları tamamen yanmış durumda. Bu yanan insanların tedavileri yapılmazsa yüzleri ve elleri tamamen kopacaktır. D n yumuŐatıcı krem sürdük ama sabah uyandığımızda bu kremler insanların yüzlerine tamamen yapışmıştı. Telefonun FM radyosundan dinlediğimizde bu insanların kendi kendilerini yaktıklarını söylüyorlar. Onun için acilen bir heyetin, doktorların, avukatların Cizre'ye gelip yaralı ve ölen insanların üzerinde analiz yapmaları lazım. Ölen veya katledilen insanları her ne kadar bodrumda tutmaya alıŐtıysak da, artık kokudan onları dışarı çıkarmak zorunda kaldık. Yarın öbür gün bu insanların üzerine silah bırakıp 'bunlara terörist diyeceklerini, silahlı örgüt mensubu' olarak basına lanse edeceklerini biliyoruz,

ama bu insanlar bu bodrumun içinde lav silahını çağrıştıran kimyasal silahlarla ve yangınla katledildiler. Hala yaralı olan arkadaşlar da yanımızdadırlar. Bu insanların bedenleri analiz edilmeden hiç kimse defnedilmemelidir. Çünkü günlerdir izliyoruz, AKP sanki yangından mal kaçırırcasına bu cenazeleri defnedip, yarın öbür gün BM'ye ve dünyaya kendini haklı göstermek için uğraşiyor. Bizim insanlarımız da buna sessiz kalıyorlar. Onun için bu saatten sonra Cizre'de hiçbir cenazenin artık defnedilmemesi lazım..." dediğinde duraksayan Mehmet, telefonu kulağından uzaklaştırıp top seslerine yöneltti. Canlı yayında top sesleri olduğu gibi yankılandı. Tekrar telefonu kulağına götürüp kaldığı yerden konuşmasını sürdürdü.

"Buradan son bir kez daha Kürt halkına sesleniyorum; bu bir mücadeledir. Özgürlük mücadelesi, uzun soluklu bir mücadeledir. Bazen tasfiye olacak duruma gelmiştir, bazen en güçlü dönemlerini yaşamıştır. Şu anda Cizre'nin düşüşüyle ya da birkaç yüz kişinin burada katledilmesiyle bu hareketin bitmeyeceğini hepimiz biliyoruz. Herkesin moralini yüksek tutması lazımdır. Bu bodrumda insanların yaşamını yitirmesi özgürlük mücadelesinin biteceği anlamına gelmez. Ama altmış gündür bağırıyoruz, çağırıyoruz, avazımız çıktığı kadar bütün halka seslendik, Cizre halkı var gücüyle bedenini siper etti tanka, topa, lav silahına, roketatarlara. Halka bir sitem olarak söylüyorum, buna da sessiz kalındı. Bu insanlar artık bundan sonra bir katliamla yüz yüzedir. Çünkü az önce radyoda da, yüzde 99.5'ini bitirdiklerini söylediler. On gün önce de aynı şeyi söylüyorlardı. Dışarda ne olup bittiğine dair hiçbir bilgimiz yok. Artık bağlantılarımız kesildi. Eğer yüzde 0.5'i de biz isek ve biz de yaşamımızı yitirip özgürlük mücadelesinde şehitler kervanına katılırsak ne mutlu bize! Hiç kimsenin şüphesi olmasın. Mücadeleye devam eden arkadaşlara buradan selamlarımızı iletiyorum. Cizre halkı altmış gündür soğuğa, açlığa, susuzluğa rağmen diz çökmedi. Bundan sonra da diz çökmeyecektir. Onun için kalan insanların bizimle gurur duyması lazım. Biliyorum, belki yaklaşıyorlar, yavaş yavaş infaz etme riski de var, çün-

kü adamlar dün de geldiler ‘teslim olun yoksa hepinizi içerde yakacağız, hepinizi içerde boğduracağız’ dediler. AKP hükümetinin niyetini, valinin niyetini, İçişleri Bakanı’nın niyetini çok iyi biliyoruz. Şu anda Cizre’de bir vahşet uygulanıyor. Cizre’de bir katliam uygulanıyor..”

Mehmet’in, konuşması bittiğinde haberler sürdü. Haberlerin ardından pazar günlerinin rutin tartışma programına geçildi. Rojger’le, Nergîs tartışma konusuna ilişkin kendi aralarında sohbete dalarken, Vekilin aklı Mehmet’in konuşmalarında kalmıştı. “7 Şubat gününün son saatlerine yaklaşıyoruz. Mehmet’in, söylediklerine bakılırsa ne yapacaklarsa bu gece yapacaklar gibi bir beklentileri var. Her şey kamuoyunun gözü önünde bu denli açık cereyan ederken, böylesine bir barbarlığı göze alabilirler mi?” diye düşünüp iç dünyasına çekildi. Direniş boyunca yaşananları göz önüne getirince bu devletin her türlü çılgınlığı yapabileceğini düşünürken; hiçbir şeyin gizlenemeyeceği, toplu katliamların uluslararası hukuka göre yargılanacağı bilinen bir çağda, hele bu denli açıktan açığa böylesi bir çılgınlığın neye mal olacağını düşündüğünde ise, yapılamayacağı sonucuna gidiyordu. İki düşünce, iki duygu, iki ruh hali arasında gidip gelirken, Nergîs’in önündeki sehpaıa bıraktığı çay bardağının sesiyle iç dünyasındaki muhasebeden sıyrıldı.

Televizyondaki tartışma programı halen sürüyordu. Gözü, ekranın sol alt köşesinde zamanı gösteren saate kaydı. “Saat gecenin onuna geliyor” diye söylendi. Önündeki sehpanın üzerinde duran çay bardağını alıp ağzına götürdü. Çaydan bir yudum içip bardağı geri sehpanın üzerine bırakacaktı ki, o güne dek tanık olmadığı korkunç bir patlamayla sarsıldı. Evin pencere camları şangırdarak parçalandı, elindeki çay bardağıyla birlikte yere yuvarlandı. Evin içine bir bombanın düştüğünü sandı önce. Başını kaldırıp çevresine baktı. Rojger bir tarafta, Nergîs diğer tarafta düştüğü yerden kalkmaya çalışıyorlardı. Odanın lambası yanıyor, televizyon halen çalışıyordu. Doğrulup ayağı kalktı.

“Bu neydi böyle?” diyen Nergîs, şok içindeydi.

“Önce ortamıza bir bombanın düştüğünü sandım, ama

eve bomba düşmemiş” diyen Rojger, korkmuş gözlerle Vekile bakıyordu. Toparlanıp balkona koşan Vekil, ikinci bodrumun bulunduğu noktadan yoğun bir toz ve duman bulutunun Cizre göğüne yükseldiğini gördü. İçeri gelip her iki arkadaşını sakınleştirdi.

“Kuşatma günlerinin en şiddetli patlaması yaşandı” dedi.

“Adeta yer sarsıldı. Deprem etkisi yarattı” diyen Rojger araya girdi.

“Patlamanın yer altından ve çok şiddetli olduğu anlaşıyor. Muhtemelen binanın altına tahrip gücü oldukça yüksek patlayıcılar yerleştirip patlattılar. Böylece hem büyük bir katliam gerçekleştirdiler, hem de katliamın bütün izlerini yok ettiler.”

Konuşmayı bitiren Vekil önce Mehmet’i aradı. Telefonuna ulaşamadı. Tekrar tekrar aramayı sürdürdü. Mehmet’e ulaşamayınca Asya’yı aradı. O’na da ulaşamadı. Sabaha kadar gözünü kırpmadan bir Mehmet’i, bir Asya’yı arayıp durdu. Aradığı telefonların hiçbirini işlemiyordu.

Televizyonların sabah kuşağı haberlerine baktı. Bütün haber kanallarını geziniyor, bir bilgi kırıntısı da olsa bodrumdakilerle ilgili bir şeyler öğrenmek istiyordu. Akşama kadar bütün arayışları sonuçsuz kaldı.

Akşam haberlerinin verileceği saatlerde belediyedeki cenaze aracının şoförü aradı.

“Vekilim” dedi ağlamaklı ve kekeleyerek. “Sabah erkenden cenazeleri çıkarmak için beni aldılar. İkinci bodrumun oraya göturdüler. İkinci bodrumdan eser kalmamış. Yerle bir olmuş yani. Bir yandan kepçelerle binanın hafriyatını taşıdılar, bir yandan da cenazeleri çıkarıp araçlara yüklediler. Cenazeler paramparça olmuştu. Cesetlere ait uzuvlar etrafa saçılmıştı. O bodrumdan altmış beş ceset çıkarıldı. Hiçbiri tanınmıyordu. Çoğunun beden bütünlükleri bozulmuş, birkaç parçası ya kalmış ya da kalmamıştı. Birçoğunun da bedenleri kömüre dönmüştü. Bir yerden otuz dokuz yanmış bedeni birden çıkardılar.”

“Mehmet’in de, Asya’nın da sezgileri doğru çıktı. Bütün

arkadaşları büyük bir katliamdan geçirdiler” diyen Vekil, ağlamaklı halde Rojger ve Nergîs’e baktı. Telefonuna gelen mesajın metalik sesini duyduğunda hemen açtı. Telegram üzeri mesajı gönderen bir gazeteciydi.

“Merhaba Vekilim, nasılsınız?”

“Bu da nereden çıktı şimdi?” dediğinde kendi kendisiyle konuşur gibiydi.

“Hayrola Vekilim, bir şey mi oldu?” diyen Nergîs’in soru dolu bakışları Vekile yöneldi.

“Bir şey yok da, hem Haber Türk gazetesinde hem de Cizre Haber adlı yerel gazete çalışanın Uludereli bir gazeteci mesaj atmış soruyor.”

“Belki bilgi vermek istiyor. Bu tür gazetecilerin değişik haber kaynakları olabilir.”

Bir an düşünen Vekil, hemen cevap yazdı. “Sizlere de merhabalar. Bizler bildiğiniz gibiyiz, sizler nasılsınız?”

“Tanıdığım bir Uzman Başçavuş var. Haber Türk gazetesinde çalıştığım için beni Türk biliyor ve bazen önemli bilgiler veriyor. Az önce kendisiyle görüştüm. ‘Tepemizde operasyonu yöneten iki binbaşı vardı. Hiçbir şekilde ambulansların bırakılmaması gerektiğini iletiler bize. O nedenle biz, operasyon boyunca ambulans bırakmadık, gelince ateş açıyorduk, onlar da yanaşamıyorlardı. Bu akşam ise, bu teröristlerin hepsi ölmeli, hiçbirinden en küçük bir iz kalmamalı diye emir verdiler’ dedi. Bodrumda bizzat kendisinin en az 36 cenaze saydığını, hepsinin parçalanmış olduğunu ifade ederken, ‘Çok pis bir görüntü vardı, insanlar paramparçaydı. O binayı havaya uçurduk’ diyerek mevcut durumu kısaca özetledi. Hatta burada daha fazla yapılacak bir şeyin kalmadığını, kalan küçük bir grubu yok etmek için yeterli bir gücün bırakılacağını, diğer güçlerin ise yavaş yavaş İdil’e aktarılacağını, kendisinin de İdil’e gideceğini söyledi...”

\*\* \*\* \*

Evden çıkacağı sıra telefonuna gelen mesaja baktı. Mesaj, DİHA'nın (Dicle Haber Ajansı) geçtiği "Son Dakika" haberini bildiriyordu. Haberin ayrıntılarına bakarken Rojger geldi.

"Çıkmayalım mı heval Nergîs?"

"Çıkalım çıkmasına da, önce DİHA'nın geçtiği son dakika haberin ne olduğuna bakalım."

"Bitirince özetle olur mu?"

"Cizre bodrumlarındaki yaralıları ulaşmak için bir koridor açılmasını sağlamak amacıyla Belediye Eşbaşkanları ve Milletvekilleri girişte durdurulup Cizre'ye girmelerine izin verilmemiş. Onlarla birlikte gelen bir grup gönüllü sağlık ekibinin ambulansı da eften püften gerekçeler ileri sürülerek bağlanmış..."

Haber üzerine yorumlar yaparak ilerlediler. Belediye binasına girdiklerinde kalabalık bir grupla karşılaştılar. Selamlaşma ardından Mehmet'in, anası öne atılıp ilk röportajın kendisiyle yapılmasını istedi. "Tamam" diyen Nergîs, çantasından kamera ve ses kayıt cihazını çıkarırken, "Sen ne yapacaksın?" dercesine Rojger'e baktı.

"Ayrı ayrı röportajlar yapmak yerine, bugün görüşmemiz gerekenlerle birlikte röportajları yapalım, olmaz mı?"

"Olur tabi."

Nergîs'in olumlu yaklaşması üzerine röportaj yapacakları odaya geçtiler. Kameranın kurulumu ve ayarlanması ardından Mehmet'in anasıyla ilk röportaja başladılar.

“Sizler de uzun bir süre aile olarak bu direnişin içinde kaldınız. Mehmet bu direniş nasıl katıldı, sizler neler yaşadınız, anlatabilir misiniz?”

“Oğlum Mehmet, Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı’ydı. Halka yardım etmek ve sorunlarını çözmek O’nun esas göreviydi. Cizre halkı seçimini yaparak iradesini Meclise ve Eşbaşkanlara teslim etmişti. Mehmet’im de Eşbaşkanı Asya’yla birlikte Cizre halkının güvenine layık olmaya ve gereklerini yapmaya çalışıyor, halka yardımcı oluyordu. Bizler aile olarak bu son ablukanın yirmi beşinci günlerine kadar şimdi yıkılmış olan evimizde kaldık.

Bir sabah devlet güçleri evin önüne geldiler. Caddenin öbür tarafından gelip tank atışlarıyla evi hedef aldılar. Çocukların her biri bir tarafa kaçtı. Evin arka tarafındaki merdivenin altına saklandım ben. Evi darmadağın ettiler top atışlarıyla. Birkaç saat bekledikten sonra bir komşumuzun evine gittim. Yağmur yağıyordu, evin yıkıntılarından dolayı gelen tozla birlikte her tarafım çamur olmuştu. Fakat orada bir zehir kullandılar. Kimyasal bir şeydi. O toza maruz kalan herkes saatlerce öksürüyordu.

Mehmet’in evi olduğunu biliyorlardı. Saatlerce ev bombalandı. Ben gelinime dedim ki, Mehmet’in evinin yerini söyleyenler, senin oğlunu da göstermişlerdir. Buradan uzaklaşın; Şırnak tarafına gidin dedim. Onlar gittiler, ben kaldım. Ev tamamıyla yıkılmıştı. Burası gelinimin babasının evidir; onlar da bizim akrabalarımızdır. Televizyonda Mehmet ve Çiyager’in ismi sürekli geçiyordu. Çiyager, Binevş, Kahraman, Şerker, dördünün ismini Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne vermişlerdi. Dördünün de yaralı olduğu söyleniyordu. Ama o zaman devlet yaralıların olay yerinden alınmasına izin vermiyordu. Her dört insanın sadece insanlara yardımcı olmak için orada bulunduklarını, savaşçı olmadıklarını insan hakları kurumlarına Mehmet defalarca söyledi.”

Mehmet’in anası soluklanınca, yanında oturan kızı araya girdi.

“Devletin bu vahşi saldırılarına karşı daha fazla taham-

mül edemeyen en küçük kardeşimiz Çiyager de gençlerle birlikte direnişe katılacağını ve Cûdî Mahallesi'ne gideceğini söyledi. Çok geçmeden ayağından yaralandığını ama yarasının ağır olmadığını sonradan öğrendik."

"Evden ilk çıktığımızda Mehmet'ten haberimiz yoktu. Kaç kez aradım, telefonuma cevap vermedi. Bir gün Mehmet telefonuma cevap verdi ve kendisiyle konuştum. Dedim ki 'oğlum yeter, o kadar konuşma o televizyonlara.' Dedi ki 'ben konuşmazsam kim konuşacak?' Dedi ki 'bize yardıma gelin'. Dedim ki; 'Cizre şu anda bomboş, kim gelecek yardımınıza?' Bir daha da Mehmet'le konuşmam olmadı. Ama Çiyager ile çok defa konuştum telefonda. O'na bir kere sordum 'yaralı mısın? diye, 'evet' dedi.

Çiyager'in eşi hamileydi. Doğum günleri de yaklaşıyordu. Telefonda eşine, 'Eğer buradan sağ çıkarsam oğlumun adını Botan koyacağım. Büyük ihtimalle buradan hiçbirimiz sağ çıkmayacağız. Eğer bana bir şey olursa çocuğumun ismini 'Bêkes' (Kimsesiz) korsun. Bêkes'e iyi bakarsın, demiş."

Duraksayan Mehmet'in anası, nemlenen gözlerini silip ağlamaya dönüşmesini engelledi. Derin bir iç çektikten sonra konuşmasını sürdürdü.

"O gece sabaha kadar ambulansların ikinci bodruma gitmesini ve yaralıları almasını bekledik. Sabah ambulansa izin verilmediğini öğrenince, o zaman infaz edildiklerini anladık. Bazıları 'Mehmet ölmemiş' dediler. O gece aramışlar sağlıkçıları. 'Gece gelemedik, yarın sabah geleceğiz' demişler. O gece binayı bombaladıkları yetmezmiş gibi, sabah da ambulansların yerine tanklar gitti bulundukları binaya. Devlet hepsini infaz etti. Cesetlerin her birini bir yere savurdular. Vahşiliklerinden yaptılar!

Onlar Cizre'yi yok edersek, Kürtleri de yok ederiz diye hesapladılar. Kürtleri nasıl bitirecekler! Cizre asla diz çökmez! Onlar bilmem kaç kişi öldürdük diyorlar. Doğacak çocuklar da bu zulme başkaldıracak! Ben bu yaşlı halimle üç defa sorguya alındım. Bir defasında iki gün tuttular beni emniyette, 250 TL para cezası yazdılar, bu son yasaktan söz

ediyorum. Üçüncüsünde ‘seni cezaevine yollayacağız’ dediler. Bir keresinde para cezası verdiler, bir keresinde bir gece beklettiler. Bizler yaralıları almak istediğimiz için bizi gözaltına alıyorlardı. O giden 10 anne ile birlikteydim ben. O gün gittiğimiz evde Çiyager en fazla yüz metre uzağımdaydı. Bir polis panzerden çıktı, çelik yeleşini göğsüne dayayıp ‘git, git, git...’ diye bağırdı bana. Benim canlı bomba olduğumu sandı.

Birinci bodrumun tam kapısına da gittik daha önce! Yaralıları almamıza yine izin vermediler. Bu sabah Mehmet’in katledildiği bodruma gitmek istedim, yine engellediler. Oradakilerin çoğu üniversiteli gençler idi. Yazık değil miydi o gençlere! Mehmet’imi tanıyorsunuz. Uzun boylu ve en az doksan kiloydu. Bir torbanın içinde cenazesini bana verdiler. Bedeninden iki parça kalmıştı, onu da torbanın içine koyup bana vermişlerdi. On kilo ya var, ya yoktu. Rabbim bizim hakkımızı onlara bırakmasın!”

Anasının konuşması bitince, Mehmet’in bacısı konuştu:

“Bu bodrumlar tarihsel bir utanç olarak orada kalmalıdır! İŞİD’çileri bile getirmişlerdi Cizre’ye. Bir defasında hastaneye gittik. Hastanenin her yerini silahlı sakallı İŞİD’çiler doldurmuştu. Bu bir hastane mi, yoksa çetelerin karargâhı mı diye tereddüte düştük. Biz ablukanın otuz sekizinci gününe kadar mahallede kaldık. Defalarca Cûdî tarafına geçebildik. Eğer herkes toptan direnişteki yerini alsaydı, belki de bu vahşet yaşanmazdı. Anneler caddenin öbür tarafına geçebildiler. Eğer kalabalık kitleler halinde ilerleseydik, belki de engellenirdi...”

Mehmet’in anası ve kız kardeşiyle yaptıkları röportaj bitince Termal’in babası ve anası girdi odaya. Önce Termal’in babası konuştu:

“Tedavim nedeniyle sokağa çıkma yasağı sırasında şehir dışındaydım. Ailemle telefonla sürekli irtibat halindeydim. Evimiz yasağın ilk dönemlerinde saldırıların yoğunlaştığı Nur Mahallesi’nde olduğu için sürekli kaygılanıyordum. Aileme ‘Elinizden geldiği kadarıyla olduğunuz yerde kalın’ dedim. Eşim sürekli eve top mermilerinin isabet et-

tiğini söylüyordu. Bodruma sığınmak zorunda kalmışlar. Eşim ve çocuklarım kimyasal gazlara benzer bir kokunun geldiğini söyleyince, 'evden çıkın' dedim. Saldırıları artınca, yirmi dokuzuncu günde mahalleden çıkmak zorunda kaldılar. Eşim evden çıkarken oğluma 'haydi gidelim' diyor. Oğlum ise; 'evimi ve mahallemi bırakmam' yanıtını veriyor. Bütün ısrarlara rağmen, mahallede kalacağını söylüyor. Ailem çıktıktan sonra yaklaşık on beş gün boyunca oğluma ulaşamadık. Muhtemelen elektrikler olmadığı için telefonun şarjı bitmiştir dedik. Daha sonra annesini telefonla arayarak Cûdî Mahallesi'nde bulunan dayısının evine geçtiğini söylemiş.

Gençlerimize terörist diyorlar. Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanları Mehmet, Asya ve Binevş gibi hepsi bizim sivil insanlardı. Oğlum hayatında silah bile sıkmamıştır. Katıldığı bir televizyon programında konuşan Mehmet, bulundukları bodrumdan oğlumun dışarı çıkarken kapıda keskin nişancılar tarafından vurulduğunu söyledi. Bu şekilde oğlumuzun öldürüldüğünü öğrendik. Anlatıldığına göre yaklaşık iki üç saat yerde can çekişirken kalıyor ve kimse üzerine gidemediği için kurtulamıyor. Acılar içinde kıvrana kıvrana canımız şehit düşüyor.

Biliyorsunuz, o dönem yaralıların ambulanslar ile alınacağı söylenmişti. Hatta sürekli yaralıları için ambulansların gönderildiği, ama yaralıların bodrumdan çıkmadığı yönünde yalan haberler yapılıyordu. Bodrumda bulunanlar ambulansın gelip gelmediğini öğrenmek için dışarı bakalım kararını verince, Termal 'ben bakarım' demiş. Evden çıkar çıkmaz yüksek binalardaki keskin nişancı mermiyi sıkmış..."

Gözyaşları içinde kalan Termal'in babası daha fazla konuşamadı. Bir anlık sessizlikten sonra acılar içindeki anası konuştu:

"En son 30 Ocak'ta oğlum ile konuştum. Ağlayarak, 'gel' dediğimde, 'anne ne olur ağlama iyiyim' dedi. Bir bodrumda mahsur kaldıklarını söyledi. 'Eğer yakınsan gel beni al' dedi. Defalarca oğlumu almak için yola çıktım. Ancak Yafes

Köprüsü üzerinde bulunan polisler geçişime izin vermedi. Rüyama girdi, rüyada telefonla konuşuyorduk. Telefonda üç sefer bana ‘anne’ dedi. Ben de üç defa ‘ana kurban’ di-yordum. ‘Anne telefonun ucuna gül bırak sesim daha iyi ge-lir’ diyordu. Ağlayıp ‘hadi bana yine anne de’ diyordum. O rüyadan sonra gidip bir kırmızı gül alıp evin en iyi görünen köşesine astım. O gül solunca yeni bir kırmızı gül getirip yerine asacağım. Son nefesime kadar o kırmızı gül hep asılı kalacak. O gül asılı kaldıkça oğlum da bizimle hep yaşaya-cak...”

Termal’in babası ve anası çıkınca Şerzan’ın babası girdi içeri. Soru sorulmasına fırsat vermeden hemen konuşmaya başladı:

“40 günden sonra mesaj çekmişti ‘ben sağım’ diye. Fa-kat O ‘sağım’ dese de, Şerzan’ın yaralandığını daha önce duymuştuk. Yaralandıktan sonra ismi birinci bodrumda çıktı. Oğlumun bodrumda mahsur kaldığını duyduktan sonra yasağa rağmen, Nur Mahallesi’nden şehir merkezine doğru gittik. Halkın toplanması ve bodruma yürümesi ile vahşeti durdurabiliriz diye düşündük. Ancak polisler bod-rumda bulunan insanların yakınlarını ve onlara destek ol-maya çalışan Şırnak Milletvekili ve Belediye Eşbaşkanının da olduğu topluluğa gaz bombaları ile saldırdı. Mecburen geri döndük...”

Şerzan’ın babası ardından Zinar’ın anası içeri girdi. Ya-nında Dara’nın babası da vardı.

“İkiniz de Zinar’ın anası ve babası mısınız?” diye sordu Nergîs.

“Yok” dedi, Zinar’ın anası. “Yanımdaki Dara’nın baba-sıdır. Önce ben konuşacağım, ardından onunla konuşursu-nuz.”

“Olur ana” dedi Rojger. “Bizim için fark etmiyor. İster-sen bize önce Zinar’dan bahset, neden direnişe katıldı? O’nunla en son ne zaman konuştunuz? Size neler söyledi?”

“Oğlum Zinar, kendi yaşam alanından zorla çıkarılması-na itiraz etti. Mahallesini ve arkadaşlarını terk etmek iste-mediği için öldürüldü.

Zinar, Cûdî Mahallesi'ne geçtikten sonra beş altı kez telefonda görüştüm. Haberlerden O'nunla birlikte yeğenim Sofî'in bir bodrumda mahsur kaldığını öğrendim.

Haberlerde bodrumda on kişinin öldürüldüğü, on beş kişinin yaralandığı, diğerlerinin sağ olduğu söylendi. Zinar ve Sofî ellinci günlere kadar da yaşıyorlardı. Sonra bilmiyorum kimyasal mı attılar, bombaladılar mı? Bodrumda bulunan tüm insanları katlettiler. Hepsini yaktılar..." dediğinde gözleri doldu. Ne denli göstermemeye gayret etse de, kendisini güçlkle zapt ettiği belliydi. Başındaki beyaz tülbentin köşesiyle gözlerini ovuşturduktan sonra, kaldığı yerden konuşmasını sürdürdü.

"Altı erkek, bir kız çocuğum var. Zinar, en küçük çocuğumdu. Kimlikte kayıt ederken geç askere gitsin diye doğum tarihini 2003 olarak söyledik. Ancak gerçek yaşı on altıdır. Zinar her zaman benimleydi. Okul okumayı sevmediği için terk etti. Bir dükkânda cıracı olarak çalışıyordu. Aile olarak Karadeniz'de fındık toplamaya gidiyorduk. Zinar da fındık toplama işinde çalışmış biri. Küçük yaşına rağmen birçok işte çalıştı. Çobanlığa, fındık toplamaya, patlıcan toplamaya, kısacası hangi işe gidersek bizimle geldi ve çalıştı. Hayatı buydu. Gittiğimiz her yerde çalışıyordu. İzmir'de tarlada çalışıyordum. Zinar iki üç saat yerde aç kalıyordu. İşimi bitirdiğimde ancak ona yemek verebiliyordum. Uşak, Manisa, Adapazarı'na, yani gittiğim her yerde benimle beraber idi. Doğru dürüst bir hayat yaşamadı. Bu sene biraz daha büyümüş ve sadece bu sene ilk kez benden ayrı çalıştı. İşe gidiyordu. Hiçbir hayatı yoktu, işçiydi. En son ikinci bodrumda yeğenimle birlikte vahşice katlettiler. Allah ahımızı bu Erdoğan'a bırakmasın. İnşallah onun bize reva gördüğü her şeyi ona da yaşatsın!.."

Zinnar'ın anası derin bir iç çekerek susunca, Dara'nın babası konuştu.

"1988 yılında Beytüşşebap'tan Cizre'ye göç ettik. Koruculuk sistemini getirmişlerdi. Korucu olmamızı istediler. Biz de kabul etmeyip buraya göç ettik. Sekiz çocuğum vardı. Dara'nın şehit olmasıyla şimdi yedi çocuğum kaldı. Zinar

gibi Dara da on altı yaşındaydı. Futbolu çok sever, Galatasaray takımını tutardı. Birinci sınıftan sonra okula gitmek istemedi. Abluka başladıktan çok sonra ikinci bodrumda olduğunu öğrendik. Annesi ile yasağın kırkinci gününe kadar konuşuyordu. Annesine birinci bodrumdan biraz uzak olduğunu söylemişti. Annesi ‘oğlum oradan artık çık’ dediğinde; ‘arkadaşlarımı yalnız bırakmayacağım’ demişti. Haberlerde Dara’nın ikinci bodrumda olduğunu öğrendikten sonra anası bir grup kadın ile beraber bodruma yürümek istedi. Ancak, polisler tarafından gözaltına alındı. Gece yarısına kadar emniyette kaldık. Ondan sonra bir daha ne telefonla konuşabildik, ne de kendisinden bir haber alabildik. En son ikinci bodrumda yakılarak katledildiği söylendi...”

Cenaze aracının şoförü ve bir imamı da dinledikten sonra ropörtajlar tamamlandı.

\*\* \*\* \*

Şubat ayının birinci haftası bitmeden, ikinci vahşet bodrumunun bombardıman sonucu yerle bir edilmesiyle Cûdî Mahallesi'ndeki direniş büyük bir darbe aldı. Sur Mahallesi'nde üstlenen direnişçiler, hastane olarak kullanılan bodrumun bulunduğu Akdeniz Sokağı merkez haline getirerek, sağındaki ve solundaki iki üç sokak arasında sıkışıp kaldı.

Direnişçilerin hastane olarak kullandıkları Üçüncü Vahşet Bodrumu, Alisa Künefe ve Kerem Otel'in arka taraflarına düşen, Şehit Dilbirîn Noktası denilen yerin hemen yanındaki altı katlı bir inşaattı. Yakınında Yeşil Cami vardı. Cami, hastane bodrumuyla arasında sadece sekiz evin bulunduğu bir mesafelik uzaklıktaydı.

Altı katlı inşaatın birinci ve ikinci katı nispeten daha iyi yapılmış olsa da, içinde oturulacak hale getirilmemişti. Kapı ve pencereleri takılmış, ancak ince işçilik gerektiren işleri yapılmadan bırakılmıştı. İnşaat halinde olmasına bakılmadan boş olduğu için Şehit Dilbirîn Noktası'nda üstlenen gençlerin sıklıkla kullandıkları ve üstlendikleri bir yer haline gelmişti. Üst katlarının sadece duvarları yapılmış, olduğu gibi öylece bırakılmıştı. En alt katta bulunan geniş ve büyükçe bodrumu temizlenmiş, döşenmiş, ancak direnişin ilerleyen günlerine kadar hastane haline getirilmesi düşünülmemişti. Çatışmalar yoğunlaştıkça yaralıların günden güne artması sonucu direnişçilerin orayı hastaneye dönüştürmekten başka çaresi kalmamıştı.

Binanın ilerisine ve her sokak başına yerleştirilen göz-cülere nöbetçiler de eklenerek güvenli bir yer haline getirilmişti. Hastanenin döşenmesi için boşalan evlerden eşya alındığında kalan eşyalara zarar vermemeye özen gösterilmiş, geri gelecek ev sahiplerinin bilmesi için alınan eşyaların listesi bir kâğıda yazılarak evin görünen bir yerine bırakılmıştı.

Hastaneyle noktalar arasında gidip gelirken keskin nişancıların hedefi olmamak için ilkin bahçe duvarları delinerek geçiş koridorları açılmıştı. Direnişçilerin inisiyatif üstünlüğü zayıfladıkça ve çatışmalar kızıştıkça bahçeden bahçeye geçiş koridorları işlevsiz hale gelmiş; yaygınca kullanılan keskin nişancılardan ve tank atışlarından korunmak için evleri oluşturan duvarlar delinerek evden eve geçen geçiş koridorları öne çıkmıştı.

Dilbirîn Noktası'nın ilerisinde bulunan Berxwedan Noktası ile ön taraflarındaki nokta ve mevzilerde üstlenen direnişçiler, yoğun saldırılar eşliğinde kuşatma çemberinin daraltılması sonucu günden güne artan kayıplar vermeye başlamışlardı. Kayıplar verdikçe zayıflamış, savunma noktalarını koruyamaz hale gelmiş, parça parça geri çekilen bir pozisyona düşmüşlerdi. Her geçen gün biraz daha mevzi haline getirip üstlendikleri evleri birer birer bırakmış, dar bir alana sıkışmışlardı. Bırakılan her mevziye, tank atışları ve bombardımanlar sonucu yerle bir edildikçe zırhlı araçlar yerleşmiş, zırhlı araçların üstünlüğüne dayanan keskin nişancılar da sokak sokak ilerleyerek direnişçileri hareket ettiremez hale getirmişlerdi.

Cadde ve sokakların başına mevzilenen zırhlı araçlar, hareket eden her şeyi otomatik olarak tarayan tarzda ayarlanmış ve hızla sonuca gitmek için devletin bütün imkânları seferber edilmişti. Bir defasında Ezda ve Levend zırhlı araçlarca katledilmiş ve cenazeleri denetime alınmıştı. Cenazeleri almak için beş yaralı verdikleri halde, bir hafta sonra ancak alabilmişlerdi.

Hastane bodrumundaki arkadaşlarını ziyaret etmeden önce yakınlardaki bir evde bulunan mevziye yürüdü. Aklı

fikri nasıl bu hale düştükleri ve bir çıkış kapısını aralayıp aralamayacağı konusundaydı. Son günlerin en çok düşündüren konusu buydu. Mevcut duruma düşmenin önünü alamadığı için kendisini yiyip bitiren Dicle, ne yapacağını bilememenin çaresizliği içindeydi. Yürürken dönüp bir adım arkasından gelen Dıljîn'e baktı. Pür dikkat kesilen bakışlarıyla çevreyi kontrol ediyor, her an çatışacakmış gibi elindeki kleşle tetikte yürüyor, arkadan bağladığı dalgalı kumral saçlarıyla Botan kadınlarının asaletini yansıtan bir portre çiziyordu.

Eve girdiğinde Rüstem'le karşılaştı. Ayaküstü sohbete başladıkları an Sarîna, Berzan, Ronî, Ararat ve Kamuran da geldi yanlarına. Bir odaya geçip oturduklarında ilk söze giren Sarîna oldu.

"Ruheyv heval ve yanındaki arkadaşlarla ilgili söylenenler doğru mu?"

Soruyu sorarken bile yüzündeki derin acı ifadesine baktı. Mexmûr'lu sürgün bir ailede doğup büyüyen bu genç kadın arkadaşının özgürlük düşlerini kâbesine dönüştürmesi daha çok yeniydi. Yüreğinde büyüyen hayallerini gerçekleştirmek için yapmak istediği ne çok şey vardı daha. Ama kaç gün veya kaç saatlik bir ömre bu hayallerini nasıl sığdırabilecekti ki!..

Daha dikkatli bakınca, yüzündeki derin acının gölgesinde gizlenmiş Dıljîn gibi Botanlı kadınların asaletini gördü. Aynı acıyı yüreğinin derinliklerinde duyumsayarak sorusunu yanıtladı.

"Maalesef heval Sarîna, söylenenler doğru. Ruheyv ile yanındaki Çiyayî, Sercan, Azad ve Tolhildan'dan oluşan beş kişilik bir tim, bu sıkışmışlığı aşmak için Çarşıya Kevn tarafına doğru giderek bir araştırma yapmak istedi. Yaralı arkadaşları kurtarmak amacıyla o tarafa doğru bir koridor açmanın arayışına girmişlerdi. Ancak düşmanın yüzlerce teknik aracıyla ve binlerce askeri gücüyle oluşturduğu kuşatmayı yaramayıp kahramanca çatışarak şehit düştüler."

"Yaralı arkadaşları çıkarmak için güvenli bir koridor açabilseydik çok iyi olacaktı. Ancak görünen o ki, düşma-

nın aldığı olağanüstü tedbirlerden dolayı bu olanağı bulma şansımız olmayacak” diyen Rüstem, yaşadığı çözümsüzlüğü gizleme gereği duymadı.

“Bu halimizle ne yapabiliriz heval Dicle? Tünelin ucunda küçük de olsa bir kıvılcım görölmüyor mu?” diyen Ronî araya girdi.

Yerel gençlik çalışmalarında yer alan Ronî, on sekiz yaşlarında ya var, ya yoktu. Umutla parlayan ela gözlerine karamsar bir gölgenin izi düşmüştü.

“Olmaz olur mu heval Ronî!” dedi Kamuran, moral vermeye çalışarak. “Tünelin ucunda her zaman bir ışık vardır. Önemli olan o ışığı yüreğimizin derinliklerinde hissetmek ve avuçlarımızın içine alıp düşmanın yarattığı karanlığı yırtmayı başarmaktır.”

Kamuran da Ronî gibi Cizre’de doğup büyüyen bir gençti. Tek farkı, son üç yılını özgür mekânlarda yaşayarak, özgürlüğe kanat çırpın bilinç ve irade kazanmasıydı.

“Aynen Kamuran hevalin dediği gibidir. Bu halk neler gördü neler...” diyen Berzan, bakışlarını arkadaşlarında gezdirip konuşmasını sürdürdü. “Hepimizin hikâyesi 1990’lı yıllardan bu yana yaşatılan devlet zulmünün ve bu zulüm karşısında verilen direnişin özeti gibidir. Babam, bu faşist devletin kontra güçleri tarafından kaçırılıp faili meçhul tarzda infaz edildi. Sadece infaz etseler, haydi neyse diyeceksin. Cesedini de kaybettirdiler. Gidip ziyaret edeceğim bir mezardan bile mahrum bıraktılar beni. O zamanlar daha üç yaşındaydım. Beni amcam büyüttü. Kulağıma fısıldanan hikâyeler neydi, biliyor musunuz? Aile ve akrabalarımızın yaşadığı Yeşilyurt köyünde bütün köylülere en vahşi işkencelerle insan dışkısının nasıl yedirildiğini, babam ve babam gibi yüzlerce insanın kaçırılarak faili meçhul cinayetler adı altında nasıl kaybettirildikleriyle ilgili hikâyelerdi.”

Yerinde duramayan Cizrel’i yerel gençlik çalışanı Ararat, sona kalmanın sabırsızlığıyla araya girdi. “Cizre ve Botanlı, hatta Kürdistanlı olup da bu hikâyelerle büyümeyen kimsenin olabileceğini sanmıyorum. Bütün bu hikâyelerden benim anladığım şudur; bu devlet her dönemde üze-

rimizi zifiri bir karanlıkla ne kadar kapatmak istemişse, tünelin ucundaki ışığa tutunanlar bu karanlığı yırtmayı başarmıştır. Bu günlere böyle geldik. Bu devlet zulümle ne yaparsa yapsın, zifiri karanlık tümüyle yok edilene kadar bu böyle sürecek!..”

Arkadaşlarının kararlı duruşu karşısında duygulanan Dîcle, konuştuğunda her birini sevgiyle süzmekten geri durmadı. “Sizler de benim kadar biliyorsunuz, ama yine de mevcut durumumuzu bütün çıplaklığıyla anlatmak istiyorum. Şu anda hastane bodrumunda kırkın üzerinde yaralı arkadaş var. Bunların yarıdan fazlası destek amacıyla gelen Dem Gençli üniversite öğrencileridir. Geriye kalan diğer yarısının önemli bir kısmı yerel gençlik çalışanı arkadaşlardır. Yaralanıp da hastanede kalan gerilla arkadaşların sayısı on kadardır. Geline aşamada hastanenin güvenliğini sağlayan sadece beş noktamız kalmış. Bu beş noktada üstlenen arkadaşların sayısı toplam otuz kişiyi buluyor. Ferdi silahlarımız dışında elimizde başka bir şey kalmadı. Her birimizin ferdi silahında bulunan mermi sayısı, dolu üç şarjör kadar ya var, ya yoktur. Yani çevremizi kuşatan onlarca zırhlı araç; binlerce asker, PÖH, JÖH ve devşirme çetelerle çağın en üstün teknik silahlarına karşı ne savaşacak, ne de başarı elde edecek bir şansımız var. Ayrıca erzak adına bir şeyimiz de kalmadı. Yaralı arkadaşlar da dâhil hepimiz son bir haftadır açlık ve susuzlukla boğuşuyoruz. Termal çalışmadığı zamanlarda yakındaki bir kuyudan arkadaşlar gidip bir iki bidon su alabiliyor. O da yaralı arkadaşlara ancak yetiyor.”

Duraksayıp bakışlarını camı ve çerçevesi kalmamış pencereden dışarıya çevirdi. Puslu ve bulutlu bir havanın ağırlığını iliklerine dek hissetti. Bakışları boşluğa asılı kalmış gibi konuşmasını sürdürdü.

“En son aldığımız bilgiye göre Canşêr Jiyan (Mahsum Biriman) adında bir arkadaş, birinci ve ikinci bodrumdaki arkadaşların vahşice katledilmesinin intikamını almak amacıyla kendi başına inisiyatif kullanarak Cizre’ye gelmiş, Banê Xanê Mahallesinde düşman güçlerine karşı fedai bir eylem yaparak şehit düşmüştür. Yaşananlara karşı bireysel

anlamda da olsa bir şeyler yapmanın vicdani sorumluluğuyla kendini düşmanın etten ördüğü duvara vurarak geçmeyi başarmış, 12 Şubat günü sabah saatlerinde Cizre'nin Konak Mahallesi'nde Polis Özel Harekât Kontrol Noktası'na yönelik olarak fedai eylem gerçekleştirmiştir. Bu faşist devletin bütün zulmünü Cizre halkına yönelttiği, yaralı direnişçileri bodrumlarda diri diri yaktığı günün hemen ertesinde, bir Botan evladı olarak bu duruma seyirci kalmak istememiş, fedai eylemiyle düşmana büyük bir darbe vurmayı başarmıştır” dediğinde duraksadı.

“Öyle anlaşıyor ki, Hareket tarafından takviye güç gönderme koşullarının kalmadığını anlayan Canşêr heval, fedai eylem yapmayı tek seçenek olarak görmüştür” diyen Ararat araya girdi.

“Öyle görünüyor heval. Bu da gösteriyor ki, herhangi bir takviyenin gelme olanağı kalmamıştır artık. Sıkıştığımız bu iki sokakta cephanesiz, erzaksız ve olanaksız koşullarla bir başımıza kalmışız. Mehmet, Asya ve diğer arkadaşların hepsi alçakça katledildiler. Siyabend hevalin şehit düştüğüne dair bir bilgi yok elimizde. Ancak akıbeti hakkında da bir bilgi edinemedik. Umuyorum, arkadaş bu cehennemden kurtularak partiye ulaşır. Bu yönüyle bakılırsa, belki de tünelin ucundaki ışığı yakalama şansımız kalmamış gibi görülmüyor. Ancak Önder Apo'nun ideolojisi ve felsefesiyle sadece tünelin ucunda ışık arama dönemi çoktan kapanmıştır. Kürdistan'ın bütün dağlarında harıl harıl yanan özgürlük ateşiyle zaferin arifesindeki günleri yaşamaktayız. Düşmanın bu denli vahşice saldırmasının nedeni, mümkünse ön gününde olduğumuz zaferi yok etmek, değilse mümkün olduğunca bu zaferimizi geciktirmektir. Fakat düşmanın unuttuğu bir şey var: Özgürlük mücadelesi, sadece Üç Yüz Cizreli gencin kaderine bağlanmış bir gerçeklik değildir. Dünyanın dört bir yanına yayılan ve milyonlara mal olan bitimsiz bir mücadeledir. Güneşin ve ayın varlığı nasıl ki tartışmasız bir kesinlikte ise, bu özgürlük mücadelesinin de zaferle sonuçlanacağı tartışmasız bir kesinliktir...”

Arkadaşlarıyla vedalaşarak ayrılan Dicle, Pola'nın bulunduğu noktaya gitti. Pola ile aynı noktada üstlenen Cûdî, Şırnak'tan katılan iki yıllık bir gerillaydı. Direnişte gençlik kadrosu olarak yerini alan Xeyrî ve Enes dışında, yerel gençlik çalışanlarından Denktav ve Firaz'la birlikte beş kişilik bir tim gibi üstlendikleri noktayı tutmuşlardı. Kısa bir sohbet ve tartışmanın ardından Gever'in bulunduğu noktaya gitti.

Gever'in yanında üstlenen Nûjîn, Başkale'den katılmış dört yıllık bir gerillaydı. Altısı kız, on çocuklu Ertoşî aşireti-ne mensup yurtsever bir ailede büyümüş, yurtseverliği ve mücadeleyi ailede tanıyarak özgürlük mücadelesine gönül vermişti. Nûjîn kadar eski olmasa da Andok da gerillaydı. Şoreş gençlik kadrosu olarak direnişteki yerini alırken, yerel bir yurtsever olan Usta ise, önceleri cezaevinin sorumluluğunu yürütmüş, Sur Mahallesi'ne geçtikten sonra mevzilere gitmeyi yeğlemişti. Usta'nın noktaya gitmesiyle beş kişi olmuşlardı.

Raperîn ve Nûjiyan'ın kaldıkları noktaya gittiğinde ne zamandır görmediği her iki arkadaşına özlemle sarıldı. İkisini dağdan tanıyordu. Raperîn ve Nûjiyan gibi dağdan tanıdığı Arvan ve Serdar'ı da orada görünce, onlara da sarılmadan edemedi. Geriye kalan Yekta ve Dilo adındaki yerel gençlik çalışanı arkadaşlarını es geçemezdi. Bir daha görmeyecekmiş gibi sarılıp "Hoş geldin!" faslını tamamlamış oldu. Kısa bir sohbetin ardından beş arkadaşının üstlendiği son noktaya gitti.

Noktayı savunan Çirûsk, Mazlum ve Sîdar yeni katılan gerillalardı. Afat ve Metin gençlik kadroları olarak daha ilk günlerden beri direnişin içindeki yerlerini almışlardı.

Hastane bodrumuna dönerken, düşünceleri ziyaret ettiği beş noktadaki arkadaşlarında kalmıştı. Gerilla olanların çoğunu dağdan beri tanırdı. Gençlik çalışanı ve yerel olanları ise son yedi aydır birlikte çalışarak yakından tanımıştı. Her birinin özelliklerini ayrı ayrı gözlerinin önüne getirdi. "Elimizde yeterli cephane, silah ve teçhizat olsaydı, bu otuz arkadaşla bile aylarca direnerek bu sokakları düşmanın ce-

hennemi haline getirmemek için hiçbir neden olmazdı. Maalesef bir gün bile direnmemizi sağlayacak cephane kalmamış elimizde. Belki de birbirimizi son görüşümüzdür bu” diye söylenirken, kafasına bir şey dank etmiş gibi olduğu yerde durdu. Yanına gelen Dıljîn şaşkınlıkla kendisine bakarken sormadan edemedi.

“Bir şey mi oldu heval Dicle?”

“Yok!” dedi bakışlarını gökyüzüne çevirerek. Cizre’nin üzerine çöken puslu ve bulutlu havadan dolayı gökyüzünü göremedi. Kendi kendisiyle konuşuyormuş gibi derin bir iç çekerek söylendi. “Keşke zaman olsaydı da arkadaşlarla daha fazla kalıp sohbet edebilseydim!”

“Bence yeterince kaldın, yaptığınız sohbet de yeterliydi. Gözlediğim kadar arkadaşlar bayağı hoşnut kaldılar.”

“Olabilir, bir saat sonra birbirimizi görüp görmeyeceğimizin garantisi yok ki! Bundan dolayı, arkadaşlarla biraz daha zaman geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum.”

“Madem böyle düşünüyorsun, bunu yaralı arkadaşların yanında telafi edebilirsin. Bence onların daha fazla böyle bir sohbete ve ilgiye ihtiyaçları var.”

“Haklısın Dıljîn arkadaş, dediklerini esas alacağım.”

Hastane bodrumunun hemen bitişiğinde yaraları iyileşme yoluna giren arkadaşlarının yanına uğradı önce. Girdiği odada Canda, Delîla, Derya, Havîn, Hüseyin, Çiyager ve Berfîn oturmuş çay içiyorlardı. Dicle’nin içeri girdiğini gören Canda, ayağa kalkıp oturması için yer açtı. Diğer arkadaşlarının kalkmasını engelleyen Dicle, her biriyle ayrı ayrı tokalaştı. Boş iki bardak getiren Canda, çayları doldurup Dicle ve Dıljîn’in önüne bıraktı. Eline aldığı bardaktan bir yudum çay içen Dicle, Canda’ya döndü.

“Hasta bakıcı olduğun için önce senden sorayım, yaralılarımızın durumu nasıl?”

“Hasta bakıcılıkla ilgim yoktu, ama koşullar hasta bakıcı yaptı beni. Arkadaşların durumu günden güne iyiye gidiyor heval.”

“İçlerinde sağlam kalan sensin de ondan dolayı hasta bakıcı oldun. Bence sevinmelisin,” diyen Dicle, Çiyager’e

döndü. “Sen ne dersin? Sevinmeli değil mi? Senin durumun nasıl? Canda’nın dediği gibi iyi mi?”

“Canda hevalin dediği doğru, ben ve buradaki arkadaşlar günden güne daha iyiye gidiyoruz. Bence de Canda sevinmeli tabi, yaralandığımız için yataklara mahkûm kaldık.”

Çiyager sözünü bitirmemişti ki, Hüseyin atıldı hemen. Konuşmaya başlamadan Çiyager’e ve Derya’ya göz kırptı. “Canda’ya imreniyorum. İçimizde yaralanmayan kalmadığı halde, Canda kendisini nasıl koruyor hayret ediyorum. Acaba boynuna kurşun engelleyen muska filan mı asmış, merak etmedim desem yalan olur.”

“Her defasında aynı şeyi söylüyorsun ve ben de yemin billah ederek muska filan yok diyorum” diyen Canda, takıldığını bildiği halde kızmadan edemedi. “Espri yaparak takılıyor diyeceğim, ama sürekli tekrarladığın için sanki buna inanıyorsun gibi bir his geliyor bende. Sen olsan aynı şekilde düşünmez misin heval Dicle?”

Aman diler halde boynunu büküp baktığını gören Dicle, alındığını anlayıp yumuşatmaya çalıştı. “Arkadaşlar sana takılıyor, fazla dert etme bence. Alındığını ve kızdığını gördükçe bu takılmayı sürdürecekler. Hele Hüseyin affetmez.”

“En iyisi niye yaralanmadığımı söyleyeyim de heval Hüseyin rahatlasın.”

“He valla iyi olur, hepimiz bu başarımdan çıkaracağımız derslerle bir daha yaralanmamaya çalışırız.”

“Yaralanmama konusunda ne başarımla olacak ki?” dediğinde bakışları yine Dicle’ye döndü. O’nunla dertleşirmiş gibi bir içtenlikle konuşmasını sürdürdü. “Biliyorsun heval Dicle, okuduğum bir eserinden sonra Önderlikten etkilenererek Dem Genç’le birlikte buraya geldim. Başlatılan yirmi günlük Eğitim devresi bittiğinde düzenlemem buraya yapıldı. Her gün saatlerce gözcülük yapma dışında bir görev verilmedi bana. Düşmanın geldiğini görür görmez gelip arkadaşlara haber verdim. Bütün yaptığım buydu. Marifetim de, yeteneğim de, başarımla da hepsi budur. Ne bir çatışmaya girdim, ne bir silah sıktım, ne bir eyleme katıldım. Buna başarı diyorsanız, pes diyeceğim yani!...”

“Bundan daha büyük başarı mı var?” diyen Hüseyin takılmayı sürdürmek istedi. Durumu anlayan Dicle araya girdi.

“Başarın şurada heval Canda” dediğinde ciddileşip takılmaların önüne geçti. “Buraya geldiğin ilk halin halen gözlerimin önünde. Bize, Cizre’ye, yaşama, kısacası her şeyimize öylesine yabancıydın ki, ‘bununla nereye kadar ne yapabiliriz?’ diye düşündüğümü anımsıyorum. Ama böylesine zor ve amansız koşullara rağmen, bizimle kalma iradesini göstererek bugüne kadar geldin. Belki eyleme gitmedin, silah sıkmadın, ancak o gözcülükle bile büyük işler başardığın kesindir.”

Dicle’nin yaptığı övücü konuşmalardan hoşnut kalıp yumuşadı. Sustuğunu görünce o günleri ve yaşadıklarını yalın bir halde anlatmaya başladı.

“İlk geldiğimde beni Axîn hevalin yanına götürdüler. Şaşkın gözlerle sadece etrafıma bakıyor ve arkadaşları izliyordum. İçimde hem bir mutluluk, hem de bir korku vardı. O anı nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Ama bir yandan da, ‘ben katıldım, ben katıldım!’ diye kendi kendime tekrar ediyordum. Yemek yedik, çay içtik. Sonra ben ayaklarımı uzattım ve bir de üst üste attım. Arkadaşlarkaş göz işaretiyle uyarınca kendimi toparladım. Heval Axin bunun sebebini de bana hairlattı. ‘Bizim kültürümüzde birbirimizin yanında ayaklarımızı uzatmaz ve üst üste atmayız. Bu birbirimize gösterdiğimiz saygının bir ürünüdür’ deyince, öyle utandım ki anlatamam. Aldığım ilk ders buydu ve bu uyarı üzerinde düşününce, bunun eski bir geleneğimiz olduğunu hatırladım. Mesela evde saygı gösterilmesi gereken biri olduğunda ayaklarımızı uzatmazdık. Ama sistem bu kültürümüzü bizden almış ve unutturmuştu. Günler böyle geçerken her zaman sevinci ve ağlamayı bir arada yaşadım. Sık sık ağlamak istiyor, ama hep geri itiyor ve durduruyordum. Çünkü annem ve geride bıraktıklarımı unutamıyordum. Onlardan kopmak çok ağır geliyor, bu nedenle ağlamaklı oluyordum. Çok geçmeden beni alıp yalnız konuşacağı bir odaya götürdü. Belinden tabancasını çıkardı, yanına bıraktı. Tabancayı

görünce korktum, ‘acaba ne oluyor, ben nereye gelmişim falan!’ diye düşündüm. Sonra benimle konuştu. Sicilimi aldı ve moral vermeye başladı. Ben de kendisine hep ağlamaklı olduğumu ve bunu bir türlü sonlandıramadığımı söyledim. ‘Bir şey olmaz. Sistemin kirlilikleridir ve onları atmaya başlıyorsun. Giderek alışır ve atlatırsın’ dedi. Gerçekten Axîn hevalin duruşu ve konuşması çok etkiliydi. Kendime örnek aldığım arkadaşlardan biri olduğunu söylemeliyim.”

“Peki, düzenlemen buraya yapıldığında ne düşündün?”

“Buraya düzenlememi yapan heval Rûken’di. Benle iki arkadaşa ‘gidin, oradaki bodrumu hazırlayın’ dediğinde çok anlam veremedik. ‘İnşaat halindeki bir binanın bodrumunu ne diye temizleyip hazırlıyoruz ki’ diye söylendik. Oturulacak ve kalınacak bir durumda değildi. Bu nedenle buraya yaralı arkadaşların getirileceği aklımızın köşesinden bile geçmedi. Bunun için bir neden de göremiyorduk. Biz bodrumu hazırladık, ama geniş bir hazırlık değildi. Daha sonraki süreçte koşullar zorlaştı ve bodrum hastaneye dönüştü. O zaman aklım başıma geldi. Niye daha iyi hazırlamadık diye kendime çok kızdım. Arkadaşlar sık sık uyarıyorlardı. ‘Her zaman ve her şeye hazırlıklı olmanız gerekir. Çok ağır bir savaşın içindeyiz. Düşmanın ne yapacağı belli olmaz!’ diyorlardı. Kişi olarak aklım bir karış havada olduğu için çok anlam veremiyordum. Ama şimdi görüyorum ki, arkadaşlar öngörülüydü ve çok haklılardı.”

“Rûken heval daha hiçbir şey ortada yok iken bu günleri görece kadar öngörülüydü” diyen Dicle, derin bir iç çekerek bakışlarını boşluğa dikti. Rûken’i anlatacak bir şeyler söylemesi gerektiğini düşünürken, Canda konuşmasını sürdürdü.

“Bu mevzide benle beraber Hasan, Hüseyin ve Şiyar arkadaş vardık. Hüseyin ve Şiyar gençlik kadrosuydu. Metropollerde çalışma yürütmüşlerdi. Hiçbirimizin savaş tecrübesi yoktu. Bulduğumuz alandaki mayınları sürekli kontrol ediyor ve nöbet tutuyorduk. Yanımızda bulunan Hasan ise inançlı bir arkadaştı, dindardı, gidip camide uyuyordu. Düşman hep camiye saldırınca O’na, ‘oraya gitme’

diyorduk. Yanıtı; ‘orada kendimi güvende hissediyorum’ oluyordu. Söylediğimizi gülerek red ediyordu. Akademideyken namaz kılıyordu. Çok güçlü bir yoldaşlık bağı vardı. Bu beni çok etkiliyordu. Yeni olmama rağmen, beni de Cizre’ye bağlayan bu yoldaşlık bağıydı. Düşünsenize mevzilerde, o bombaların altında bile espriler yapardık ölüm üzerine.

Hepimiz yeniydik ve böyle bir savaşı yaşayacağımız aklımıza gelmezdi. Bunu bilen heval Rûken her gün istisnasız yanımıza gelir, mevzileri kontrol eder, taktik perspektifler verirdi. Şöyle dikkat edin, bunu yapın, bunu yapmayın derdi. Ve duyarlı olmamız için özellikle uyarırdı. Heval Rûken beni gerçekten çok etkiliyordu. Yirmi beş yıllık bir gerilla olduğu her halinden belli oluyordu. Oturuşu, kalkışı, konuşması insana öyle güven veriyordu ki, ‘bu arkadaşla her zorluğu göğüslemek, her eylemde başarılı olmak mümkündür’ duygusunu geliştiriyor ve müthiş bir öz güven yaratıyordu. Hiç unutmuyorum bir lafı vardı: ‘Eğer şehit düşeceğinizi bilerseniz, silahınızı imha etmeden şehit düşmek yok. Kesinlikle cephaneniz düşmanın eline geçmemeli... Direneceğiz, direneceğiz asla da teslim olmayacağız. Sonuna kadar direniş!’ Bu mevziyi hazırladığımızda süreç daha yoğunlaşmamıştı. Bazen bizi kontrole geldiğinde kızırıyordu ve ‘neden doğru dürüst bir hazırlık yapmıyorsunuz’ diyordu.”

“Buraya kadar anladık heval Canda, biraz da Delîla’nın yaralı halde nasıl sürünerek bodruma geldiğini anlatsana!”

Derya’nın sorusuna cevap vermeden önce Delîla’ya baktı. Delîla’dan “olur” işaretini almayınca duraksadı. “En iyisi ben anlatmayayım. Heval Delîla burada, niye O’na soruyorsunuz?”

“Sen O’nun nasıl yaralandığını anlat, O da ‘Uzundur bu yollar’ şarkısını söyleyecek. Valla başka türlü ikinize de kurtuluş yok.”

Bakışları bir Delîla’ya, bir Derya’ya gidip geldi. Neyi nasıl anlatacağını düşündü bir an. “Delîla’nın yaralanmasında komik bir şey yok ki anlatayım. Yanındaki arkadaşlar şehit olmuş, o da çok ağır yaralanmıştı. Buna rağmen duvarlara tutuna tutuna bodrumun kapısına kadar geldi. Ben de o ara

gözcülük yapacağım noktaya gitmek için çıkıyordum. Kapıda Delîla hevali kanlar içinde görünce hayalet görmüşçesine birden bağırdım. Ben şok halimle bağıırken, O ise, beni görür görmez düşüp bayıldı. Hepsi bu kadar işte. Ama size komik bir şey anlatayım. Mesela heval Hüseyin'in komikliklerini herkes merak ediyor, değil mi?"

"Benim her şeyim komik zaten, neyini merak edecekler ki?"

Hüseyin'in müdahalesini önlemek için Berfin araya girdi. "Hele Hüseyin'i anlat, neyi varmış bir görelim."

"Yeni olduğum için bu denli işin ciddiyetinde değildim. Savaşın böylesine ağırlaşacağını da bilmiyordum. Bundan dolayı heyecan ve korkum eksik olmuyordu. Her bomba veya patlama sesi geldiğinde yerimden fırlıyordum. Gerçekten çok korkuyordum, ama korkumu hep bastırıyordum. Bir gün heval Hüseyin'le nöbet tutarken anılarını anlatmaya başladı. Mesela bir alanda gidip kadın arkadaşlara toplumsal cinsiyet dersi verdiğini, duyan kadın arkadaşların ise platformunu yaparak tırşıkını çıkardığını söyledi."

"Toplumsal cinsiyet dersini vermiş ha? Bir de platformu yapılıncı 'Tırşıkımı çıkardılar!' diyerek alay edercesine bir tutum takınmış demek!" diyen Dicle, Canda'nın sözünü kesti. Bakışları Hüseyin'de, vereceği cevabı bekledi. Çoktandır unuttuğu olayın tekrar karşısına çıkmasıyla renkten renge giren Hüseyin, bir an ne diyeceğine karar veremedi. Belli bir bocalama ardından kestirip atmak istedi.

"O zaman öylesine konuşmuştuk. Ne var bunda?"

"Nasıl ne var bunda? Sen kim, toplumsal cinsiyet dersini vermek kim? Devrimcilik adı altında erkek egemenlikli zihniyetini konuşturmaktadır bu" diyen Dıljîn, sesine yansıyan öfkeyi gizlemedi.

Birlikte oturan kadın arkadaşlarının her biri bir şey söyleyince renkten renge giren Hüseyin, daha fazla sessiz kalamadı. "Bunun için bir defa platformum yapıldı heval. Özeleştirisini de verdim. İkinci bir platform olmaz yani."

Diğer arkadaşları konuşacaktı ki, daha fazla üzerine gildilmesini istemeyen Dicle araya girdi. "Kusura bakma heval

Hüseyin, yeterli sonuç çıkaramazsan her zaman platformun yapılır. Bundan kurtuluş yok yani, bilesin.”

“Yeterli sonuç çıkarmışım heval Dicle” diyerek sustu. Gözler tekrar Canda’ya döndü. Hüseyin’in düştüğü durumdan keyif alan Canda, ayağa kalkıp ayağını sürüyerek giden Delîla’ya baktı. Uzaklaştığından emin olunca kaldığı yerden konuşmasını sürdürdü.

“Heyecan ve korkuyu iliklerime dek yaşadığım o günlerde Delîla’nın çok yardımları oldu. Hem beni anlıyor, hem güç ve moral verdiği için O’nunla çok iyi anlaşıyorduk. Savaş bittikten sonra yanında kalacağım diyordum. O da seni yanıma alır, birlikte dağa gideriz diyordu. Hayallerini dağ süslüyordu. Hep dağı anlatıyordu. Bazen heval Abbas ve heval Fuat’ı anlatır, ‘Bir daha dağa gidip bu arkadaşları görebilir miyim?’ diyerek hüzünlenirdi. Ben de dağı göreceğim miyim dediğimde, ‘tabi ki, birlikte dağa gidecek ve birlikte en yüksek sesimizle haykıracak ve şarkılar söyleyeceğiz’ diyordu.

Dağı o kadar güzel anlatıyordu ki, ben de O’nun gibi dağı hayallerimin bir parçası haline getirdim.

Bir gün düşmanın panzeri sokağın başına gelip durdu. Biz de önündeki bir evdeydik. Hemen çıkıp bodruma indik. O evi vuracağını biliyorduk. Peş peşe vurdu ve ev başımıza yıkıldı. Kolonları kaldı sadece. Biz bodrumda olduğumuz için fazla etkilenmedik, sadece toz duman içinde kaldık. O evin hemen girişine mayınlar döşemiştik. O toz duman içinde bir baktım halaya tutuşan Delîla, ‘düşman eve bir girsin hele, o mayını nasıl patlatır ve onları nasıl yok ederiz görsün!’ diyordu. Maalesef ne kadar beklediysek düşman eve girmede, çekip gitti öylece. Delîla’nın sevinci de yarıda kaldı.”

Delîla’nın geri döndüğünü görünce konuşmayı bitiren Canda sustu. Delîla gelip yerine oturdu. Kimseden ses çıkmayınca sormadan edemedi. “Hayırdır, herkes susmuş, ben yok iken bir şey mi oldu yoksa?”

“Bir şey olduğu yok heval, şarkı söyleyecektin bize. O güzel sesini duymak istiyoruz” diyen Havîn, muzipçe gü-

lüksedi.

“Doğrusunu isterseniz şarkı söyleyecek havada değilim. Ancak sizi de kırmak istemiyorum. Çünkü yarın birinize bir şey olursa ‘arkadaşımı neden kırdım’ diye yaşayacağım vicdan azabını tahmin edemezsiniz” dediğinde duraksadı, sevgiyle arkadaşlarına bakıp daldı öylece. Çok geçmeden yüreğinin derinlerinden gelen duygulu sesi yavaştan yükselmeye başladı. “Uzundur bu yollar” şarkısını söylüyordu. Sesi öylesine içten, öylesine ahenkli ve duyguluydu ki, hepsini içine çekmeyi başardı:

“Uzundur bu yollar  
Giderim gözüm kara  
Sanma ki dönmem sana  
Beni bekle  
Seni ben alam  
Ola ki vurulmuşum  
Senden beterim yalnız  
Vurulmuşum dağ başına  
Nöbetteyim sevdalım

Yaralıdır canu yüreğim  
Hasretinle erir giderim  
Seni nasıl unutsun bedenim  
Gözüm dalar gariplenirim

Vurulmuşum besbelli  
Dolanmışım yar beline  
Bir türkü tutturmuşum  
Ağlamaklı hasrete...”

Şarkıyı bitiren Delîla, susup arkadaşlarına baktı. Hepsi dalmış, hüzünlenmişti. “Hangi arkadaşın düşlerinde ve hayallerinde derin izler bırakan şeylere daldığını kim bilebilir?” diye düşünüp her birini ayrı ayrı süzdü. Bakışları Çiyager’de durunca, aklından geçenleri sormak istedi.

“Her arkadaş biraz daldı da, sanki sen daha çok duygu-

lu ve içli daldın. Yoksa yanılıyor muyum?”

“Belki de!”

“O’nun yerinde olsam ben daha çok duygulu ve içli daldım.”

“Nedenmiş o Canda heval” diyen Dicle, bakışları bir Canda’da, bir Çiyager’de gidip geldi.

“Bu hafta içinde eşi doğum yapacak, bir oğlu olacak da ondan.”

“Bu konuda bir şeyler duydum, ama inanmadım. Canda’nın söyledikleri doğru mu?”

“Doğru heval Dicle” dedi Havîn araya girerek. “Hatta adını bile koymuş.”

“Ne koymuş adını?”

“Eğer buradan sağ kurtulursa adı Botan konacak. Şehit düşerse Bêkes konulmasını istedi.”

“Bêkes!” deyip duraksayan Dicle, soru dolu bakışlarla Çiyager’e bakmayı sürdürdü.

“Ne diyelim, umarım hepimiz için her şeyin hayırlısı olur!” diyerek ayağa kalktı.

“Keşif uçakları dolaşmaya ve bombardımana başlamadan hastane bodrumuna uğrayıp yaralı arkadaşları da ziyaret etmeliyim. Sizlerle sohbet güzeldi. Kendinizi koruyun ve çok dikkat edin. Heval Canda arkadaşlara iyi bak, olur mu?”

Her biriyle ayrı ayrı vedalaşıp evden ayrıldığında puslu ve bulutlu havanın dağıldığını, güneşin açmaya başladığını gördü. Güneşe rağmen soğuk hava etkiliydi. Sokağı kontrol eden Dıljîn’in işaretiyle karşıya geçip bodrumun olduğu binanın önüne vardı. Giderek yaklaşan arı sürüsünün çıkardığı vızıltıya benzer sese kulak kesildi. Ses yaklaştıkça ne olduğu da belirginleşti.

“Keşif uçakları dolaşmaya başladı heval Dıljîn. Ben bodruma inerken, sen de görüntü vermeden keşif uçaklarını izle ve nereleri hedef alarak dolaşmaya başladığını anlamaya çalış, olur mu?”

“Tamam, olur heval!”

Bodruma inen Dicle, girişin sağından başlayarak yaralı

arkadaşlarını ziyaret edip durumlarını sordu ve ayaküstü kısa sohbete girişti. Her bir arkadaşını dikkatle incelerken sağlık kadar ruhsal durumlarını da anlamaya, ona uygun konuşarak moral vermeye çalıştı. Yaralıların yarısını daha bitirmemişti ki, Dıljîn yanına geldi.

“İki keşif uçağı daire çizerek üstümüzde dolaşüyor. Biri- nin çizdiği daire daha geniş ve Cizre’nin tümünü içine alacak tarzda bir uçuş seyri izliyor. Ancak diğeri üstlendiğimiz alanı ve yakın çevresini içine alacak şekilde uçuyor. Ayrıca palet, siren ve korna seslerinden anladığım kadarıyla tank ve diğer zırhlı araçların yoğun hareketliliği de başladı. Yaklaşan seslerine bakılırsa buraya doğru geldiklerini anlamak güç değil.”

Dıljîn’i dinleyen Dicle, bir anlık duraksama ardından herkesin duyabileceği yüksek sesle konuştu. “Arkadaşlar!” dediğinde bakışları her birinde ayrı ayrı gezindi. “Buraya gelirken sizlerle daha fazla zaman geçirir, dertleşir ve ihtiyaç duyulan her konuda paylaşımlarda bulunuruz diye düşünmüştüm. Görüldüğü gibi yoğun bir güçle harekete geçen düşmanın buna müsaade etmeyeceği anlaşılıyor. Bu nedenle ziyareti kısa kesmek zorundayım. Beni anlayacağınızı ve bağışlayacağınızı umuyorum.”

“Seni anlıyoruz heval, bu konuda sorun yok. Tek isteğimiz kendinize dikkat etmenizdir” diyen Haki susunca, Rapo araya girdi:

“Şu anda mevcut durumumuz nedir? Cûdî Mahallesindeki direniş tümüyle bitti mi, yoksa sürüyor mu? Siyabend hevalle bağlantı kuramadınız mı daha? Gitmeden bu konularda kısa bir bilgi versen iyi olur.”

Yarası ağır olduğu halde yansıtmamaya çalışan Rapo’ya baktı. “Tıpkı adını aldığı akrabası Komutan Rapo gibi dik duruyor ve güçlü olmaya çalışıyor” diye düşündü.

“Maalesef heval, sıkıştığımız bu iki sokak dışında direnişin sürdüğü bir nokta veya mevzi kalmadı Cizre’de. Siyabend hevalle bağlantı kuramadık daha. Bir ara düşman, öldürüldüğüne dair propaganda yaptı. Ancak moralimizi bozmaya yönelik bir propaganda olduğu kesindi. Bizlere

ulaşma koşullarını bulursa mutlaka bağlantı kuracaktır. Buna inanıyorum. Ayrıca bilmenizde sakınca görmediğim bir iki noktayı açıklamak istiyorum. Yaralı arkadaşlar dışında hastane bodrumunu savunan beş noktamız ve bu noktalarda üstlenmiş otuza yakın arkadaş var. Açıkçası bütün sayımız sizlerle beraber yetmiş civarındadır. Cephane ve erzakımızın tükendiğini biliyorsunuz zaten. Düşmanın Cûdî Mahallesi'ndeki bütün güçlerini de üstümüze salacağı biliniyor. Etrafımızda oluşturulan ablukayı daralta daralta bizleri tasfiye etmenin bütün olanaklarını kullanacaklar."

Dicle'nin konuşması sürerken başlayan yoğun bombardıman sesleri bodrumun içine yayıldı. Dehşet bir gürültü kapladı ortalığı. Bombardımanın düzeyi öylesine yoğundu ki, bir anda patlayan birkaç bombanın kulakları sağır eden sesi birden geliyor, hastane bodrumunun yakınlarına düşen bombaların etkisiyle depreme tutulmuşçasına bir sarsılma yaratıyordu. Dünden beri yaşanan sessizlik bir anda kıyameti ve mahşeri andıran bir cehenneme dönüşüyordu.

"Mevzideki arkadaşların yanına gitmem gerekiyor. Sizler de kendinizi korumaya çalışın. Hepiniz kendinize iyi bakın. Serkeftin!" diyen Dicle, sohbet edemediği arkadaşlarıyla vedalaştı. Üzerine çöken ağır hüznün etkisiyle her birinin göz bebeklerine yansıyan yoldaşça sevgiyi doyasıya içercesine son bir kez baktı. Dıljîn ile birlikte bodrumdan çıkarken, arkadaşlarından yükselen slogan sesleri, bombardımanın gümbürdeyen seslerine karıştı.

İlkin bodruma en yakın olan mevziye yetişmeyi başardı. Çirûsk, Mazlum, Afat, Metin ve Sîdar'ın gizlendikleri bodruma indi. Kaldıkları binanın üst katlarına düşen bombaların oluşturduğu toz bulutundan dolayı göz gözü görmez haldeydi.

"Heval Çirûsk burada mısınız?"

"Buradayız!" diyen Çirûsk'ın sesi çok yakından geldi. Sesi geldiği tarafa yürüdü. Çirûsk seslendiğinde yanında olduğunu fark etti.

"Heval çok dikkatli olun. Bu bombardımanın ardından zırhlı araçların korumasındaki piyade güçleriyle bir anda

saldırabilirler. Şu anda durumu en riskli olan öndeki Rüstem hevalin mevzisi. Onlara yetişmeye çalışacağım.”

“Tamam, merak etmeyin heval. Siz de çok dikkatli olun.”

Evlerin içinden geçen koridorları aşağı aşağı ön mevziye yaklaşırken, geçmesi gereken bir sokak kaldı. Sokağa açılan koridorun başına gelince durdu. Başını çıkarıp sokağa bakacaktı ki, arkadan yetişen Dıljîn kolundan tutup çekti.

“Ne yapıyorsun heval? Önce bir kontrol edeyim, öyle çıkarız.”

“Ben de kontrol edecektim zaten.”

Dicle konuşurken, bir kişinin geçebileceği büyüklükte olan koridordan başını sokağa uzattı. Sokağın aşağısını görebileceği uzaklığa kadar izledi. Dikkat çeken bir şey yoktu. Başını sokağın yukarısına doğru çevirdi. Yüz metre uzakta pusu atan akrep zırhlı aracın namlusu, bütün sokağı denetime almıştı.

“Akrep pusuda heval, biraz beklemeliyiz.”

“Seni fark etti mi?”

“Sanmıyorum. Etseydi, harekete duyarlı olduğu için otomatik olarak ateş ederdi.”

“Anladım” diyen Dicle, sessizce beklemeye koyuldu. Patlama seslerine kulak kesildi. Seslere aşına olan kulağı, bomba seslerine karışan otomatik silah seslerini fark etti. Daha dikkatli dinledi sesleri. Çok yakından geliyordu. “Rüstem’in mevzisi çatışıyor, hemen yetişmeliyiz” diye söylendi.

“Slogan sesleri de geliyor” dedi Dıljîn, söze girerek.

“Akrep sokağın yukarısında mı, yoksa aşağısında mı pusu atmıştı?”

“Yukarısında!”

Başını koridordan çıkarıp sokağın yukarısına baktı. Otuz metre uzaktaki bir eve isabet eden bombanın patlaması sonucu sokağın toz duman içinde kaldığını gördü. Aşağısına baktı, dikkat çeken bir şey yoktu.

“Hemen çıkıyoruz” demesiyle koridordan sokağa fırlaması bir oldu. Akrep’in otomatiğe bağlı ve harekete duyarlı silahı ölüm kismaya başladı. Bütün sokağı seri taradığı için sokağın ortasına ulaşan Dicle ve Dıljîn, mermilerin hedefi

olmaktan kurtulamadılar.

Sendeleyerek yere kapaklanan Dicle, Dıljîn'e baktı önce. Bir metre uzağında yüzükoyun yere kapaklanmıştı. Sürünerek yanına gitti. Başını kaldırıp yüzüne baktı. Başına isabet eden bir mermiden dolayı yüzü kan içindeydi.

"Beni bırak, karşıdaki eve yetiş" dedi güçlkle.

"Kendini yorma, kurtulacaksın" dediğinde gücünün tükenmekte olduğunu hissetti. Başının üzerinden uçuşan, sağına soluna düşen mermilere aldırmadan, Dıljîn'in elini tutarak sürüklemeye çalıştı. Bütün enerjisini tükettiği halde yerinden kıpırdatamadığını fark etti. Soluklanıp tekrar sürüklemek istedi. Nefesi kesilince Dıljîn'in üzerine yığıldı. Yeniden hareket etmeye yeltendiğinde taramayı sürdüren mermiler ikinci defa bedenine saplandı. Üzerine düştüğü Dıljîn'in eli avuçlarındaydı hala.

Elini avuçlarının arasında sıkıp başını gökyüzüne çevirdi. Kamaşan gözleri kapanana dek bulutları yaran güneşin parlayan ışınlarını izledi ve Dıljîn ile yekvücut olmuşçasına son nefesini verdi.

Havada insansız keşif uçağı canavarları dolaşırken yerde çelik paletleriyle yürüyen tanklar, akrepler, kobralar ve ejderler de kan deryası oluşturmak için var gücüyle saldırıya geçtiler. Birbirine yakın olan ön cephedeki iki mevzi yan yana geldi. Rüstem, Sarîna, Berzan, Ronî, Ararat ve Kamuran'a; Pola, Dengtav, Xeyrî, Cûdî, Firaz ve Enes de eklendi.

Üzerlerine yağın bombaların, otomatik silahların mermilerine rağmen ellerindeki kleşler ve kalan son mermile-riyle karşılık vermeleri sürdü.

Kaldıkları bina zırhlı araçlardan açılan ateş sonucu kalbura döndü. Yetmemiş olacak ki, ilerde duran paletli bir tank, binayı karşıdan hedefleyecek şekilde mevzilendi. Tankın üzerine monte edilen Doçka silahının namlusu ilkin üst katta karşılık veren Rüstem, Sarîna, Enes ve Berzan'ı hedefledi. İsabet eden mermiler sonucu Rüstem'in ayağı koptu ve vücuduna şarapnel parçaları saplandı. Bacağını kefiyeyle bağlamaya çalışan Enes, ne yaparsa yapsın kanı durduramadı. Sırtından aldığı şarapnel parçaları da yoğun

bir kanamaya neden olmuştı. Kanamayı durdurmaya çalışırken Rüstem'in soluğunun kesildiğini fark etti. Aldığı yaralara ve yoğun kan kaybına daha fazla dayanamayıp son nefesini verdi.

Rüstem'i battaniyeye sararak odanın bir köşesine çekmeye çalışırken Sarîna'nın inleme sesini duydu. O'nun yanına koşarken ayağına isabet eden bir mermiyle sendeleyip düştü. Sürünerek Sarîna'nın yanına ulaştığında geç kaldığını anladı. Midesi parçalanıp öylece son nefesini vermişti. Bir metre uzağında boylu boyunca uzanan Berzan'ın cansız bedeni de az ilerisindeydi. Yerden aldığı bir bez parçasıyla ayağını sarıp kanı durdurmak istedi. Tamamen durmasa da, akan kanı yavaşladı. Ani hareketlerden kaçınarak Sarîna ve Berzan'ı birer battaniyeye sarıp duvarın dibinde yan yana yatırdı.

Kaldıkları binaya dönük zırhlı araçlardan açılan ateş sürüyordu. Görüntü vermemeye çalışarak ve yerden sürünerek alt kata inmeye çalıştı. İkinci kata yetiştğinde kendinden geçti ve olduğu yerde yığılıp kaldı. Uyandığında ne zamandır baygın halde kaldığının ayırdına varamadı. Süren yoğun bombardımana karşı kleş silahıyla karşılık veren de yoktu. "Bütün arkadaşlar şehit oldu!" diye söylenince yanaklarına süzülen gözyaşlarına hâkim olamadı.

Binanın arka duvarındaki koridora yetişmek için tüm gücünü topladı. Ayağa kalkıp sendeleye sendeleye hastane bodrumuna doğru yürüdü.

Havadan ve karadan aralıksız iki gün süren bombardıman sonucu hastane bodrumunun güvenliğini sağlayan direnişçilerin hepsi vahşice katledildi.

Sıra yaralıların kaldığı hastane bodrumuna gelmişti artık.

Gün boyu hastane bodrumunun bulunduğu bina üst kattan başlanarak alt kata doğru aralıksız bombalandı. Bodrumdaki yaralılarından yarası ağır olmayanlar, piyade olarak gelecek devlet güçlerini engellemek için binanın girişindeki ikinci kata çıktı. Yarıdan çoğunun yarası ağırdı ve bodrumda kalmayı sürdürdüler.

İkinci kata çıkanlardan Derya, Berxwedan, Rindê ve Ezman'ın yaraları iyileşmeye yakın hale gelmişti. Fırsat bulduklarında binanın arka duvarında açtıkları geçiş koridorlarını kullanarak bitişik evlere gider, su ve yiyecek namına bulabildikleri şeyleri getirip yaralılara dağıtırlardı. Bombardımanın dozajı arttıkça ve binanın çevresindeki abluka daraltıldıkça bu olanakları da kalmadı. Bombardımanın yarattığı toz, duman ve barut kokusu içinde boğulmamak için didinen yaralılar, her saat biraz daha yakıcı hale gelen açlık ve susuzlukla da boğuşmak zorundaydılar.

Sonraki gün direkt bodrum hedeflendi. Tank mermisinin isabet ettiği sokağa bakan ön duvarı vurularak kocaman bir deliğin açılması sağlandı. Deliğe çevrilen namlular, saatlerce bodrumun içini taradı. Yaralıların ne karşılık verecek silahları, ne de yerinden kıpırdayacak güçleri vardı. Yaralandığı yerden yürüyerek bodruma geldiği için ayağı şişen Enes, içlerinde durumu en iyi olanı.

Enes'e seslenen Haki, "bu alçaklar bizleri katletmeye ant içmişler. İkinci kattaki arkadaşlara ulaş ve bizleri buradan çıkarmalarını söyle" dedi.

Davul gibi şişen ayağını arkasında sürüyerek ikinci kata çıkmayı başaran Enes, durumu Derya'ya anlattı. Derya ise elindeki telefonla Vekile mesaj yazıyordu.

"Vekil'm!" diye hitap eden metin mesajında, "Ambulan-sa izin vermeyecekleri ve hepimizi katledecekleri anlaşılıyor. Bu nedenle bodrumda bulunan arkadaşların isimlerini yazıyorum. Basına verirsiniz..."

"Benle Dilzar kadın hareketi aktivistiyiz. Cano, Mîrza, Çiyager, Aydın, Bawer, Bakûr, Berxwedan, Ezman, Koçer, Yekta, Kemal, Gerdo ve Serwan adlı arkadaşlar Cizre'nin yerel gençlik çalışanlarıdır. Hüseyin, Dilçem, Berfîn, Delîla, Derbas, Enes ve Havîn arkadaşlar gençlik kadroları ve aktivistleridir... Boran, Arî, Rindê, Delal, Ferhan, Alan, Zindî, Adar, Behram, Siray, Berdan, Karsaz, Hêja, Karmend, Reben, Canda ve Şeref'le birlikte on yedi arkadaş ise, yasak başlayacağı gün destek amaçlı Cizre'ye gelen Dem Genç'te örgütlenmiş üniversite öğrencileridir. Selam ve Başarılar..."

Ambulansın gelebileceği olasılığını riske etmemek için Haki ve Rapo adındaki iki gerillanın adını vermedi. Çabuk ulaşsın diye bodrumda kalanları çalışma alanlarına göre gruplandırarak kısa mesajlar halinde yazıp gönderdi. Enes'e dönüp söylediklerini düşündü.

"Haki heval haklı, ancak buraya göre en korunaklı yer yine de bodrumdur heval. Gördüğün gibi kaldığımız bu katın duvarları kevgire dönmüş. Kurşunlara hedef olmamak için banyo, tuvalet ve mutfak gibi yerlere sığınmışız. Bunun da güvencesi yok. Her an gelecek düşman güçleri bizleri rahatlıkla katledebilir."

"Ama arkadaşların durumu çok kötü gerçekten. Başka bir yol bulmanın imkânı yok mu?"

"Varsa bir yol, hemen bulalım. Bu sabah Vekille konuştum. Ambulans ve sağlık ekiplerini göndermek için elinden geleni yapacağını söyledi. Ancak çok karamsar olduğunu da ifade etmekten kaçınmadı."

"Kim olsa karamsar olur. Her iki bodrumda da oyalayıcı tutum takınan düşman, sonuçta sağlık görevlilerine ve ambulansa izin vermediği gibi, hepsini alçakça katletmekten geri durmadı."

"Aynı şeyi burada da yapabilirler. Ne yazık ki başka seçeneğimiz de yok heval. İstersen gidip arkadaşlara bu durumu aktar."

"Tamam" diyen Enes, ayağını yerden sürüye sürüye bodruma indi tekrar. Ağır aksak yürüyüşüyle merdivenlerden aşağı inip bodruma geçerken, tank mermisinin açtığı geniş yarıktan ağzı açık dolu pet şişeleri atıldı peş peşe.

"Biri bize su atıyor" diyen Aydın sevinçle bağırdı.

"Dokunmayın heval, önce ne olduğunu bir anlayalım" diyen Rapo'yu, Arî tamamladı.

"Düşmandan başka kimse yok burada. Zehirli su olabilir."

Pet şişeleri atıldıkça, ağzı açık olduğundan içindeki sıvı dökülerek etrafına yayıldı. Keskin benzin kokusu bodrumu sarınca avazı çıktığı kadar bağırdı Enes.

"Heval benzin attılar içeriye, yakacaklar bizi!"

Enes'in haykırışı sürerken bodrumun içine fırlatılan yanık haldeki bir çakmağın ateşi benzinle temasa geçti, patlama eşliğindeki gür bir ateş alevler yayarak her yeri etkisine aldı. Kendisini merdiven boşluğuna atan Enes, üzerine attığı battaniyelerle ateşten korunmaya çalışsa da, uğraşları nafileydi.

Alev topuna dönen bodrumun içinde canhıraş çıkan bağırma ve çağırma seslerine slogan sesi karıştı. Sıcak ve dumandan dolayı boğulacak gibi olunca yerinden çıkıp battaniye ile ateşi söndürmeye çalıştı. Tutuşan sünger yataklar ve battaniyelerden dolayı ateş öylesine gürleşmişti ki, kimin ateş topuna dönüşerek yandığının ayırdına varamadı. Nefesi kesiliyor, enerjisi giderek tükeniyordu.

İçeriye bombaların atıldığını gördüğü an var gücüyle geri çekilip merdivenlere tırmandı. Patlayan bombalardan dolayı dengesini kaybederek merdivenlerden aşağı yuvarlandı. Tekrar ayağa kalkıp merdivenlerden yukarı çıkmak istese de gücü yetmedi. Hızla toparlanıp geçiş koridoruna doğru süründü. İçeri atılan bombaların yaydığı duman ve gaz kokusundan boğulacak gibiydi. Burnu akıyor, genzi yanıyor, gözlerine bir avuç toz biber konmuş gibi yanarak yaşıyor, her geçen saniye nefes alamaz hale geliyordu.

İçeri atılan bombaların yaydığı biber gazı, ateşin yaydığı ağır bir duman ve alevlerin alazından yayılan cehennemi sıcaklık altında saniye saniye ölüme yaklaştığını hissetti. "Her şey buraya kadar!" diye söylenirken gücünü toplayıp sürünerek ilerlemeye devam etti. Yüzünü yalayıp geçen temiz bir hava ve gözüne ilişen ışığı görünce yaşam tutkusu birden güçlendi. Bütün gücünü dizlerine ve kollarına vererek santim santim ilerledi. Süründükçe yüzüne çarpan temiz havayı soluyup kaybolan gücünü kazanmaya çalıştı. Koridordan moloz yığınları arasına kendisini bırakınca derin derin nefes alarak soluklanmaya çalıştı. Nefesi düzeldikçe kendisini ayakta tutan yaşam tutkusu, yaşam sevincine dönüşürken bodrumu saran cehennemi alevlerin içinde can çekişen yaralı arkadaşlarının iniltileriyle kahroldu.

Bir parçası bodrumun alevleri içinde yanıp kavruluyor-

muş gibi ağır bir acıya kaptırdı kendisini. Ne kadar ağladı, ne kadar öyle kaldı, pek ayırdında değildi. Tepesinde dolaşan keşif uçağının sesini duyduğunda gayri ihtiyari bir alışkanlıkla gizlenip sesin uzaklaşmasını bekledi. Çok geçmeden yavaş yavaş uzaklaştı ses. Başını kaldırıp gökyüzüne baktı. Keşif uçağını göremeyince bitişik eve giren koridor-dan içeri geçti.

Gizlenecek bir yer ararken apartman boşluğundaki kabloları gördü. Kabloları tutuna tutuna havalandırma boşluğundan yukarıya, bir üst kata tırmandı. İkinci katın odalarını gezerek gizlenecek bir yer olup olmadığına baktı. Girdiği bir odada gözüne ilişen gri döşemeli tek kişilik koltuğun yanına gidip her tarafını inceledi. Koltuğun arkasında üst üste atılan yorgan ve döşekleri kaldırıp bir yana bıraktı. Seslerin geldiğini duyunca savunma güdüsüyle cebindeki bıçağı çıkarıp kullanabileceği şekilde eline aldı. Sesler yaklaştıkça koltuğun arkasına gizlendi. Seslere kulak kesilip kimler olduğunu anlamaya çalıştı. Seslerin devlet güçlerine ait olmadığını anladığında “Kim var orada?” diye seslendi. “Heval benim!” diyen sesin sahibi kaldığı odaya girdi. Koltuğun arkasından başını kaldırıp bakınca Bakûr ve Baran olduğunu gördü.

“Madem siz de geldiniz, hemen gizlenelim. Her an burayı basabilir düşman.”

“Ben şu sandığın içine gireceğim. Çıkardığım eşyaları tekrar üzerime atarsınız” diyen Bakûr, sandığın kapağını açıp içindeki öteberi ne varsa çıkardı. Sandığın içine girip dertop halde uzandı. Daha çok eski elbiselerden oluşan öteberiyi Bakûr’un üzerine atan Enes, sandığın kapağını geri kapadı.

Baran’la birlikte koltuğun arkasında iki kişinin sığılabileceği kadar bir boşluk bırakıp yatak ve yorganları üst üste atacak şekilde düzenledi. Önce kendisi için yaptığı yere geçti ve Baran’ın yorganlarla iyice kamufle etmesini istedi. Enes’in gizlenme işini bitiren Baran da kendisi için yaptığı yere geçti. Yastık ve yorganlarla giriş yerini iyice kapattı.

Yarım saat geçmemişti ki kalabalık bir grup asker kal-

dıkları dairenin önüne geldiler. İçeriye gaz bombalarını fırlattılar. Patlayan gaz bombalarının ardından herhangi bir karşı koyuş olmayınca odalara dağıldılar. Gizlendikleri odaya giren iki asker, ellerindeki otomatik silahlarla her tarafı taradılar. Boşalan şarjörlerini dolusuyla değiştirip yeniden taradılar.

Taramaların üst tarafa doğru yapıldığını fark eden Enes, “Bu tarz bir taramayla kurtulabiliriz. Ama Bakûr heval büyük olasılıkla kurtulamaz” diye düşündü. Odalara dağılan ve rastgele tarayan askerler, birbirini peşi sıra “temiz!” diye tekmil verip dışarı çıktılar. Kimsenin kalmadığını anlayan Enes ve Baran gizlendikleri yerden çıktıklarında ilk işleri sandığa bakmak oldu. Üzerine attıkları eşyaları aralayıp baktıklarında Bakûr’un kanlar içindeki bedeniyle karşılaştılar.

İkinci katta kalan Derya, binanın arka tarafına düşen banyonun içine girmişti. Yanında Bawer, Delal ve Koçer vardı. Bodrumdaki arkadaşlarının alevler içinde yanarak küle dönmesi karşısında bir şey yapamamanın çaresizliği içinde kıvranırken, cebinden çıkardığı telefonda İMC TV’nin haber merkezini aradı. Karşıdan gelen sesi dinledi. Haber merkezine bağlandığını anlayınca hemen söze girdi.

“Son üç gündür aşırı bombalamalara başlanmıştı. Tankla, topla, havanla, doçkayla yapılan bombardımanlar sonucu kaldığımız bina kevgire çevrildi. Bizim alt kattaki bodrumda en az yirmi yaralı arkadaşımız vardı. Biz de şu an bodrumun üst katındayız. Yaralı arkadaşlarımızın hepsini benzin döküp yaktılar...”

Biz de üst kattayız şimdi; etrafımız kobralarla, tanklarla sarılmış durumda. Kaldığımız bina sürekli taranıyor ve bombalarla vuruluyor. Şu anda eğer bir şeyler yapılmazsa, bizi de yakacaklar. Çünkü biz üst kattayız. Yirmi beş kişiyiz. Bunlardan birçoğu yaralı. On kişi falan sağlam insan var bizde. Bulunduğumuz yer beş katlı bir binadır. Etrafımız kuşatıldığı ve sürekli ateş altında tutulduğu için dışarı çıkma şansımız yok. Keskin nişancılar etrafımızdaki binalara konumlanmış. Çıkmaya çalışırken birçok arkadaşımız

keskin nişancılar tarafından vuruldu...”

Telefonu kapatıp arkadaşlarına baktı. Her biri banyonun bir tarafına sinmiş, çaresizce ölümü bekleyen bir haldeydi. Biraz düşününce kendisinin de aynı ruh hali içinde olduğunu fark etti. “Bu ruh halini nasıl aşabiliriz!” diye söylendi içten içe. Telefonun titreşimini hissedince düşüncelerinden sıyrıldı ve telefona baktı. Telefonu kulağına dayadığında Med Nûçe TV’den arandığını anladı. Aynı şeyleri anlattı.

Konuşmasını bitirirken öylesine duygulanmıştı ki, ağlamamak için kendisini güçlkle tuttu.

Biraz daha konuşması uzasa ağlayacağı kesindi. Sessizce bekledi bir süre. O bir anlık bekleyiş sürecinde sessiz gözyaşlarını içine akıttı. Yavaş yavaş toparladı kendisini.

Binanın etrafı zırhlı araçlarla tamamen sarılmıştı. Ancak bombardıman ve otomatik silahlarla yapılan taramalar durmuştu. Akşama kadar süren sessizlik, gergin ve ağırdı. Daha fazla dayanamayan Derya, Vekil’i aradı.

“Merhaba heval. Gelecek dediğiniz ambulans gelmedi. Nedenini biliyor musunuz?”

“Ambulanların gelmesine devlet izin vermedi. Yarın sabah saat 09’da devletin ambulansları değil, bağımsız ve gönüllü sağlıkçılar gelip sizi alacaklar!”

“Devletin kendi sağlıkçılarını göndermeyeceği kesindir. Bu konuda devlete inanma gibi bir durumumuz yok. Ama bağımsız gönüllü sağlıkçıların gelebileceğini söylediğinde hepimiz umutlanıyoruz. Umarım bu umudumuz kırılmaz.”

“Devlet gelmelerine izin verirse umudunuz boşa çıkmaz. İzin vermezse...” Sustu, gerisini getiremedi.

“Elimiz kolumuz bağlı, yapacak bir şeyimiz yok. Her iki duruma göre de kendimizi hazırlamışız...”

Telefonu kapatan Derya, arkadaşlarını etrafına toplayarak durumu aktardı ve bir sonuca gitmelerini istedi. Yürütülen tartışma ardından ambulans gelirse önce yaralıların, ardından diğerlerinin çıkması kararlaştırıldı.

Her an yeni bir bombardımanın olacağı veya bir anda içeriye devlet güçlerinin girip hepsini tarayacağı kaygısı ve

korkusu içinde odalara dağılıp uyumaya çalıştılar. Sabaha kadar ne bir bombardıman oldu, ne bir baskın gerçekleşti. Hiçbir yerden silah sesi de gelmedi. Bundan dolayı umutlanan direnişçiler, sabah saat sekize doğru kapıya yakın bir yerde sağlıkçıların gelmesini beklemeye koyuldular.

Çok geçmeden yoğun ayak sesleri duyuldu. Seslerden çok sayıda insanın kendilerine doğru geldiğini hissediyorlardı. Sessiz geçen gece gibi ne bir bombardıman, ne ateş eden bir silah vardı. Umut içinde bekleyen direnişçilerin bakışları Derya'ya döndü. "Ne yapalım?" dercesine hepsinin bakışları soru doluydu. Kapının önüne çıkıp bağırdı.

"Burada bulunan bizler silahsız ve sivil insanlarız. Önce yaralı olan sivil arkadaşları göndereceğiz. Sonra da bizler geleceğiz."

"Sizlere bir şey yapılmayacak. Silahsız olduğunuza inanmamız için ellerinizi havaya kaldırarak birer birer çıkıp geleceksiniz."

"Yürüyemeyen yaralılarımız var. Onlar ne yürüyebilir, ne de ellerini kaldırarak gelebilir."

"Önce yürüyemeyenleri gönderin. Her bir kişinin kolu na birer kişi girebilir."

"Tamam, o halde önce yürüyemeyecek durumdaki arkadaşları gönderiyoruz."

Yürüyemeyecek durumda olan dört yaralıyı birer kişi koluna girerek dışarı çıkardı. Her birinin arasında birer metre mesafe vardı ve aralıklı yürüyorlardı.

Ateş edilmediği görülünce aynı şekilde birer metre aralıklarla diğerleri de çıktı. En son ellerini kaldırarak çıkan Derya oldu. Bakışları çevreyi taradı. Onlarca silahlı asker ve polis, parmakları tetikte silahlarının namlusunu kendilerine çevirmişlerdi. Yirmi metre ilerideki bir boşlukta bütün arkadaşlarını yan yana dizerek bir arada bekletiyorlardı.

"Sanki idam mangasının önüne çıkarmış, infazı gerçekleştirmek için emrin verilmesini bekliyorlar" diye düşünürken etrafına bakındı. Ne bir sağlık görevlisi vardı, ne bir ambulans. "Sankisi fazla aslında. İdam mangasının karşısına çıkarılmışız" diye söylenerek arkadaşlarının yanına

yetişti. Sıranın en başına gitmek için yürüdüğünde her bir arkadaşının gözlerine bakmayı ihmal etmedi.

Gözlerde korkuya benzer bir duygu yoktu. Daha çok kaderine razı olanların sabırsız bekleyişi vardı. Gözlerde parıldayan umudun üzerini belirsizliğin sis perdesi kaplasa da, sönmesini sağlamaya gücü yetmemişti. Her birinin dingin yüzüne bakarak ayı ve o kadim destanın sözlerini düşündü; özgürlük tutkunları ve direnenler de ay gibidirler. Önce büyür, genişler, aydınlık yayar, sonra ise derin izler bırakarak yitip giderler. Şafak vaktindeki sönümlenen ay gibi, akşam öğününde batıp giden güneş gibi...

Sıranın başına gelip durdu. Başını gökyüzüne çevirdi. Parıldayan kış güneşi kalın bulutları yararak baharı müjdeleyen bir ışık yayıyordu.

“Ey ülkem, ey kutsal toprağım ve direnen mazlum halkım; zamanı geldi gitmenin ve işte gidiyoruz. Senin toprağında, belki de atalarının mezarı üstünde yürüyerek gidiyoruz. Mezarda da olsak, serin rüzgârın senin gecelerinin stran seslerini getirecek kulaklarımıza. Güneşin, ayın ve yıldızların el sallayıp uğurluyorlar bizleri. Boyun eğmeyen ve diz çökmeyen ataların gibi gidiyoruz bilesin. Ama sen kalıyorsun ve hâlâ atalarının zamanında olduğu gibi yalnız, kimsesiz ve mazlumsun. Acıların, kederlerin, dertlerin, hüznlerin anası kutsal toprağımız; arkamızdan ağıt yakma ve gözyaşı dökme ne olur... Özgür yaşamak ve seni de özgürleştirip yaşatmak istedik. Bu ne bir düş, ne bir hayaldi. Çağımızın vaz geçilmez bir sevdası ve en güzel aşkıydı, bilesin bunu. Gidiyoruz, bir gelin ve bir damat gibi süsle bizleri, bir çocuk gibi kucakla. Ana, anacığım, ey bağışlayan toprak, sıcak ana, unutma ve avut bizleri, geliyoruz başımız dik ve alnımız açık olarak. Al o kutsal ve kadim kucağına, sımsıkı sarıl bizlere, sar bizleri o sıcacık kollarınla...”

Ağıtı andıran iç seslenişini bitiren Derya gökyüzüne dönük başını arkadaşlarına çevirdi. Son bir kez daha bakmak istedi arkadaşlarına. O anda “ateeş!” diyen bir komut, sessiz havayı yararak Cizre göğünde yankılandı...

Üzerlerine çevrili onlarca otomatik silah bir anda ölüm kismaya başladı. Çığlıklar, bağırışlar ve slogan sesleri birbirine karıştı. Her bir direnişçi yanındaki arkadaşına sarılıyor, slogan atarak yere yuvarlanıyor ve akan kandan bir kan deryası oluşuyordu.

Otomatik silahların takırtısına yeniden başlayan bombardımanlar eşlik etti. Bombardımanla vurulma sırası üçüncü bodrumun bitişiğindeki eve gelmişti. Zırhlı araçlardan yapılan “teslim olun!” çağrıları, bombardıman seslerine karışarak yankılandı.

Kaldıkları odaya isabet eden havan mermisi sonucu Derya, Havîn, Hüseyin ve Berfin, vücutlarına değen parçalarla yıkıntıların altında kalarak yaşamını yitirdi.

Canda, Delîla ve Çiyager ise mutfak kapısının arkasındaki büyük boy fırın için yapılan yerin içine sığınmışlardı. Delîla ikinci kez yaralanmıştı. Saçının hepsi yanmış, yüzünde kabarcıklar oluşmuştu. Çektiği acılara rağmen, göstermemeye yemin etmiş gibi metanetli duruşundan taviz vermiyordu.

“Şu an neyi düşünüyorum biliyor musun?” dedi Canda’nın kulağına fısıldayarak. “Çiyager’in kurtulması için on defa öl deseler, tereddüt etmeden ölümü göze alırdım.”

“Bu günlerde oğlu doğmuştur. O’nun oğluna, oğlunun da ona ihtiyacı var. Aynısını ben de düşünüyorum. Ne diyorsun? İstersen durumunu bildirecek bir çağrı yapayım.”

“Olabilir, yap bence! En azından Çiyager kurtulur belki.”

Delîla’nın söylediklerinden cesaret alan Canda avazı çıktığı kadar bağırdı. “Aramızda çocuğu yeni doğmuş Çiyager adında halktan biri var. Öldürmeyeceğinize söz verirse-niz teslim olacak.”

“Söz yok, pazarlık yok, tıpış tıpış gelip teslim olacak, diz çökecek, aman dileyecek, ondan sonra icabına bakarız!” cevabı geldi karşıdan.

“Bunu yapmayacaktınız” dedi Çiyager, kızgın bir ifadeyle. “Benim teslim olabileceğimi nasıl düşünebilirsiniz? Benim olurumu almadan nasıl böyle bir çağrı yaparsınız?”

“Durumun çok trajik heval” diyen Delîla, konuşurken

pişmanlığını gösterir tarzda boynunu büktü. “Düşündük ki yeni doğan çocuğun için düşman esnek yaklaşır!”

“Bu vahşeti yapan bir düşmandan esneklik beklenir mi?”

“Haklısın heval özür dilerim. Doğan çocuğunu düşünerek duygusal yaklaştık” diyen Canda’nın konuşması bitmemişti ki, kaldıkları mutfak tarafına bombalar yağmaya başladı.

Bombaların değdiği yerden fırlayan parçaların isabet etmesi sonucu Delîla ve Çiyager tekrar yaralanmışlardı.

Hava kararıp gece karanlığı çökene kadar bombardıman sürdü. Süren sessizliği fırsat bilen Canda mutfak penceresinden sokağı boydan boya kontrol etti. Herhangi bir hareket yoktu. Bakışlarını karşıdaki camiye çevirdi. Orada da bir hareketlilik görmeyince, “Kendimizi Camiye ulaştırırsak kurtulabiliriz” diye düşündü.

Gizlene gizlene nasıl gideceğini planladıktan sonra Çiyager’le, Delîla’nın yanına döndü. İkisi de oldukları yerde kıvrılmış, yarı baygın halde duruyorlardı. Yaralarından akan kan küçük bir derecik gibi mutfağın diğer köşesine dek ulaşıyordu. Alçak sesle çağırdı ikisini. Ses çıkmadı. Tekrar selendi, ses çıkmayınca Delîla’yı kolundan dürttü.

“Ne var?” dedi Delîla, derin bir uykudan uyanmışçasına. Beti benzi solmuştu. Oldukça yorgun ve halsiz görünüyordu.

“Camiye kendimizi yetiştirebilirsek, bir ihtimal kurtulabiliriz. Ne diyorsun, koluna girsem yürüeyebilir misin?”

“İkimizin de durumu çok ağır. Bizleri sırayla oraya kadar taşımaya kalksan görülmemiz ve vurulmamız kesindir. Senin kurtulma şansın var. Sen git!”

“Sizleri bırakıp gidemem heval.”

“Birimiz bile bu cehennemden kurtulmayı başarırsak, bu vahşeti dünyaya anlatma şansını yakalamış oluruz. Neden bu sen olmayasın?” dediğinde duraksadı. Kesilen nefesinin düzelmesi için soluklanıp tekrar konuştu.

“Kurtulursan eğer, dağa gideceğine söz ver bana. Burada gördüğün ve yaşadıklarının tümünü en ince ayrıntıla-

rına kadar partiye anlatacaksın. Diz çökmediğimizi bütün dünya bilmelidir. Ayrıca benim yerime de heval Abbas'a, heval Fuat'a, heval Cuma ve heval Cemal'e iyice bak, olur mu? Benim gözlerim bakmış ve görmüş gibi bakacaksın, söz mü?"

"Söz heval" dediğinde yanaklarına süzülen gözyaşlarının önüne geçemedi.

"Keşke Önderliğimiz için de aynı dilekte bulunabilseydim! Ama sen şanslısın, Başkan Apo özgürleşecek ve sen de onu göreceksin. O'nu gören gözlerin, benim gözlerim gibi baksın ve görsün, tamam mı?"

Daha fazla konuşmayıp Canda'ya sarıldı. "Haydi git" dediğinde, yarı baygın haldeki Çiyager'e de sarılan Canda kulağına fısıldamadan edemedi.

"Kurtulmayı başarırsam senin Bêkes'i de görecektim ve bu kahraman direnişini ayrıntılarıyla ona anlatacağım, söz!"

Ayağa kalkıp mutfağın kapısına kadar yürüdü. Çıkacak iken başını çevirip son kez baktı arkadaşlarına. Gözyaşları içinde geri dönüp tekrar sarıldı Delîla'ya. Gitmek istemiyor, ağır yaralar içinde bırakıp gitmeyi içine sindiremiyordu.

"Git!" dedi Delîla, öfkeyle. "Git, yoksa ben vuracağım seni!"

Ses çıkarmadan boynunu bükte. Son kez baktı Delîla'nın, Çiyager'in gözlerine. "Ne bekliyorsun, gitsene!" diyen bakışlara daha fazla karşı koyamadı. Alt kata indi, başını çıkarıp sokağı kontrol etti. Sokak bomboştı. Kendisini sokağa attığı gibi can havliyle camiye doğru koşmaya başladı.

Caminin küçük bahçesine girdiğinde derin bir soluk alarak nereye gizlenebileceğini araştırmaya başladı. Caminin içine girse her an basılabilirdi. Bahçeyi gezerken caminin bir köşesinde sonradan yapıldığı belli olan eğreti bir yapı dikkatini çekti. Hemen yapının yanına gidip incelemeye koyuldu. Yüksekliği ve eni bir metre kadar ya var, ya yoktu. Uzunluğu bir buçuk metreyi buluyordu. İçine baktığında bodrum olarak kullanıldığı anlaşılıyordu.

Başını içeri uzattığında karanlıktan dolayı içerdeki eşyaların ne olduğunu seçemedi. Yeniden başlayan otomatik

silahların takırtısı, yakınlaşan ayak sesleri, birbirine karışan bağırları duyunca panik içinde kendisini bodrumun içine attı. Bodrumun içinde eski bir bisiklet, tahta, karton, teneke, demir hurda türü şeyler, gelişi güzel üst üste atılmıştı. Kendisini saklayabilecek kadar çok eşya vardı. Ayrıca alt köşede büyük bir çuval dolusu eşya olduğunu fark etti. Çuvalı boşalttı. Bodrumdaki tüm eşyaları ön tarafa yerleştirdi. Cami duvarıyla ön tarafa yerleştirdiği eşyalar arasında gizlenebilecek kadar bir yer açtı. Çuvalın içine girerek oyuk haline getirdiği yere dertop olmuş halde uzandı.

Yaklaşan seslere dikkat kesildi. Ayak seslerinden, askerlerin kaldıkları eve girdiklerini hissetti. Çok geçmeden silah takırtıları eşliğinde evden çıkan askerlerin bağırarak verdikleri tekmil sesi duyuldu.

“Bu evde dört ölü var komutanım. Biri kadın biri erkek iki teröristi de yaralı ele geçirdik.”

“Yaralı teröristleri buraya getirin.”

Öyle büyük bir korku ve heyecan içindeydi ki, hızla çarpan kalbi yerinden fırlayacak gibiydi. Nefesini tutmuş, ayak sesleri ve konuşmalardan yapılanları kestirmeye çalışıyordu.

“Yaralı teröristleri getirdik komutanım.”

“Üstlerindeki elbiseleri soyun.”

Verilen komuta göre askerlerin küfür ve hakaretler eşliğinde söylenenleri yaptıkları anlaşıyordu.

“Komutanım, bu teröristlerle selfi çekelim mi?”

“Çekin lan ibneler! Sosyal medyada paylaşmak yok! Anlaşıldı mı?”

“Emredersin komutanım!” diyen askerlerin cep telefonlarıyla cırlı çıplak soydukları Delîla’yı teşhir etmek için fotoğraflarının çekildiğini anladı. Yumruklarını sıktı, duyduğu derin acı ve öfkeye yanaklarından süzülen gözyaşları eşlik etti. “Bugüne dek elime silah almadım. Bundan böyle elime aldığım silahı bırakmayacak, son nefesime kadar bu alçaklığın hesabını soracağım!...” diyerek yüreğini yakan acı ve öfkesini intikam ateşine dönüştürmeye çalıştı.

“Tamamdır komutanım! Teröristlerin elbiseleri tekrar

giydirildi. Yanlarına silah ve mühimmat bırakıldı.”

“Önce basına vermek için resimlerini çekin ve videoya kaydedin. Ardından her birinin ayağına bir bomba bağlayıp patlatın. Cizre’den bir tek kişi bile canlı çıkmayacak. Tanık kalmayacak, hiçbir iz bırakılmayacak! Anlaşıldı mı?”

“Emredersiniz komutanım!”

“Büyük olasılıkla Delîla ve Çiyager baygınlar. Yoksa karşı koyar veya slogan atarlardı” diye söylendiğinde peş peşe patlayan iki bombayla arkadaşlarının parçalanarak katledildiklerini anladı. Gözyaşları yanaklarından sökülürken “ant olsun ki, bundan sonraki yaşamımı bu vahşetin intikamını almaya adayacağım!” dedi.

“Camiyi de didik didik arayın. Teröristler oraya gizlenmiş olabilirler!”

Bir ağızdan “emredersiniz komutanım!” karşılığı verildi.

Sesi duyunca sığındığı yerde kendisini çömlekçi çarkının üzerindeki bir kil parçası gibi hissetmeye başladı. Sürekli dönüyor, yeni şekiller alıyor ve bir fırından gelecek basınçlı sıcak havanın O’nun üzerinde son rötuşları yapmasını bekliyordu. Kendisini akıntıya kapılmış gibi hissediyordu.

Bedenine yayılan titremeyle iliklerine dek üşüyor ve öyle donuyordu ki, soyut ‘soğuk’ kavramının somutlaşmış biçimi bedeniymiş gibi algılıyordu. Korktuğu için utanıyordu, ama müthiş korkuyordu da. Dinmek bilmez korku bir sel gibi uğursuz bir uğultuyla delicesine akıyordu içinde ve bedeni bir çağlayanın üstündeki köprü gibi titreşiyordu. Korku dolu anların bir an önce geçmesi için bildiği ne kadar dua varsa okudu.

Kalabalık ayak seslerinin giderek yaklaştığını fark etti. Ayak seslerinden bir grup askerin caminin içine girdiklerini, bir grup askerin de bahçeyi kontrol ettiklerini anladı.

Hızla atan kalbine söz geçiremese de, nefesini tutup beklemeye başladı. Birkaç asker kaldığı bodrumun önünden gidip geldi.

Askerlerden biri elindeki feneri bodrumun içinde gez-

dirdi.

Nefesini tutmuş, kendisini koruması için Allah'a yalvarıyordu ki asker uzaklaştı.

Uzaklaşan ayak seslerini pür dikkat dinlerken bir bomba sesiyle irkildi. Silahla tarama sesi bomba sesine karışmıştı. Altında bulunduğu eşyalar, duaları, sevdiği arkadaşları, inandığı her değer onu korumuştı.

Toz-duman kalkana dek öksürmemek için kendisini zorladı. Nefesini düzenleyince bedenini yokladı. Halen hayatta olduğuna inanamıyordu.

Sadece kulağının arkasındaki ıslaklıktan, bir parçanın sıyırdığını ve kanadığını anladı.

Küfürle konuşmalar eşliğinde ayak sesleri uzaklaştığını dinledi. Bir askerın yüksek sesle verdiği tekmili duyunca rahatladı.

“Cami temiz komutanım!..”

“Çok şükür Allahım, bu defa da korudun beni!” diyerek sevindi.

Yaşadığı derin korkunun yerine artık içinde güven duygusunun yükseldiğini hissetmeye başladı. Sanki ağır ağır çalışan bir pompanın tekerleği havayla dolduruşu gibi bir duyguydu bu. Başlangıçta çok az fark ediliyordu ve belli belirsiz bir haldeydi. Sonra hava pompası çalışmaya başladığında hortumun hafifçe kıvrılışı gibi, ama giderek yükselen bir deniz veya ağacın kökünden gövdesine yayılan özsu gibi düzenli biçimde artan ve derin korkunun tersi olarak tanımlayabileceği o özgüven duygusunun içine dolmaya başladığını hissettikçe sevinçten içi içine sığmadı.

Yer yer askerlerin bağırıp çağırma seslerine karışan silah seslerini duysa da, “arama tarama faaliyetlerini sürdürüyorlar” diye düşündü. Yaşadığı amansız korkuyu ve heyecanı ötelemeye çalıştı. Gözlerini kapayıp uyumak istedi. Başta Delila ve Çiyager olmak üzere kaybettiği arkadaşları bir bir geçti gözlerinin önünden. Her bir arkadaşıyla geçirdiği anılara dalıp geçmek bilmeyen zamanın geçmesini istedi.

Geçmek bilmeyen zaman, bir mengene gibi sarıp sarılamamıştı tüm benliğini. Toprağa kapanıp dirseklerine

dayanarak karanlık bir dehlizden sürüne sürüne geçiyor, fakat sonsuz bir boşluk içinde, hiçbir yere varmadan sürükleniyor gibi bir duygu yaşıyordu. Zaman durmuş, boşlukta kalmış sallanan bir eşya gibi kendisini duyumsuyordu.

“Sabırla ve inatla beklemek gerek” diyordu, geçmek bilmeyen zamanın geçmesini dileyerek. Diyordu demesine, ama gecenin dondurucu soğuğu ve kapkaranlık örtüsü altındaki her anı ölümcül bir korkuyla sarmalanıyor, ne yaparsa yapsın yakıp yıkmanın ve öldürerek yok etmenin sonsuz arzusuyla yanan düşmanın her an geri dönüp kaldığı bodrumu didik didik arayacağı ve tarayarak öldürüleceği korkusunu öteleyemiyordu.

Unutulmuş bir ülkedeki koyu karanlık soğuk bir kış gecesinde yapayalnız kalmanın o dayanılmaz duygusu, lanetli bir kemirgen gibi peşini bırakmıyordu. Otağını soğğun, karanlığın ve yalnızlığın merkezine kurmuş, yalnızca ölüm doğurabilen değişik, karmaşık bir çaresizlik içinde çırpınıp duruyordu.

Bütün yaşadıkları ve arkadaşlarının kaybı, içinde tarifi yapamadığı bir boşluk, bir tükenmişlik, bir bitkinlik bırakmıştı. Günlerdir ağzına sinen o acımsı barut ve safra tadı, sanki her hücrelerine yayılan bir etkiye sahip olmuştu. Büyük umutlar ve hayallerle başlayan direniş trajik bir sonla noktalanmış ve en ağır koşulları yaşamıştı. Bundan sonra ne olacaksa da olacaktı zaten. Artık O’nun için bütün olanlar geride kalmış, olacaklar ise olanlarla kıyaslanamaz bir hale gelmişti. Yalnızlığın ve bir başınalığın yarattığı duygu karmaşası içinde gidip gelirken uyudu öylece.

Ne zaman uyuduğunun ayırdına varmadan konuşma ve ayak sesleriyle uyandı. Seslere kulak kesildi hemen. Uzakta gelen zırhlı araçların sesinden başka bir şey duymadı. Bütün duyargaları ayaklanmış halde biraz daha bekledi. Uyanmasına neden olan sesleri tekrar duymayınca bir rüya veya kâbus görmüş olabileceğini düşündü. Aradan ne kadar zaman geçmişti? Saati yoktu, bilmiyordu. Uyumuş muydu, kendinden mi geçmişti, onun da ayırdında değildi. Tek bildiği gözlerini tekrar açtığında, hâlâ zifiri karanlığın orta-

sında olduğuydu.

Cami duvarına yasladığı sırtıyla beton zeminin üzerindeki sağ tarafı, ıslak ve soğuk olmasından dolayı üşümüş bir haldeydi. Beli tutulmuş, her tarafına ağrılar girmişti. Kafasının üst tarafında seyrek aralıklarla düşen su damlalarının şıptırsını duyunca ne denli susadığını anımsadı. Son iki gündür boğazından ne bir lokma yemek, ne de bir damla su geçmişti. Elini çuvalın içinden çıkarıp su damlasının önüne koydu. Avucunun içine düşen bir damlayı kuruyan dudaklarına sürdü. Dudakları, yıllardır su görmemiş çatlayan toprak gibi damlayı emdi hemen. Tekrar avucunu açıp bekledi. Bir iki damla daha düştü. Avucunun içini yalayıp birkaç damlanın daha avucuna düşmesi için bildiği ne kadar dua varsa bir solukta okudu. Bir damlacık da olsa avucuna bir şey düşmedi. Nereden geldiği belli olmayan su damlaları kesilmişti.

Gizlendiği yerin ön tarafına istiflediği eşyaları çok hafif bir şekilde araladı. İnce bir ışığın sızabileceği kadar bir delik açtı. Sızan ışığa bakarak geceyi geride bıraktığını, gündüz olduğunu anladı. “Burada kaç gün geçireceğimi bilmeme yol açacak, delikten sızarak dünyamı aydınlatan bu ışıktır. Işık kaybolduğunda gece, ışık çıktığında gündüz olacak. Buna göre günleri sayacağım” diye söylendi.

Bombardıman ve silah sesleri tümüyle durmuştu. Dikkatli dinlediğinde zırlı araçların sesinin de azaldığını fark etti. Bir günü daha sesleri dinleyerek dışarıda neler olduğunu kestirmeye çalıştı. İliklerine dek hissettiği soğuğu, açlığı ve susuzluğu öteleyerek geçiştirmenin yollarını aradı. Soğuk, açlık ve susuzluğu hissettikçe, birlikte son günlerini geçirdiği arkadaşlarını düşünerek etkisinin azaldığını fark ettiğinde dünyalar kendisinin olmuşçasına sevindi. Bazen Delîla’nın vasiyetini yerine getirmek için dağlarda yürüdü, bazen Çiyager’in oğlunu kucağına alarak kulağına nasıl di-rendiklerini fısıldadı, bazen Hüseyin’in esprileriyle gülümsemekten kendini alamadı.

Üçüncü günü geride bıraktığında araçlardan yapılan anons dikkatini çekti. “Dikkat, Dikkat! Sokağa çıkma yasağı

devam etmektedir. Çıkarsanız müdahale edeceğiz!"

"Bu çok iyi!" dedi, iç dünyasına kapanıp kendisiyle yaptığı monoloğa dalarak. "Demek ki, Cizre halkı çocuklarını aramaya, evlerine gelip bakmaya başladı. Yasağı hatırlatarak önlemeye çalışıyorlar. Birkaç gün daha dışını sık Canda! Kurtuluşunu sağlayacak biricik şey, halkın mahalleye gelmesidir!.."

Dördüncü güne girdiğinde, günlerdir yaşadığı korku ve heyecanın hafiflediğini görerek sevindi. Üzerine geçirdiği çuvalı çıkarıp uzandığı yere serdi. Çok az da olsa deliği biraz daha genişletti. Akşama kadar türlü türlü hayaller kurarak, anılara dalarak, iç dünyasında kendi kendisiyle konuşarak bir günü daha geride bıraktı.

Akşam karanlığı çöktüğünde, gizlendiği küçücük yer yavaş yavaş zifiri karanlığa büründü. Son günlerini geçirdiği kendisiyle, önceki kendisini karşılaştırdı. "Aman Allahım, ben ben değilim artık! Ben ben değilsem, öyle ise ben kimim?" diyerek beynine hücum eden sorulara yanıt aradı.

Korucu bir köyde ve korucu bir ailenin kendisine yabancılaşan ve düşmanına hizmet eden gerçekliği içinde geçen çocukluğuna gitti. Baskıyla örülü bir ortamda şekillenen kişiliğine, anasının koruyan sahiplenişinin etkisini düşündü. Sonra babasının engellemesi karşısında anasının ısrarı ve dayatmasıyla okul ve üniversite yıllarını anımsadı. Cizre'ye gelirken ailesini ve anasını düşünmeden geçmeyen bir anının olmadığını hatırlayınca gülümsedi. Günden güne ailesinden ve anasından koptuğunu, en zorlu şartlarda ailesinin ve anasının boşluğunu dolduran yoldaşlığın ne büyük bir bağ olduğunu anlamaya çalıştı.

Bütün bu zorluklara güç getirmesini sağlayanın ne olduğunu anlamak isterken buldu kendisini. Elle tutulur bir bilinç edinmemişti henüz. Özgürlük mücadelesine ilişkin edindiği mevcut bilincin kırıntı kabilinden bir bilinç olmanın ötesine geçmediğini çok iyi biliyordu. "Kırıntı kabilindeki bir bilinç nasıl olur da bu denli direnmeme yol açabilir?" diye aklına gelen soruyu cevaplamaya çalışırken, sahip olduğu önceki bilincini sorguladı. Sorguladıkça dinin, feo-

dal geleneklerin ve çarpık modernitenin karışımı bir bilince sahip olduğunu, bu bilincin de bilinçaltında korkulardan ve tabulardan örölü bir tabutluk yarattığını, bu tabutlukla yaşadığından dolayı her şeyden korkan zayıf ve iradesiz bir kişiliğe dönüştüğünü gördükçe hayretler içinde kaldı. “Kırıntı kabilinden de olsa edindiğim bu özgürlük bilinci böylesine sonuçlara ulaşmamı sağlıyorsa, özgürlük bilinciyle kendimi yeniden yaratmayı başarırısam güç getiremeyeceğim bir şey kalır mı acaba?” diye yeni bir soru sordu kendisine.

Sorusuna yanıtlar ararken o güne dek edindiği kırıntı kabilindeki bilincin, bilinçaltında gizli kalan korku ve tabularını bilinç üstüne çıkardığını, korku ve tabularıyla yüzleştiği oranda kendine güveninin ve cesaretinin geliştiğini gördü. “Nasıl ki korku, kartopu misali büyüye büyüye daha büyük korkuların yaşanmasına yol açıyorsa, kendine güven ve cesaret de kartopu misali büyüye büyüye çelikten bir iradeye dönüşür” dediğinde sevinçten içi içine sığmadı. Sanki bilinci ve tahlil etme gücünün önündeki bentlerin kalktığını, akışkan bir bilincin gelişmeye başladığını hissetti.

Yaşamının en zorlu ve en amansız anlarını kapsayan bu son günlerinde ailesi bir defa olsun aklına gelmemişti. Kurduğu hayallerin hiçbirisi ailesiyle, okuluyla, genç kızlığındaki düşledikleriyle ilgili de değildi. Sanki Delîla’nın dağa, mücadeleye ve devrimcileşmeye dönük hayalleri beynine yerleşmiş yaşıyordu. “Beni yaşatan bu hayaller olmasaydı ne bu korkuyu yenebilirdim, ne bu zorlukları aşacak iradeyi gösterebilirdim” diyerek, yeni bir kendi olma durumunu çözümlemeye, anlamaya ve anlamlandırmaya çalıştı.

Cizre’ye gelişinin ilk günlerindeki eğitimde, Axîn’in Kadın Tarihi dersini verirken söylediği sözler kulaklarında yankılandı. “Önderliğin yaratmak istediği iradesiyle, yaşamıyla, ilişkileriyle, duruşuyla, estetize olmuş bütün davranış biçimleriyle özgür bir kadın olmayı başaracak mıyız, başarmayacak mıyız? Öncelikle yanıtlamamız gereken soru budur. Önderliğin kadın özgürlükçü ideolojisine doğru yaklaşırsak başarabileceğimize inanıyorum ben.”

“Ben de inanıyorum heval!” dedi, Axîn karşısındaymiş gibi konuşarak. “Önderlik felsefesine ve kadın özgürlük ideolojisine doğru yaklaşarak özgür bir kadın olmayı başaracağım heval. Bundan böyle bütün hayallerimi süsleyen siz şehitlerin sözleri, anıları ve vasiyetleri olacak. Başaracağım, söz!..”

Duyduğu bir takırtı sesiyle irkilerek daldığı hayallerden sıyrıldı. Sesi dinleyince bodruma giren bir fare olduğunu anlayıp rahatladı. Saatin kaç olduğunu kestirmeye çalışırken, “Tahminen gece yarılanmıştır” diyerek çevrede bir hareketliliğin olup olmadığını anlamak istedi. Yarım saat kadar sessizlik içinde geçen zamanda, herhangi bir hareketlilik dikkatini çekmedi. Sadece uzaktan devriye gezen zırhlı araçların sesi duyuluyordu, o kadar. Önüne istiflediği eşyaları aralayıp dışarı çıkabileceği kadar bir yer açtı. Sessizlik içinde dışarı çıkıp cami bahçesindeki bir köşeye sinerek bekledi. Sessizliğin sürdüğünü fırsat bilerek içinden gelen ani bir dürtüyle üçüncü bodruma doğru koştu. Kendisini bodrumun olduğu binanın kapısından içeri atıp beklerken, daha önce yaşadığı korkuların bir benzerini yeniden yaşadı. Hızlı atan nabzına yüreğinin sesi eklendi. Öylesine bir sessizlik geceye sinmişti ki, sanki hızlı hızlı çarpan yürek atışlarının sesi beyninin içinde yankılanıyordu. Derin derin nefes alıp korku ve heyecanını yatıştırmaya çalıştı. Bir süre bekledi öylece. Kalp atışlarının yavaş yavaş düzeldiğini görünce bodruma inerken buldu kendisini. “İçimdeki dürtü neden buraya koşmamı sağladı? Neyi arıyorum ve neyi bulmak istiyorum?” türünden sorular usuna hücum ederken, bodrumun içine doğru yürümeyi sürdürdü.

Bodrumun içi göz gözü görmeyecek şekilde karanlıktı. El yordamıyla bodrumun içinde yürümeye çalıştı. Ayağı bir su birikintisine basınca durup çömeldi. Elini su birikintisinin içine koydu. El kontrolü sonucu anladığı kadar birikintide bayağı su vardı. Suyun temiz ve içilebilir olup olmadığına bakmadan avuç avuç içmeye başladı. Susuzluğunu dindirene kadar suyu içti. Ellerini yerde gezdirirken yanık elbise ve et parçaları eline değdi. “Yanan arkadaşla-

rın parçalarıdır” diyerek, elini yerde gezdire gezdire insan bedenine ait olduğunu düşündüğü yanan parçaları bir yere topladı. Gözlerini kapayıp bodrumun yangından önceki halini gözlerinin önüne getirmeye çalıştı. Hangi yaralı arkadaşının nerede yattığı, yanındaki arkadaşları bir bir geldi gözlerinin önüne. Yaralarından akan irinleri, çektikleri acıları, inlemeleri, konuşmaları, yaptıkları şakaları anımsayınca usuna hücum eden soruların da yanıtlandığını fark etti.

“Günlerdir yalnızlık duygusu ve korkusuyla kendimi yiyip bitirmem ne kadar da yanılttı. Halbuki attığım her adımda, her köşe başında, her yıkıntının altında şehit düşen bir arkadaşın ruhu var, anılarla örülü yaşanmışlıkları var. Onların manevi gücü beni yaşattı ve buraya çekti” diye içten içe söylendi. Tekrar su birikintisinin yanına gidip ellerini temizledi ve borumdan yukarı çıktı. Başını uzatıp sokağı kontrol etti. Yeni bir hareketlilik fark etmeyince geri camiye koştu ve eski yerine geçti.

Sanki hiçbir zaman oradan çıkamayacak ve hep orada yaşayacak gibi bir duygu vardı içinde. O küçücük bodrum, kendisini tüm tehlikelerden koruyan bir sığınaktı. O sığınağa iyi bakmalı, iyi korumalıydı. Gizlendiği yeri düzeltilti, kendisini kamufle edecek şekilde eskisi gibi eşyaları ön tarafta istifledi, kaç gün daha orada kalacağını düşünmeden uyumaya çalıştı.

Altıncı günü dolduğunda caminin çevresinde sesler duymaya başladı. Sesler yaklaştıkça, seslerin asker veya polislere değil, halkın sesine benzediğini anladı.

“Şimdi çıkıp halkın içine karışırsam ne olacak?” diye bir soru yöneltti kendisine. Sonra da “ya bu düşmanın oyunuyla ne yapacaksın?” diye, başka bir soruyla karşılık verdi kendisine.

Akşama kadar sesleri dinleyerek bir sonuca varmak istedi. Akşam olduğunda vardığı sonucu evirip çevirdi kafasında.

“Seslerin düşmana ait olmadığı kesin” diye söylendi iç monoloğunda. “Gelen seslerin kalabalık olmadığına bakılırsa, buraya doğru kitlesel bir geliş de söz konusu değil.

Öyle anlaşıyor ki, yasağa rağmen, daha fazla bekleme tahammülünü gösteremeyen ve korkusunu yenen insanlar geliyor. O halde ne yapmalıyım? Bu insanlara güvenip ortaya çıkarsam beni sahiplenirler mi? Ya sahiplenmezlerse ne yapacağım?..”

Ne yapacağına dair bir sonuca gitmek isterken, beynine hücum eden sorular eksileceğine artıyordu. Düşünsel, duygusal ve ruhsal dünyası yeni bir ikileme girmişti. Bir yanı sorulara olumlu cevap verirken, diğer yanı olumsuzlukları öne çıkararak hareketsiz kalmasını sağlıyordu. Olumlu ve olumsuz yanıtları yan yana getiriyor, evirip çeviriyor, ne yaparsa yapsın işin içinden çıkamıyordu. Baktı ki işin içinden çıkamayacak, soru sormayı da yanıt vermeyi de bıraktı. Sorduğu sorulara olumlu ve olumsuz yanıt veren her iki yönünü sorgulama yoluna gitti. Olumlu yanıt veren yanıyla, olumsuz yanıt veren yanını kaynağına kadar sorguladı. Sorgulaması derinleştikçe olumlu yanıt veren yanının cesaretten, olumsuz yanıt veren yanının korkudan beslendiğini fark edince, yaşadığı içinden çıkılmaz sorunun çözümünü buldu. Yapacağı bir şey vardı sadece; cesareti öne çıkaracak, korkuyu yenecekti.

Kendisiyle girdiği iç çatışmada zamanın nasıl geçtiğini fark etmemişti. Akşam karanlığı çoktan çökmüş, gece ilerlemişti. Daha fazla beklemeden gizlendiği yerden çıktı. Cami avlusunda kısa bir süre bekledi. Dikkatini çeken herhangi bir hareket olmayınca sokağa çıktı. Caminin yakınında terk edilmiş inşaat halindeki bir eve girdi. O evde sabaha kadar kendisini gizleyerek bekledi. Sabah olduğunda yenisinden sesler gelmeye başladı.

Sesler yakınlaştıkça cesaretini toplayıp kendisini dışarı attı. Yanından geçen orta yaşlarda bir kadın önce dikkatle kendisine baktı, “beni izle!” dercesine hiç konuşmadan yürüyüp geçti. Ses çıkarmadan araya koyduğu iki metrelik bir mesafeyle kadını izledi ve arkasından yürüdü. Yürüdüğünde kadının her hareketini kontrol altına aldı. Çok geçmeden kadının işaretlerle onu yönlendirmek istediğini fark edip sevindi. Bir defa olsun dönüp kendisine bakmayan ka-

dının işaretlerini kılavuzu yaparak yürümeyi sürdürdü. El işaretlerini kullanan kadın dur deyince durdu, gel deyince arkasından yürüdü.

İlerde askerlerin nöbet tuttuğu bir noktanın olduğunu fark etti. Eski korkusu tekrar depreşti. Yaşadığı korku, kadının kendisini devlet güçlerine teslim edeceğinden dolayı değildi. Korkusunun en büyüğü kendisinden kaynaklıydı. Yüzünde yarayı andıran kimi kesikler vardı. Üstü başı kir, toz, toprak içindeydi. Dikkatli bakan birinin durumunu fark etmemesi mümkün değildi. Biraz düşününce geriye dönmeyeceğini, yapılacak bir şeyinin olmadığını anladı. “Ya hero, ya mero!” diyerek bütün cesaretini toplayıp kadını izlemeyi sürdürdü.

Panik veya korku belirtisi göstermeyen kadın istifini bozmadan yürüdü. Askerlerin nöbet tuttuğu noktanın önünden geçme yerine, biraz uzağından gitmeyi yeğlediğini anladı. Noktayı geçtikten sonra derin bir nefes alıp rahatladı.

Harabeye dönen evlerin ve yıkıntıların arasından yürüye yürüye Nusaybin Caddesine vardı. Kadını izleyerek caddeyi geçtiğinde güvenli tarafa girdiğini anlayıp rahatladı. Bir sokak daha yürüyen kadın durdu, yanına gitmesi için çağırıyor andıran bir işaret yaptı. Kadının yanına varır varmaz boynuna sarılıp hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Kadının evine vardığında bir solukta yaşadıklarını anlatmadan edemedi. Kadının hazırladığı banyoya girip temizce yıkandı, verilen temiz elbiseleri giydi, hazırlanan yemeği yedi.

“Eşim ve kayınım evde değiller. Onlardan habersiz seni eve getirdim. Çok koktukları için seni saklayamam. Bu konuda çok üzgün olduğumu bilmelisin. Ama başka çarem de yok. Senin için başka yapabileceğim bir şey varsa başım üstüne. Belki babamın evine seni götürsem daha iyi olur.”

“Olur tabi!” dedi ve yine kadının arkasına düştü. Bu defa daha rahat yürüyor, öz güvenini toplamış bir halde ayaklarını sağlam yere basıyordu. İki sokak ötedeki bir evin önünde duran kadın içeri girmesini istedi. Yaşlı bir adam

avlude karşıladı kendilerini.

Yaşlı adamın sıcak ve içten yaklaşımı karşısında sevin-diği kadar etkilendi de. Kendisini getiren kadın vedalaşp çıkınca yaşlı adamla avluda baş başa kaldı. Avlunun bir köşesinde dizili iki kürsüyü alan yaşlı adam getirip birini ona verdi. Bir süre karşılıklı sessizce oturdular.

Sessizliği bozan yaşlı adam sorduğu sorularla sohbete girmek istedi. Yaptıkları kısa ve kesik sohbet ısınmadan, ya-nında kendi yaşlarında bir adamla kadın girdi avluya. Dik-katle adama baktı. “Galiba Cizre’nin milislerinden biridir” diye düşündü. Ayaküstü kısa bir sohbetten sonra adamın arkasından dışarı çıktı.

Bir sokak ötedeki başka bir eve girdi. Ev sahibi yaşlı ka-dın ve erkeğin yanına götürdü.

“Bu arkadaş Mehmet ve Çiyager’in yanında kalmış ve sağ kurtulmayı başarmış. Bu gece sizin misafiriniz olsun. Yarına kadar ayarlayacağımız sağlam bir yolla Cizre’den çı-karacağız.”

Adamın konuştuklarını dinleyince duyduklarına inana-madı. “Bu ev Mehmet ve Çiyager hevalin ailesinin evi mi-dir?” diye sordu heyecanla.

“Evet” dedi adam, gülümseyen bir yüz ifadesiyle. “Seni Mehmet ile Çiyager’in anası ve babasıyla tanıştırayım. Se-nin adın neydi?”

“Canda” dediğinde yanaklarından süzülen gözyaşları-nın önüne geçemedi. Önce Mehmet ve Çiyager’in anasının, sonra babasının elini öptü.

“Kendime söz vermiştim ana, oradan kurtulmayı ba-şarırsam ilk işim sizleri ziyaret etmek olacaktı” dediğinde adama döndü. Saygı ve minnet yüklü bakışlarla adamı süz-dü. “Size çok teşekkür ederim. Beni buraya getirmekle ne kadar sevindirdiniz, bilemezsiniz...”

Önce Mehmet’in anası, babası kucakladı Canda’yı. Meh-met’le Çiyager’in eşleri, kardeşleri ve Mehmet’in, çocukla-rıyla ayrı ayrı kucaklaştı. Sonra daha bir haftası dolmamış Bêkes’i aldı kucağına. Ağzını kulağına dayayıp fısıldamaya başladı.

Canda ile ev sahiplerini baş başa bırakan adam evden çıktı. Akşam karanlığı çöktüğünde geri geldi. Canda'yı alıp başka bir eve götürdü. İçeri girdiğinde karşısında Siyabend'i görünce gözlerine inanamadı. Koşup boynuna sarıldı Siyabend'in.

Oturup sohbete başladıklarında bütün hikâyesini ve nasıl kurtulduğunu ayrıntılarıyla anlattı. Bakışları Siyabend'de kilitlenmiş halde bekledi bir süre. O'nun da konuşacağını sanıyordu, ama yanıldı. Dalmış gibi sessizce duran Siyabend'in konuşmaya niyeti yok gibiydi. Daha fazla dayanamayıp sordu.

"İkinci bodrumdaki katliamdan sonra bir daha kimse senden haber alamadı. Düşman şehit olduğunu ilan edince yine inanmadık. En son Dicle hevale durumunu sorduk. Seninle ilgili bilgi sahibi olamadıklarını söyledi. Anladığım kadarıyla sen de bağlantı kurmamıştın. Olanak mı bulamadın yoksa?"

"Kullandığım cihaz ve telefon, şehit düştüğünde Zero arkadaşın üzerinde kaldı. Bu nedenle bağlantı kurma olanakım olmadı."

"Axîn ve Zero ile birlikte yanındaki dört arkadaş şehit düştüğünde düşmanın tam ortasında bir başına kaldın. Kurtulmayı nasıl başardın?"

"Çok uzun hikâye heval Canda. Nereden nasıl başlayayım bilemiyorum. Doğrusunu istersen özgür alanlara ulaşmadan bu konuda konuşma isteğim yok. Ama sorunu yanıtsız bırakmak da istemiyorum. Bu nedenle kısaca özetlemeye çalışacağım" dediğinde duraksadı. Bakışlarını pencereden avluya dikti. Gözleri avludaki şeyleri seçmese de, dalmış gibi bakmayı sürdürerek nasıl kurtulduğunun hikâyesini yorgun ve hüzün yüklü bir sesle anlatmaya başladı.

"Yanımdaki dört arkadaş şehit düştükten sonra düşmanın tam ortasında bir başıma kalmıştım. Sanki denizde fırtınaya kapılarak parçalanmış gemiden arta kalan bir tahtasına tutunmuş, kendini dalgaların insafına bırakarak kıyıya vurmaya çalışan bir insanın durumuna dönmüştüm.

Arkadaşlar şehit düştüğünde beni de fark eden kobra-

lar peşime düşmüştü. Kobraları atlatmak için bir caddeyi keserken düşmanın karakol yaptığı evin içinden geçtiğimin ayırında değildim. Evin girişini geçip arka kapıya vardığımda askerler bir sesin geldiğini söyleyerek kapılara doğru koştular. Ben de hemen kendimi sokağa atarak diğer üst caddeyi kestim ve başka bir eve girdim. Düşman benim kurtulduğumu anladığı için keşif uçağını özellikle üstüme doğru yönlendiriyordu. Bu da yetmemiş olacak ki, gece olmasına rağmen, yakın mesafeden uçurdıkları bir dronu da peşime takmışlardı. Beni kurtaran, çevrede askerlerin fazla olması nedeniyle görüntüyü netleştirememeleri idi.

Bu kovalamacada en büyük şansım, daha önce bütün evler arama taramadan geçirildiği için kapıların hepsi kırılmış ve ardına kadar açık bırakılmıştı. Bir evin ön kapısından girip arkadan çıkıyor, her seferinde bir caddeyi kesiyordum. En son girdiğim evin yamaçta olduğu için birinci katı yarım bodrumdu ve çıkışı yoktu. Caddeye çıkan ikinci katın çıkışı da ancak mutfaktan sağlanıyordu. Mutfak kapısının kilitli olduğunu gördüğümde ‘acaba düşman burayı aramamış mı?’ diye düşündüm ve avludaki merdivenle yukarı çıkan iki odalı, salonlu bitişik daireye girdim. Ortamı dinlemeye koyulduğumda hava da aydınlanıyordu.

Hava iyice aydınlanınca girdiğim son evin düşmanın karakol olarak kullandığı eve bitişik olduğunu fark ettim. Aramızda sadece bir duvar vardı ve düşman karakoluna komşu olmuştum. Konumunu daha ayrıntılı incelediğimde, kaldıkları evi, birkaç evin avlularını birleştirerek büyük bir karakola dönüştürdüklerini anladım. Bulduğum evi didik didik aramış, arka caddeden bir saldırı gelmesin diye mutfak kapısını da kilitlemişlerdi. Bundan dolayı o evde takılı kalmış ve çıkış yolu bulamamıştım.

Onlar bir evde ben başka bir evdeydim. Aramızda evleri birbirinden ayıran penceresiz cephe duvarı vardı sadece. Onların bütün konuşmalarını dinliyor, ona göre davranıyordum. Bir de girdiğim evin sahipleri tavuk ve horozlarını götürmemişlerdi. Onlarca tavuk ve horoz huylanıp ses çıkardıklarında, birilerinin yaklaştığını anlıyordum. Bir nevi

tavuk ve horozlar benim doğal nöbetçilerim olmuşlardı.

Bir askerin eve uğraması her şeyin sonu olabilir diye düşündüğümden, ilk gün oldukça gergin geçmişti. Kurtulma şansım, birilerinin buraya gelmemesine bağlıydı. Bir de bu denli yakınında bir kişinin olduğunu tahmin etmemişti düşman. Bütün günüm neredeyse nöbet tutmak ve düşmanı gözetlemekle geçti. Geceleri de benzer bir durum yaşadım.

Piknik tüpüyle çay ve şekeri alıp evin en karışık ve dağınık odasına yerleştim. Tüpü iki amaçla kullanmayı düşünüyordum. Olanak bulursam çay veya yiyecek bir şeyler yapmak, bir de düşmanla temas olursa elimdeki cephane bittiğinde tüpü yakarak evi ateşe verip hayatıma son vermektir. Amacım düşmanın eline cenazemin bile geçmesini önlemektir. Bu nedenle epey hazırlık yaptım. Çabuk yanacak ne kadar eşya varsa etrafıma topladım. Hep tetikte bekleyerek düşmanı gözetledim.

Hem düşmanı gözetliyor hem de günde üç dört bardak çay demleyip içiyordum. Böylece üç günü geride bırakırken bazen askerler bulunduğum evin kapısına kadar geliyor, sonra tekrar gidiyorlardı. Mevcut durum tam bir sinir savaşıydı. Bu sinir savaşına yenilmemek için kendimi her yönlü netleştirdim. Sinirlerime son derece hâkim olacak ve soğukkanlı davranmayı esas alacaktım. Hep tetikte olacak, düşman beni fark etmediği ve yakınımaya gelmediği sürece silahımı kullanmayacaktım.

Üçüncü günün akşamında riskli de olsa, bulunduğum iki katlı evin çatısına çıkarak etrafı kontrol ettim. Cizre'nin dışına çıkıp sınırda bulunan yurtsever köylülerin yardımıyla Rojava'ya geçmek için bir yol olup olmadığını anlamak istiyordum. Her taraf öylesine tutulmuştu ki, karış karış askeri alana dönüştürülen bir konumlanma içine girilmişti. Her ev bir karakola dönüştürülmüş, bütün sokak başlarını kobralar tutmuş, bazı zırhlı araçlar da sürekli devriye gezen hareketli bir konuma getirilmişti. Anlayacağın kuş uçurtulmayan türden bir mevzilenme yaratılmıştı.

Öylesine tetikteydim ki, sonraki günün akşamında düş-

manı daha iyi takip ederek ne yaptıklarını kestirecek bir duruma geldiğimi anladım. Bu iyi bir şeydi ve daha sakin davranmamı, hatta bazen sanki orada değilmişim gibi bir duyguyu yaşamamı sağladı. Gerçekten de bu yaşananlara bazen inanamıyor, bir hayal olmasını tüm içtenliğimle diliyordum. Özellikle arkadaşların durumunu düşünüyor, kurtulan arkadaşın olup olmadığını öğrenmek için can atıyordum. Düşmanı izlemekten yorulduğum anlarda düşüncelerim tekrar hastane bodrumundaki arkadaşlara kayıyor, bütün arkadaşları şehit olan ve tek başına kurtulan bir duruma düştüğüm için kendi kendimi yiyip bitiriyordum. Bu kadar şehidin hesabını nasıl vereceğim, onların anılarına ve kahramanca direnişlerine nasıl cevap olacağım şeklindeki iç sorgulama, en önemlisi de onları koruyamamanın ve yaşatamamanın vicdan azabı beni yiyip bitiriyordu. Bazen bu halde yaşamaktansa ölmenin daha doğru olacağını düşünüyor, intihar etmek için silahı alnıma dayıyor, o an şehit arkadaşın her biri merasimdeymiş gibi gözlerimin önünden geçiyor, ‘intihar korkaklıktır!’ diyerek haykırıyor ve beni o duygudan uzaklaştırıyordu. Sürekli bu karmaşık duyguları yaşamak beynimde müthiş bir yorgunluk hissi yaratıyor, fiziki yorgunluk ve açlık da buna eklenince yoğun bir uyku bastırıyor ve kendiliğinden gözlerim kapanıyordu. Buna rağmen gafil avlanmamak için tekrar kendime yükleniyor, sık sık yüzümü yıkayarak uyanık kalmak için didinip duruyordum.

Beşinci güne girdiğimde, onlarca gündür yaşadığım düşünsel ve bedensel yorgunluğa açlığın ağır etkisi de eklenmiş ve takatten düşürecek duruma gelmişti. Kapı önündeki tavukları görünce aklıma bir fikir geldi. Yan “komşum” olan askerlerin beni görme pahasına, bulunduğu evin ikinci katından inip etrafı iyice kontrol ettikten sonra tavukların kaldığı samanlık yere gittim. Yumurta var mı diye etrafı didik didik aramaya koyuldum. Tam ümidi kesmişken bir köşede kanatlarını açmış küçük gri-beyaz bir tavuk dikkatimi çekti. Gözlerini kapamış uyuyordu. Elimle kafasına vurunca ses çıkarıp kaçtı. O yerinden kalkınca bir sürü yumurta or-

taya çıktı. Bu küçük tavuğun altında bu kadar yumurta bulacağımı hiç tahmin etmemiştim. Büyük ihtimalle yumurtaların üzerine korsan yatmıştı. Altın bulmuş gibi yumurtaları alıp tekrar üst kattaki odama geri döndüm.”

Siyabend konuşurken kendisini öylesine kaptırmıştı ki, el kol hareketleri ve mimikleri her şeyi yeniden yaşıyormuş gibi bir ruh hali içinde olduğunu gösteriyordu. Gözlerini ayırmadan Siyabend’i izleyen Canda, birden araya girdi.

“Şanslıymışsın heval Siyabend. İstedğin zaman yumurta pişirme ve tavukları kesip yeme imkânına kavuşmuş oldun.”

Canda’nın sorduğu soru öylesine safça ve çocukçaydı ki, gülümsemeden edemedi.

“Doğrusu öyle bir imkân oluştu. Ve canım o an müthiş tavuk eti de çekiyordu. Ancak açlıktan ölsem bile yirmi metre yakınımda duran düşmana haşlanmış tavuk kokusu gider diye bu riski göze alamazdım. Piknik tüpünün üzerinde haşladığım yumurtalarla yetinmek zorundaydım. Günler sonra ilk kez sıcak bir şeyler boğazımdan geçiyordu.

Tarih, 11 Şubat 2016 olduğunda her tarafta zırhlı araçlar mehter marşı eşliğinde dolaşüyor, faşist şarkılar peş peşe çalınıyordu. Saat sabahın onuna doğru, aynı anda Cizre’nin her tarafından hayvani bir bağırma ve çığlıklar eşliğinde dakikalarca süren yoğun bir tarama sesi başladı. Her zırhlı araçtan ve her asker bulunduğu yerden evlere, havaya çıldırmışçasına silah sıkıyordu. Çıldırmışlık inanılmaz derecedeydi. Allahûekber nidalarıyla cihadist sloganlar atılarak kutlamaların yapıldığı anlaşıyor, operasyonun bittiği müjdeleniyordu. Bu katliam ve soykırım sevinci, Türk egemen devlet geleneğine hastı, dişine kan değmiş kurdun vahşi bağırışıydı. Bununla Cizre’de yaptıkları vahşeti kutsuyorlardı.

Düşmanın bu katliam çığlıklarından sonraki günler, gerçek anlamda ıstıraptı. Bazen bu durumu düşünmekten yorulup uyuya kalıyor, uyuduğumda ise arkadaşların parçalanmış uzuvlarıyla ilgili inanılmaz kâbuslar görüyordum. Kaç kere intiharı düşünüp vazgeçtim tahmin bile edemezsin. Ama bazı arkadaşların vasiyeti ve isteminden kaynaklı,

her günü ıstırap ve işkence de olsa dayanma kararı verdim. Yoksa böylesi kahreden koşullarda ölmek, en basit ve rahat olanıydı.

Çok geçmeden bedenimin canlandığını hissettiğimde, bu denli etkili olmasına şaşırdım. İnan ki Canda heval, bu zorlu koşullarda aç kalmaktan çok, açlık hissinden nefret ediyordum. Bazen onuruma öyle bir dokunuyordu ki, sor-  
ma gitsin.”

“Bilmez miyim yoldaşım, aynı duyguyu ben de çok yaşadım. Hele caminin o daracık bodrumunda içine düştüğüm can telaşını iliklerime dek yaşarken, ikide bir aklıma gelen açlığı unutmak ve ötelemek için nefsimle yürüttüğüm kavgayı anlatacak sözcük bulamıyorum. Düşmanın yarattığı ölüm korkusundan daha fazla açlığın acımasız duygusuyla mücadele ettim desem yeridir.”

“Hem de ne mücadele değil mi? Ben en son 21 Şubat akşamı düşmanın çekilmeye başladığını fark ettim.

Bir süre sonra halkın mahalleye geldiğini gördüm.

İlk konuştuğumda kendi sesimi tanıyamadım. Yaklaşık yirmi gündür kimseyle konuşmadığım için sesim değişmişti. Sanki konuşan ben değildim. Başka biri konuşuyor, ben de dinliyordum.

Uzun süre konuşmama nedeniyle ses tellerim etkilenmiş, sesim düşmüştü. İlk sorduğum soru hastane bodrumunda kalan arkadaşların durumu oldu. Önce söylemek istemediler, üsteleyince telefonda internete girerek; ‘al kendin oku, daha iyi olur’ dediler.

İnternet sayfası korkunç olaylarla doluydu. Ben de dâhil herkesin öldüğünü söylüyorlardı. Oturduğum yerde kendimi koyvererek ağladıkça ağladım...

Bu durumumu gören yurtseverlerden biri, ‘heval Siyabend, sizler yapabileceğiniz her şeyi yaptınız. Daha ötesi yapılamazdı zaten.’ Diyerek yatştırmaya çalıştı beni. Ardından:

“Ama sana iyi bir haberim de var?” diyerek elimden telefonu aldı. İnternette başka bir sayfaya girip, ‘al bir de bunu oku, daha her şey bitmiş değil!’ dedi. Habere baktım,

Zinar Raperîn koduyla bilinen Abdülbaki Sümer arkadaş, Ankara'nın göbeğinde hiç kimsenin beklemediği fedai bir eylem gerçekleştirmiş, bunu da öz yönetim direniş şehitlerinin intikamı için yaptığını ilan etmişti. Askeri ve siyasi mesajı güçlü, son derece başarılı bir eylemdi. Biraz düşününce Raperîn isminin Cizre ile ilgisi olduğunu düşündüm."

"Nasıl yani?"

"Raperîn arkadaşı hatırlıyorsun değil mi?"

"Tabii ki, hatırlamaz mıyım? Cizre direnişinin kadın kahramanlarından olan bu arkadaşı unutmak mümkün mü?"

"Raperîn arkadaşın gerilladaki adı da Raperîn Van'dı. Gerçek adı ise Mevl de Bozkurt'tu. Aynı zamanda Ankara'daki fedai eylemi yapan Zinar arkadaşın da akrabasıdır. Bu,  z yönetim direnişlerinin gerçek ruhunu yansıtmak bakımından mücadele tarihimizin en büyük eylemlerinden biridir. O haberi okuyunca anladım ki, öz yönetim direnişlerinin mesajı, Hareketimizde olduğu kadar bütün kadro yapımızda da yansımasını bulmuş, büyük ve sonuç alıcı eylemlere d n şm ştir. İşte bu, öz yönetim direnişlerinin gerçek zaferidir ve bunun gerisine düşülemez. Bu yeni bir ruhtur, eninde sonunda düşmanı hizaya getirecek ve mücadelemizi zaferle sonuçlandıracaktır" diyen Siyabend sustu.

Söylemesi gerekenleri söylemiş, konuşacak bir şey bırakmamış gibi bakışlarını Canda'ya çevirdi. Bakıştıkları halde kendi iç dünyalarına çekilmişler gibi, bir süre ikisi de sessizleşti. Sessizliği Canda bozdu.

"İçinde bulunduğumuz zamanı ve mek nı ne kadar uygun bilemiyorum, ama bir şey daha sormak istiyorum."

"Tabii ki! Canını sıkma yoldaşım, şu an zaman da mekân da uygun sanırım."

"Her şeye rağmen, direnişin gerekliliği konusunda netim. Ancak böyle bir sonucu mutlaka yaşamalı mıydık gibi sorular sürekli kafamı meşgul ediyor."

"Yani bu denli ağır bir bedel ödemenin önüne geçilemez miydi, diye düşünüyorsun."

"Aynen  yle!"

“Hatırlarsan yalnız kaldığım bu süre zarfında sık sık intihar etmeyi düşündüğümü, tam teşebbüs edeceğim sırada vaz geçtiğimi söylemiştim. Nedeni, içine girdiğim vicdani muhasebeydi. Bu kadar arkadaşın şehadeti altında ezilmemek mümkün mü? İntihara her yeltendiğimde bu arkadaşların simaları, vasiyetleri, yiğitlikleri ve direnişçilikleri geldi gözlerimin önüne. Her defasında intiharın sorumluluktan kaçmak ve bu yiğit direnişçilerin anılarına ihanet etmek anlamına geldiğini düşünerek vaz geçtim. Bunun hesabını mutlaka Harekete, halka ve tarihe vermeliyim. Hesap vermek için ise, yaşamam gerekir. Hesabımı verdikten sonra hakettiğim ceza ne ise Hareketimiz ve halk verecek. Tarih verecek diye düşündüm. Doğru olan da budur.”

“Anlıyorum, bu sorumluluğun altından kalkmayı başarmak, başlı başına bir irade gerektiriyor. Fakat her şeyi kendi üstüne alman ne kadar doğrudur?”

“Üç yüze yakın arkadaş sorumluluğumuz altında savaşarak şehit düştü. Çağın destansı bir direnişine imza attılar. Kendilerinden beklenilenin çok ötesinde bir rol oynadılar. Onların ne sorumluluğu olacak? Benim açımdan şu nettir; şahsımda bir kez daha klasik Kürt direnişçiliğinin tezahürünü görmek büyük acı?” diyen Siyabend bir an sustu. Bakışları çok uzaklara dalmış gibi bir ruh haline büründü.

Daha dikkatli Siyabend’e bakan Canda, bir ay önceki halinden eser kalmadığını fark etti. Oldukça zayıflamış, avurtları çökmüş, gözleri göz çukurunda kaybolacak hale gelmişti.

Dünyanın bütün yükü omuzlarına çökmüş gibi ağır bir ruh hali içindeydi. Kaybettiği her bir arkadaşının derin acısını iliklerine dek yaşadığı ve süreklileşen bir vicdani muhasebe içinde olduğu her halinden belliydi.

“Bu vicdani muhasebeyle nasıl ayakta durmayı başarıyor?” diye düşündüğünde Siyabend’in sesi yeniden yükseldi.

“Her şeye rağmen bu savaş “diz çöktürme” soykırım planına karşı “diz çökmeme” direnişiydi. Belki ileride bu durumları daha geniş değerlendirme imkânımız olur!”

“Anladım heval Siyabend. Eğer fırsatım olursa ben tüm bu yaşananları yazacağıma dair söz vermişim... Peki, ikimin dışında başka kurtulan arkadaş yok mu?”

“Var tabii. Baran adlı yerel bir genç milisimiz vardı, o ve gençlik kadrolarından Enes kurtulmayı başardı. Yine Amed adlı Dem Genç’ten bir arkadaş ile Ardıl adlı Cizreli yerel bir gençlik çalışanı da kurtulmuşlar. Bir de Cizreli bir milis daha var; evli ve çocukları olan orta yaşlarda bir arkadaşın daha kurtulduğunu öğrendim.”

“Hatırlıyorum, gençler Xoce diye çağırırdı kendisini.”

“Evet, aynen O...”

“Başka kurtulan yoksa ikimizle birlikte yedi kişi kurtulmuşuz.”

“Şimdilik öyle görünüyor. Fazla ihtimal dâhilinde olmasa da, belki de bazı gençler ailelerine ulaşip bir yerlerde gizlenmeyi başarmıştır, bilemiyoruz” dediğinde duraksadı. Bir anlık suskunluktan sonra konuşmasını bağladı.

“Günlerdir uyumadın ve çok yorgunsun. Gece yarısı çıkacağız Cizre’den. Uzun, zorlu ve riskli bir yolculuk olacağı benziyor. İstersen o zamana kadar gidip biraz uyu ve dinlen. Olmaz mı?”

“İyi olur heval Siyabend” diyen Canda kalktığında; “Bir şey daha var” dedi Siyabend. Ayağa kalkmış halde merakla ne söyleyeceğini bekledi.

“Sizin noktaya yakın Beko diye biri vardı, hatırladın değil mi?”

“Noktanın sorumlusuydu. Kaçtıktan sonra ajan olduğu yorumunu yaptık.”

“Evet, o Beko denilen unsuru arkadaşlar yakalamış ve sorgulamışlar. Her şeyi itiraf etmiş.”

“Çok sayıda arkadaşın şehadetinde parmağının olduğu kesin gibiydi.”

“Evet öyle. Ne zaman ajanlığa başladığından tut da kaç arkadaşı şehit ettiğine kadar her şeyi açıklamış.”

“Bu haber, en az kurtulan arkadaşlar kadar beni sevindirdi. Özgürlük Hareketi için ‘intikam hareketi’ olduğu söyleniyordu. Bu tespitin böylesine erken gerçekleştiğini

duyunca, buna daha çok inandım. Er veya geç, bu vahşetin intikamının alıncağı da kesindir.”

Siyabend’in yanından ayrılıp, ev sahibi kadının yanına gitti. Nerede uyuyabileceğini sordu. Hazırlanan odaya gidip yatağı girdi.

Ne yaparsa yapsın gözüne uyku girmedi. Her gözünü kapadığında kaybettiğı arkadaşları bir bir belirdi gözlerinde.

Hız. Hüseyin ve akrabaları katledildiğinde Kerbala’yı anlatmak Zehra’ya kalmıştı. Burada yaşananları da anlatacak bir “Zehra” çıkacaktı elbet. Bu düşüncelerle gözleri kapandı.

Delîla ile birlikte dağlarda koşuştururken, en yüksek sesiyle stranlar söylerken buldu kendisini...





